

കഥാപാത്രം

kathapothak.blogspot.com

കഥാപാത്രം

සන්ධ්‍යාව සුන්දර විය. හංසනි මිදුලේ ඒ මේ අත ඇවිද්දේ කෙළවරක් නැති සිහිවිලි හිත රන්දාගෙනයි. මිදුලට වැටුණු හැන්දෑ අවුරුල්ල පාගන්නට තරම් බොළඳ සිතුවිල්ලක් ඇති හිත තුළ ඇතිවිය.

අම්මාගේ මහණ මැෂිමේ හඬ මිදුල කෙළවරටද ඇසෙයි. හංසනිට අම්මා ගැන දුක සිතිනි. ඇය මේ තරමට වෙනසෙන් තමා නිසා බව ඇය දනී. අක්කා විවාහයෙන් වෙන්වී ගිය පසු අම්මාගේ සිනේ බර අඩු වූ බව ඇති සිත වරක්ම හංසනි හා කියා තිබුණාය. ඇයට සුසුම්ක් හෙලිනි.

"මං කවදාවත් අම්මා දාලා යන්නෙ නෑ...."

අම්මාගේ ජීවිතයේ හුදකලාව සිහිවන හැම විටකම හංසනි කිව්වාය.

"ඔයාවත් කෙනෙකුට බන්දලා දෙන එක තමා මගේ ඊළඟ හිතේ..."

ලාලිකා එවන් අවස්ථාවල හංසනිට කියන්නේ හැඟුම්බරවය. ඒ කෙනා කොහොමට ද ඇද්ද? එවන් විටෙක හංසනිට සිතෙයි.

එකතැනක නැවතී තිබූ හංසනිගේ සිත වෙනතකට හැරුණේ පාරේ නැවතුන ත්‍රිරෝද රියේ හඬෙනි. ඇති එදෙස බැලුවේ

කුහුල් සිතෙහි. එතුළ කාන්තාවක් සිටින බව ඇයට පෙනිණි. ඒ සමහර ඇ මුට්ටි සිතාමත් නැතිනි. ත්‍රිරෝද රියෙන් බැස්සේ අක්කාය. නමුත් ජීවත්ත අයියා එහි නොවිණි. හංසනි අක්කා එන පෙරමහට ගියාය.

"අම්මා කෝ...?"

අඳුරු කරගත් මුහුණෙන් වාරුනි අසද්දි හංසනිගේ සිතේ නැවතද කුතුහලයක් ඇතිවිය.

"ඇයි අක්කා...?"

"මට ඒ මිනිහත් එක්ක දිග කන්න බෑ...."

හංසනි සොහොයුරියගේ අත සිර කොට අල්ලා ඇගේ මුහුණ බැලුවාය. වියලුන කඳුළු වැල් ඇ කම්මුල් මත විය.

"අදත් ඔයාල දෙන්නා රණ්ඩු වුණාද?"

"මං නෙවේ. ජීවත්තයි මාත් එක්ක රණ්ඩු වෙන්නේ...."

ඇයට තවත් වෙහෙස කිරීම හොඳ නැතැයි හංසනිට සිතිණි. ලාලිතා මැමීමේ හඬ නතර කළේ දෙදෙනාගේ කතාවේ හඬ ඇසුන නිසයි. තනිවම ගෙට ගොඩවුණ වැඩිමල් දියණිය දුටු ලාලිතාගේ සිතේ ඇතිවුණේ පුදුමයකි.

"ලොකු දුව... තනියම මොකද?"

"ඒ මිනිහත් එක්ක ඉන්නවට වඩා තනියම ඉන්න එක සැපයි... අම්මා. අහගෙන එන කොටම අම්මා මාව දුන්න එකේ වැරද්ද තමයි."

"ලොකු දුව... මොකද ඔය කතා කරන හැටි...."

"මං කොහොමද අම්මා එහෙනම් කතා කරන්නේ. මං දුක් විදිනවා... අම්මලාට පේන්නෙ නෑ...."

ඇය මහණ මැමීම හෙ වූ ඇදි සුටුවෙන් ඉඳගන්නා ගමන් කිවාය. හංසනිට සොයුරියගේ වත දෙස බලද්දි දුක සිතිණි. සුදු මුහුණ රතුව ඇත්තේ කේන්තියට සහ දුකට විය හැක. අවුල් වී නළලෙට වැටී ඇති කෙස් රොදවල් සකසා ලන්නට තරම් හැඟීමක් හංසනිගේ සිතට ආවාය.

"දන් ඔය කේන්තිය නිවා ගන්න ලොකු දු... එක අතකට මමත් වැරදියි. ඔයා එයා එක්ක රණ්ඩු වෙලා එනකොට මම බාර ගන්නවා. ඒ මිනිස්සු මටත් දොස් කියනවා ඇති..."

"මේ වගේ වෙලාවක ගෙදරත් එන්න එපා කියනවා නම් මට යන්න තියෙන්නේ මහපාර දිගේ තමයි..."

"සමගියෙන් ඉන්නවා නම් කොහේවත් යන්න ඕන නෑනේ."

"අම්මට තේරෙන්නෙ නෑ...."

වාරුනි කීවේ සැරෙනි. ලාලිතා දියණිය දෙස හෙළුවේ දුක්මුසු බැල්මකි. ඒ බැල්ම වාරුනි තේරුම් නොගන්නත් හංසනි තේරුම් ගත්තාය. දන් දන් හිත රිදෙන කතාවක් ඇතිවී අක්කා හෝ අම්මා හෝ අඩාවි කියා ඇයට සිතූනි.

"අක්කා යං කාමරේට. අම්මා දන් අපි රැට උයමුද? අද අක්කත් ඉන්නවනේ. කලින් උයමු...."

එළඹෙන්නට තිබූ සිත් රිදවන අවස්ථාව හංසනි එසේ මහහරවා දම්මාය. වාරුනි කාමරයට යද්දි හංසනිත් අම්මාත් කුස්සියට ගියේ කතා නොකරයි. අම්මා විතුර කේතලය ලිපි තැබුවේ තේ හදන්නට කියා හංසනි දන සිටියාය. ඇය ඉතුරු කෑල්ලක් අතට ගෙන හිනි කැලිවලට කැපුවේ තේ එකට දමන්නටයි.

"අනේ මන්දා..... එක්කෙනෙක්ගෙන් හරි නිදහස් වෙන්න කියලා කසාද බන්දලා දුන්නා. දන් මගේ හිතටයි නිදහසක් නැත්තේ"

"අම්මා ඔවා හිතන්න එපා... අක්කටත් කේන්ති යනවා. ජීවත්තියටත් කේන්ති යනවා. දෙන්නටම කේන්ති නිවුණාම ආයෙ යාළු වෙනවා. ඒකෙන් හැමදාම චෙත්තේ..."

"එක්කො අපි යන්න ඕන කොහේ හරි දුරකට. එතකොට හැම වෙලාවෙම දුටගෙන එන්න බෑනේ..."

හංසනි අම්මාගේ කතාවට තනිවම සිනාසුනාය. ඇ එසේ කීවාට තමන්ට සේම අක්කාටද ආදරේ බව දනියි. අම්මා එසේ කියන්නේ. ඒ ආදරේට හිතේ ඇතිවන දුකට කියා ඇ දනී.

"අම්මා මාව බන්දලා දෙන්න හිතාගෙන ඉන්න කුමාරයන් ඔහොම යකෙක් වුණොත් මොකද වෙන්නේ..."

"ඔයාට ඕන යකෙක් එක්ක ඉන්න පුළුවන්. අක්ක වගේ කේන්ති කාරයෙක් තෙවේනේ..."

හංසනිගෙ සිතට සියුම් ආධම්බරයක් දනිනි. ඒ අම්මා දුන්න චරිත සහතිකයටයි.

යන්ධාරාව ගෙවිනි. රූය ලදාටුණේ ඉක්මණටය. අක්කාත් හංසනිත් යුගල යහනේත් ලාලිතා අනෙක් යහනේත් නිදා ගන්නට සූදානම් වුහ. මද අඳුර ඉතිරවමින් රතුපාට "නයිට්" බ්ලේබයක් කාමරයේ දල්වුණි. ඒ හංසනි අඳුරට බිය නියයි. යම්තම් එළියක් නොතිබුණහොත් ඇයට අඳුරේ හොල්මන් රූප පෙනෙන බව කියයි. මද කළුවර මැදින් අක්කා සුසුම් හෙළන හඬ හංසනිට ඇසෙයි. ඒ සුසුම් හංසනිට මෙන්ම ලාලිතාටද ඇසුණි. ලාලිතාගේ හිතද ලොකු දුටු වෙනුවෙන් අඳුරු රූයේ වැළපෙන්නට විය.

"දන් ජීවත්ත පුතා මොකද කියන්නේ"

"මට දැවැද්දට දුන්න ඒවා මදිලු. කුලියට දිලා කියෙන කඩ කාමර දෙකෙන් එකක් ඉල්ලලා දෙන්නලු."

"ඔයාට පිස්සුද ලොකු දුටු... තාත්තා නැතුව මං ඔයාලා දෙන්න හැදුවේ මොනතරම් අමාරුවෙන්ද? ඒ අමාරුකම් මැද්දෙ හරි මං ඔයාලගෙ අනාගතෙටත් දේවල් ඉතිරි කලා..."

හංසනිට අක්කා ගැන කේන්තියක් සිත ඇති විය. ජීවත්ත අයියාට සියල්ල පහදා දීමේ අයිතිය ඇයට ඇත.

"ඔයාලගේ තාත්තා මට ජීවත්වෙන්න ඉතුරු කරලා ගියේ මේ ගේ කැල්ලයි ඔය කඩ කාමර දෙකයි විතරයි. අවුරුදු ගණනක් කඩ කාමර දෙකෙන් ආව කුලියෙන් තමයි මං ඔයාගේ දැවැද්ද හැසුළුවී. නංගිටත් ඒ වගේම මං ඉතුරු කරන්න ඕන. ඊට වඩා දෙයක් එදා ජීවත්ත බලාපොරොත්තු වුණේ නෑනේ."

"ඒ එදා... දන් එයා එහෙම නෑ අම්මා... ගොඩක් වෙනස් වෙලා. මගේ වැරදීමයි හොයන්නේ. එතකොට මටත් කේන්ති එනවා..."

"දෙන්නගෙන් එක්කෙනෙක් ඉවයන්න පුරුදු වෙන්න ඕන. ඔයාල දෙන්නට ලොක්කො වෙන්න යනවා. කයාදෙ කැඩෙනවා ඒකෙන්..."

"අම්මට බය ඇති මම ආයෙ ගෙදර එයි කියලා"

"ලොකු දු... ඔයාට නම් මොන නැකතකට මං ඊ- ඔරි කටගුවද දන්නෙ නෑ..."

ලණුසුම් කතාබහ නැවති එවර කාමරයේ ඇතිවුයේ නිහඬ බවකි. ඒ කතාවන්ට අකමැත්තෙන් හංසනි දැස් පියා ගත්තාය. අක්කාගේ හිත් රිදවන කතා ලෙස අම්මාට සැබැවින්ම අයියාද මතක් වන්නට ඇත. අයියා හරි හැටි මතක තැබී වුණත් ඔහුට තිබුණේ තමාට මෙන් නිවුණු ගතිගුණ කියා අම්මා බොහෝවර කියා තිබුණි. හිත රිදවා ගන්නා කතා කියා තිසාම අමාරුවෙන් හෝ අම්මා නැති වී ගිය අතරින් කිහිප කිරීම අමතක කොට සිටියාය.

උදෑසනින් පන්තියට යන්නට ඇති බව හංසනිට සිහිවූයේ හදිස්සියෙනි. අක්කා පැමිණි නිසා ඇතිවූ වාතාවරණයෙන් ඒ බැව් අමතක වූ බව ඇයට දනිනි. අම්මාටද එසේ අමතක වී ඇත්දැයි හංසනිගේ සිත බිය විය. ඇය ඇදේ සිටම අම්මාට කතා කළේ ඒ නිසයි.

"හෙට උදේ මං පන්තියට යන්න සිත අම්මා....."

"මං එලාම් එක තිබ්බා, ඔයා නිදා ගන්න. මං කතා කරන්නම්."

හංසනි නැවතද පොරවනයට ගුලිවී අක්කාට තුරුළු වූවාය. සොහොයුරියගේ අතක උණුසුම් ඇයට දනිනි.

උදයේ පන්තියට යන්නට සූදානම් වන සොහොයුරිය දෙස වාරුනි බලා සිටියේ පිරුණු සිතෙනි. අම්මා කියන්නා සේ නංගිගේ අනාගතය ගැන විටෙක ඇයටද බිය සිතෙයි. හංසනි සැබැවින්ම ලස්සනය. තරුණයකුගේ තෙත සිත වහා ඇද බැඳ ගන්නා රූ සපුවක් ඇයට හිමි බව රහසක් නොවේ. එය ඇය උපතින්ම ගෙනා දෙයකි. වංචාකාර තරුණයෙකුට නංගි හසුවේදැයි හදිසියේම ඇයට බිය සිතනි.

"මොකද කල්පනාව.... හැන්දෑවෙනකොට මං එනවා, ජීවත්තයිසා ආවොත් රණ්ඩු වෙන්නෙ නැතුව ඉන්න...."

හංසනි ගෙයින් එළියට බැස්සේ එසේ කියාගෙනයි. ගෙදර ලහ සිට කලවතුගොඩ හන්දියට එන්නට මද දුරක් පයින් යා යුතු වෙයි. ඒ පාරේ බස් ගියද හංසනිට එම බස් රථයක් හරි වෙලාවට අහුවෙන්නේ කලාතුරකිනි. ඒ නිසා හංසනි හැමදාමත් හන්දියට පයින් ගියාය.

ඇයට පාරේ දකුණට මාරු වන්නට උවමනා විය. ඒ නිසා ඇය පාරේ ඉදිරිය හා පසුපස බැලූවාය. ඉදිරියෙන් වාහන කිහිපක් නැත. නමුත් පසුපසින් වේගයෙන් කාරයක් එයි. හංසනි ඉදිරියට තැබූ අසිය එහිම තබාගෙන නැවති

උත්තාය. කාරය වේගය බාල කළේය. කාරයේ උන් නැතැත්තා ඇයට පාර පනින්නැයි අතින් කීවේය. හංසනි ඉක්මන් ගමනින් පාර මාරු වී ඉදිරියට ගියාය. නමුදු කාරය යන්නට ගියේ නැත. ඇයත් සමඟ සමාන්තරවම ඉදිරියට ඇදුනි. කිප වරක් කාරය නළාව හැඩවුව ද හංසනි එදෙස නොබැලූවාය. ඇය පසුකොට මද දුරක් ගිය කාරය ඉදිරියේ නැවතිනි. පාරේ වාහනද නැත.

"විකක් නවතිනවද?"

ඒ හඩ ආවේ කාරයෙන් බව ඒ දෙස බැලූන නිසා ඇයට වැටහිනි. හංසනිගේ සිත කිසිදාක නොවූ අයුරින් ගිලී වැටිනි. කාරය තුළ වූයේ කඩවසම් තරුණයෙකි. හංසනි තවත් වරක් එදෙස බලා බස් නැවතුමට ගොස් නැවතුමේ නතර කොට සිඳු 174 බස් රථයකට ගොඩ වුනාය.

පරිගණක පන්තියේදී ද හංසනි සිටියේ කැළඹුණ සිහින් යුතුවය. ඇගේ සිත ඇයටත් නොදනම නොසන්සුන් වී තිබිණි. හංසනිට විටින් විට සිහිපත් වූයේ උදෑසන සිදුවූ සිදුවීමයි. පන්තිය නිමා වන්නේ කොයි මොහොතේ දැයි ඇය ඇසිලි ගැන්නාය. ඉක්මනින්ම ගෙදර ගොස් තනිවී සිතන්නට දෙයක් ඇ සිත කොතක ඉතිරිව තිබිණි. වෙනදා නම් සෙසොළියන් සමඟ කියවමින් සිටින්නට ඇය ප්‍රිය කළාය. එනමුත් ඒ සියල්ල අද වෙනස්ව ගොසිනි.

"අද නම් මොකක් හරි සිද්ධ වෙලා තියෙනවා..."

ලහ අසුනේ උන් ඉන්දිවර් කීවාය. හංසනි තිගැස්සී ඇය දෙස බලද්දී දෙදෙනාටම සිනා නැහිනි.

"මොනා වෙන්නද?"

"එහෙනම් තනියම කල්පනා කරන්න?/සිනා වෙන්න?"

"හිනාවෙන්න බැරිද?"

"වෙනදා එහෙම නෙවෙන්නේ"

"රියේ රෑ අපේ අක්කා ගෙදර ආවා..."

"ඉතින් ඒක එව්වර විශේෂ දෙයක් නෙවෙන්නේ... ඔයාලගෙ අක්කා කොහොමත් ගෙදර එනවනේ.."

හංසනිගේ අනෙක් පසින් ඉඳගෙන උන් නිකේතනි කීවාය.
හංසනි වට පිට බැලුවේ ඒ ප්‍රශ්නයට දෙන්නට උත්තරයක් නැතුවය.

"මොකද අක්කණ්ඩි කුමාරයෙක් ගැන පණිවිඩයක් ගෙනල්ලද?"

ඉන්දිවර් ඇසුවේ රහසිනි.

"මොන කුමාරයෙක්ද?"

හංසනිගේ හඬ අමනාපයෙන් පිරී ඇත.

"අත ගෙතියන්න කුමාරයෙක්..."

"මගේ අත මොකටද මං කාටවත් දෙන්නේ..."

"නියාගෙන ඉන්න හම්බවෙයි..... කවදා හරි ඔයාට එහෙම පිටින්ම අනුන්ට අයිති වෙනව බබා..."

"පිස්සු...."

"කාටද මටද?"

"නෑ... හැමෝටම..."

"අද කාක් එක්කද තරහින් ඉන්නේ.....?"

නිකේතනි හංසනිගේ වම් කම්මුලට අත රැදී පෑතෙන් තව්ටු කරමින් කීවාය.

"රියේ අක්කා ගෙදර ආවේ ජීවත්තයියා එක්ක රණචු වෙලා තරහ වෙලා..."

"ඉතින්...."

"ජීවත්තයියා හරි හොඳ නැති කෙනෙක් කියලා මම හිතෙනවා ඉන්දි... පව්... අක්කා දුක් විදිනවා..."

"මට පේන්නේ ඔයාටයි පිස්සු... කසාද බැන්ද ගැණු මිනිස්සු රණචු වෙනවා තරහ වෙනවා තමයි..."

හංසනි ඉන්දිවර් කියන දෙය කතා නොකර බලා උන්නාය.

"ඊට පස්සෙ යාළු වෙනකොට ආදරේ අපේ වෙනවා... කරන වුණේ මොනවටද කියලාවත් මතක නෑ... අද එයි ජීවත්තයියා අක්කා එක්ක යන්න...."

ඉන්දිවර් එසේ කීවත් ජීවත්තයියා පැමිණියත් අක්කා ඔහු හා නොයනු ඇතැයි හංසනිගේ සිත කීවේය. ඇය පෙරදා රැස් කීවේ එවන් කතාවකි. යෙහෙලියන්ගේ කතා අතරින්ද හංසනිගේ සිතට විවිත් විට මතක් වූයේ උදෑසන ඇය හා කතා කරන්නට උත්සාහ කළ තරුණයාය. සැබවින්ම ඔහු ප්‍රියජනක සුන්දර පෙනුමක් ඇති තරුණයෙකි.

"ඒ පාර ආයෙන් මනෝ ගහනවා... අපිට නොකිව්වට තව මොනව හරි රහස්ක් තියෙනවා..."

ගුරුවරයා කෙළවරේ වූ පරිගණකයක් සෙ පිට සිසුවියකට ප්‍රායෝගික පාඩමක් කියා දෙනු පෙනේ.

"ලස්සන කොල්ලෙක් ගැන හිතනවා ඇති. වුණේ මතමාල පාට ඉහිරිලා.... මේකි ලස්සනයිනේ කොල්ලො පස්සෙන් එනවා."

"අපි පස්සෙන් එන හවු කොල්ලො වගේ නොවේ. හංසනි පස්සෙන් එන්නෙ හැන්ඩියෝ...."

"අනේ ඇත්තට හංසිගෙ ලස්සන අපිට තිබුණ නම් දැනිමි කරන දේ..."

ඉන්දිවර් නිකේතනින් ඇ දෙපසින් ඉඳ කියවිනි. ඇය ඒ කිසිවක් නොඇසෙන ගාතට පරිගණකයේ තිරය දෙස බලා උන්නාය. උදෑසන පිදුපු පිද්ධිය යෙහෙළියන් දෙදෙනාට කියන්නට කිසි වරක්ම පිතුන මුත් කුමක්දෝ කිව නොහැකි පිතුරිල්ලක් එය කීමේ මග ඇසිරූ හෙයින් ඒ බැව් යෙහෙළියන්ට නොකිවාය.

පන්තිය නිමාවිය. හංසනී යෙහෙළියන් දෙදෙනා සමඟ පාරට බැස්සාය. ඔවුන් සිනාසෙමින් අත් පටලාගෙන පාරේ එමින් සිටියහ. සුබෝපබෝගී ප්‍රයිවට් බසයක් හංසනීගේ ඇගේ ගැටි නොගැටී ගියේය. ඇගේ ඇඟ රත්විණි. ඒ සමඟ හිතද රත්විණි.

"පාරේ යන එනකොට පරෙස්සමින් පුනේ... ඔයා මගට බැස්සම ඔයාගෙ පරෙස්සම ඔයා බලාගන්න ඕන. අම්මට එන්න බෑ ඔයාව පරෙස්සම් කරන්න..."

අම්මා නිකරම කියන්නේ එයයි. අක්කාද පවුලෙන් වෙන්වී ඇති නිසා තමාට අම්මාත් අම්මාට තමාත් හැරුණු කොට ජීවිතේට උදව්වට වෙන කෙනෙක් නැති බව හංසනීට අපතෙන් මතක් විය. මේ වන විට සොහොයුරා හා පියා ජීවත්ව සිටියා නම් තමාත් අම්මාත් මේ අයුරින් අසරණ වන්නේ නැත. පියා මිය ගොස් ඇත්තේ හංසනී කුඩාම වියේදීය. සොයුරා මිය ගොස් ඇත්තේ නොකළ වරදකට මිට වසර දොළහකටත් පෙර හිමිණ සමයේය.

"අයින් වෙයන්... පාර තියෙන්නෙ අපට යන්න නෙවේ... වාහන වලට යන්න"

ඉන්දිවර් හංසනීගේ අතින් ඇද්දේ ඇත ඉඟිලෙන සුබෝපබෝගී බස් රිය දෙස බලමිනි. තිදෙනාටම එකම බස් නැවතුමෙන් බස්වලට ගොඩවිය. නොහැක. ඉන්දිවර් සිටියේ

කොට්ටාවේය. නිකේතනීගේ නිවස තිබුණේ මහරගම පමුණුව පාරේයි. ඒ නිසා දෙදෙනාම බසයට නැගීමට පාරෙන් එහා පසට යායුතු වෙයි.

"අපි යනවා. පරෙස්සමට යන්න"

ඔවුන් දෙදෙනා පාර පැන ගිය පසු හංසනී තනිවම 689 බස් නවත්වන තැනට ගියාය. ඇය පාරේ ඇත බැලුවාය. ඇය යා යුත්තේ තලවතුගොඩ හන්දියටයි. 689 බස් රියක් එනතුරු තව කොපමණ වේලාවක් නැවතුමේ රැඳී සිටින්නට වේදැයි ඇයට පිහිනි. බස් නැවතුමේ සෙනහ තරමක් සිටී. හැන්දා අවරල්ල පාර හරහා වැටී ඇත. ඒ මතින් එහා මෙහා ඇදෙන දිග හෙවනැලි දෙස හංසනී මොහොතක් බලා උන්නාය. ඇය ගයිල් කවරය සහිත බෑගය අතට සිරකරගෙන බිඳට තද කර ගන්නාය.

"නාත්තියෝ මාව වඩා ගන්නකෝ..."

හංසනී බැලුවේ ඒ හඩ ආවේ කොහෙන්ද කියාය. තරුණ පියෙක් සුරතල් දියණියකගේ අතින් අල්ලාගෙන ඇගේ පිටුපසින්ම සිටගෙන සිටියේය. හංසනීගේ පසුව පිළිවි ගියේය. ඒ තමාට අහිමි ළමා විය පිහිපත් වීමෙනි. ආසාවට වොටියක් ලේලා ගන්නට අනේ එල්ලි ඇවිදින්නට ජීවිත ගමනට කක්කියක් වන්නට නාත්තෙක් නොමැති වූදා අම්මා කොතෙක් දරුවන් වෙනුවෙන් දුක්ගිනි උහුලන්නට ඇත්ද?

"අද ගෙදර යන්නැද්ද?"

හංසනී ගැස්සී ගියාය. ඇය පිටුපස හැරී බැලුවේ කත ළඟින්ම ඇසුන පිරිමි කට හඩටයි.

හංසනීගේ පසුව වේගයෙන් ගැසුනේ තමා මෙතේ පිටුපසින් සිටගෙන සිටි තරුණයා දැකීමෙනි. උදයේ ඇය පසුපසින් කාරයෙන් විත් කතා කරන්නට උත්සාහ කළ තරුණයා හිමි.

ඇ සිතට පුද්ගලය මැදින් කුමක්දෝ නොහඳුනන සිතුවිල්ලක් ඇති වෙමින් තිබිණි.

"මොකද බය වෙලා වගේ...?"

ඔහු පිටුපසින් ලහටම වී ප්‍රසන්නතාවයෙන් යුතුව විමසයි. ඇ වටපිට බැලුවාය. ඒ ඔහුගෙන් මිදී යන්නට මහත් යෙදීමටයි. එවර ඔහු ඇයට සමාන්තර ලෙස සිටගෙන සිටියේය. වෙනදා වෙලාවට පැමිණෙන 689 බස් රථය තවමත් නැත්තේ ඇසිදැයි ඇයට සිතිණි.

"ඇයි ඇත්තටම ඔව්වර ආඩම්බර... ලස්සන නිසාද...?"

හංසනිට එතැන සිටගෙන සිටින්නට මහා අපහසු බවක් දැනිණි. දෙකන් පෙති සමග දෙකම්මුල් රතු වූයේ ඔහු කියනා දේවලටයි. සුළං පොදක් වීන් විහිදුවාලූ කෙටි කොණ්ඩය ඇය අතින් සකසා ගත්තාය. මේ මොහොතේ ඉන්ද්‍රිවර් හෝ නිකේතනී සිටියා නම් කියා ඇයට සිතිනි. බස් නැවතුම්පලේ සෙනඟ සිටියේ තැන් තැන්වලයි. තරුණයා මග හැර වෙනතැනකට යන්නට සිතූනද එතැනින් දෙපා එසවීමේ ශක්තියක් නැති බවක් හංසනිට දැනිණි.

"හංසනි..."

තරුණයාගේ ඇමතූම් හඬින් විසිරී නොයන්නාවූ නිමු ඇගේ සිත තවත් පුදුම විය. හදිසියේම දුටු ඔහු තමාගේ නම දන්නේ කෙසේද? ඇයට ඒ බැව් අසන්නට තරම් සිත් විය. පළමු වරට ඔහු දුටුවේ අදය. එසේ එක් වරක් දුටු පමණින් තරුණයකු, තරුණියකට මේයා බැඳීමක් ඇති වෙනවාද?

"ඇයි ඔය තරමට මට ආඩම්බරකම් පෙන්වන්නේ...? එක වචනයක් මාත් එක්ක කතා කරන්න."

හංසනිට එවර නම් කෙළින්ම ඔහු දෙස බැලිණි. තරුණයකුගේ දෑස් දෙස, රූවක් දෙස මෙසේ එකවර මින් පෙර

කිසි දවසක ඇය බලා නැත. මෙවන් තරුණයකු තමා පසුපසින් විත් මෙසේ කාලය කා දමන්නේ කුමකටද? සෙල්ලමටද? විල්කමටද? නැත්නම් වෙනත් උවමනාවකටද? ඔහු අතේ දිලියෙන රන් දම්වැල් පට දෙස බලාගෙන ඇ සිතුවාය. සුදු අතේ කළු තුල් ගොඩක් අඹරා පටලවා බැඳ තිබිණි. කතරගම ගිය දවසක නිකේතනීද එවන්ම කළු තුල් ගොඩක් අතේ පටලවාගෙන ආවා හංසනිට මතක් විය.

"ලස්සන කෙල්ලො හරි නපුරුයි..."

හංසනිගේ කට කොනකට සිනාවක් නැඟුණේ ඔහුගේ ඒ වදන් වැලටයි.

"ඉතින් ඇයි ලස්සන කොල්ලන්ටත් නපුරු වෙන්න බැරි...?"

ඇ වරක් ඔහු දෙස බලා නිහඩව සිටිය නොහැකි නිසාම කීවාය.

"එහෙම නපුරු වෙලා ගිටියම කොහොමද ලස්සන කෙල්ලෙක් එක්ක කතා කරන්නේ...?"

සැර සුළඟක් හමාවිත් හංසනිගේ කෙටි කොණ්ඩය එතෙම පිටින්ම අවුල් කර දෑම්මේය. ඇය මහත් අපහසුතාවයකට පත්වුණේ ඒ සුළඟ විටින් විට හැමු නිසයි. එයින් කොණ්ඩය බේරා ගන්නට නම් සුළං හමා ආ දිසාවට හැරිය යුතුයි. සුළඟ හමා ආවේ තරුණයා රැඳී සිටි දිශාවෙනි.

බස් නැවතුමේ සිටි කාන්තාවන් දෙදෙනෙක් තමාත්, තරුණයාත් දෙස බලමින් කුමක්දෝ කතාවෙහි හංසනි දුටුවාය. ඇගේ සිතට කේන්තියක් ඇතිවිය. ඒ නාදුනන තරුණයා නිසාවෙන් ඔවුන් තමා ගැන වැරදි සිතුවිල්ලක් ඇති කර ගෙන ඇතැයි යන සැකයටයි.

"යමු මාත් එක්ක. මං සියාට වානනෙන් ගෙනිමින් ඇරලවන්නම්..."

ඇය රවා බැලුවාය. මුලින්ම දුටුවේද අදයි. එත් ඔහු වාහනයේ යන්නට කතා කරයි. නන්නත්තාරේ යන කෙල්ලක් ගානට ඔහු, තමා ගැන සිතාගෙන ඇත්දැයි හංසනි තරහින් යුතුව සිතුවාය.

"තනියට එක්ක යන්න වෙන කෙනෙක් හොයා ගන්න."

ඇ කේන්තියට කටට ආ වදන් වැලක් කියා පාර බැලුවාය. සිතට සැනසුමක් දැනිණි. බසයක් පැමිණ හංසනි ඉදිරිපිට තතර කළේය. හංසනි තෙරපෙන සෙනහක් සමඟ ගොස් බසයට නැග ගත්තාය. ඇයට බස් රියේ දකුණු පස වූ හිස් අසුනක් ලැබිණි. ඇ අසුනේ ඉදගෙන තිකමට මෙන් ඔහු සිටි දෙස බැලුවාය. ඇ සිතේ විදුලියක් කෙටිනි. ඔහු සිටියේ ඇ දෙසම බලාගෙනයි. දෙදෙනාගේම දෙනෙත් එකට පැවලිනි. ඒ දෙනෙත් වල ගැඹුර බලන්නට ඇයට සිත දුන්නේ නැත. ඇ නෙත් වහා වෙනතක ඇදුනාය. නැවත ඒ දෙස බලන්නට පෙළඹෙව්වද ඇය නොබැලුවාය.

"කවුරු හරි සිටි එකක් දෙන්න."

බසයේ කොන්දොස්තරවරයා කෑ ගසනු ඇසෙයි. හංසනි ඒ දෙස බැලුවාය. බබෙක් ලැබෙන්නට සිටි කාන්තාවක් හංසනි ආසන්නයෙන් සිටගෙන සිටියාය. ඇය තැහිට අසුන දෙන්නට හදද්දී ඇ ලඟම ඉදගෙන සිටි මැදිරියේ පුද්ගලයා ඇයට අසුන දුන්නේය. හංසනි ඇගේ වත දෙස බැලුවාය. රෝස පාට ගවුමක් ඇඳ සිටි ඇගේ මුහුණුවර වාරුනි අක්කාට සමාන බව ඇයට සිහිනි. හංසනිගේ බැල්ම ලඟ ඇ දෙනෙත් තතර වී සිහින සිතාවක් දෙතොල් ඇඳෙනු පෙනිනි.

"හරි අමාරුයි තෙරපිලා..."

ඇ කීවේ වෙනසකර බවින්මයි.

"මේ වෙලාවට සෙනහ. පන්ති ඇරෙන වෙලාවනේ..."

"ඒක තමයි. වෙනදට මහත්තයා එනවා. අද එයා ආවෙක් නෑ."

තාදුනන තැනැත්තිය එසේ කියද්දී හංසනිට මතක් වුනේ සොයුරියයි. සැබැවින්ම විවාහක කාන්තාවකට එකම පිළිපරණ තම සැමියා නොවන්නේද? ඒත් වාරුනි අක්කා පීඩා විදින්නේ ජීවත්කියාගෙන් ඒ රැකවරණය, පිළිපරණ නොලැබෙන නිසයි.

වාරුනි අක්කාත් ඉක්මනට දරුවෙක් හදගන්නා නම් එවන් රැකවරණයක් ජීවත්කියාගෙන් ලැබෙනුයි හංසනිට හදිසියේම සිහිනි.

බස් රිය ගමන් ඇරඹීය. හංසනිගේ දෙනෙත් ඔහු සිටි දෙසට හැරවිණි. ඔහු සිටි තැන නැත. ඇගේ සිතට එක්වරම පාරවක් දැනිණි.

ඒ කවුරුත් විය හැකිදැයි කොන්දොස්තරවරයා දුන් ටිකටපතත් ඉතුරු සල්ලිත් බැගයේ දමා ගන්නා ගමන් ඇය සිතුවාය. ඒ තරමට සංවරකමකින් ඕනෑකමකින් මෙනෙක් කාලයක් තරුණයෙක් එත් හංසනි සමඟ කතා කර තිබුණේ නැත. සුදු රස මහත සිරුරක් හිමි ඔහුගේ රැලි කොණ්ඩය, වූවි ඇස්දෙක ඇයට සිහි ගැන්වුයේ හින්දි සිනමා පටයක දුටු කඩවසම් හින්දි නළුවෙකි. ඔහු ඇඳ සිටි සුදු වී ඡර්ටය, කර වෙතිම් කලිසම ඔහුට මනාව ගැළපෙන්නේ යැයි ඇයට සිහිනි. සිත සිතූ ලිවලින් පුරවා අවුල් කර දමන්නට හදයි. හදිසියේ හමු වූණ ඔහු මේ තරමට සිත තුළ විපර්යාසයක් ඇති කළේ ඇයිදැයි ඇය සිතුවාය.

කල්පනාඩ හන්දියෙන් බසයෙන් බැසගත් ඇය බැගය අඟන් ලල්ලාගෙන ඉක්මන් ගමනින් ඇවිද ගියේ අම්මා සහ වාරුනි අක්කා සිහිපත් වීමෙනි. අම්මා ඇ එතතුරු සොයා වෙලාවට මහබඩා සිටියි.

"හංසනි..."

ඇ නිගුස්සි ගමන නවතා පිටුපස බැලුවාය. යටි බෑ
අපේක්ෂා කළේ වෙනත් දෙයකි. නමුත් ඇය පසුපස රැදී සිටීම
ඔවුන්ගේ කඩ කාමර දෙකෙන් එකක් කුළියට ගෙන ඇති කාමර
වැටහැන්නයි. ඇ එක්වරම හිත තුළ උපන් වෙනම
නොපෙනෙන්නට හොඳින් සිනාසුනාය.

"මං මේ එතෙ යන්න කියලා ආවේ..."

"ඒ මොකද...?"

හංසනි, කාමර දෙස බලා සිටියේ නොසන්සුන් සිතෙන
එක් කාමරයෙන් මුහුණෙහි වෙනසක් නැත. ඔහු දන්නා කල
පටන් හංසනිවත්, අම්මාටත් ඉතා හිතවත් කරුණකි. පිටු පා
සිටි හංසනි පාරේ අනෙක් පස බැලුවේ කාරයක් හෝන් කළ
හඩටයි. ඇය එදෙස බලනවාත් සමහම් ඔවුන් පසුකොට කාරයක්
ඉදිරියට ඇදී ගියේය. හංසනි කාරය ඇඳින්නාය. කාරය
පදවාගෙන ගියේ ඇය හා කතා කරන්නට වෙහෙස ගත්
කරුණයාය. ඇගේ සිතිවිලි යළිද විසිරිණි.

"අඳුරනවද ඒ කවුද කියලා...?"

කාරය දෙස සහවාගත් ඕනෑකමකින් බැලුවද එය
කාමරයට හසු වී ඇත. සිතට සියුම් ලැජ්ජාවක් දැනුනද එය
නොපෙන්වා හංසනි කාමරයෙන් මුහුණ බැලුවාය.

"සමගි මාවතට අලුතෙන් ඇවිත් ඉන්නේ. අර
'ලක්ෂිරිපාය'ට. ඒ පවුලේ බාලයා තමයි සය."

හංසනි හිස වැනුවාය. ඔහු පිළිබඳ කාමරයෙන් තවත්
දේ දැන ගන්නට සිත කිවද එයින් ඔහු අහිංසා සිතවි යන
යැකයෙන් ඇය නිහඬවම උන්නාය. එත් ඇගේ යටිතල
නිබිණි. 'ලක්ෂිරිපාය' ඇය දැක තිබේ. දිනෙක සමගි මාවතේ
නිවසනට ඉතා හදිස්සි ඇදුම් ඕඩරයක් බාර මට අම්මා සමඟ
හංසනි ද එහි ගියාය. ඒ අම්මා කනිවම යන්නටම බැරි වූ

නිසාය. ඒ නිවස තිබුණේ 'ලක්ෂිරිපාය' ට ගෙවල් දෙකකට
එකායිනි. අහස උසට ගොඩනැගුනු තෙමහල් පායක් වූ එය
මිලදී ගන්නට නම් ඔවුන් ලොකු සල්ලිකාරයින් වන්නට ඇත.

"අද හංසනි අසනිපෙන්ද ඉන්නේ...?"

"ඇයි...?"

"නෑ, වෙනදා වගේ තෙමේ. කතා කරන්නෙ ගානට.
කල්පනාව වැඩියි."

ඇ කිසිවක් නොකියා යන්නටම සිනාසුනාය. හිත ඇති
නොසන්සුන්කම කාමරයට කිව නොහැක.

"හංසනි, අම්මට පණිවිඩයක් කියනවාද...?"

"මොකක්ද...?"

"මේ වතාවේ සල්ලි දවස් තුන හතරක් පමා වෙයි
කියනවාද...?"

"නා."

"අනේ මතක් කරලා කියන්න හංසනි. මං මේ එතෙ
යන්න ගියේ ඒකමයි."

ඇය හිස වතා යන්නට ගියාය.

හංසනිලාට ජීවත්වීමට කියා ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක්
ලෙසට අන්තිමට ඉතිරි වූයේ මේ කඩකාමර දෙක පමණි. එයින්
ලැබෙන මාසික ආදායමෙන් දෙදෙනාටම ජීවත් වන්නට පුළුවනකම්
තිබිණි. නමුදු ඊට අමතරව ලාලිතා කුළියට ඇදුම් බැඳුවේ
හංසනිගේ අනාගතය ගැන සිතාය. එක කඩ කාමරයකින් එක
සම්පූර්ණ මුදලම ලාලිතා දියණියගේ බැංකු ගිණුමට දැමුවේ
ඇයට දුක් විඳින අනාගතයක් තිබේ නොකර දෙන්නටයි.

අම්මා මහ බලා ඉදිරි යන සැකයෙන් ගෙදරට ගියද අම්මා ඇ එනතුරු මහ බලා සිටියේ නැත. හංසනිට අම්මාගේ මහන මැමීමේ හඬ ඇත නියාම ඇසිනි. සොහොයුරිය සමඟින් කතා කරමින් ඇය රෙදි මසනු ඇතැයි යන සිතුවිල්ලෙන් හංසනි ගෙතුලට අඩිය තැබුවාය. ඒත් අම්මා සිටියේ තනිවමයි. හංසනිගේ සිතට එක්වරම කිව නොහැකි සිතුවිල්ලක් ඇතිවිය.

"අක්කා කෝ...?"

හංසනි අම්මා ළහම වු පුටුවෙන් ඉදගත්තේ එයේ අසමිනි. ලාලිතා දියණිය දෙස බැලුවාය. ඇගේ මුහුණේ හින් දහදිය බිඳු නියා වෙහෙස බවක් පෙනිණි.

"ගෙදර ගියා..."

"තනියම...?"

"නෑ. ජීවත්ත ආවා..."

"එහෙනම් ආයෙ ගෙදර යන්නෙ නෑ කියලා රියෙ රෑ ඇඬුවේ."

"කවුරු වුණත් බැන්දට පස්සෙ වෙනස් වෙනවා... ඔයා වුනත් සමහර විට..."

ලාලිතා මැමීම නවත්වා දියණිය දෙස බලමින් කීවාය. හංසනිට දුක සිතිණි.

"මම වෙනස් වෙන්න... ඉතිං මං අම්මව දලා කොහේවත් යන්නෙ නෑනේ..."

"එහෙම බෑ පුතේ. ඔයාලගෙ අනාගතේ හැදවට පස්සෙයි මගෙ හිතට හැනසිල්ලක් එන්නේ. අක්කා ගැන මට බයක් නෑ."

"ඒ වුනාට අක්කා සංකෝසෙන් හෙමෙයි ඉන්නේ..."

හංසනි සිතාසුනාය.

"සුවඳයි තමා. දිගෙක යනකල් ඒ සුවඳ තියා ගන්න ඕනි."

"ඒ පාර තවත් කතාවක් කියනවා. සුවඳ නැත්නම් දිගෙක යන්න බැරිද අම්මා..."

හංසනි හිස් පිහාන දකුණතින් අල්ලාගෙන ඇසුවාය.

ලාලිතා බලන් සිටියේ එකින් එක පුණ්න අසන දියණිය දෙසයි. හංසනිට වියස අවුරුදු දහනවයක් වුවද ලාලිතාට තවමත් ඇය අවුරුදු තුන හතරක දැරියක් මෙනි. ගවුමේ අත මිමිම මඳක් වැරදි ඇත. ඇය මැසීම නවත්තා මසා තිබූ අත ලිහන්නට ගත්තාය.

"කියන්නකෝ, සුවඳ නැත්නම් දිගෙක යන්න බැරි ඇයි..."

"කවුරුත් ආස පිපිව්ව මල් වලට නේද? පිපිව්ව මල්වල තමයි සුවඳ තියන්නේ. පරවෙව්ව මල්වල සුවඳ නෑනේ. ඒ හින්දා කවුරුත් කැමති නෑ."

හංසනි හිස් උස්සා මව දෙස බැලුවාය. ඇගේ දෙකොල්ලේ මැකි යාමට ආසන්න පුංචි සිතාවක් සටහන්ව තිබිණි.

"ඒ වුනාට මම තම ආසයි පරවෙව්ව මල් වලට. සමා පිව්ව වැල හෙ වැටිලා තියෙන පරවෙව්ව මල් කොයි තර සුවඳද..."

"ඔයා අමුතුයි කියලා මං දන්නවා. ඒත් පුණ්න ඔයක් ඔයාගේ පරෙස්සම දැන ගන්න ඕන."

"අම්මට මං ගැන බයයි ද..."

"බයයි, දුකයි දෙකම."

"දුක ඇයි..."

"ඔයාගෙ වයස අනෙක් ලෙසි ජීවත්වෙන හැටි දැක්කාම දුකයි ඔයා ගැන."

"මං ඉන්නෙ සංතෝසෙන්. අම්මත් එක්ක ගෙවන මේ ජීවිතේ මොන තරම් සංතෝසද? වෙන අය සංතෝස වෙන්නෙ අම්මා තාත්තා අමතක කරලා."

ලාලිතා ලිහමින් සිටි ඇඳුම අත ඇතිව දියණිය දෙස බැලුවාය. ඇය නිහඩව සිටියාට සමාජය ගැන අවබෝධයක් ලැබ තිබේ කියා ලලිතාට සිහිණි.

"ඔයා කවදහරි හොඳ දෙයක් කරන්න. අම්මා අකමැති වෙන්නෙ නෑ."

ලාලිතා කීවේ හදවතින්මය. හංසනි හිස් පිහානද රැගෙන එනැහිත් නැහිට ගියාය.

ලාලිතා මැදියම් රැය වෙනතුරුත් ඇඳුම් මසයි. කලවතුගොඩ කුඩා රෙදි සාප්පුවකට ද පමුණුවේ රෙදි සාප්පු දෙකකටද ලාලිතා මසනු ලබන සිමිත ඇඳුම් තොගයක් ලබා ගත්තේය. අතට ලැබෙන වැඩිපුර මුදලක් ඇය කිසි විටෙකත් වියදම් කළේ නැත. සියල්ල ඇය හංසනිගේ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමේ තැන්පත් කළාය.

අම්මා ඇඳට එනතුරු හංසනි සිතුවේ උදෙසේ සහ සවස සිදුවූ සිදුවීම ගැනයි. එය සාමාන්‍ය සිදුවීමක් සේ සිතා මතකයෙන් බැහැර කළ නොහැක. මැෂිමේ හඬ නැවති ඇත. අම්මා දැන් නිදන්නට එන බව හංසනි පුරුද්දෙන් දැන සිටියාය. අම්මා කාමරයට පැමිණ දළවෙමින් තිබූ විදුලි පහන නිව්වාලුවාය. හංසනි බොරුවට නිදිසේ දෑස වසාගෙන උන්නාය.

"ඇයි මේ ලයිට් දගෙන නිදාගෙන"

"මට අමතක වුණා."

විදුලි පහන නිවා ලගින් වැහිරුන අම්මාට සිටුවූ ඒ ඇය කීවාය.

"ඔයාට කව මොනවා අමතක වෙයිද දන්නෙ නෑ—"

"මම මතක තියා ගන්න එව්වර දේවල් නෑනේ, අම්මා ඇරුන කොට. අම්මව මම කවදවත් අමතක වෙන්නෙ නෑනේ."

"ඇයි, බැන්දම මහත්තයා මතක තියා ගන්නේ නැද්ද? දරුවො මතක තියා ගන්නෙ නැද්ද...?"

"දන්නෑ."

"ඇයි...?"

ලාලිතා ඇසුවේ දියණියගේ හිස මුදුව අතගාන ගමන්ය.

"මම මහත්තයෙක් ඉඳිප්පද අම්මා...?"

ඇය එසේ අසද්දී හංසනිට මතක් වූයේ දහවල හමු වූ තරුණයායි. එවන් අයෙක් මහත්තයා වන්නේ නම් දිවි ඇතිතෙක් ඔහු නමින් ජීවත්වන්නට පුළුවන් බව ඇයට සිහිනි. ඒ තරමට ඔහු කඩවසමය. ප්‍රියමනාපය.

"ඇයි ඔයාට ලස්සන මහත්තයා කෙනෙක් ඇති. එයාට හම්බවෙන කල් තමයි මං මේ බලාගෙන ඉන්නේ."

"ඒ මොකටද...?"

"ඔයාව දිලා දන්න."

"අරන් යන්නම...?"

"ඔන්න අරන් ගියාවේ. නැත්නම් මෙහෙත් තියා ගන්නාවේ."

"අනේ..."

හංසනිට කියවුනේ දුකටමයි. ලාලිතා දියණිය ගැන නිහඩ රූපේ අපමණ සිහින දකින්නිය. වෙන අම්මාවරුන්ට වඩා ඇය දකින සිහින වෙනස්ය. සමස්තයක් අම්මාවරුන්ට තම දියණියන්ගේ අනාගතය විසඳන්නට ගන්නියක් වන්නට

තාත්තාවරුන් ඇත. ඒත් ලාලිතාව...? ලාලිතාව ජීවිතයේ හුදකලා වන්නට වූයේ මීට අවුරුදු දහ හතකට ඉහතදීය. ඊටත් පසු තවත් වසර පහකට පසු යම්දු ඒ වේදනාවම විදින්නට සිදුවිය. ඒ එකම පුතු නිසාය.

ඇයගේ නෙතු පෙනුනේ නොදැනීමය. අම්මාගේ නිහඩ බවේ හා හෙළන හුස්මේ එක්වරම වෙනසක් ඇති වූ බව හංසනිට දැනිණි. ඇ කච්චරේම අම්මාගේ මුහුණ අත ගැටී සැක පිරුන සිතෙහි. සීතලට ගලා ගිය කපුලක් හංසනිගේ අත තැටිවීණි.

"ඔයා අඩන්නේ ඇයි...?"

"මම තාත්තයි අයියයි මතක් වුනා."

ඇගේ පසුව හිරි වැටුනේ අම්මා කියූ දෙයටය.

"මේ හදිස්සියේ ඇයි තාත්තායි අයියයි මතක් වුනේ...?"

"හදිස්සියේ නෙවේ. දවසට දහදොළොස් වතාවකට වැඩිය මතක් වෙනවා. ඔයාට කිව්වට වැඩක් නෑ. ඔයාට තාත්තාව මතකවත් නෑනේ...අයිය නම් හිතෙන් වගේ මතක ඇති."

නොදන්නා තාත්තා කෙනෙක් ගැන කියමින් අම්මා මෙසේ දවසට වරක් හෝ කපුළු හෙලනු හංසනි දැන තිබුණාය. ඇයට තාත්තා මතකම නැත. අයියා තම හිතෙන් සේ මතකය. තාත්තාව උණ නරක් වී නිසුමෝනියාවෙන් මිය ගියේ හංසනිට වයස අවුරුදු දෙකේදී බව අම්මා පවසනු ඇයට මතකය. නෑදෑයන් කිසිවකුත් නැති දුප්පත් අම්මා බැඳගත් නිසා තාත්තාගේ පවුලේ අය ඔවුන් පවුලෙන් පිටම කර තිබුණි. අදටත් හංසනි තාත්තාගේ නෑදෑයන් හඳුනන්නේ නැත. ඔහුගේ සංචාරයන් කිහිප දෙනෙක්ම පිටරට ජීවත් වූ බව අමුණුගම් ඒ දිනවල කියා තිබුණා ලාලිතාව මතකය.

ඒ සිද්ධියෙන් අවුරුදු පහකට පසු අම්මාට ශක්තියක්ව සිටි හයාක අයියාද හොරු ගෙනගොස් ඇත. ඔහුට ද හංසනිට ඒතරම් මතක නැත. අක්කාට නම් මතක බව කියයි. අම්මාගේ ඇල්බමයේ ඔහුගේ පින්තූර ඇතත් හංසනිට ඒවා බලන්නට සිතුවේ නැත. සුන්දර මුහුණක් ඇති අයියාත් තාත්තාත් දෙදෙනාම දකිද්දී ඇගේ හිත රිදුනි. එසේ නම් අම්මා කොපමණට සිත රිදවා ගන්නවා ඇත් දැයි ඇය එවන්විට සිතුවාය. අම්මා ඒ දෙදෙනාගේ පින්තූර දෙක පෙනෙන්නටවත් නොතිබූ ඇත්තේ ඒ සිත රිදවීම නිසා බව හංසනිට කීවේ දිනක් දෙකක් නොවේ.

"සුදු මල් මාලා දෙකක් දාලා ඒ දෙන්නාගේ පින්තූරය පේන්න කියලා... දකින දකින වාරේ පසුව පුවුව ගත්තේ ඇයි පුතේ... දන් හිත හදාගෙන ඉන්නේ... ඒ ගොල්ලො යන්න ඕන කාලෙ ආවම යන්න ඕන තැනට ගියා... අපි දුක්වෙලා වැඩක් නෑ..."

"මට අම්මා ගැන සුදුමයි..."

"සුදුම වෙන්න එපා. මටත් දුක දනෙන්නවා. ඒත් දුක් වෙලා වැඩක් නෑ... මට ඕන වුණේ ඔයයි අක්කයි හදා ගන්න. තාත්තා නැතුව ඔයාලට අයියා වත් හිටියා නම් ලොකු ශක්තියක්. ඒත් මං හිතන්නේ ඔයාලට ඒ වාසනාවත් නෑ..."

අම්මාගේ ඉවහිලිවන්න හිත ගැන හංසනිට සුදුම හිතුවේ එවන් විටය. ඇයට තවත් දුක් වෙන්න තරම් දෙයක් මෙලොව නැතැයි හංසනි එවන් විට සිතුවාය. ඔතෑම දුකක් විඳ දරා ගන්නට පුළුවන් තරම් ශක්තියක් අම්මාගේ හිත තුළ ගොඩ නැගී ඇති හැටි හංසනි දක්කාය.

අම්මා ජීවත්වෙන්නට මුදල් සොයා වෙහෙසෙන ආකාරය ගැන හැම මොහොතකම හංසනි සිත රිදවා ගත්තාය. දරුවන් හදාපවා ලස් මහත් කරන මව්පියන් ජීවිතයේ සැඟෑ කාලය සිටීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ හිතේ සතුටකිනි. නිදහසකිනි. ඒත් අම්මාට ඒ නිදහස, සැහැල්ලුව අත් විඳින්නට ලැබ දීමට

නොහැකි වීම ගැන ඇය තනියම සිතා පසුපාටුණාය. ඇගේ කෙතට නින්ද ආවේ ඒ සිතුවිලි ද සමගය.

හංසනි බොහෝ වර රැකියාවක් ගැන සිතුවාය. ඉගෙන ගෙන ඇති දේවලින් රුකියාවක් කරන්නට පුළුවන. එවිට අම්මාට ද මේ තරමින් දුක් විඳින්නට සිදුවන්නේ නැතැයි ඇයට සිතිනි.

"මාත් මොනවා හරි රස්සාවකට යන්නම් අම්මා..."

ඒ ගැන සිතමින් අම්මා මහණ තැනට විත් ඇය කියුවේ මැෂිමේ ලෑල්ලට දැන තද කර ගනිමිනි. ලාලිතා මැෂිම පැරිම තවත්වා දියණිය දෙස බැලුවාය.

"ඒ වතාවේ මොකද රස්සා කරන්න හිතුවේ...?"

"අම්මා පව්තේ..."

"ඇයි..."

"මං හින්ද මහන්සි වෙන්නවා."

"මේ ගෙදර මෙනෙමවත් වැඩක් නොකර අපි දෙන්නා මොනවා කරන්නද? ගැණියෙකුට කාලා, ඇදලා, නිදහසෙන් විතරක් ඉඳලා මදි පුතේ. මොනවා හරි වැඩක් කරන්නත් ඕනි. එතකොට තමයි කාලෙ යනවා කියලා දැනෙන්නේ..."

ලාලිතා ආයෙත් මැෂිම පැරිමවාය. මැෂිමේ හඬ හෙඩ සුරා විහිදුනි.

"එහෙම නෙවේ. මමත් රස්සාවක් කරලා කියත් හරි හෙට්ටොත් අම්මට ඔය තරම් දුක් විඳින්න ඕන නෑතේ."

"මං වින්ද දුක්විල හැටියට මේ විඳින්නෙ දුකක් නෙවේ."

ලාලිතා මහමින් සිටි ගවුම දේසම බලාගෙන සිටියා.

"අම්මා කියනවා ඔයා ඉස්සර ගොඩාක් දුක් වින්දු. මම දන්නේ තාත්තයි අයියයි ගැන විතරයි."

"පහුගිය අතීතේ මං එහෙම පිටින්ම අමතක කරලයි ඉන්නේ. ආයෙ ඒවා මතක් කරලත් වැඩක් නෑනේ."

"එහෙම නෙවේ. මට කියන්නකො අම්මා. ඇයි තාත්තගෙ නෑදෑයෝ ළඟට අම්මා යන්න අකමැති..."

"රත්තරං දෙනවා කිව්වත් මනුස්සකමක් නැති ඒ අය ළඟට මං යන්නෙ නෑ. මං විතරක් නෙවේ ඔයා යන්නත් ඕන නෑ."

"මං යන්න ඒ මිනිස්සු අඳුරන්න එපායෑ..."

"ඇත්ත තමයි. තාත්තා නැතිවෙනකොට ඔයාට වයස අවුරුදු දෙකයි, අක්කට හයයි, අයියට දොළහයි."

"එතකොට අම්මට..."

"මට අවුරුදු තිහයි."

"අනේ...!"

හංසනි හිල්ලුවාය. ජායාරූප වලින් පමණක් දැක ඇති අසිත අමුණුගමගේ සහ හසංක අමුණුගමගේ කඩවසම් රූපයන් යළි හංසනිගේ සිත මැවිනි. එවන් කඩවසම් තරුණයන් දෙදෙනෙකුගේම විශෝච අම්මා උසුලා සිටියේ කෙසේද?

"ඕවා ඔහොම තමයි පුතේ. මං ඕවට දැන් දුක් වෙන්නෙ නැත්තෙ ඒකයි. ඔයත් අම්මා වගේ හැම වෙලාවකම ශක්තිමත් වෙන්න. තාත්තගේ නෑදෑයෝ මාව ප්‍රතික්ෂේප කළේ මං දුප්පත් හින්දා. අම්මා, තාත්තා නැකුට නැන්දා මාමා ළඟ හැදුනා කියලා. ඒත් මට කියන ආදරේට ඒ හැමෝම එපා දි ාලා තාත්තා මේ ගෙදර හැදුවේ. අපි සංතෝසෙන් හිටියා..."

අම්මා අතීතය සිහිපත් කර දුක් නොවන්නේ යැයි කීවාට ඇගේ ඇසේ කළලක් තළියනු පෙනේ. හංසනිට පසුතැවිල්ලක් ඇති විය. ඒ අම්මාගේ සිත අතීතයට යවා ඇති සිතට දුකක් ඒ

කර දුන් හෙයිනි. ඉඳහිට පසුගිය අතීතය ගැන ලාලිතා හංසනි සමග කතා කළද කවදාවත් සියළු තොරතුරු කියා නෑත.

"දැන් අවුරුදු තිහකින් විතර මං ඒ අය ගැන කිසි තොරතුරක් දන්නෙ නෑ. තාත්තගෙ මරණේ පත්තරවලිනුයි, රේඩියෝ එකෙනුයි දැන්නුවේ ඒ අයට දැන ගන්න. ඒත් ඒ කිසි කෙනෙක් ආවේ නෑ. පස්සෙ කවුරුහරි කීව්වා තාත්තගෙ සහෝදර සහෝදරියෝ රට ගියා කියලා. තාත්තාගෙ නැතිවීමයි, අයියගෙ නැතිවීමයි දෙකම මම තනියම දරා ගන්නා."

කතා කරමින්ම ලාලිතා ලෙදරු ගවුමේ කර මසා අවසන් කළාය. හංසනිට දිගු සුසුමක් හෙළිනි. දැරියන් දෙදෙනෙක් උස් මහත් කරන්නට ජීවිතයේ හොඳම තුරුණු වයස කැපකළ ඇය වැනි අම්මා කෙනෙකුට දැන්වත් සැපක් දීම යුතුකමකි.

"අම්මේ."

හංසනි ස්වරය වෙනස් කොට කතා කළාය.

"අම්මා වුල් ගොතන්න දන්නවා නේද...?"

"ඇයි අම්මා විතරක්, මං ඒ දවස්වල ඔයාටත් කියලා දුන්නේ."

හංසනි සිතාසුණාය. ලාලිතාට ඇගේ සිතාවේ පැහව් බොහෝ දේවල් සිතන්නට තිබුණි. නමුදු පසුදුටු කඩයට දැමිය යුතු ඇඳුම් ඕඩරය සම්පූර්ණයෙන් කළ යුතු වෙයි.

"අපි ඔය කඩවල් විකට වුල් ඇඳුම් සෙව් එකක් දලා බලමු. පුංචි බබාලට වගේ."

ලාලිතා දියණිය දෙස ආදරණීය බැල්මක් හෙළවාය. එය ඇයට සිහිපත් නොවූ දෙයකි. පැබැවින්නම් ඒ අදහස වඩිනා එකකි.

"මං හෙට ගියාම අහගෙන එන්නම්"

"එතකොට මට පුළුවන් අම්මා ඒ වැඩේ කරලා දෙන්න. මට බැරවෙන කොට ඔයාටත් උදවු කරන්න පුළුවන්නේ."

හංසනී අම්මා ඔයා නිමකළ ඇඳුමේ හැඩ බලමින් කීවාය.

"ඔවායේ හැඩ බලලා මදි. ඔය ඇඳුම් අන්දවන්න කෙනෙක් හදන්නත් ඕන."

ඇගේ මුහුණ රතු වුයේ අම්මා කියුවටයි.

"ඇයි මුණ රතු කරගත්තේ? ගැණු ලමයෙක් කවදහරි අම්මා කෙනෙක් වෙන්න ඕනි."

"මහත්තයෙක් නැතුවත්...?"

"පිස්සු ලමයා. ඔයාට ලස්සන මහත්තයෙක් ඉන්නවා කියලා මම දන්නවා."

"ඒ කොහොමද අම්මා...?"

"ඔයාගෙ කේන්දරේ බැලුවා මම ඥෙදි. දුක් විදින්නේ නැතුව ඉන්න ලස්සන මහත්තයෙක් හම්බ වෙනවා කිව්වා..."

"මොක්කේ..."

හංසනී එසේ කීවේ විහිළුවට සිතායිය. එත් ඒ සමහම ඇයට සිහිපත් වුයේ පෙර දිනක හමු වු තරුණයායි. ඊට පසු කීප දිනක්ම පන්තියට ගියද ඔහු දුටුවේ නැත. එය කිව නොහැකි සිතුවිල්ලක් වී ඇ හද පතුලේ සටහන් වී තිබිණි.

"මහත්තයා මතක් කළා විතරයි ගොඵ වුනා. එහෙම අම්මා කිව්වට පාරේ යන එතකොට ලස්සන කොල්ලො කතා කළාට ඔයා රැවටෙන්නෙ එහෙම නෑ."

"අපේ නෑ අම්මා."

"ගොඩාක් ලස්සන අයගෙ හිත ලස්සන නෑ පුතේ. එත් හැමෝමත් නෙවේ."

නිවසේ විදුලි සිතුව නාද වෙයි. දෙදෙනාම මුහුණෙන් මුහුණ බලා ගත්තේ මේ අවේලාවේ පැමිණීමට කිසිවකුත් නැති බව දන්නා නිසාමය. නැවතත් සිතුව හැඩවිනි.

"ඔයා ඉන්න... මං යන්න..."

අම්මා නැගිට ඇඟ තිබූ නුල් කැලි පිස දමමින් කීවාය.

"නෑ, අපි දෙන්නම යමු. අක්කද දන්නෙ නෑ. දොරත් වහලනේ."

හංසනීද අම්මාගේ පසුපසින් කාමරයෙන් එළියට ගියාය. අම්මා දොර ඇරියාය. දොර ලග හිටගෙන සිටියේ කිසි දිනෙකත් දැක නැති කාන්තාවකි. සුදු අත්කොට හැට්ටයක් ඇඳ මල්වැටුනු චිත්තයක් ඇඳ සිටි ඇය සිතාමත් දෙතොළ රඳවාගෙන සුභද මුහුණින් බලා සිටියාය.

"මෙහෙ ඇඳුම් මහත්වද...?"

"ඔව්..."

"පොඩි වැඩක් කර ගන්න ආවේ."

"ගේ ඇතුළට එන්න."

අම්මා ඇයට කතා කරද්දී හංසනී පසෙකට වී ඇයට ගෙතුළට ඒමට ඉඩ දුන්නාය. ඇය සුදුවක ඉඳගෙන ලාලිතා දෙසත් හංසනී දෙසත් මාරුවෙන් මාරුවට බැලුවාය.

"මං ආවේ සමගි මාවතේ 'ලක්සිරි පායෙන්' එහෙ ලොකු තෝනා තමයි මට මේ ගමන එන්න කිව්වේ."

හංසනීගේ හිතට එක්වරම විදුලි හැරයක් වැදුනා වැනි විය. 'ලක්සිරි පාය' ඇයට මතකය. දිනක ඇය හා කතා

කරන්නට වෙහෙස ගත් තරුණයාද සිටින බව කාංචන කීවේ එහිය. හංසනී දොර උළුවස්සට හේත්තු වී ආගන්තුක කාන්තාව දෙස බලා උන්නාය. වියපත් ඇගේ මුහුණෙන් පෙනෙන කාරුණික කම කටහඬේ නැතැයි ඇයට සිහිනි.

"දානෙකට හාමුදුරුවන්ට කොට්ට උර හැටක් මස්ස ගන්න පුළුවන්ද කියලා අපේ තෝනා අහගෙන එන්න කිව්වා...."

"කොට්ට උර හැටක්?"

"ඔව් බෙන සෙනසුරාදාට ඕන"

"හදිස්සියේ නම් අමාරුයි."

අම්මාගේ ඒ කියමන හංසිනීගේ සිතට සිපුම් සතුටක් කැන්දුවේය. ඒ ඇයි කියන්නට ඇගේ සිතටද නොවැටහුනි.

"දනට බාර ගන්න ඇදුම් ඔබර් තියෙනවා. වෙන තැනකට කිව්වොත් ඒ කාලෙට කරගන්න පුළුවන්."

කාන්තාවගේ මුහුණේ බලාපොරොත්තු කඩවුණු හෙතුවක් දිස්වීය. ඇය නැගිට සිටියේද බලාපොරොත්තු කඩව ගිය අයුරිනි.

"එහෙනම් මං ගිහින් එන්නම්."

"කරහ වෙන්න එපා.... වෙන මොනව් හරි උදව්වක් ඕන වුනොත් කියන්න."

ලාලිතා ගෙයින් එලියට බැස ගිය කාන්තාවට ඇසෙන්තට කීවාය. ඇය ආපසු හැරී බලා හිතවත්ව සිනාසුනාය. හංසනීද ලාලිතාද ඇය මිදුලෙන් පාරට යන තුරුම දොරකඩට වී බලා සිටියහ.

"කරදර වැඩි ළං කරගන්නම් කරදරයි."

දොර වසමින් ලාලිතා දියණියට කීවාය.

"සල්ලිකාරයෝ වෙන්න ඇති නේද?"

"ඔව් නැත්නම් හැට තමකට දානයක් දෙන්නේ නෑනේ...."

"එක අතකට අපිටත් පිං විකක් එකතු කරගන්න තිබුණා. අමාරුවෙන් හරි ඒ වැඩේ කරලා දුන්නානම්..... නේද?"

හංසනී ආයෙත් මැමීම ලිහිත් ඉඳගත් අම්මාට ඇසෙන්තට කීවාය.

"ඇයි ඔයාට හදිස්සියේ පින් එකතු කරන්න හිතුවේ"

ලාලිතා ඇසුවේ මැමීම දෙස බලාගෙනය.

"පින් තියෙන අය දුකක් නැතුව ජීවත් වෙනවා"

"ඔයා දුක් විදින්නේ නෑනේ."

"ඇත්ත තමයි.... ඒ උනාට තනියම මෙහෙම තනි වෙලා ඉන්නකොටත් දුකයි...."

ලාලිතාට දියණිය ගැන දුක සිහිනි. හුදෙකලාව සිටින යොවුන් දියණිය සිහින් දුක් විදිනවාදයි ඇයට එක්වරම සිතවිය.

"ඔයාට මං ගොඩක් කල් තනිවෙලා ඉන්න දෙන්නේ නෑ...."

"ඇයි ඒ?"

"කාට හරි හොයලා දුන්නම් තනිය නැති වෙයිනේ...."

"ජීවත්තයියා වගේ...."

"නෑ.... ඔයාට ගොඩක් ආදරේ කරන කෙනෙක්...."

"මං බොරු කිව්වේ අම්මා.... ඔයා ඉන්නතුරු මට තනි නෑ...."

"එක තමයි.... මං නැතිද්දාට...."

"අනේ.... එහෙම කියන්න එපා...."

හංසනී ඒ කතාව තතර කළාය.

"නෑ පුතේ.... ඔයා දනගෙන ඉන්න ඕන.... හැමදාම අම්මා ඔයා ලග ඉන්න නෑ. එදාට ඔයාට පීඩිනේ දිනා බලන්න වෙන්නේ තනියමයි."

"ඒ උනාට මං එහෙම හිතන්න කැමති නෑ. මට දුකයි අම්මා...."

මැමීමේ කැරකෙන රෝදය දිගේ ඇහිල්ල දුවවමින් හංසනී කීවාය. දියණියගේ පුරුකල් බවට ලාලිතාගේ සිත දියවීය. ඇයට හොඳ අනාගතයක් සැකසීම තමන්ගේ වගකීම බව ලාලිතාට අමුතුවෙන් සිහිපත් කරලීමට උවමනා වූයේ නැත. ඇයට සුදුසු සහකරුවෙකු යොයා දෙන්නැයි ඒ වෙලේද ලාලිතා දෙවියන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියාය.

දෙදනාම තම තමන්ගේ කල්සනා ලෝකවලින් විදුනේ යළිදු කිසිවෙක් විදුලි සිතුව නාද කරන හඬ ඇසීමෙනි. ඒ වතාවේ හංසනී අම්මාට පෙර නැති සිටියාය.

"ඒ නම් අක්කා. මම ගිහින දොර අරින්නම්.... අනුමානයක් නෑ. අදත් පීඩින්න අයියත් එක්ක රණ්ඩුවක් පටලෝගෙන ඇති...."

"අනේ මන්දා ඉවසන්න බැරි පිස්සු ලමයෙක්.... කසාද බැඳලා ගියාට පස්සේ රණ්ඩු වෙලා ගෙදර දුවගෙන එන එකත් මේ ලමයාගේ සෙල්ලමක් වෙලා...."

අම්මා කියුව නිවසේ ඉදිරියට යමින් සිටි හංසනීට ඇසුනේ යාන්තමිනි. සොයුරියගේ දුක්බර මුණදැකීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් හංසනී දොර ඇරියාය. ඇගේ සිත සියුම් නිහැස්මකට ලක්වූයේ දොර ලග රැඳී සිටියේ අක්කා නොවන නිසයි. මොහොතකට පෙර පැමිණ ගිය ආගන්තුක කාන්තාව

තවත් සාරියක් ඇඳි කාරුණික පෙනුමක් ඇති කාන්තාවක් සමඟ දොරකඩ රැඳී සිටියාය. හංසනී දකින්න දෙදෙනාගේම දෙතොල් වල සිහින් සිතාවක් සටහන් විය.

"අම්මා ඉන්නවද?"

ඇය හිසවතා ගෙතුවට ගෙල හරවා ලාලිතාට කතා කළාය.

"අම්මේ...."

තත්පර ගාණක් ගෙවිනි. අම්මාගේ සිතේද ඔවුන් දකිද්දී ප්‍රශ්නාර්ථයක් ඇඳෙනු හංසනී දුටුවාය. ඇය ඔවුන් අතරින් තෙක මුදවා පාර කෙළවර බැලුවේ නිකමටයි. ඒ සමහම ඇහඳ සිය දහස් වාරයක් ගැස්සී ගොස් තතර විය. කාරය ඔහුගේ බව ඇය ඇඳින්නාය. ඒත් කාරයෙන් බැස එයට හේත්තු වී ගෙය දෙස බලා සිටියේ වෙනත් තරුණයෙකි. ඔහු මුල් තරුණයා තරම් හැඩ නැතැයි හංසනීට ඒ තත්පරයේ සිහිනි.

"මේ.... ලක්සිරිපායේ ලොකු නෝනා...."

ආගන්තුක කාන්තාව එසේ කියද්දී හංසනී හොඳින් ඇඳෙස බලා සිටියාය.

"එන්න ඇතුළට"

අම්මා ආචාරශීලීව කියද්දී ඔවුන් දෙදෙනා ගෙතුවට විත් ඉදගන්නා හැටි හංසනී බලා සිටියේ නොසන්සුන් වූණ සිතෙනි.

"මේ අපේ අස්මඩල නෝනාට තමයි කොට්ට උර ඕන කිව්වේ"

රෙඳි හැට්ට ඇඳි ආගන්තුක කාන්තාව කීවාය.

"ඇයි දානෙකට දෙන කොට්ට උර ඕන මහලා දෙන්න බෑ කිව්වේ?"

ඇගේ පෙනුමට වඩා කටහඩ ගරු ගාමිණීර යැයි හංසනට
සිහිති.

"වැඩ ගොඩයි. බොරුවට ගොඩ ගහගෙන පමා කරන්න
මින නැනේ"...

"ඒත් ඉතින් මේ හදිසියේ කොහෙවත් නැනක් නැහැ
කුලියට මහලා දෙන..."

"මේ පැත්තේ නම් වෙන නැ. ඇයි ඔය වගේ වැඩක්
කළ නියා ලැස්ති නොකළේ."

"කොහෙද...මේ අයගේ වැඩ තමයි... අපිට මින වාමට.
කොට්ට උර හැටීම මහත්තයාගේ නම මහත්තක් මින..."

"ඒ කිව්වේ.....?"

"මහත්තයා නැතිවෙලා අවුරුදු පහක් වෙනවා. දානේ
දෙන දවසට. ඒකටයි, ගෙට ගෙවදීමයි ඔක්කොම අල්ලෙයි
දානෙ දෙන්නේ....."

ලෙනාගේ සිත ඒ කාන්තාව ගැන පැහැදීමක් ඇතිවිය.
සල්ලිකාර කාන්තාවක් එසේ කකුල් දෙක ගෙට පැමිණ උදව්වක්
ඉල්ලේදී තවදුරටත් වචනයක් නොකියා සිටීම හොඳමදියැයි ඇ
සිත කිව්වාය. ලාලිතා දියණිය දෙස බැලුවේ ඇගේ වගේ ලියවී
ඇත්තේ කුමක්දැයි දන ගන්නටයි. දෙදෙනාගේ දස එකට හමුවුනේ
හංසනිද ලාලිතා දෙසම බලා උත් නිසාමය.

"අපි එහෙනම් කොට්ට උරේ පේන්ට් කරමු. ඒක
ලේසියි....."

අම්මා කියද්දී හංසනිද හිස වැනුවාය.

"කොහොමහරි කමක් නැ. මේ වෙලාවේ උදව්වක් කියලා
හිතලා කරලා දෙන්න. අපි ඇඩ්වාන්ස් එකක් දිලා යන්නම්."

"නෑ.... අපි වැඩේ ඉවර කරලා බලමු.... සිතුරාදා
හවසට එන්නකෝ....."

හංසනිට ඒ අතරින් සිහිපත් වූයේ හෙ අතීතයේ දිනය
මහමගදී හමුවූ තරුණයායි. ඔහු වසන්නේ මේ දෙදරම බව
කාංචන කීවා මතකය. නමුත් ඔහුගේම කාර්යයන් අද පැමිණි
ඇත්තේ වෙනත් තරුණයකි.

"අපි එහෙනම් යන්නම්....."

ඔවුන් දෙදෙනා නිවසින් පිටව යනතුරු හිඳ හංසනි
අම්මාගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය.

"ඒ අය දක්කම මගේ හිතට මොකක්ද වුණා...."

ලාලිතා දියණියගේ නෙතු මහහැර කීවාය. හංසනිටද
එවැනිම සිතිවිල්ලක් පහළ වී තිබිණි.

හංසනි සිවියේ විසිරුණු සිතුවිලි වලින් යුතුවිය. ඇය මිදුලට බැස ඇවිද්දේ සිත සන්සුන් කර ගන්නටයි. මිදුලේ ඒ කොනේ සිට මේ කෙළවරට ඇවිද ආ හංසනි පෙනී විසිරෙන්නට ආසන්න රෝස මලක පෙනී අතට ගත්තාය. නහයට තබා මල් පෙනී සිඹ බැලීමට උවමනාවක් දනුන නිසා ඇය මල්පෙනි නහයට ළං කර හුස්මක් උඩට ඇද්දාය.

වරක් දුටු තරුණයා නැවත දකින්නට ඇත්තම් ඇතේ සිත කීවේය. ඔහු මේ තරම් සුවිශේෂ ලෙස හද පත්ලේ සටහන් වූයේ ඇයි දයි ඇයටම වැටහෙන්නේ නැත. හත්දිගේ ගරාජයේ අයිතිකාර සුරංජිත් පාර අද්දර නැවතී බයිසිකලය හෝන් කරනු ඇය දුටුවාය. හංසනි ඒ නුදුටුවා හේ සිවියෙන් ඔහු බයිසිකලයත් පැදගෙනම මිදුලට ආවේය. ඔහු නොදුටුවා හේ ඇය අත්ල මත තිබූ රෝස පෙනි ටිකට කවිත් පිම්බාය. මල් පෙනි සුළඟේ විසිරෙන දෙස ඇ බලා සිටියාය.

"අම්මා ඉන්නවද?"

ඔහු ඇසුවේ අත් රහිත ගවුමක් ඇඳි නිසා නිරාවරණයව පෙනුන හංසනියේ සුදු අත් දෙක දෙස බලමිනි. ඇය ගස්සාගෙන ගෙතුලට ගියේ ලාලිකාට කතා කරමිනි.

"අම්මේ..."

"ඒ වතාවේ මොකද?"

ලාලිකා දියණිය දෙස බැලුවේ ආදරයෙන් ප්‍රීති ඇති මුහුණට කේන්ද්‍රියක් ඇතිවී තිබෙනු දක සිත වෙනස් විය.

"ආං අර හොල්මන ඇවිත්. මට පෙන්නන්න බෑ. ඔයාව අහනවා. ගිහිත් බලන්න."

"කවුරු?"

ලාලිකා තලෙ රැළි කළේ සුටුවෙන් නැගිටගෙනමය. පැමිණ ඇත්තේ කවුරුත් විය හැකිදයි ඇය සිතින් අනුමාන කළාය.

"අර හත්දිගේ මතමාලයා, බනින්නත් එපා කියලා ඔයා කියනවා, බලන බැල්මේ පෙරේතකම උතුරනවා...."

"ගැණු මෙයෙක් දිහා බැලීමේ අයිතිය ඔන පිරි මෙයෙකුට තියෙනවා" ...?

ලාලිකා දියණියට සිතාසෙමින් එසේ කියමින් ජිවිතේ ගියාය. සුරංජිත් බයිසිකලයෙන් නොබැස එක කඩු පවු... තබාගෙන බලා උන්නේය.

"පැඩිවිටියක් කියන්නයි ආවේ...."

සුරංජිත් දත් පෙතෙන්නට සිතාසි කියද්දී ලාලිකා ද. ලහටම ගොස් නැවතුනාය. සාක්කු පිරි ගිය කලු කලිසමක් සහ සුදු වී මර්ට් එකක් ඇඳ සිටි සුරංජිත් හෙ පෙනුමට වඩා මේරු ගතියක් දිස්වේ. ඒ ඔහු මතුරන් සමඟ නිතර නිතර මත් පැන් සිගරට් ගන්න නිසා වන්නට ඇත.

"මොකදද පැඩිවිටියේ...?"

"හත්දිගේ කොමියුනිකේෂන් එකට ගැණු මෙයෙක් හොයනවා... නංගිට පොඩ්ඩක් ඒ ගැන බලන්න කියන්නයි ආවේ..."

"එයා තම ඉගෙන ගන්නවනෙ දරුවෝ....."

"ඉගෙන ගන්න ගමන් ඕන තරම් ළමයි රස්සා කරන්නේ, අයිතිකාරයා මගෙ යාච්චා, කිව්ව ගමන් වැඩේ කර ගන්න පුළුවන්, මොකද කියන්නේ."

"අනේ බොහොම සතුනියි ළමයෝ... දුටු කැමති වෙන එකක් නෑ...."

"නිකම් ගෙදර ඉන්න එකේ මොනවා වෙනවද?..... අනික අපිත් ඒ අහල පහල ඉන්නවනේ...."

ලාලිතා කිසිවක් නොකියුවාය, ඔහුට උවමනා ඇයට රැකියාව ලබාදීම වඩා ඇය ඒ අහල පහල ගැවසී සිටිනු දකිම ඇව ඇයට තේරිනි. හැසිරීම නම් සුරංජිත්ව දකිම පවා තරහා පෙන්වන කරුණකි. ඒ අනවශ්‍ය අත්දැමින් ඔහු ජීවිතයට බලපෑම් නොකරන බව තේරෙන නිසයි. ඇගෙන් අනුබලයක් ලැබූ ඇය හා මිතුරු කමක් ඇති බව සෙසු අයට සිත කිසිවක් ඔහු වෙනෙයයි. සුරංජිත් කල්පනා කරන ලාලිතා වුයේ ඇයිදැයි.

අයිතිකාර තෙතම් මං යනවා.... අපරාදේ වාන්ස් එක...."

පැද... ඔහු මෝටර් සයිකලය පණගන්වා ගෙන යන්න ගියේය. නිලලිතා බර වුණ සිතෙන් හෙතලට විත් දොර වසා දමුවාය. සුරංජිත් කවදා හෝ අනවශ්‍ය වදයක් වනු ඇතැයි ඇ හිත කිවාය.

"ගියාද හොල්මන....?"

ලාලිතා දකිනම් මැළිම ලෙස ඉඳගෙන උන් හැසරි ඇසුවාය. ඇගේ ලස්සන මුහුණ මැලි කිබුණේ සුරංජිත් නිසා උපන් කේන්ද්‍රියෙන් වන්නට ඇත.

"මිනිස්සුන් එක්ක තරහා වෙලා ප්‍රශ්න විසඳගන්න බෑ පුතේ...."

"ඒ මොකද...? වෙනදා ක්ලාස් එක ඉවර වුණ ඔබත් ගෙදර දුටුන ගැනි අද යාපපු ගානේ ඇවිටින්නේ" -

"අම්මටයි මටයි වැඩක් තියෙනවා... ඒ දවස් විකේම, කොට්ට උර තැටකට මල් අඳින්න ඕන..."

හැසරි කීවේ පාර පතින්නට කඩ ඉඳලා ලහට විත් තැටකිය.

"පව් ඔයා...."

ඉන්දිවර් කියූ දෙය.... නිකේතනී ද අනුමත කරමින් හිස වැනුවාය.

"ඇයි පව්..."

"ඔයයි අම්මයි ජීවිතේ තනි වෙලා...."

"ඇයි අක්කා.... ජීවිත්ත අයියා... ඔයාලා ඉන්නේ....?"

"එතෙම තෙවේ... අපේ අම්මලා තාත්තලා ජීවිතේ ගොඩනගන්න මහන්සි වෙන හැටියට... ඔයාගෙ අම්මා පව්...."

"මං දුක් වෙන්නෙ නෑ අහිමි දේවල් ගැන හිතලා... මගෙ අම්මා නිවන් දකින තුරුම මං ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ එයා මට අම්මෙක් විතරක් තෙවේ තාත්තෙකුත් හින්දා...."

හැසරි පෙනී ගිය ඇස් තටු සලමින් කිවාය. මිනිසුන්ට ලැබිය යුතු දේ විනා බලෙන් ලබාගන්නා දේවල් ජීවිතය ලෙස රැඳෙන්නේ නෑක. ඒ නිසා අම්මා කවදත් කිව්වේ ලැබී ඇත්තේ ලැබෙන්නට උරුම දේවල් පමණක් බවයි.

පන්තිය නිමාවී යෙහෙළියන් දෙදෙනා සමඟ ඇවිද හැසරි "රෙදි සායම්" රැගෙන බස් නැවතුමට පැමිණියේ ඉක්මනට ගෙදර යන සිතුවිල්ලෙනි. යෙහෙළියන් දෙදෙනා ඔවුන්ගේ බස් නැවතුමට ගිය පසු හැසරිගේ සිතට දනුණේ පාරවිනි.

"ඔස් ගණන් කර කර ඉන්නෙ නැතුව එන බස් එකක
යන්න. වැස්සකුත් එන්න වගෙයි."

නිකේතනී පාර මාරු වෙන්නට පෙර යෙහෙළියගේ අත
අල්ලාගෙන කීවාය.

"මටත් තව කවුරු හරි යන්න තනියට හිටියන... කම්මැලි
නෑ...."

මිතුරියන් දෙදෙනා අත අල්ලාගෙන පාර මාරුවෙන්නට
හදද්දී ඇය කියුවාය.

"ඉතින් හොයා ගන්න බැරුවයෑ. තනියට හැමදාම ඉන්න
කෙනෙක්. එකපාරක් ඇස් දෙක ඇරලා වටහිට බැලුවානම්
පෝලිමේ එයි..."

ඉන්දිවර් එසේ කියා සිනාපුතාය.

"එහෙම නෙමේ මම කිව්වේ..."

"එහෙනම්?"

"ඔයාලා දෙන්නා වගේ... අම්මා එයේ..."

"පිස්සු.... එහෙම නෙවේ දන් හොයා ගන්න ඕන ජීවිත
කාලෙටම ලග ඉන්න තනියට කෙනෙක්"

මිතුරියන් දෙදෙනාගේ කතාවන්ට තනිවම හිතෙන්
පිනාසෙමින් ඇය බස් නැවතුමේ රැඳී සිටියාය. නැවතුමේ සිටගත්
ඇය පුරුදු පරිද්දෙන්ම පාරට නෙතු යොවු කළේ බස් රථයක්
බලාපොරොත්තුවෙහි. බස් රියක් සුළු මොහොතකට පෙර පිටත
වන්නට ඇතැයි ඇයට සිතුවේ නැවතුමේ අඩු සෙනහක් වූ
නිසයි. අතසේ එක් පැත්තක අළුරක් ඉහිරි තිබිණි. ගෙදරට
යනකුරු වහින්න එපා යැයි ඇ සිත දෙවියන්ට කීවාය.

එක්වරම හංසනිගේ සිතට අමුත්තක් දැනිණි. තමා ලගින්
කවුරුත් හෝ සිටගත් බවක් ඇයට දැනිණි. එකවර පිටුපස

බලන්නට බැරිය. ඒ නියා ඇය එහෙමම හිටගෙන තෙත් කොතින්
ඒ දෙස බැලුවාය. හංසනිගේ හදවත ගැස්සී ලේ ගමනය තතරවු
බවක් දැනිණි. ලහටම පැමිණ සිටගෙන සිටියේ පෙර දිනෙක
සිත කැළඹීමට පත් කළ තරුණයාය. සන්සුන්ව පැවති ඇගේ
සිත අවුල් වී ගියේය.

"ඇයි අද වෙනදට වඩා පමා වෙලා...?"

ඔහු කතා කරනු ඇසෙයි. හංසනී වදනකුදු නොදෙඩුවාය.
කතා කර ගන්නට නොහැකි ලෙසින් උගුර කට වියළී ඇති
බවක් ඇයට දනේ.

"ඇයි මාත් එක්ක කතා කරන්නැත්තේ?"

හංසනීට කිසිවක්ම තේරුම් ගත නොහැක. ඔහු සමග
කතා කරන්නට තරම් සිතුවිල්ලක් සිත තුළින් ඇති වුවත් ඒ
හිතම ඒ සිතුවිල්ල නැති කර දමයි. බයයක් වත් නතර කළේය.
එය වෙනත් මාර්ග අංකයක් සහිත එකකි. නැවතුමේ වූ සමහරක්
සෙනහ එයට ගොඩ වූහ.

"ඔයා මට බයද?"

හංසනිගේ දෙනොලට නැගී සිනාව ඉහිරි ගියේය. ඔහුගේ
පෙනුමේ බිය විය යුතු බවක් මින් පෙර දුටු වතාවේදී තිබුණේ
නැත. ඇය ඔහු හා කතා නොකර හිත තීර කරගෙන සිටින්නේ
ඇයි දැයි ඇයටම නොවැටහේ.

"හංසනී.... මාත් එක්ක වුට්ටක් කතා කරන්න.... ඊට
පස්සෙ ඔයා ඉන්නෙ වැරදි වැටහීමක කියලා ඔයාට හේරෙයි..."

තරුණයා බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස එක්වරම හංසනී
ඔහු දෙසට නැරුණාය. සුදු වී හර්ටියක් තැනැල්ල ලෙස තිල්
ඩෙතිමි කලිසමට උඩින් දමාගෙන සිටි ඔහු කෙරෙහි දිත් වූයේ
සැබෑම කඩවසම් බවකි. ඒ හර්ටියේ කෙරෙහි පෙනෙන රත්

දම්වැල වටිනා එකක් බව ඇයගේ හිත ඒ මොහොතේ නිශ්චය කළේය.

"මං නපුරුද?"

ඒ නිමේෂයේ හංසනිගේ දස් දැස් වලට අල්ලා ගත් ඔහු ඇසුවේය. හංසනිගේ දෙතොලට වටන ගලා ආවේ නැත. ඒ නිසා ඇය හිස වැනුවේ නැත යන අරුතිනි.

"එහෙනම් කතා කරන්නැත්තේ?"

"මොනවා කතා කරන්නද?"

හංසනි ඇසුවේ ඔනෑ එපාවටය. ඒත් ඇගේ සිත ඔහුට ප්‍රතික්ෂේප කළේ නැත. අහසේ පැත්තක් අඳුරු කර තිබූ වළාකුළු අහසේ මැදටම පැමිණ ඇත. දන් දන් වැස්සක් කඩා වැටේවියයි ඇයට සිතිනි. වැස්ස වහිනවා නම් බස් එකට නැග්ගාට පසු වැස්සොත් හොඳ බව ඇගේ සිත කීවේය. ඒත් ඒ සිතුවිල්ල පිළිගන්නට අහස සුදානම් නැත. සිහින්වට ඒ වෙලාවෙම වැනි බිංදු වැටෙන්නට පටන් ගත්තේය. බැගයේ ඇති කුඩය දිග හරිනවාද නැත්නම් නැවතුම්පල වෙතට යනවාද කියා ඇය සිතුවාය. කුඩය තෙමුණෙක් බයයේ තබා ගැනීම අසීරුය. ඒ නිසා බස් නැවතුම් පල වෙත යන්නට ඇය හිත හදා ගත්තාය.

"තෙමෙනවනේ බස් හෝල්ට් එක ඇතුළට යව්...."

තරුණයා ඇයට ඇරයුම් කළේය. ඊට එකඟ වනවා හැරෙන්නට ඇයට ගත යුතු වෙනත් පියවරක් නොතිබිණි. බසයක් ආවද ඊට ගොඩවන්නට අසීරු වෙතැයි ඇයට සිතිනි.

"තරහ කාරයෙක් වගේ නොඉඳ මාත් එකක් වුට්ටක් කතා කරන්න...."

බස් නැවතුම් පල ඇතුළට පැමිණි පසු යළිත් ඔහු කීවේය. වැනි බිඳු ඇතට වැටුණ නිසාදෝ ඔහු කෙරෙත් හමා ආ ප්‍රියමනාප විලවුන් සුවිද දඩ ලෙස දැනෙන්නට විය.

"මොනවද දන ගන්න ඕන"

කේන්සියක් නැතුව සමීප කමක් ද නැතුව සාමාන්‍ය ලෙස ඇය ඇසුවාය. තරුණයාගේ මුහුණට එළියක් වැටෙනු ඇය හොඳාකාරවම දුටුවාය. සුදු නළල් තලයේ ඉහිරි තිබූ කෙටි කොණ්ඩය අතින් සකසා ගනිමින් ඔහු හිනැහෙන්නට හැදුවේය.

"ගොඩක් දේවල් දන්නවා.... එක දෙයයි දන ගන්න ඕන"

ඔහු දන ලොදේ පටලවා ගත්තේය. වැසි පොද සැරවී තිබුණ නිසා වටපිට සිටි සියළු සෙනඟ එතැනට රොක් වී සිටියහ. ඒ නිසාවෙන් දෙදෙනා සිටියේ ඇගේ ගුවෙන නොගුවෙන තරමට ලං විය.

"මොකක්ද ඒ දන ගන්න ඕනදේ?"

"කවුරු හරි..... අයිති කාරයෙක් මේ වෙනකොට ඉන්නවද කියලා"

"ඔව්..."

හංසනි කීවේත් තරුණයාගේ වත, තිබූ පෙනුම වගා වෙනස් විය. දෙතොළේ තිබූ හසරල්ල මැකී ගොස් තොල්පට එකට තද විය. ලොදේ බැඳගෙන තිබූ දෑතම ඔහු ඩිනිම් කලිසමේ සාක්කු දෙකට ඔබා ගත්තේය.

"කවුද ඒ....?"

හංසනිගේ සිතේ අම්මාගේ ආදරණීය මුහුණ ඇති. කවදාවත් වෙනස් නොවන කරුණාවන්ත හසරල්ල ඇති. ඇය ඒ ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් දීම පවා කළේ හිතා මිනාමය.

"කියන්න බැරිද ඒ කවුද කියලා"

"අ...ම්...මා..."

හංසනී අකුරෙන් අකුර කීවාය. තරුණයාගේ මුහුණ නැවතද සිනාවෙන් පිරිනි. සෙනඟ තදබදය වැඩි වූ නිසා ඔහු නැවතමේ වූ උඩ යකඩ ලිය දකුණකින් අල්ලා ගත්තේය. දිනෙක ඒ යකඩ කනුවකට හේත්තු වී හිඳ ගෙදර ගොස් බලද්දී ගවුමේ "මළකඩ" අල්ලා තිබූ බව හංසනීට වහා මතක් විය. තරුණයාගේ සුදු අත්ලේද මළකඩ ගුවෙනු ඇත.

"ඔයාගේ අතේ මළකඩ ගුවෙයි. යකඩ වල මළකඩ අල්ලලා..."

ඔහු අල්ලාගෙන සිටි තැනින් අත ගෙන දිගහැර බැලුවේය. සුදු අතේ දුඹුරු පාවිත් මළකඩ ගැටි තිබෙනු හංසනී ද දුටුවාය. රන් දම්වැල යහිත අත බැඳ තිබූ තුල් තොගය යළිත් ඇය නෙත ගැටිනි.

"තැන්කස්...."

ඔහු ලේන්සුව යාක්කුවෙන් ගෙන අත පියදමා ගනිමින් කීවේය. නැවතද දෙදෙනා අතර ඇතිවූයේ නිහඬ බවකි. හංසනීගේ නෙත වටින් විට පාරේ ඇතට යොමු වූයේ බසයක් බලාපොරොත්තුවෙනි.

"මේ, මං ඇහුවේ අම්මා ගැන නෙවේ... වෙන කවුරුත් නැද්ද කියලා...."

"ඉන්නවා..."

"කවුද?"

"අක්කයි... ජීවත්තයියයි...."

"මං එයාලා ගැන දන්නවා"

තරුණයා කීවේ ඡායාහි විලසිනි. බසයක් පැමිණියේය. සෙනඟ දුටුගොස් බසයේ එල්ලුනත් හංසනීට එසේ දිව යා නොහැක. තරුණයා වහා සෙනඟ අතරින් පොදු වැස්සේම

දුටුගොස් බසයට නැගෙනු ඇය බලා සිටියේ මදක් සුළුම විය. කාර්වල යන එන මිනිස්සු බස්වල යන්නෙ එන්නේ මොකටදයි ඇයට සිහිනි බස් රියේ දොර අසල වූ තද බදය අඩුවන තුරු සිට ඇය බසයට නැගුනාය. තලවතුගොඩට යනතුරු සිටගෙන යන්නට සිදු වෙතැයි සිතෙද්දී බසයෙන් බැස රිලහ බසයේ ඒමට තරම් සිත්වුණි. හංසනී සෙනඟ අතරින් පිටුපසට යන ගමන් වම්පස අසුන් පෙළ දිනා බැලුවේ ඕනෑවට නොවේ. නමුත් ඇය දුටුවේ බලාපොරොත්තු නොවූ දෙයකි. තරුණයා අසුනක ඉඳගෙන ඇය වෙනුවෙන් අසුනක් අල්ලාගෙන සිටියේය. ඇගේ නෙත ඔහුගේ නෙත හා ගැටෙත් ම තරුණයා ඇයට කතා කළේය.

සෙනඟ ගොඩේ ඔහුගේ ආරාධනාව ඉටු ක දැමිය නොහැක. ඒ නිසාවෙන් හංසනී සෙනඟ අතරින් බසයේ පිටුපසට ගොස් ඔහු වෙත් කරගෙන සිටි අසුනේ ඉඳගත්තාය. ඇයට ඉඳගන්නට ලැබුණේ කවුරුත් පැත්තේය. අසුනේ ඉඩමදිකම නිසාද සෙනඟ තද බදය නිසාද ඔහු සිටියේ ඇගේ උරහිසට තෙරවීගෙනයි. හංසනීගේ උරහිසෙන් පටන් ගත් උණුසුමක් ඇත සුරාම දිවහිසේය. වැස්සෙන් ඇතිවූ සිතල නිසාදෝ ඒ උණුසුම වැඩි වැඩියෙන් ඇයට දැනිනි. හංසනී සිටියේ බසයේ විදුරුවෙන් පිටත බලාගෙනයි. පිටත තවමත් වැස්සය. හංසනීගේ සිත බෙහෙවින් නොසන්සුන් වී තිබිණි. ඇය හොඳින් ඔහු දෙස බැලුවාය. ඔහු සිටියේ තමන් දෙස බලාගෙන බව දනුන නිසා හංසනී යළි ඉවත බලා ගත්තාය.

"ඇයි කතා නැත්තේ...?"

තරුණයා හංසනීගේ කතට ලංව ඇසුවේය. ඔහුට බැන වදින්නට ඇයට සිතුවේ නැත. ඇගේ සිත ඔහු හා කතා කරන්නට නොහැකිව බිය වී තිබිණි. කොන්දොස්තරවරයා විකට කඩන්නට පටන්ගෙන තිබිණි. හංසනී ඇකයේ වූ සු-වී පර්ස් එක අතට ගෙන අරින්නට හැරසුනාය.

"එපා... මම දෙන්නම්...."

නොසිතාම ඔහුගේ අත ඇගේ අත මතින් තැබී කියවිනි. හංසනීගේ ඇඟ හිරි වැටී ගියේය. හිතා මතා පිරිමියෙක් අතින් ඇල්ලූ දෙවැනි වතාව එයයි. අක්කා හා ජීවත්ත අයියා විවාහ වූ දිනයේ අක්කාගෙන් වෙන්වන්න බැරි දුකින් ඇවූ හංසනීගේ දැනීම ජීවත්ත අයියා අල්ලා ගත්තේය. එදා ඇයට වෙනස් හැඟීමක් ඇතිවූයේ නැත. ඒත් අද තරුණයාගේ අතේ පහසු සිත් කළඹා තිබිණි. කොන්දොස්තර තරුණයාගෙන් විකට් පත් දෙකක් මිළදී ගත් තරුණයා "පර්ස්" එක යළි නැගිට කලිසම් සාක්කුවට දමා ගත්තේය. බස් රිය ගමන් අරඹා තිබිණි.

"ඔයාට මං ගැන මොකද හිතන්නේ.....?"

ඔහු එක්වරම හංසනීගෙන් අසද්දී ඇයගේ දෙකොළට සිතාවක් නැගුනි. අසන්නට දහසක් ප්‍රශ්න මුට්ටු ආවේය. නිකේතනීන් ඉන්දිවරීන් මේ මොහොතේ සිටියා නම් මෙවන් අපහසුතාවයකට පත් වන්නේ නැත.

"ඉස්කෝලේ යන වයසේ කොල්ලෙක් කෙල්ලෙක් පස්සෙන් යනවා වගේ මං ගැන හිතන්න එපා.... ඔයා මාත් එක්ක කතා කරන්න. හිත හිරි කර ගෙන ඉන්න එපා..."

ඔහු අනෙක් අයට නැහෙන්න කියවයි. තව දුරටත් කතා නොකර සිටීම හොඳ නැතැයි හංසනීට දනුනේය. විය යුත්තක් වේවායි සිතා ඇය ඔහු හා කතා කරන්නට සිතුවාය. එවර ඔහුගේ වම් අත හංසනීගේ උරහිසක් දකුණෙන් බාගයක් සිරවන අයුරින් තබාගෙන උන්නේය. බසය දෙස බැලූ නිසා ඊට උරණ විය නොහැක. ඔහු ආසන්නයේම උන් මැදිවියේ කාන්තාවන් දෙදෙනා සිටියේ ඔහුගේ ඇඟටම වාරුවී ගෙනයි.

"මං ඇවිල්ලා ඔයාලගෙ අම්මා හම්මා වෙන්නද?"

"ඇයි ඒ...?"

හංසනී ඇසුවේ බියපත් විය. එය ඇ ඇසූ ආකාරයට ඔහුගේ මුට්ටු සිතා නැගිනි. බසය වංගුවක් ගනිද්දී ඔහු ඇ පසටම බර වුනි.

"ඔයාව මට දෙනවද අහන්න"

"මොනවටද?"

"ගෙදර ගෙනියන්න..."

"මාව...? ගෙදර ගෙනියන්න... ඒ මොකටද?"

"ගෙදර වැඩ වික කරව ගන්න"

ඔහු හිනැහී කීවේය.

"හම්ම වෙයි... අම්මගෙන්..."

හංසනී කීවේ එපමණකි. ඔහු සිතුවාට වඩා විනෝදාසිලී තරුණයෙක් බව මුල්වරට ඇයට සිතුනි.

"නෑ... විහිළු නෙවෙයි මං කියන්නේ... ඇත්තටම ඔයාගේ අම්මගෙන් ඔයාව ඉල්ලුවොත් මට දෙයිද?"

"මං හිතන්නෙ, නැති වෙයි... අම්මා කියන්නෙ අහස පොළව යා වෙනවා පෙනුනත් ලහට ඇතයි ඒක ඇත්ත කියලා මටත් හිතෙනවා... ඒ හින්දා අම්මා හම්මා වෙන්න එන ගමන නතර කරන්න..."

"අහස කියන්නෙ කවුද? පොළව කියන්නෙ කවුද?"

තරුණයා නලල රැළි කළේය. ඔහුගේ දෑත දෙස බලා හිඳින්න හංසනීට ආස හිතිනි. රෝස පාට අත්ල හරියට ගැහැණු ලමයකුගේ මෙනි.

"ඔයාලා අහස ඉන්න මිනිස්සු, අපි ඉන්න පොළවේ... අපෙ අම්මා කියන්නෙ අහසින් වැටෙන්න මිනිස්සු බයයිලා පොළවේ ඉන්න අයට වැටෙන්න කැනක් නෑහේ..."

"ඔවා බොරු කතා..."

"බොරු නෙවේ ඇත්ත..."

හංසනී කීවේ තදිනි. ඇය ඇකයේ වූ පොත් මිටිය තබාගෙන හිටි දෑමක් ඇඟිළි එකට පටලවා ගත්තාය.

"මං ඔයා බොරුයි කියන කතා ඇත්ත කළොත්.....?"

"අත්හදා බලන්න ජීවිත එක්ක සෙල්ලම් කරන්න එපා...."

හංසනී එසේ කියා ඉවත බලා ගත්තාය. තාත්තා අම්මාට ආදරය කර විවාහ වූයේ ඇත්තටම බව හංසනී දන පිටියාය. සල්ලිකාර නැදැයිත් අමතක කර දමා අම්මා හා දුක් විඳින්නට ඔහු පැමිණියේ ඒ නිසයි. ඒත් සුබෝපහෝගි ජීවිතයකට හුරුවූණ ඔහු ආලේ තරුණයින් එවන් පරිත්‍යාගයන්ට එකඟ නැත. පොත් අද කාලේ තරුණයින් එවන් පරිත්‍යාගයන්ට එකඟ නැත. පොත් ගොඩ මත වූ පැබරික් පේන්ටින් සහිත බෑගය තෙත ගැටේදී හංසනීට කොට්ට උර මතක් විය. අම්මා කියන ලස්සන කුමාරයා මතක් වී හදිසියේම ඇයට සිතා නැඟිනි.

"ඒ වතාවේ තනියම හිතා වෙනවා. මටද? මං මෝඩයි කියලද හිතාවෙන්නේ... ඔයා හිත්දා තමයි අද මං කාරෙක දාලා ඇවිත් මේ තෙමුණේ"

"ඉතින් මං කිව්වයැ තෙමෙන්න කියලා..."

"ඒවා මං දන්නෙ නෑ ලෙඩ වුණොත් ඔයා තමයි වැරදි කාරයා... දන්මම නහය කහනවා වගේ..."

හංසනී යළි පිතාසුනේ ඔහුගේ කතාවටයි. ප්‍රේම සම්බන්ධයකට කෙසේ වෙතත් ඔහු ඇසුරට ප්‍රිය තරුණයෙක් බව ඇයට හැඟිනි.

"මාත් එන්නද ඔයා යන කම්පියුටර් ක්ලාස් එකට"

"මොනවද?"

"ඔයාගෙ මුණ දිහා බලන ඉන්න..."

"පිස්සුම තමයි..."

"ඔව්..."

"ඉතින් මෙහෙ ආවේ... අංගොඩ යන්න නෑ"

"එහෙත් යන්න වෙයිද දන්නෙ නෑ..."

"මොනවද?"

"ඔයා නැකුට මම පිස්සු හැදුනොත්"

හංසනීගේ සිතට බියක් දැනිනි. ඔහු වචන දහයක් කතා කළොත් ඉන් වචන පහක්ම කියන්නේ හංසනීගේ අයිතිය ගැනයි. නාස්තන තරුණයකු හා කතා කළ බව අම්මා දන්නේ නම් හොඳටම බනිනු ඇත.

"ඔයා අද ගෙදර ගිහින් අම්මගෙන් මම මේ කියන දේවල් අහන්න..."

"මොනවද?"

තව මොහොතකින් බස් රිය තලවතුගොඩට පැමිණෙනු ඇත. එතැන් පටන් හෝකන්දර පාරේ බස් හෝල්ට් දෙකක් යා නැත. ඉන් පසු ඔහුට බසයේ දමා හංසනීට බැසීමට සිදුවේ.

"හෝකන්දරට අළුතෙන් ඇවිත් ඉන්න 'ලක්සිරිපාය' ගෙදර ඉන්න දෙවැනි පුතා, රාජීව් අමත්ත අස්මඩල විවාහ යෝජනාවක් ගෙනාවා කියන්න. අම්මා කැමතිද අහනවද?"

"මට බෑ ඔවා අපේ අම්මාගෙන් අහන්න..."

"ඇයි ඒ?"

"මට බෑ... මං අම්මට දාලා කට්ටුවක් යන්න නෑ..."

තලවතුගොඩ හන්දියෙන් බසය හෝකන්දර පාරට හරවා
නතර කළේය. එතැන සිට නගින සෙනග දකිද්දී හංසනිගේ
සිත මදක් තැති ගැනුනි. අඳුරන අයෙක් එතැන සිට දුටුවොත්
එයත් නරකකි.

"අඳුරන කෙනෙක් දක්කොත් අම්මට කේලම් කියයි..."

"ඔයා මොකුත් කරන්නෙ නෑනෙ කේලම් කියන්න...
බස්වල යන කොට ගැණු පිරිමි එකට ඉඳගෙන යනවා තමයි...."

බසය යළි පණ ගන්වද්දී හංසනි තරුණයා දෙස බැලුවාය.
ඒ පියකරු මුහුණේ සිත නතර කරන්නට හිත නොදෙන්නේ
මන්දයි ඇයටද සිතාගත නොහැක.

"මම ඉස්සරහින් බහිනවා..."

බසය කන්ද නගිමින් තිබියදී හංසනි බසයේ ඉඳගෙන
හිටී නැතිත් නැගිට්වාය.

"මාත් එන්නද?"

"ආවට වැඩක් නෑ..."

ඇය අසුනෙන් මෙහාට වෙද්දී ඔහුගේ ඇහේ ගැටිති.
හිතට පහදාදිය නොහැකි ගතියක් දනුනි. ඇය ඊළඟ නැවතුමෙන්
බස් රිය නතර කරවාගෙන බිමට බැස්සාය. බසය යළිත්
ඉදිරියටම ඇදිනි. හංසනි මොහොතක් නතරව ඉදිරියට යන
බසය දිනා බලා සිටියාය.

හංසනිගේ දෙතොලට සිතාටක් නැගුනේ තරුණයා
සිහිපත් විය. ඇය සිතාට දෙතොල ඇඳ ගෙනම අම්මා සකසා
දෙන කොට්ට උර පළුවෙහි ඇඳි මල සායම් කළාය. ඔවුන්ගේ
දානයේ කොට්ටඋර මහන්නෙ තමාත් අම්මාත් කියා කිව්වම
ඔහු පුදුම වනු ඇත.

"තනියම හිතාපුණ. ඒ වතාවේ අහස පොළව පෙරලන්න
කල්පනාව. මටත් නොකියන රහස් ඔයාට තියෙනවද?"

ලාලිතා හදිසියේම අසද්දී හංසනිගේ හිතට සිදුම්
ලැජ්ජාවක් ඇතිවිය. මෙතුවක් කාලයකට ජීවිතේ කිසි දෙයක්
ඇය අම්මාට සභවා නෑන. අඩු තරමේ පන්තියේදී හෝ මහකොට්ටි
පිරිමි ලමයෙකු සිතාපුනත් අම්මාට කියන්නට තරම් දෙදෙනාගේ
බැඳීම දඩිවිය.

"නෑ..... අම්මේ නිකම්.... ක්ලාස් එකේ ලමයෙක් කිව්ව
කතාවක් මතක් වුණා..."

"මොකද්ද?"

"මට දුවෙක් හම්බ වුණොත් අම්මා ගවුම් ඇති වේනකල්
මහලා දෙයි කියලා ඉන්දිරි කිව්වා..."

"ඔව්..... ඇත්තෙන්... ඒත් ඉතින් කවම නෑනේ... අඩු
තරමේ ඔයාට දුවෙක් හම්බ වේන්න කලින් මට බෑනා කෙනෙක්
වත් නෑනේ..."

අම්මාගේ කතාවට හංසනිට ලැජ්ජා සිතිනි. දන් දන් අම්මා හංසනි සමඟ කෙලින් නොවුණත් විවාහය ගැන කතා කරයි. අම්මා කියන්නේ කසාද බඳින්නට සුදුසු වයස මෙය කියාය. අම්මා ඒ ගැන කතා කරද්දී හංසනිගේ සිතට කියා ගන්නට බැරි සිතුවිල්ලක් ඇතිවෙයි.

"ලොකු දුවලගෙ ගෙදර ගිහින් එන්නත් ඕන... එදාට පස්සෙ මොනවා කරගත්තද දන්නෙ නෑ..."

අම්මා අළුත් මාතෘකාවක් කතා කරනවාට හංසනිද කැමතිය. කතා නැතුව වැඩ කරනවිට හිතට එක එක දේවල් සිතේ. ඇසට නිදි මත එයි. කොට්ට උර විස්සක පමණ. මල් ඇඳ අවසන් කොට ඇත. මල් අඳින්නට ලේසිය. පිං පිණිස කියන අතුරු වික අඳින්නට හංසනිට කම්මැලි සිතෙයි.

"මට වෙලාවකට හිතෙනවා ලොකු දුවත් අපට බොරු කරනවද කියලා..."

"ඇයි අම්මා...?"

"නෑ... ජීවත්ත පුතා පිට දාලා එයාට උවමනාවට ද දන්නෙ නෑනේ කඩ කාමරයක් ඉල්ලන්නේ..."

"ඔයා එහෙම හිතන්න එපා අම්මා අක්කා ගැන..."

"ඔයාට වඩා දේවල් මම දන්නවා පුනේ... ලෝකෙ ගැන මිනිස්සු ගැන... එක බඩවැල කඩාගෙන ආවත් සහෝදර සහෝදරියොත් කාලෙකදී වෙනස් වෙනවා..."

"මට අක්කා ගැන එහෙම හිතන්න බෑ... අපරාදෙ අපි අක්කව ජීවත්ත අයිසට දුන්නේ..."

"එහෙම කියන්න එපා... ඒක එයාගෙ ලැබීම. එයාගෙ හිමිකාරයා කමයි ජීවත්ත. මං කියන්න ඒකනේ, ඔයාගෙ හිමිකාරයන් ඔය වගේම දවසක මෙහෙ ඇවිත් මගෙන් ඔයාව ඉල්ලයි..."

"ඉතින් ඔයා මාව දෙනවද?"

"නැතුව..."

"අනේ..."

හංසනි පිත්සල අත කියා ගෙන අම්මා දෙස බැලුවාය. ඇය එසේ බලද්දී සුන්දරයයි ලාලිතාව සිතිනි. තවත් විකත් ගෙ අල වුවා නම් පත්තරයක දක පුරුදු හින්දි සිතමා නිළියකගේ රුවකට සමානය කියා ලාලිතාව සිතිනි.

"ඒ පාර මගේ මුණ දිහා බලාගෙන... මොනවද කරන්නේ?"

හංසනි අම්මාගේ බැල්ම හඳුනා ගෙන කීවාය.

"ඔයාගෙ ලස්සන බැලුවේ..."

"මං ලස්සනද අම්මා..."

"ගොඩාක් ලස්සනයි... ලස්සන දුවෙක් ඉන්න අම්මෙකුට කොයිතරම් ආඩම්බරද?"

ලාලිතා ආසෙත් මැළීමේ රෝදය කර කැවුවාය. හංසනිගේ සිතට රාජීව් අමත්ත අස්මඩල සිහිපත් විය.

"ඇත්තටම කවුරුහර මෙහෙට ඇවිත් මාව ඉල්ලුවොත් ඔයා දෙනවද? අම්මා..."

හංසනි නැවතත් ඒ ප්‍රශ්නයම ඇසීම ලාලිතාගේ සිතට අමුත්තක් ගෙන දුන්නේය. ඇය ඒ බවක් පෙනවුණේ නෑ. ඒ වෙනුවට සිතාසුනාය.

"එහෙම එකපාරට දෙන්නෙ නෑ. හොඳට හොයලා බලනවා.... ඔයාට දුක් විඳින්න නැතුව ජීවත් වෙන්නත් එපායෑ."

"සුර-පිත් තමයි ආවොත්.... නැන්දේ.... නංගි මම දෙනවද අහයි..."

හංසනිව ඒ අවස්ථාව විහිළුවකට පෙරළා ගන්නට උවමනා විය.

"පුරුපින්ලා වගේ අයව කසාද බදින අයත් පව් පුතේ. කවදා හරි බිලා බිලා නැති වෙනවා.... කවුද දන්නෙ කුඩුත් ගහනවද කියලා..."

"එහෙනම් අම්මා පුරුපින් එක්ක හොඳට කතා කරන්නේ" හංසනි ඇසුවේ පින්සල පැත්තකින් තබා ඇඟ මැලි කඩමිනි.

"එහෙම තමයි පුතේ... ගම්වල ඉන්න කොට කා එක්කත් හොඳට ඉන්න ඕන... මං එහෙම හොඳට හිටපු නිසා තමයි කෙල්ලො දෙන්නෙත් එක්ක නතියම මේ ගෙදර මෙහෙම ඉන්න පුළුවන් වුණේ..."

අම්මාගේ ජීවිතයෙන් ජීවිතයට ඉහෙන ගත හැකි දේවල් බොහෝමයි කියා හංසනිට සිහිනි. බයිසිකල් සිත්තුවක් තාද වෙයි. හංසනි අම්මා දෙස බැලුවාය.

"ලියුම් ඇවිත්..."

අම්මා කියද්දී හංසනි පුටුවෙන් නැගිටිමාය. අක්කා නො අනුමානවම ලියුමක් එවා ඇති කියා ඇයට සිතනි. නොඑසේ නම් ලියුම් එවන්නට කෙනෙක් නැත. වසා තිබූ දොර ඇරගෙන හංසනි මිදුලට බසිද්දී වියපත් ලියුම්කරු පාර අද්දර බයිසිකලය නවතාගෙන කකුලක් බිම තබා ගෙන ඇය එත මහ බලා සිටියේය.

"කෝ... අම්මා නැති ද?"

මහු කරුණාවත්ත ස්වරයෙන් අසද්දී හංසනිට මහු කෙරෙහි පහත් හැසිරීමක් ඇති විය.

"ඉන්නවා... රෙදි මහනවා..."

"ඔන්න අද රෙජිස්ටර් ලියුමක් කියෙනවා... හංසනිට..."

කඩදාසි කොළයේ අත්සන තබා ලියුම අතට ගනිද්දී හේතුවක් නැතිවම හංසනිගේ සිත ගැහෙන්නට විය. ලියුමේ මෙතා පස වූ මුද්‍රාවේ ලිපිනය පැහැදිලි නැත. ඇය නිවස වෙතට යන ගමන් ප්‍රවේශමෙන් ලියුම් කවරය ගැලවිමාය. ඇනෙකු සතුවත් දිලිසිනි. පෙරදාක යොමු කළ රැකියා අයදුම් පතකට සම්මුඛ පරීක්ෂණ කැඳවුමක් ලැබී තිබේ. ඇය එම ඉල්ලුම් පත යොමු කළේ මීට මාස තුනකට පමණ පෙරයි. ඒ පුහුණු කර බඳවා ගන්නා පරිගණක ක්‍රියා කරවන්නියක් සඳහාය. නමුත් දන් හංසනිට පුහුණු කර බඳවා ගැනීමට උවමනා නැත. ඇය ඉහෙනුම ලබන පන්තියෙන් ඒ පිළිබඳ මතා දැනුමක් ලබා සිටියාය. හංසනි ලියුමක් රැගෙන අම්මා වෙතට දුටු ගියාය.

"අර... මම දම්මේ රස්සාවකට ඉල්ලුම්පත්‍රයක් ඒකට ඉන්ටර්වි එන්න කියලා ලියුමක් ඇවිත්..."

සතුවට ඇයව අම්මාට කතාව කියාගැනීමටත් බැරිය. ලාලිතා ලියුම ගෙන කියවද්දී හංසනි ඇගේ කරට උඩින් නැමී නැවතත් ලියුම කියවන්නට වූවාය.

"ඔයාට දෙයියන්ගෙම පිහිටයි... මෙහෙම එකක් හරි හරි ගියොත් මගෙ හිතට බර නෑ..."

"ඇයි ඒ...?"

හංසනි ලියුම ගෙන නවා කවරය තුළට දමන ගමන් ඇසුවේ නළලද රැළි කරමිනි.

"ගැණු පමයෙකුටත් ආදායම් මාර්ගයක් කියෙන්න ඕන පුතේ... හැම දේටම මහත්තයාගෙන් ඉල්ලන්න බෑනේ..."

"මං මහත්තයාගෙන් ඉල්ලන් නෑ. මට ඕන වෙන කොට අම්මගෙන් ඉල්ලනවා..."

"ඉං මං හිටියොත් ... කවුද දන්නේ මං තව හුණාක් කාලයක් ඉඳිද කියලා..."

"අ...ත්...නේ... ඔහොම කියන්න එපා.... අම්මා..."

හංසනි මවගේ උරහිස් මතින් දැන් යවා ගෙල බදා ගෙන කීවාය.

"අපි දන්නේ නෑ පුත් අපට මොනවා වෙන්න තියෙනවද කියලා.. ඔයාව එකලාසයක් කරලා අක්කට එක කඩ කාමරයක් ලියලා දෙනවා... ඔයාටයි මටයි එකක් ඇති..."

ඒ අම්මා කියුවේ බොහෝ කලක් හිත හිරකරගෙන උන් අදහසක් බව හංසනිට සිතුවේ. ඇය නැවතත් පින්සල අතින් ගෙන මේයය ලිහිල් ඉඳගත්තාය.

"හෙට හවස් වෙන කොට කොට්ටා උර ටික දෙන්න ඕන..."

"ඔයා "පට්" කියලා අපේ ඉන්ද්රිය නිකේතනයි කීවා..."

"ඇයි ඒ?"

"ඔයා ගොඩක් දුක් විදිනවලු... එයාලගෙ පවුලටල තාත්තලාගෙ සල්ලි හම්බ කරන්න මහත්සි වෙන්නේ..."

"ඒවා එහෙම තමයි පුතේ. එක එක්කෙනා ලබා උපන් හැටියට තමයි..."

හංසනි නිහඬවම කොට්ට උර මල් ඇන්දාය. හිතේ තිබූ කැළඹිලි බව නිසාදෝ එකක පාට වැරදිනි. ඇය ඒ මතින් අම්මාට ගැටාය. අමුතුව පාටක් ඊට එකතු විය.

"අම්මේ... වැඩිපුර කොට්ටඋර පලුවක් නැද්ද? එකක් වැරදුනා"

හංසනි ඒ දෙස බලා ඉඳ බැරීම තැන අම්මාට කීවාය. ලාලිකාගේ මුවට සිතාවක් නැහැනේ කරුණ දියණියගේ සිත හඳුනා ගෙනයි. රැකියා සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට ලිපියක් ඒමත් දඩ බලාපොරොත්තුවකි. ඒ නිසාවෙන් ඇගේ හිත කැළඹී ඇති වග ඇයට දනිනි.

"දන් ඇති... පස්සෙ අදින්න... හවස් වෙලා මහරගම ගිහින් ආවොත් හොඳයි..."

"ඒ ඇයි...?"

"මහරගම රෙදි කඩයකින් සාම්පල් වගයක් ඉල්ලුවා... දීලා ආවොත් හොඳයිනේ..."

"අම්මක් එක්ක මාත් එන්නම්... මට සාරියක් ගන්න ඕන... ඉන්ටර්විව් එකට යන කොට සාරියක් අදින්න එපා යැ..."

ලාලිකාට ඒ බවක් හංසනි මතක් කරනතුරුම මතක් වුයේ නැත. ලෙහ ඇති සාරි පරණ වෝස්තරේ ඒවාය. අවුරුදු යන ගමනට අළුත් ඇඳුමක් ඇඳීම හොඳබව ලාලිකාගේ මතය කීවේය.

හැන්දෑව පැහැදිලි විය. යාන්තම අවිද්‍යාවෙන් යන හැන්දෑවේ පහට පහමාරට ඇවිදින්නට හංසනිද ප්‍රිය කළාය. ඒත් සතියේ දිනක් වූ නිසාදෝ කාර්යාල නිවාකර යන එන්නත්ගෙන් මග දෙපස පිරී තිබිණි.

"මම රෙදි කඩට ගිහින් මේ සාම්පල් ඒකලා එන්නම්. ඔයා ලස්සන සාරියක් තෝරගන්න..."

දිනුහා සාරි එක ලෙහදී ලාලිකා නැවතී හංසනිට කීවාය. ඇය හිස වැනුවාය. අම්මා පාරේ ඉදිරියට යනු බලා සිටි හංසනි දිනුහා සාරි සෙන්ටර්හි පියහැට පෙළ නැග්නාය.

හංසනිගේ සිත කොළපාට රතුපාට පාට පාට සාරි අතරේ අතරමං විය. ඇය සාරි කිපයක් ලෙස ගෙන අල්ලා අතගා බැලුවාය. හිතට අල්ලන සාරියකට තිබුණේ, සුදු පසුබිමේ වූවි කොළ මල් ඉහිරුන සාරියකි. හංසනි ඒ සාරිය අතගා ඒ පැත්ත මේ පැත්ත පෙරලමින් උන්නාය.

"සාරිය ලස්සනද?"

හංසනි තිගැස්සුනේ ඒ හඩටයි. ඇය ගෙළ ඇල කර පිටුපස බැලුවාය. හඬින් ඔහු බව සිතුවත් සැබැවින්ම ඔහු දකින්නට ඇය බලාපොරොත්තු වූයේ නැත. රාජීව් සිනාසී ගෙනම ඇය දෙස බලා උන්නද හංසනිට සිනාසෙන්නට අමතක විය.

"මං ඇහුවේ සාරිය ලස්සනද කියලා... මට නම් ලස්සන අන්න අර දම්පාට සාරි එක..."

පසෙක වූ සාරි ගොඩේ හිනි මල් ඉහිරුන දම්පාට සාරිය පෙන්වා ඔහු කීවේය. හංසනි කළබල සිතින් වටළුව බැලුවේ අම්මා එනවාදැයි බැලීමටයි.

"මොකද බය වෙලා..."

ඔහු ඇගේ බිය වුණු මුහුණ දෙස බලාගෙන ඇසුවේය.

"නෑ"

"නැත්තෙ නෑ..."

"ඔයා කොහෙද මේ සාරි කඩවල ඇවිදින්නේ...?"

"මමත් සාරියක් ගන්න ආවා..."

හංසනිගේ සිතට ප්‍රශ්නයක් ඇති විය. ඔහු කාට සාරි ගන්නද?

"කාටද?"

"ගර්ල් ග්‍රෙන්ඩ්ට..."

හංසනිගේ වත පුරා අපූරත් ඉහිරියනු රාජීව් දුටුවේය. අම්මා තවමත් පමා මන්දයි ඇය ඒ අතර සිතුවාය.

"හංසනිට පුළුවන්ද මට උදව්වක් කරන්න..."

"මොකද්ද..."

"මගේ ගර්ල්ට සාරියක් තෝරලා දෙනවද...?"

යළිද හංසනිගේ සිතට අමුත්තක් ඇතිවිය. ඔහු පෙර දිනෙක කීවේ ඔහුට ගැහැණු ළමයෙකු නැති බවයි. පිරිමි කෙතරම් වංචාකාර කපටීන්ද? සාරි කඩයේ සිට අතට අසුවුණ නිසා ඇත්ත කියන්නට සිදුවුණා විය හැක.

"මං කැමති සාරිවලට ඔයාගෙ ගැණු ළමයා කැමති වෙයිද කවුද දන්නේ..."

"කොහොමත් මගේ ගැණු ළමයා මං කැමති දේවල්වලට කැමතියි"

හංසනිගේ හදවතේ එක්තැනක් සියුම්වට රිදෙමින් තිබිණි. අම්මා කියන ලස්සන කුමාරයා මොහු යැයි සැක කරගෙන සිටියද ඒ ඔහු නෙවේයයි ඒ මොහොතේ සිත කීවේය. හංසනි ඔහු ලස්සනයි කී දම්පාට මල් ඉහිරුන සාරිය ඔහු අතට දුන්නේය. ඔහු සාරියත් රැගෙන කවුන්ටරයට ගොස් මුදල් බඳිනු ඇය බලා සිටියේ කිව නොහැකි දුකකිනි. යළිද ඔහු බිල්පතක් ගෙන ඇය අසලට ආවේය.

"ඔයා තනියමද ආවේ?"

ඔහු යළිත් ඇය අසලින් සිට ගනිමින් ඇසුවේය.

"නෑ අම්මත් එක්ක..."

"කෝ අම්මා..."

ඔහු කළබල වූ බව හංසනි දුටුවාය.

"අම්මා වෙන වැඩකට ගියා... දන් එනවා ඇති..."

ඇය හිත තුළ ඇතිව තිබූ වෙනස් කම් ඔහුට නොපෙනුවා ලෙසින් කීවාය.

"හංසනි ඔය සාරි එක කවුන්ටරේට දීලා අම්මා එනකල් ටිකක් එළියට යව්ව..."

"ඇයි..."

"යවුණෝ..."

"මට බෑ..."

"මං දන්නවා ඔයා මාත් එක්ක ඉන්නෙ කරහෙත් කියලා"

"මං මොකටද කරහ වෙන්නෙ?"

"බොරු කිව්වට..."

"බොරු කියන මිනිස්සුන්ටම ඒවගේ විපාක විඳින්න වෙනවා"

"ඒක ඇත්ත මේ දන් මං විඳින්නෙ ඒ විපාක තමයි..."

ඔහු කියන්නේ කුමක්දැයි හෙරුම් ගත නොහැකිව හංසනි ඔහුගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. ඔහු සාරි කඩයේ එළියට ගොස් ඇයට හිසින් කතා කළේය. හංසනිගේ දෙපා ඉබේටම ඔහු වෙතට යැවුණි.

"මං දන්නවා ඔයා දන් මං ගැන හිතන දේවල්..."

ඔහු එක් අතක් කළිසම් සාක්කුවට දමා ගනිමින් ඇහුවේය. නිල්පාට වෙතිම් කළිසම්ව කර ටීෂර්ටයක් ඇඳ සිටි ඔහුගේ මුහුණේ කිසිදු රූපිලිකාර ගතියක් නැත. ඉතිරුන

කෙස් නළල් කලයට වැටී තිබුණද ඔහු ඒවා සකසා ගත්තේ නැත. ඔවුන් අසලින් තරුණියන් කීප දෙනෙක් සාරි කඩයට ඇතුල් වූහ. ඔවුන් බැලුවේ රාජීව් දෙස බව හංසනි හොඳින් ම දුටුවාය.

"කියන්න ඔයා මාත් එක්ක කරහෙත් නේද ඉන්නේ..."

"නෑ..."

"නැත්තෙ නෑ..."

"ඒ ඔයාට හිතෙන හැටි..."

"නෑ... වෙනඳා තියෙන ලස්සන ඔය මුණෙ නෑ..."

"කිව්වම අහන්න... එහෙම එකක් නෑ..."

හංසනි සැර වුණේ හිතේ තිබුණ කේන්තියටයි. ඇය යළිත් පාරට නෙතු යොමු කළාය. අම්මා තවම නැත.

"මං බොරුවක් කිව්වේ. මට ඇති ගර්ල් කෙනෙක් නෑ..."

හංසනිගේ සිත යටින් සතුටක සේයාවක් ඉතිරි යන දැනිනි.

"ඇයි බොරු කිව්වේ...?"

"ඔයා අඩයිද බලන්න..."

"මං මොකටද අඩන්නේ..."

"මට ආදරේ නම් ඔයා අඩනවා..."

"ඉතින් මං ඇහුවේ නෑනේ..."

"මං දක්කා ඔයාගෙ හිත අඩනවා..."

හංසනිට ලජ්ජාවක් දනුණේ ඔහුගේ කතාවටයි. ඔහු එක එල්ලේ බලා සිටින බැල්ම දෙස ඇයට බලා සිටින්නට අපහසු බවක් දනෙයි.

"ආයෙ කවදද පත්ති යන්නේ...?"

"සිකුරාදව... අම්මා එනවා..."

ඇගේ තෙත් කළබල වුනේ බිම බලාගෙන ඇත පාරේ එන ලාලිතා දුටු නිසයි. "අම්මා බලා ගන්නට මෙන් රාජ්විද පාරට නෙතු යොමු කළේය.

"අම්මා එනකොට ඔයා මෙනත ඉන්න එපා..."

තදිසියේ රාජ්වි දෙස බැලූ හංසනි කීවාය.

"ඇයි..?"

"ඇයි අහන්නේ ඔයා කවුද කියලා අහයි..."

"ඉතින් හොඳයිනේ. අදම මට අම්මගෙන් දුටුව ඉල්ලගන්න සුළුවන්..."

"අම්මලා එහෙම දුටලා දෙන්නෙ නෑ... කිව්වම අහන්නකෝ..."

ලාලිතා පාරේ ලං ලංව එනු පෙනෙද්දී හංසනි කළබල හඬින් කීවාය. ඔහු මෙනෙත් අත තබාගෙන උන් සාරිය ගත් බිල ඇ වෙතට දිගු කළේය.

"ගන්න..."

"මට...! මොනව්ද?"

"ඔයාටයි මම සාරිය ගත්තේ...අම්මා එන්න කලින් මේ බිල් එක ගන්න..."

හංසනි පත්වුයේ අසිරු අවස්ථාවකටය. බිල අතට ගෙන බැරිය. නොගතහොත් අම්මා එනතුරුත් ඔහු මෙනත සිටිනු ඇත. ඔහු ඉක්මනට යවා ගත හැකි එකම ක්‍රමය වන්නේ

බිල්පත අතට ගැනීම පමණි. හංසනි අකමැත්තෙන්, වුවද ඔහු දිගු කරගෙන සිටින බිල්පත අතට ගත්තාය.

"එහෙනම් මං යන්නම්..."

ඇය හිස වැනුවාය. අඩියක් ඉදිරියට තියා ඔහු යළිත් හැරී බැලුවේය. හංසනි බලා සිටියේ ඔහු යන දෙසයි. දෙදෙනාගේ ඇස් එකට හමු විය.

ඔහු සාරි සාප්පුවෙන් බැසයත්ම ලාලිතා වෙහෙසකර මුහුණින් සාරි සාප්පුවට ගොඩ වුවාය. සාරියට ස්තූති කරන්නට බැරි වූ බව ඇයට සිහිවුයේ ඔහු යන්නට ගියාට පසුය.

"මං එනකල් බලාගෙන හිටියෙ සාරියක් තේරුවේ නැද්ද?"

මග බලා සිටි හංසනි දකිත්ම ඇය ඇසුවාය.

"තේරුවා මේ... සල්ලිත් බැන්දා"

අත තිබූ බිල්පත පෙන්වාලමින් ඇය කීවාය.

"ඇයි ඔයාගෙ අතේ තිබුණ සල්ලි බැන්දේ... මං එනතුරු ඉන්න එපා යෑ..."

සාරියට සල්ලි බැන්ද අයුරු සිහිපත් වී හංසනිගේ මුට්ට සිතාවක් නැගිනි. එක්වරම බොරුවක් කියන්නට "මුට්ට ආවේ වාසනාවටය. ඔහු කොහොම කෙනෙක්දයි තවම තේරුම් ගත නොහැක. අනාරාධිතවම කැමැත්ත අකමැත්ත නොවිමසා ඔහු ඇයට තිළිණයක් ලබා දී ඇත. හංසනි බිල කවුන්ටරයට දී සාරිය ලබා ගත්තාය. සාරිය දමා දුන් බෑගයක් තුරු එ කරාගෙන හංසනි ලාලිතා සමඟ සබ් පෙළ බැස මත පාරට ආවාය. අම්මා සමඟ පාරට ආපසු හංසනිගේ සිතට එක්වරම විසල් දුකක් ඇතිවිය. තමන් දෙදෙනා ජීවිතයේ තනි වී ඇති බවක් ඇ සිතට එක්වරම ඇති විය.

"අම්මා...."

"ඇයි..."

"ඔයයි මමයි මෙහෙම යන කොට ඔයාට දුක හිතෙන්නෙ නැද්ද?"

"ඇයි"

හංසනිගේ වෙනස් ප්‍රශ්නය ගැන ලාලිතාට අමුත්තක් දැනිනි. ඇය ඒ බවක් නොපෙන්වා සිටියාය.

"ඔයයි මමයි විතරයි.... කනි හිතෙන්නෙ නැද්ද..."

හංසනි වට පිට බැලුවේ රාජීව් මතක් විය. ඇය සිතුවා නිවැරදිය. ඔහුගේ කාරය පාරේ ඇත විය. නො අනුමානවම ඔහු කාරය තුළ ඉන්නවා ඇතැයි ඇයට සිතූනි.

"අපි කවදාහරි ජීවිතේ තනිවෙතවා. ඒ හින්දා අද කියලා විශේෂ තනියක් මට දෙනෙන්නෙ නෑ. ඔයත් දවසක මාව කනි කරලා යයි... එතකොට මං තනියම..."

ලාලිතා සිතාපොමින් කීවාය. හංසනි වහා අම්මාගේ අතේ එල්ලුනාය.

"අම්මා හිතනවද මං ඔයාට දාලා යාමි කියලා..."

"ඔයා එහෙම යන්න ඕන... ඔයාට කවදාහරි මාව දාලා හරින කෙනෙක් ලොව යන්න වෙනවා"

අතේ එල්ලී හොඳි දරියක සේ කියවමින් එන හංසනිව ලාලිතා කීවාය.

සත්‍යය අවිරුල්ල යාන්ත්‍රණය මැකී යන්නට ළං ව ඇත. හංසනිත් ලාලිතාත් බස් නැවතුම්පලට විත් සිට ගත්තේ බසයක් බලාපොරොත්තුවෙනි.

පොරොන්දු වූ දිනයටම කොට්ට උර වල වැඩ නිම කිරීමට හංසනිටත් ලාලිතාටත් හැකි විය. ඒවා පිළිවෙලින් නමා කබමින් හංසනි අම්මා දෙය බැලුවාය. ඇය සිටියේ ගණන් වගයක් එකතු කරමිනි. ඒ නිසා අම්මාට කතා කොට කියන්නට සිත දෙය ඇය සිත තුළම සිර කරගත්තේ ඒ ගණන් වරදටි කියාය.

රාජීව් සිහිවී හංසනිගේ සිතට ප්‍රබෝධයක් දැනිනි. ඔහුගේ හිතවත් බව විනා ඉන් එහාට ඇසුරක් ගැන හංසනි සිතා තිබුණේ නැත. නමුදු ඔහු අනාරාධිතවම ගෙන දුන් සිද්ධිය නිසාවෙන් ඇ සිතේ ඔහු ගැන බැඳීම තවත් ටිකක් වැඩිවී ඇති බව දැනිනි.

"අද අස්මඩල ගෙදරින් ඒවි..."

හංසනිගේ කල්පනාව බිඳලමින් ලාලිතා කීවාය.

"අම්මා මේවයෙ ගණන් එයාට එදා කිව්වෙ නෑ නේද? එදා මං දක්කා නුගේගොඩ කොට්ට උර වගයක් දාලා සිටියො. එකක් හතළිහයි. මේ තරම් සියයින් නෑ..."

"එකකට පනහ ගානේ දාලා මම හැසුවි... සිතාම නිතා මහත්සිය අතෑරියා..."

"ඔව් ඉතින් දුප්පත් අපිනම් එහෙම හිතනවා... ඔය සල්ලි තියෙන මිනිස්සු කවදාටත් එහෙම හිතන්නෙ නෑ..."

හංසනී කීවේ අමනාපයෙන් මෙනි. ලාලිතා දියණිය දෙස බලා පුටුව ඇද මැමීම ලෙස ඉඳි ගත්තේ තනිව සිතායෙමිනි. ලෙහකදී සිට ඇගේ කුමක්දෝ අමුත්තක් ලාලිතාව දනෙමින් තිබේ. නමුත් ඒ කුමක්ද කියා ලාලිතාව තවම සොයා ගන්නට නොහැකි විය. හංසනී ඒ ගැන කියන තුරු ලාලිතා ඒ ගැන නාසන්නට තීරණය කළේ නැවතත් කල්පනාවට වැටුණ ඇය දෙස බලාය.

දිය නෑ හංසනී කෙටි වරලක මුදා හැර අතින් හිස පිරිමදීමත් ලත්තාය. අත් රහිත දණ හිස ලෙට කෙටි රතු බිංදු බිංදු ගවුමක් ඇඳ ගෙන සිටි ඇය සොළොස් හැවිරිදි දරියක ලෙසින් ලාලිතාව පෙනිනි. ඇය හංසනීට හොරා ඇ දෙස බොහෝ වෙලාවක් බලා සිටියාය. ඇගේ බැල්ම ඉවෙන් මෙන් දැනිදෝ හංසනී අම්මා දෙස ගෙස හරවා බැලුවාය.

"මං දක්ක ඔයා හොරෙන් මං දිහා බලා ඉන්නවා...."

හංසනී ඇගේ දෙනෙත් දෙනෙතට අල්ලා ගෙන කීවේ හොර වැඩක් කළ අයෙක් අල්ලාගත් පරිද්දෙනි.

"මං ඔයාගේ දිහා බලා ගෙන කල්පනා කළේ මොනවද දන්නවාද?"

"නෑනේ... සමහර විට ඔය කොහෙ හරි ඉන්න කොල්ලෙකුට මාව දෙන හැටි හිතන්න ඇති..."

"පිස්සු ළමයා... නෑ පුතේ... මං ඔයා දක්කේ අර ඒ දවස්වල මං ඔයාව අතින් අල්ලගෙන ඉස්කෝල්ලේ එක්ක ගියේ... අන්න ඒ කාලේ හිටපු දුව වගේ..."

"ඒ මොකද?"

හංසනී ගෙස ඇලකර එසේ අසද්දී ගෙලට පහලින් වැටි තිබූ කෙස් වැටිය දකුණට බරවී තිබේය.

"ඔයා තාමත් මට පේන්නේ පුංචිවට..."

"මෝක්කේ... ඉතින් තවත් මං පාරෙ යද්දි ඔයා මගෙ අත අල්ලගෙනෙන යන්නේ..."

"අම්මලාට දරුවෝ හැමදාම පොඩ්ඩි පුතේ... ඒක හේ ලෝබ කමට හැමදාම ලුහ කියාගන්න හදන්නේ..."

කැරකී කතාව එන්නට හදන්නේ කොතැනටද කියා හංසනීට දනිනි. ඒ කතාව ඇයට දන් අයා එපා වී ඇත. අම්මා හැම විටකම කියන්නේ කසාදයක් ගැනයි. ඒත් ඊට කලින් රැකියාවක් කරන්නට ඇගේ සිත ඇත්තේ ඊට වඩා ආසාවකි. පන්තියේ පොත්පත් කීපයක් පෙරලා බලන්නට සිතුවේ ඉදිරියේ පවතින සම්මුඛ පරීක්ෂණය සිහිවිය. ඇය පුටුවෙන් නැගිට සිටින්නට හැදුවා පමණි. නිවසේ විදුලි සිතුවි නාද විය.

"කවුද දන්නෙ නෑ..."

හංසනී නැගිටීමත් කීවාය.

"සමහර විට අස්මඩල නෝනලාගේ ගෙදරින් වෙන්න ඇති...."

හංසනී දොර වෙතට ගියේ හිත යටි පුංචි බලාපොරොත්තුවකුත් තබාගෙනය. මෙහෙකාරිය සමග අස්මඩල නෝනා පැමිණ සිටියොත්... කියා පිනෙද්දී හංසනීගේ හදවතට කිටි නොහැකි හැඟීමක් දනෙන්නට විය. ඇය දොර ඇරිසේ අස්මඩල මහත්මියගේ මුහුණ දකිනු සිතීනි. නමුත් දොරකඩ වුයේ ලක්සිරිපායේ මෙහෙකාර ස්ත්‍රියයි. හංසනී දක ඇය දත් පෙනෙන්නට සිතාපුනාය.

"අම්මා ඉන්නවද?"

"ඉන්නවා එන්න ඇතුළට..."

ඇත පාර දෙස බලද්දී නෙතට අසුපුණ ත්‍රිවිලරය දෙස බලා ගෙනම ඇස කීවාය.

"අම්මේ..."

ගෙතුළට යමින් හංසනි ලාලිතාව කතා කළාය. ඒ යන විටත් ලාලිතා නිවසේ ඉදිරියට එමින් සිටියාය. අම්මා පසුපසින් හංසනි සිටගත්තාය.

"අද වැඩ ගොඩ වෙලා ලොකු තෝනාට එන්න විදිහක් නෑ... මට කොට්ට උර වික අර එන්න කීවා..."

"එකට මොනවා වෙනවද?..."

"ගොක් අත්තක් කපන්න ගිහින් ලොකු බේබි අත කපා ගත්තනේ, පොඩි බේබි කාරෙක අරන් ලොකු බේබිගෙ අතට බෙහෙත් දාන්න එක්ක ගියා..."

අම්මා ගෙතුළට යද්දී ඇස කියු දෙය හංසනිගේ සිතට තදින්ම වැදුනි. ලොකු බේබි කිව්වේ රාජ්‍ය වත්ද? ඇගේ පසුව එක්වරම සිතල විය.

"ලොකු බේබි කිව්වේ... අර එදා ආව එක්කෙනාද?"

හිත ඇතුලාන්තයේ වු සැකය හැර ගන්නට හංසනි ඇසුවාය.

"නෑ... ඒ පොඩි බේබි සර්ව මහත්තයා... ලොකු බේබි රාජ්‍ය මහත්තයානේ... මැහුම් දෙක තුනක් දාන්න වෙයි... අනේ පව්... කවදා වැඩ කරලා පුරුද්දකට ද ගොක් අතු කපන්න ගියේ..."

ඇස තනිවම පත්තාත්තාප වන්නිය. හංසනිගේ සිත කැළඹී තිබිණි. ඔහුගේ රෝප කාට අත්ල ඇසට සිහිවුණි. එක්වරම ඔහු දකිමේ සිතුවිල්ලක් ඇ සිතතුළ ඇතිවිය.

"බැරි වැඩ නොකර තිබියානම් ඉවද්දේ..."

හංසනි කිවේ ඊදි ඇති සිත සනසා ගන්නට තිබමටයි. අම්මා කොට්ට උර වික ගෙනවිත් ඇස ලිහින් තිබ්බාය. ඇස කොට්ටඋර එකින් එක ගණන් කොට ගෙනවිත් තිබු බෑගයට අසුරා ගත්තාය.

"කොහොමද දන්නෙ නෑ මේවයේ ගාන එහෙම..."

ලාලිතාගෙන් අසන ඇස දෙස බලාගෙනත් හංසනි කල්පනා කළේ රාජ්‍ය ගැනයි. අම්මා ඇසත් සමඟ කතා කරන ගණන් මිනුම් වලට හංසනි එක් වුයේ නෑ. දහලිල්ලක් නැතුව ගොක් අත්ත කැපුවා නම් අත කපා ගන්නෙ නෑනේ... ඇස සිතුවාය.

"තෝනා නම් කිව්වේ එකක් විස්ස ගානේ විතර දාන්න කියලයි..."

හංසනිගේ සිතට කේන්ද්‍රියක් පිවිසියේ ඔල්පය පහත් තත්ත්වයකට ඇද දමු තිසාය. හරි ක්‍රමයට ඒ කොට්ට උරය තවත් මිල කළ නැතිව තිබුණි. නමුත් අම්මා එසේ නොකළේ "පින්" නිසා යැයි ඇස දන සිටියාය.

"විස්ස ගානෙ කියලා තමයි තෝනා සල්ලි දුන්නේ. මිදි පාඩුවක් තියෙනවා නම් දෙන්නගෙන් එක්කෙනකුට පොඩ්ඩක් ඒ පැත්තේ ඇවිත් යන්න කීවා..."

හංසනිගේ හිතට ඒ කතාව විදුලි සරයක් සේ ඇතුල් විය. ඇස දවෙන දෑස් වලින් මෙහෙකාර ස්ත්‍රිය දෙක බැලුවේ හිතලපන් කේන්ද්‍රිය නිසාය. පාඩු පිට වැඩක් කර වැඩක් නෑක. ඊට වඩා මේ වෙනුවෙන් තමාත් අම්මාත් කොටමණ මහත්සි වුනාද කියා දන්නේ තමන් දෙදෙනා පමණි. ඉතිරි මුදල් පසුවට ගෙනවිත් දෙන්නම් කීවා නම් හංසනිගේ සිතට කේන්ද්‍රියක් නෑක. සල්ලි ඉල්ලන්නට යන්න කරමි අඩු තත්ත්වයට වැටීම යුතු නෑක.

"මේ... අපි... ජීවත් වෙන්න නැතුව නෙවේ රෙදි මහන්නේ... රස්සාවට... ඔබ්බ එකක් රෙදි කරලා එක එක්කෙනාගේ පස්සෙන් ඇවිත් යළි ඉල්ලන්න බෑ කියන්න..."

ලාලිතා පුදුමව හංසනි දෙස බැලුවාය.

"රුපියල් විස්සකට කොට්ට උරයක් නෙවේ.... ඔය රෙදි කැල්ලක් වත් ගන්න බෑ..."

තවමත් ඇය සිතේ කේන්ද්‍රීය නිව් නෑත. අම්මා බැලූ බැල්ම තේරුම් ගන්නා සේ ඇය ගෙකුළුව ගියාය. ඉන්පසු නිවස තුළ ඇතිවුයේ නිහඩ බවකි. ඇය "යන්නම්" කියා පිටව යන හඬක් ඉන් පසු ත්‍රිවිලරය පිටව යන ශබ්දයක් ඊටත් පසුව අම්මා දොර වසන හඬක් ඇයට ඇසිනි.

"මොකද අර මනුස්සයාට කැගැහුවේ..."

ලාලිතා ආවේ එසේ අසාගෙනය.

"ඇයි අම්මා කතා නොකළේ... මිනිස්සු හිතා ගෙන ඇති අපි අහසින් වැටිලා කියලා.... මොනවා උනත් කරන වැඩක් පාඩුවට කරලා වැඩක් හැ අම්මා..."

හංසනි කීවේ අම්මාගේ පැතෙන් එනුන කිටු කඩදාසිය කටු ගාමිනි. එහි මල් තරු හා ඉරි කැලි ගොඩක් ඇඳ තිබෙනු ලාලිතා දුටුවාය. කුමක් හෝ හේතුවකට දියණියගේ සිත් කැලී ඇති වග ඇයට දැනිනි. ඇය කතා නැතුවම දියණියගේ හිස අතගැවාය. හංසනි පෑන අතහැර අම්මාගේ බඳ වටා අත යවා ඇගේ කුසට හිස තබා ගත්තාය.

"මට ඔයා ගැන දුක හිතුණා අම්මා... ඔයා පව්... මං හින්දනෙ මේ මහත්සි වෙන්නේ..."

හංසනි අම්මාගේ කුසට මුහුණ තිබාගෙනම කොඳුලාය.

"එහෙම හිතන්න එපා පුතේ.... එකත් මට සතුටක්... මං මේ හැම දෙයක්ම කරන්නේ හිතේ සතුටෙන්නේ..."

හංසනි තහය ඉහළට ඇද්දාය. හිතේ ඇති වූ ආවේගයට නෙතට කළුව උතා තහය බරවී තිබුණි. ලාලිතා කතා නැතුවම හංසනිගේ හිස පිරිමැද්දාය.

පියා නොමැති පවුලට පිරිමියෙක් ලෙස ඉතිරිව සිටි පුතු හෝ සිටියානම් මිනිසුන් ඉදිරියේ තමාත් දියණියත් මෙසේ අසරණ වන්නේ නැතැයි ලලිතාට අවතේන් සිතිනි. පිරිමියෙකුගේ රැකවරණයක් ලබන්නට තරම් තමන් දෙදෙනාම පිංකර නැද්දැයි හදිසියේම ඇයට සිතිනි.

හංසනි ඉඳපිටි තැනින් නැගිට මව අතහැර ඇවිද ගියේ එළියට කියා ලලිතා දුටුවාය. මහණ මැෂිම ලහ පුටුවෙන් ඉඳගත්තත් ලලිතාට මහන්නට තරම් හිතක් නෑත. දියණිය අහිංසක ලෙස සිටියාට අයුක්තිය ලහ කේන්ද්‍රීය එන බව මුල් වරට වටහා ගත්තේ අදය. තමන්ට ඒ ගති පැවතුම් නැති වුවද සැමියාට ඒ ගතිගුණම පිහිටා තිබුණේය. පුතුව තිබුණේ තම ගතිගුණයැයි ලාලිතාට යළි මතක්වී දෙඇස් පෙහැණේය. සැමියා වෙන්වී වසර දහ අටකටත් ලහය, පුතු වෙන්වී වසර දහතුනකටත් ලහය. ඔහු අද සිටියානම් තරුණයෙකි. සමහර විට විවාහ වී දරුවන්ද ලැබ සිටිනු ඇත.

ජීවත්ව සිටින දැරුවන් දෙදෙනා ගැන සිතා වෙන් වුවත් සිහිකර ලාලිතා නිතර නිතර කිසිදිනෙකත් හඬා වැටුනේ නෑත. ඇය දුක පපුවේ සිරකර ගෙන තනිවම දුක් වුණාය. දරුවන්ට පෙනෙන්නට දුක් වද්දී ඔවුන් ද මානසිකව වැටෙන බව ලලිතා හොඳින් දන සිටියාය. ඒනිසා මතක් නොකරම බැරි මොහොතක ඔවුන් දෙදෙනා මතක් කළහොත් මසක සිතට ආවත් ඒ දෙදෙනා ගැන හිතේ ඉදිරියේ මතක් නොකර සිටින්නට ලාලිතා ප්‍රයත්න වුනා වල

මිදුලේ රවුමක් ඇවිද හිත සන්සුන් කරගත් පසු හංසනිගේ හිතට සැහැල්ලු බවක් දැනිනි. රාජීව් අස්මඩල ලගත් ඇත්තේ ඒ නිවස තුළ පවතින ලෝබ සහගත සිතුවිලිම යැයි පිතත්තට ඇගේ සිත අකමැති විය. ඔහු ඊට වඩා වෙනස් තරුණයෙකි කියා ඇයට සිතිනි. තමන් කතා කළ විලාශය ඔහුත් සිටින කාලයට සිතිනි. තමන් කතා කළ විලාශය ඔහුත් සිටින තැන මෙහෙකාර කාන්තාව පවසා තිබිය හැකිද? නම් හංසනිගේ සිත මදක් කැළඹිනි. ඒත් ඒ තමා යයි ඔහු දන්නේ නැත. මිනිසුන්ගේ සල්ලි බලයට තමන් කරන දෙයක් පහත් කරගන්නට හොඳ නැතැයි ඇගේ ඒ සිතම කීවේය. තමන් වෙනුවට අක්කා මෙහි හිටියා නම් ඇය හැසිරෙන්නේ මිටත් වඩා සැර විදිහට කියා හංසනිට මතක් විය. සමහර විටෙක කාන්තාව සම්පූර්ණ මුදල රැගෙන එන තුරුම අක්කා කොට්ටා උර ගෙන යන්නට නොදෙනු ඇත. අම්මාට කොහෙත්ම සැර පරුෂ ලෙස හැසිරිය නොහැක. ඇය කවදත් කාරුණිකය.

තුරුල්ලෙක් කෑගසා ගෙන හංසනි ඉදිරියෙන් ඉසිලුණේය. ඇය උඩ බැලුවාය ජෑම් ගහේ සෙවණින් සිසිලුක් ඉතිරි තිබුණත් මිදුලේ බොහෝ තැනකට තවමත් අවිශ්ලේ වැටී ඇත. ඉර සම්පූර්ණයෙන්ම බැස යන්නට තව පැය දෙක තුනක් වත් ඇතැයි හංසනිට සිතිනි.

රාජීව්ගේ අතට බෙහෙත් දමා ගෙන පැමිණෙන්නට ඇතැයි සිතෙද්දී ඔහු දකිමේ සිතුවිල්ලක් නැවතත් ඇ සිත තුළ ඇති වී නැති වී ගියේය. උඩු හිත ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කළ ද යටි සිත ඔහු ප්‍රතික්ෂේප නොකරන බව ඇයට දැනෙයි. ඔහුගේ කඩවසම් රූට ප්‍රියමනාප හැසිරීම සහ කතාව ලග කිසිම තරුණියක් ඔහුට ප්‍රතික්ෂේප නොකරා තිබියා ඇයට සිතිනි. සිත පැටලෙන්නට යයි. ඒනිසා ඇය යළිත් ගෙතුළට ගියාය. අම්මා මැමීම ලග මහත්තේ නැතිවී කල්පනා කරයි. තද්දා තනිවී කල්පනා කළේ මොහොතකට පෙරසිදු සිදුවීමද? රාජීව් ගැනයි. ඒත් අම්මා කල්පනා කරන්නේ කුමක් හැටිද? ඇය සිතුවාය.

"ඔයා මොනවද හිතන්නේ? මං හිතුවා මහතවා ඇති කියලා..."

ලාලිකා දියණිය දෙස බැලුවාය. ඇගේ දෙනෙත් බොඳව තිබූ කළුව හංසනි දුටුවාය.

"මට තාත්තයි අයිසයි මතක් උණා... ඒ දෙන්නෙත් එක්කෙනෙත් හරි හිටිය නම් අපි දෙන්නා මේ තරමටම අසරණ වෙන්නේ නෑ පුත්"

"අපි අසරණ වෙන්න ඕන නෑ. ඔයා බය වෙන්න එපා මං ඉන්නකල්. මං අසරණ වෙන්නෙත් නෑ. ඔයා අසරණ වෙන්නෙත් නෑ...."

ලාලිකාගේ දෙනොලේ සිහින් සිනහවක් ඉතිරි. දියණිය තමාටම දඩ් සේ ආදරය කරන බව ඇයට රහසක් නොවේ.

"තාත්තයි අයිසයි දෙන්නවම මතක් කරලා පත්සලට දානෙ ටිකක් දෙන්නත් ඕන... ලබන පහලොවට. හැම අවුරුද්දෙම මං ඒක කරන්නවනේ..."

"මට මතකයි. මට ඒ දෙන්නම ඒ තරමට මතක නැති වුනාට මාත් අම්මත් එක්ක පත්සල් ඇවිත් පින් දෙනවනේ..."

"ඔයාට මතක නැති උනාට අපි දිනා එයාලා ඉන්න නැතක ඉඳලා බලාගෙන ඉන්නවා ඇති..."

"මහ ලොකුවට මිනිස්සු සල්ලි වියදම් කරලා දාන දෙනවා. ඔය විදිහට ලාබට පිරිකර හොය හොයා පිරිත් කියලා දෙන දාන වලින් වැඩක් නෑ... අම්මා. පින් ඉල්ලන කෙනාට පින් ලැබෙන්නෙත් හැකුව ඇති..."

හංසනි කිවේ මැමීමේ ලැල්ල මත කපා දමා තිබූ දෙමැ ඇඳුම් වල හැඩ බලමිනි.

"ඔයා ඔවා හිතන්න එපා. යන්න පොතක පතක වැඩක් බලා ගන්න, මේ දවස් විකේ ඒවා කරගන්නත් බැරි වුනානේ..."

ලාලිතා මැෂිම පාගමින් කීවාය. හංසනී ඇ ලෙහිත් මැත්ව කාමරයට ආවාය.

හංසනී රැස් නිදන්නට ගොස් සිතුවේද රාජීව් අස්මඩල ගැනයි. ඔහු අතක් වෙලාගෙන පසෙකට වී සිටගෙන සිටිනු ඇයට මැවී පෙනුනි.

"පුතේ..."

විදුලි පහන නිවා බොහෝ වේලාවක් ගියද හංසනී නිදි නැති බව ලාලිතා වටහා ගත්තේ ඇය ඇදේ ඒ මේ අත පෙරලෙන බව පෙනුන නිසාවෙනි. අම්මා කතා කරන තඬ ඇසෙද්දී හංසනී ඇස් ඇරියාය.

"ඇයි අම්මා..."

"ඇයි නින්ද යන්නෙ නැද්ද?"

"නෑනේ..."

"ඔයාගෙ හිතේ මොනවා හරි ප්‍රශ්නයක් තියෙනවද...?"
අම්මාගේ ප්‍රශ්නයෙන් හංසනීගේ ඇහ හිරි වැටුනි. අම්මා එසේ ඇසුවේ ඇයි?

"නෑ.... ඇයි ඔයා එහෙම ඇහුවේ"

"ඔයා කල්පනා කරනවා වැඩියි... වෙනදා ඇඳට වැටුණ ගමන් නින්ද යන ඔයාට අද නින්දක් නෑ..."

"කල්පනා කරන්නේ ප්‍රශ්න තියෙන මිනිස්සු විතරමද අම්මා"

"ඔව්"

හංසනී කළුවරේ සිනාසුනාය. අම්මාට කිව නොහැකි දෙයක් නැත. නමුත් රාජීව් ගැන කිව නොහැකි බවක් හංසනීට දනිති. ඒ ඔහුට කවදාවත් අම්මා කැමති නොවන බව හංසනී හොඳින්ම දන සිටි තිසයි. අම්මා හැම මොහොතකම කියන්නේ තමන්ට ගැළපෙන අයෙක් විවාහයට තෝරා ගත යුතු බවකි. එසේ බලන කළ රාජීව් කොහෙත්ම හංසනීට ගැළපෙන්නේ නැත. අම්මාට සැකක් ඇති නොවන්නට මීට වඩා ප්‍රවේශම් විය යුතු යයි ඇයට සිතනි.

kathapothak.blogspot.com

හංසනී පිටියේ කල්පනාවෙන් යුතුවයි. ඇගේ සිත කම්පා වී තිබුණේ රාජ්‍යයේ අත තුවාල වූ පුවත අසාය. හංසනී හන්දියේ කඩෙන් එළවලු ගෙනෙන්නට කැමැත්තෙන්ම ඉදිරිපත් වූයේ අතරමගක හෝ ඔහු දකින්නට ලැබේ යන පිහිටිල්ලෙනි.

"ඔයා ඉන්න... මං හැන්දෑවෙලා ගිහින් බඩු ටික අරන් එන්නම් පුනේ..."

ලාලිතා හන්දියට යන්නට සැරසෙන හංසනී දෙස බලමින් කීවාය.

"අම්මා පව්නේ... ඔයා රෙදි මහලම පියාට අමාරු ඇති. මං අරගෙන එන්නම්..."

දම්පතට වූ මල් ඉහිරුන දෙපතල ළඟටම දිග ගවුමක් ඇඳගත් හංසනී දෙස ලාලිතා බලා පිටියේ ආඩම්බරයෙනි. ඇ සැබැවටම රුවාතිය. හුරුකල්ය. ඕනෑම අයෙකුගේ සිත වහා ඇඳ බැඳ ගැනීමට සමත්ය.

"සුරංජිත් එනෙම මොනාම හරි කිව්වොත් එකට එක කියන්න ගන්න එපා..."

හංසනී මහට බසින්නට සුදානම් වෙද්දී හදිසියේ මතක් වී ලාලිතා කීවාය.

"ඊක හරි කතාවක්නේ. අපට පාරේ යන්න බැරිදා මට මොනව හරි කිව්වොත් මම නම් සද්ද නැතුව එන්නෙ නෑ..."

හංසනී ගෙදරින් එළියට බැස්සේ එසේ කියාගෙනයි. සුරංජිත්ව හංසනීට පෙන්වන්නට බැරිය. ඒ කොතෙක් ඔහුගේ ඇසුර ප්‍රතික්ෂේප කළද පසු පසින් එන නිසාය. එය හංසනීට මහත්ම වදයකි. ඇය ප්ලාස්ටික් බෑගය එක් අතකින් ගෙන පාරේ වම්පසින් හෝකන්දර පාර දිගේ පහළට ඇවිද ගියාය. වාහනයක තලා හඩ ඇසෙද්දී හංසනීගේ සිත තිගැස්සෙයි. ඇය බලාපොරොත්තු පිරි හදින් ඒ සෑම විටම පසු පස බැලූවාය. ඊත් එය හිස් බලාපොරොත්තුවකි.

හන්දියේ වූ එළවලු කඩයෙන් එළවලු ගත් හංසනී නිවසට එන්නට සුදානම් වූයේ පසුතැවිලි සහගත සිතෙනි. මෝටර් බයිසිකලයක හඩ ළඟින්ම ඇසිනි. එය දෙපා ළඟින්ම පිටුපසින් විත් නවතිද්දී හංසනීගේ සිත තිගැස්සිනි. ඇය පසු පස බැලූවා නොව ඇයට එක්වරම පිටුපස බැලිනි. බයිසිකලයේ වාඩිගත් සුරංජිත් හංසනී දෙස බලා දත් සියල්ලම පෙන්නන්නට සිනාහුනේය.

"මං ඈත තියාම දක්කා හංසනී එළවලු අරන් කඩෙන් එළියට බහිනවා. ඒ හින්දා ඉක්මනට ආවා..."

හංසනී එය නැසුනා සේ ඔහු පිටියේ ඉදිරියට පියමැන්නාය. සුරංජිත්ද නැවතුණේ නැත. බයිසිකලයෙන්ම ආ හා සමාන්තරව ගමනට වැටුණේය. ඇය ඔහු දෙස බැලූවේ කරදරකාරී බැල්මකි.

"හංසනී, ඇයි මාත් එක්ක කතා කරන්නැත්තේ?"

"අම්මා කියලා තියෙන්නේ පාර දිගට නම්ම වෙන අයත් එක්ක කතා කර කර ඉන්න එපා කියලා."

ඇ ඉදිරියට යමින්ම කීවාය. හෝකන්දර පාරේ ඉඳහිට වාහනයක් එහා මෙහා ඇදෙයි. පාරේ මඳ දුරක් යද්දී සුරංජිත්ව ඇය හා සමාන්තරව බයිසිකලයෙන් කතා කර කර එනවාය.

බැරිවිය. කන්ද සහිත පාරක් වූ නිසා සුරංජිත් හංසනී පසු කොට ගොස් ඇය එනතුරු බලා සිටියේය.

"ඔයා මාත් එක්ක කතා කළාට නැන්දා මොනවත් කියන්නෙ නෑ."

"ඒ මොකද විශේෂයක්...?"

"මං ඔයාට හිතවත් කියලා නැන්දා දන්නවා..."

"මට හිතවත් කියලා...! මේ සුරංජිත් බොරු කියන්න එපා... ඔයාගෙයි මගෙයි තියෙන හිතවත්කම් මොකද්ද?"

හංසනී සිටියේ කෝප ගෙනයි. නැවතද සුරංජිත් හංසනී හා සමාන්තරව ගමනට වැටී ඇත.

"මං ළඟදී දවසක නැන්දා හම්බවෙන්න එන්න ඕන..."

හංසනී ඇසුරට පිළිතුරක් නොදෙමින් ඔහු කීවේ වෙනත් කතාවකි.

"මොකටද?"

"ඒක මං නැන්දත් එක්ක කතා කර ගන්නම්."

සුරංජිත් කීවේ අමුතු විදිහකටයි. ඇය ඔහු දෙස නොබලාම ගෙවල් පිහිටි අතුරු පාරට හැරුණාය.

හංසනී ගෙදර පැමිණියේ කෝප සිතින් බව ඇය එළවලු බෑගය මේසය මතින් තැබූ ආකාරයෙන්ම ලාලිතා වටහා ගත්තාය. ඇගේ මුහුණේ ඇ පිටත්ව යද්දී තිබූ ප්‍රබෝධය එනවිට තිබුණේ නැත.

"ඇයි පුතේ මහත්සිද?"

ලාලිතා ඉඳහෙත සිටි තැනින් නැගිට ඇ ළඟට ගොස් හිස අතහා ඇසුවාය.

"ඔයා තමයි සුරංජිත්ව හුරුකල් කරන්නේ. ඒකෙන් මට බය නැතිව එක එක ඒවා කියන්නේ."

ලාලිතා සිදුවී ඇති දෙය වටහා ගත්තාය. ඇගේ හිතේ කෝපය තව පැයකට දෙකකටවත් නොතිවෙන බව ඇය අත්දැකීමෙන් දන සිටියාය.

"මං ඔයාට තනියම යන්න එපා කිව්වේ ඒකෙන්..."

"හරි වැඩක්නේ... ගැහියෙක් වුණා කියලා කාටවත් බයේ පිටත් වෙන්න බෑනේ."

"එහෙම නෙවේ පුතේ, ඔයාට තේරෙන්නෙ නෑ."

"මොකද්ද?"

හංසනී ළඟම වූ පුටුවෙන් ඉඳ ගත්තාය.

"අපි ගැන බලන්න හොයන්න කවුරුත් නෑ. ඔයාට මෙය, මං ඔයාටයි ඉන්නේ. අපි ඇත්තටම අසරණයි පුතේ... නැද්දෙක්වත් නෑ..."

අම්මා එසේ කියද්දී හංසනීගේ සිත හිරවිනි.

"ඔයයි අක්කයි එක්ක තනි වෙද්දී මං කොයි තරම් අසරණ වෙලා හිටියද කියලා දන් ඔයාට හිතන්න පුරවත් පුතේ... ගැහැනියෙකුට පිරිමියෙකුගෙන් රැකවරණයක් තියෙන්නම් ඕන. නැත්නම් මේ සමාජේ පිටත් වෙන්න හරි අමාරුයි. අඩුතරමේ ඔයාලට අයියා හරි හිටිය නම්... හොරු අරගන්නෙ නැතුව..."

හංසනී අම්මාගේ දුක අල්ලා ගත්තාය. ඇගේ කුසට තළලන තබා සිරකර ගත් ඇ හුස්මක් ඉහළට ඉද්දාය. ඒ දැනුණේ අප්‍රමාණ වූ මව් සෙනෙහසේ සුවඳයි. අම්මා අක්කා හා තමා වෙනුවෙන් පීඩනයේ කොතෙක් දේවල් කෑප කර ඇත්දැයි ඒ නිමේසයෙන් ඇයට යමක් සිහිනි.

හංසනී පන්තියට යන්නට පිටත් වූයේ බලාපොරොත්තු පිරි හදවතෙනි. තමනුත් නොදැන රාජීව් වෙත තම සිත බැඳී ඇත්දැයි ඇයට සිහිනි. නොඑසේ නම් ඒ රුව දකිමට සිත මේ තරම් නොඉවසිල්ලෙන් පසුවන්නේ නැත.

"ලතකදී ඉඳලා හිතට මොකදද චෝලා වගේ..."

නිකේතනී හංසනීගේ කම්මුලකට ඇහිල්ලෙන් අනිමිත් කීවාය.

"නෑ... හිත එහෙමම තියෙනවා."

"එහෙනම් මොනවද ඔය තරමට හිතන්නේ?"

"කොච්චරක් දේවල් තියෙනවද?"

හංසනී කීවේ පරිගණකයේ වූ කී බෝධියට ඇහිල්ලෙන් අනිමිනි.

"අර බෝයිගේ වැඩේ හංසි දිහා බලාගෙන අනිමිස ලෝචනය කරන එක... පව්.... එක්කෝ ඒ බැල්ම ගැන සලකා බලන්න ඕන..."

"ඒ මොනවටද?"

"පීචිතයට හොඳ සහකරුවෙක්"

"පිරිමියෙක් දිහා පිටින් බලලා කවදාවත් වරිත සහතික දෙන්න බෑ ඉන්ද්දි..."

ඉන්ද්‍රිවර් කීවට හංසනී කීවේ ගැඹුරු හඬින්. ඔවුන් කීවේ සැබෑවකි. ඔහු පන්තියට ආ මොහොතේ පටන් ඇස් ඇත්තේ හංසනී දෙසය.

"ඒ බෝයි මාත් එක්ක ඔහොම යාම වෙනත එනවා නම්.... මං යාම චෝලා..."

නිකේතනී කීවේ ඇත්තටම කියා හංසනීට සිහිනි. ඇය ඊට සිතාසුනාය.

රැකියාවක් වෙනුවෙන් පැවැත්වෙන සම්මුඛ පරීක්ෂණයට දෙ ලිපිය ගැන හංසනී යෙහෙළියන්ට කීවාය. ඒ වෙනුවෙන් අම්මා සමග මහරගම ගොස් අරන් සාරියක් ගත් පුවතද කීවාය. නමුත් සාරිය ගන්නට ගොස් සිදුවූ සිද්ධිය ඇ කිසිවෙකුටත් කීවේ නැත.

"ඔයාට ඒ රස්සාව හරියනවා නම් හොඳයි...."

හදිසියේම නිකේතනී කීවාය.

"ඇයි ඒ....?"

"නෑ ඉතින්... ඔයාට රස්සාවක් තියෙනවා නම්... හොඳයි තේ... අම්මට රෙදි මහත එක උනත් නවත්තන්න පුළුවන්...."

හංසනී ඊට කිසිවක් කීවේ නැත. රෙදි ලැදීම පිළිගත් රැකියාවක් නොවේ. ගම් සමහරු තම නිවස හඳුන්වන්නේද "රෙදි මහත ගෙදර" කියා බැව් හංසනී දන සිටියාය. එය සමාජයෙන් ලැබෙන එක්තරා මදි ප්‍රචිතමකි.

පන්තිය නිමාකර හංසනී එළියට බැස්සේද බර් කරගත් හිතෙනි. සම්මුඛ පරීක්ෂණය වෙනුවෙන් ගුරුවරයාගෙන් දන ගන්නට සිටි කාරණා කීපයද අයා ගන්නට නොහැකි වූ බව මතක් වූයේ මහට පැමිණි පසුය.

"ඔයාට හිතේ මොනවම හරි ප්‍රශ්නයක් තියෙනවද?"

පාර මාරු වී ඔවුන්ගේ බස් නැවතුමට යාමට පෙර ඉන්ද්‍රිවර් හංසනීගේ අත අල්ලා නැවතද ඇසුවාය. හංසනී හිතවතිය දෙස බැලුවේ හැඟීමක් නැති බැල්මකි. සැබෑවින්ම සිත බරවී තිබුණත් එයට මේ යයි හේතුවක් පහදා දීමට හිතට ගොඩ නැත.

"හිතේ ප්‍රශ්නයක් තියෙනවා නම් මුණෙන් පෙනවා. කියන්න මොනවා හරි තියෙනවා නම් අපි උදව් කරන්නම්."

නිකේතනී ද ඇයට එක් වුවාය. හංසනී නෑ කියා හිස වැනුවාය. අනතුරුව යෙහෙළියන්ගෙන් සමුගෙන ඇගේ බස් නැවතුමට ගියාය. බස් නැවතුමට මඳක් මෙහා පසට වන්නට සිටගෙන සිටි ඔහු දකින්න ඇගේ සිත සෙලවිනි. මෙපමණක් වෙලා සිත වෙලාගෙන තිබූ දුක්බර සිතිවිලි නැතිවී යනු ඇයට දැනිණි. හංසනී බස් නැවතුම දෙසට යනු වෙනුවට ඔහු වෙතට ගියාය. ඔහුගේ මුහුණේ සුපුරුදු සිනා රැල්ල විය.

"මං හිතුවා මගේ ළඟට එන්නේ නැතුව අර ඉස්සර වගේ ආඩම්බර කමට දුවන බස් එකක එල්ලෙයි කියලා..."

රාජිව්ගේ කතාවට ඇ සිනාසුණාය. හංසනීගේ තොතු සෙව්වේ රාජිව්ගේ අතේ වූ තුවාලයයි. එක් ඔහු සිටියේ දැනම පිටුපසට කරගෙන නිසා අත තුවාල වී තිබේදැයි දනගන්නට බැරිය.

"අද නම් පැනලා යන්න දෙන්නෙ නෑ. මාත් එක්ක ටිකක් කතා කරන්න ඕන."

"මොනවද?"

"ගොඩක් දේවල්"

"අපි දෙන්නට කතා කරන්න දේවල් තියෙනවද?"

"තියෙනවා. කිව්වම අහන්න..."

ඔහු කීවේ මඳක් සැරෙහි. හංසනීගේ හදවත වේගයෙන් ගැහිණි. කතාවේ අවසාන ප්‍රතිඵලය ඇයට සිතා ගන්නට පුළුවන. නමුදු කිසිදා එය ස්ථිර උත්තරයක් දිය නොහැකි ප්‍රශ්නයකි.

"මට ඉක්මනට ගෙදර යන්න ඕන."

"ඇයි..... බබාලා නළුවන්නද?"

"නෑ.... මේ බබාට අම්මා ළඟ නැළවෙන්න..."

"ඉතින් මං නළුවන්නම්කෝ...."

"හිතේ ඇති..."

"හිතේ තියෙන නිසානේ මේ කරම් වද විදින්නේ."

එය හංසනීගේ සිත පතුලටම වැදිනි. ඇයට ද සිතා ගන්නට බැරි එයයි. ඔහුගේ මුහුණේ යෙල්ලක්කාර බවක් ලියැවී තැන. විහිළුවක් කරන බවක සටහනක්වත් නැත. මෙය විහිළුවක් කියා කිසි විටෙකත් හිතෙන්නේද නැත. තවමත් ඔහු දක පිටුපසට කර ගත් ගමන්ය. එකවර ඔහුගෙන් අත තුවාල වුවාදැයි අසන්නට බැරිය. එවිට එය දන ගත් තැන පටන් සියල්ල කිව යුතුය. නොඑසේ නම් එය මෙහෙකාර ස්ත්‍රියගේ මුසාවක් ද විය හැක.

"මාව හිතේ තියාගෙන වද විදින්න එසා. සිද්ධ වෙන දෙයක් ගැන හිතන්න."

"පැහිළුවකම් තියලා එන්න යන්න"

"කොහෙද?"

"අද බස් එකේ යන්න බෑ. ඒ පාරේ බස් එකේ ගියාම දවසක් කොන්ද රිදෙනවා...."

හංසනී ඉදිරිය බැලුවේ හිතේ සැකයටයි. ඇගේ තොටට ඔහුගේ නවතා තිබූ කාරය හසු විය.

"බස් එකේ නොයා වෙන වාහන වල මං යන්නෙ නෑ"

"ඇයි ඒ....?"

"මිනිසුන්ට කැප ඒවයි... අකැප ඒවයි දෙකක් තියෙනවනේ... සැප වාහන අපට අකැපයි..."

"ඒ පාර හාවනා කරනවා... නගින්න හංසනි බය නැතුව..."

විය යුත්තක් වේවා කියා ඇගේ සිත කීවේය. ඒ සිතුවිල්ලෙන්ම ඇය කාරයේ ඉදිරි අසුනේ ඉඳගත්තාය. ඔහු දොර වසා අනෙක් පසින්වත් කාරයට නැගුණේය.

කාරය තුළ වූයේ අමුතුව යොදුරු සුවඳකි. ඔහු කාරය පනගැන්වූයෙන් කාරය තුළ වාසු සම්කරණය ඇති වී සිසිල් බවක් දැනිනි. හංසනිට රාජ්‍යයේ මුහුණ කෙලින් බැලීමට බැරි අපහසුතාවක් මුල් වරට ඇතිවිය. ඔහුගේ වෙලා තිබූ දකුණත යළිත් ඇගේ නෙතු වලට අසුවිය.

"ඇත්තටම අතට මොකද වූණේ කියලා කියන්න බැරිද?"

ඇය යළිත් කීවේ ඇතිව තිබූ නිහඩතාව සිතට වදාක් වූ නිසයි. එහා වෙහා යනෙහි සෙනෙ කාරයේ වූ විදුරු තුළින් පෙනිනි. හංසනිගේ සිතට එක්වරම බියක් ඇති විය. ඔහුගේ කාරයේ වාඩිගෙන සිටිනවා කවුරුත් හෝ දක අම්මාට කීවොත් කියා ඇයට පිහිනි.

"අත ටිකක් අත ගැවොත්..... මොකද වූණේ කියලා කියනවා..."

ඔහු කීවේ දහ හඩිනි.

"මට බෑ..."

"බැරි නෑ පුළුවන්..."

"මං ගැන ඔයා දන්නෙ කොහොමද?"

"මට දන්නවා..."

"පිස්සු තමයි... මට බෑ මේ කාරෙකට නැගලා මෙනෙ ඉන්න කී දෙනෙක් දකියිද?"

ඇය කීවේ ඇත්තට මය. ඔහු ඇගේ දිහා බැලුවේ සිතාමත් නැති බැල්මකි.

"ඇයි ඔය තරම් නපුරු?"

ඔහු ඉන්පසු ඇසුවට ඇගේ හිත තිගැස්සිනි. ඇය ඔහුට දන්නා තරමින් නපුරු කමක් කළේ නැත.

"මගෙ අතට උණ වගේ. අම්මා කෑගහද්දි කාරෙක අරන් ආවේ. ඇයි වුවටත් අතට මොකද කියලා අතගාලා බලන්න බැරි?"

හංසනිගේ දෑසට කපුළු පිරුණේ ඇයිදැයි ඇයටම පිතුරක් නැත. ඔහුගේ වදනකට ඇගේ හිත දිය කරන්නට පුළුවන් කියා ඇයට ඒ වෙහොනේ පිහිනි. හංසනිත් නොදනම ඇගේ දකුණත ඔහුගේ වෙලා තිබූ දකුණත මතින් නැබිණි. සැබැවින්ම ඒ අත මත වූයේ උණුසුමකි. ඔහුගේ අත මතින් තැබූ ඇගේ අතමත ඔහු වම් අත තැබුවේය. හංසනිගේ උගුර හිරවී කතා කර ගන්නට නොහැකි තරමට ඇ සිත පිරී විය. තත්පරයක් දෙකක් දෙදෙනාම නිහඩව එලෙස සිටියෝය.

"දන් කියන්න..."

ඇය කෙලින්ම ඔහුගේ දෑස් දෙස බලා කීවේය. රාජ්‍ය සිනාසුණේය. ඒ සිතාවේ බොහෝ වෙලාවක් තෙතු රඳවා සිටිය හැකි යුත්තර බවක් විය.

"පොඩි වැඩක් කරන්න ගිහිත් පිහියට අත කැපුණා"

ඇගේ අත වම් අතින් අතගාමින් ඔහු එය දකිමින් හංසනිගේ හිතට කියාගත නොහැකි හැඟීමක් ඇති විය. ඔහු බරට ඇතිවූ සිතුවිල්ල ඇය හුස්මකින් සිට තුබුණේය.

"මොකදද පොඩි වැඩේ"

ඔහු ඇගේ නළලෙ වූ කෙස් රොදක් වම් අතින් ගෙන
කන පිටුපස සැහවිය. ඇගේ හිසෙන් පටන් ගත් හිරිවැටුමක්
පිරුර පුරාම ඉහිරිති.

"අපේ හෙදර පහුගිය දවසක දානයක් තිබුණා..."

"ඉතින් අර පිරිසකගේ රජුරුවෝ වගේ ඇස් ඉස් මස්
ලේ දන් දෙන්න හිතුවද....?"

හංසනි සිනාසෙමින් ඇසුවේ පිද්ධ වූ දෙය දන්නා
නිසාය. ඔහු වහා කතාව නැවත්තුවේය.

"ඇයි?"

ඇය ඇසුවාය.

"කියන දේ අහගෙන ඉන්නෙ නෑ. විහිළ කරනවනේ..."

"නෑ නෑ... කියන්න..."

ඇය ඔහුගේ ඇකයෙන් ඇගේ අත ගෙන ලමුදේ බැඳ
ගත්තාය.

"පිරිත් මණ්ඩපේ හදන්න ගෙනාපු ගොක් අත්තක් කපන්න
ගිහින් අත කැපුනා..."

"අනේ..."

ඇයට සැබෑවටම කියවිනි.

"අත රිදෙන කොට... මට මතක් වුණේ ඔයාව..."

හංසනිට ද එය ඇසූ මොහොතේ ඔහු මතක් වූ බව
කිව නොහැකි විය.

"ඇයි ඔබ මතක් වුණේ?"

ඇය හිත ඇතිවූ සිතුවිල්ල නොකියා වෙනසක් ඇසුවාය.

"ඔයා මගෙ ලෙට් වෙලා අත අත ගැටා නම්... ඒ
වෙලාවේ දෙන වේදනාව දෙනෙ එකක් නෑ..."

ඇයට හුස්මක් හෙළිනි. කතාව පටන් ගන්නට යන්නේ
හිතට බරක් ගෙන දෙන්නටයි. හැන්දෑ අවිද්‍යාල පාර පුරා
විහිදි ඇති අසුරු කාරයෙහි ඉදිරි විදුරුවෙන් පෙනිනි.

"යන්නෙ නැද්ද අපි...?"

"යමු..."

ඔහු කාරය පත ගැන්වූයේය. හංසනි අසුනේ හොඳින්
ඉදගත්තාය.

"දන් මාත් එක්ක කතා කරන්න ඕන..."

"මොනවද?"

"ගොඩක් දේවල්..."

නැවත දෙදෙනා අතර නිහඩ බවක් ඇති විය.

"අම්මගෙන් ම- කියපු දේ ඇහුවද?"

"මොනවද?"

"මට ඔයා ඕන කියලා..."

"විහිළ කරන්න එපා... දුස්සත් අපිත් එක්ක..."

හංසනි කීවේ සැර හඩකිනි. ඔහු පසුපසින් ආ
වාහනයකට යන්න ඉඩ දෙමින් කාරයේ වේගය බාල කළේය.

"විහිළ නෙවේ හංසනි... ඇත්ත"

"ඔය කතන්දර ඇත්ත වෙන්න අවශ්‍යම රටක් හඳුනා
වෙයි..."

"ඇයි...?"

"ඇයි අහන්නේ... අපි පිද්ධ වෙන දෙයක් කතා කරමු. ඔයයි මමයි හොඳ යාළුවෝ වෙමු... එතකොට අපිට හැමදාම මේ වගේ ඉන්න පුළුවන්..."

"මෙහෙම ලගින්න..."

"නෑ හිත්වලින්..."

"හිත්වලින් විතරක් ළං වෙලා වැඩක් හැ. මට ඔයාව අයිති කරගන්නයි මින."

"අනේ..."

ඇයට ඇ ගැනම දුක හිතිනි. මෙවන් ප්‍රියමිතාස කඩවසම් අයෙක් පෙම්වතා වනවාට අකමැති කවර තරුණියද? ඒත් ඒ අයිතිය හිමි කරගැනීමේ වාසනාව නැත්නම් එවන් දෙයකට ආයා කර කුමකටද? අවසානයේ හිඳිවන්නේ හිත රිදවන වේදනාවක් පමණකි.

"ඔයා මට කැමති නම්... මං ඔයාට කැමති නම්... කොහොමවත් ප්‍රශ්නයක් නෑනේ..."

"එහෙම බෑ අපි ඇත්තට මුහුණ දෙමු..."

"මේ ... ඇත්ත"

ඔහු පාරේ පසෙක අවන්හලක් සම්පයේ රිය නතර කරලිය.

"මොකදද ඇත්ත කියන්න"

නැවත ඒ ප්‍රශ්නයම ඔහු ඇගෙන් අසමින් ඇ මුහුණ දෙස බැලුවේය.

"වැඩිහිටියෝ අපිට කැමති නැති වුනොත් අපි කොහොමද හිතුවහෝට පොරොන්දු ඉෂ්ඨ කරන්නේ..."

හංසනි ඔහුට ඇත්ත තත්ත්වය සහදා දන්නා. එවර ඒ මුහුණ පුරා අඳුරක් ඉතිරි තිබිණි. මෙතෙක් මුහුණේ තිබූ දහකාර ප්‍රියමිතාස බව වෙනුවට ඔහුගේ මුහුණ පුරා ඉතිරුණ අඳුර ඇගේ හිත රිදවා ලිය.

"ඔයාගේ අම්මා මට කැමති නැති වෙයිද?"

එක්වරම රාජීව් ඇසුවේ ඇය බලාපොරොත්තු නොවූ ප්‍රශ්නයකි.

"අපේ අම්මා හරි අහිංසකයි.... ඒත් කොහොමත් හිතක් රිද්දවන්න කැමති නෑ... ඔයා දන්නවද අම්මා හැමදාම කියනවා මට ලස්සන කුමාරයෙක් ඇතිලු... එයා අවසක ඇවිත් ඔාව එක්ක යාවිලු... ඒත්... ඒ කුමාරයා කවුද කියලා අම්මා දන්නෙත් නෑ. මං දන්නෙත් නෑ..."

එය කියා අවසන් වෙද්දී ඇගේ දෙනෙතට කළුව පිරි තිබිණි. ඔහු මෙහොතක් කතා නැතුව ඇය දෙස බලා සිට ඇගේ උරහිසෙන් අත තැබුවේය. නැවතද හංසනිගේ ඇඟ හිරිවැටිනි.

"අපි මොනවා හරි බිලා යමුද?"

"බෑ..... මට ඉක්මනට ගෙදර යන්න මින... දනටමත් පරක්කුයි..."

ඇය අත බැඳී ඔරලෝසුව දෙස බලමින් කීවාය. ඔහු යළිත් කාරය පන ගැන්වීය.

"එදා සාරිය ගත්තේ ඇයි..... බර්ත් වේ එකද?"

හංසනිගේ මුඛයට සිනාවක් නැගිනි. ඒ ඔහු එදා කළ ක්‍රියාවට යි. තව විකෙන් සිදුවන්නේ බොරුවක් කොකිවානම් අම්මගෙන් බැනුම් අහන්නටයි.

"ඇයි හිතාවෙන්නේ..."

"තව විකෙන් අම්මගෙන් බැහැම් අහනවා... වෙලාවට බොරුවක් කිව්වා..."

"ඇයි ඇත්තටම ජාරියක් ගත්තේ?"

"ඉන්ටර්විව් එකකට යන්න..."

තලවතුගොඩට කාරය ලං වෙමින් තිබිණි. ඔහු සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වෙන දිනය හා වෙලාව අසාගත්තේය.

"මාව හන්දියට මෙහායින් දාලා යන්න..."

හංසනිට හදිසියේම සුරංජිත් එකක් වී කීවාය.

"ඇයි.... මං ගේ ලහටම එක්ක යන්නම්...."

"එප්-පා... කියන දේ අහලා මෙතනින් නවත්කන්න කෝ..."

හංසනි ස්වයංගීත වීලය මත වූ ඔහුගේ දකුණත මිනිත් අත තබා කීවාය. රාජීව් කාරය නවතා ඇය දෙස බැලුවාය. හංසනි නතර කළ කාරයෙන් බිමට නොබැස ඔහු දෙස මොහොතක් වෙලා බලා සිටියාය. සැබැවින් ම ඒ සොළුරු මොහොත හැර දමා කාරයෙන් බැස යන්නට ඇගේ හිතේ එක්වරම ලෝබ කමක් ඇති විය.

"ආයෙන් මාව හම්බ වෙනවද?"

ඔහු නිහඬව සිටී ඇගෙන් ඇසුවාය. එක් වරම උත්තරයක් දීමෙන්ම මුළුමනේම නොආමුත් එවන් අවස්ථාවක් ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැකි බව ඇගේ සිතට දැනී තිබිණි. ඇයට හිස වැනිනි. හංසනි කාරයෙන් බැස ඔහුගේ රිය වාහන අතරට එකතු වනතුරු හිඳ පාර මාරු වූවාය.

ලාලිතා සිටියේ මග බලා ගෙනයි. හංසනි දකින්න ඇතවත් අඩියක් දෙකක් මිදුලේ ඉස්සරහට ආවාය. හංසනිගේ හිතේ හොර වැඩක් කළා වැනි හැඟීමක් ඇතිවිය. ඔහු ගැන අම්මාට කිව නොහැක. ඔහු හා කාරයෙන් ආ ගමන කතා කළ දෑ අම්මාට කිව නොහැක. ඒ නිසා කෙලින්ම ලාලිතාගේ මුහුණ බැලීමට බැරි අපහසුවෙන් ඇය බිම බලාගෙන විත් ඇය හෙ නැවතුණාය.

"ඇයි අද පමා වුනේ... මං හොඳටම බය වුනා"

"ඒ මොකද?"

හංසනි සිතාසෙන්නට හඳුමින් ලාලිතාගේ දකුණත එල්ලුණාය.

"මොකද අහන්නේ... මං ඔයා ගැන මොනතරම් හිතේ බයෙන්ද පුනේ ඉන්නේ... ගැණු ළමයෙක්... ගෙදරින් ගිහින් ආපහු ගෙදරට එනකල් අම්මා තාත්තා බයෙන් ඉන්න ඕන කාලයක් මේ..."

"ඉතින් මට බය වෙන්න තාත්තෙක් තෑගේ..."

"ඒකෙන් පුනේ මට ඔයා ගැන හොට්කම් බය... තාත්තට දනෙන්න ඕන බයක් දනෙන්නෙ මගේ හිතටත්..."

හංසනිගේ හිතට අම්මාගේ ඒ වචන බර විය. අම්මා වංචා කිරීම පිළිබඳ ඇයට දුකක් දැනිනි. ලාලිතා දියණිය දෙවරක් හොඳින් බැලුවේ ඇය ලිහිල් හමා ආ අමුතු සැර සුව නිසාය. උදේ ඇය යනවිට දෙකක් පෙනී වලක් ගෙල මුල නවරාගෙන ගියේ. "ගෝයා" විලවුන් එක් ගාඩිනියා සුවදයි. සුවද සුමුදුය. ඒත් මේ දනෙන්තේ ඊට වඩා සැර සුවදකි.

"ඇයි..."

අම්මා තමා දෙස වඩා උවමනාවෙන් බලනු දැනි හංසනි හිතේ තිගුස්ම අතරින් ඇසුවාය.

"නෑ.... ඔයාගේ මුණ ලස්සන වෙලා.... ඒකයි මං බැලුවේ"

හිත යට ඇතිවුණා පිහිටිල්ල හිත යටම සහවාලමින් ලාලිතා කීවාය.

"මං ලස්සනයි.."

ඇය ගෙතුළට ගොස් මේසය මතින් අත රැඳී පොත් කීපය තබා ලාලිතාගේ දෙවුරේ එල්ලි ඇසුවාය. එයට ලාලිතා කිසිවෙකුත් කීවේ නැත. ඒ වෙනුවට ලාලිතාගේ දෙනෙතට කළුව ඉහුවිය. අම්මා කතාවක් නැති නිසා හංසනි ඇගේ මුණ දිනා බැලුවාය. ඇගේ දෙනෙතේ නලියන කළුව දුටු හංසනි කළබල වූවාය.

"ඇයි අම්මා අඩන්තේ...?"

"නෑ..."

"නැත්තෙ නෑ මේ ඇස් වල කළුව..."

හංසනි අම්මාගේ මුණට අත දිගුකොට ඇස අඟිස්සට එක්වී තිබුණු කළුව බිඳුවක් ඇඟිල්ලෙන් පිස දමමින් කීවාය. හංසනිට ඊට උත්තරයක් අම්මාගෙන් ලැබුණේ නැත. ඇගේ

හිතට බරක් දැනිනි. ජීවිතේ පළමු වරට අම්මා හා තමා අතර දුරස් බවක් ඇති වූ බව ඒ සිදුවීමෙන් ඇයට දැනිනි.

හංසනි අම්මාගේ දෙවුර අත සැර ඇගේ කාමරයට ගියාය. ඇඳ මතින් ඉඳගත් ඇයට තමා වටා කාරයේ රැඳී තිබූ සුවද රැඳී ඇති වග දැනිනි. හංසනිගේ හිත බිය විය. මේ සුවද අම්මාටත් දනෙන්තට ඇතුළු ඇයට සිහිනි. ඇයට රාජීව් පිහිටිය. ඔහු පවසන දෙයට එකඟ විය හැකිද? ඔහුව අමතක කළ හැකිද? ඒ දෙකම කළ නොහැකි බව ඇගේ සිත කීවේය. ඇය ඇඟිල්ලක් සපමින් කල්පනා කළේ රාජීව් ගැනාය. ඔහු හා එතතුරු කියවමින් ආ දේවල් ගැනාය. අම්මා කතා කරනු ඇසුනු හංසනි ඉක්මනින් ඇඟ සෝදා ගෙන ඇඳුමක් ඇඳගෙන එළියට ගියාය.

"බත් කන්නෙ නැද්ද?"

වෙනදා ඒ එන විට බත් පිඟාන අතැතිව එන හංසනි හිස් අතින් අම්මා ලිහිල් වත් ඉඳගනිද්දී ඇය ඇසුවාය.

"බඩගිනි නෑ අම්මා..."

"සමහර අයට හිත පිරුනම බඩගිනි එන්නෙ නැතිවු..."

ලාලිතා දියණිය දෙස හොඳහින් බලමින් කීවාය. හංසනිගේ හිත යළිත් ගැස්සිනි.

"නෑ... නිකේතනී ගෙදර හැදුවා කියලා "කට්ටේ" වගයක් ගෙනත් තිබුණා. ඒවා කාලා තේ බිච්චා... බඩගිනි නැත්තේ ඒකයි අම්මා..."

හංසනි හුරුතලේට සේ කීවාය. ලාලිතාගේ හිත පිටිවිනි. ඇය කතා නැතුවම දෙරු ඇඳුමේ කර මැසුවාය. තමන් දියණියට සැක කළා දැයි සිහිවී පසු තැටිල්ලක් ආ සිතකුල ඇතිවිය.

හංසනී උදේම නැවත, තෙත කොණ්ඩිය බොහෝ වේලාවක් පිසදමා විසලා ගත් ඇය සාරිය අදින්නට සැරසුනාය. දම්පාට හින් මලක් ඉතිරුන සාරිය අතට ගනිද්දී ඇගේ සිතට අමුතු හැඟීමක් ඇතිවිය. රාජීව් අස්මඩල විමසීමකින් තොරව දුන් එම නිළිණය මතක් කරන්නට තරම් සොඳුරු සිහිවටනයකි. සාරි පොටේ රැළි වික අම්මා අදින තරම් ලස්සනට එන්නේ නැත. ඇය ලාලිතාව අඩ ගැසුවේ ඒ නිසාය.

"අනේ, මේ සාරියේ පොට ලස්සනට දාලා දෙන්නකො අම්මා... ඔයා අදින තරම් ලස්සනට එන්නෙ නැතේ..."

"ඔයාගේ ඇඟ හැඩයිනේ... ලස්සනට ඇඳලා තියෙන්නේ"

කරදරකාරී හැඟීමෙන් සාරියේ පොට අතට දුන් දියණියගේ හැඩ බලා ලාලිතා කියද්දී ඇ දෙකොල සිහින් සිනාවක් ඉතිරුනාය. සිරුවට ඇඟිල්ලේ පටලා එකම ප්‍රමාණයට රැළි තබන ලාලිතා දෙස හංසනී බලා සිටියේ ඇසි පිල්ලේකුළු නොගසාය. සාරියේ පොටද අත්දවා හැඩට සාරිය හරි ගස්වා දියණිය දෙස බැලූ ලාලිතාගේ දෑයට කලුලක් නැගිනි. ඇගේ ලස්සන දකින්නට "ඔහුත්" අද සිටියා නම් කියා ලාලිතාට එක්වර හුස්මක් හෙලිනි. අම්මා තුළ එක්වරම ඇතිවූ වෙනස් හංසනිට දනුණේ නැත. ඇය යාන්තමට තොල් ආලේපන ගල්වා අල්මාරියේ වූ රත් වලලු දකුණතට දමාගත්තාය.

"ලස්සනද අම්මා මං...."

ඇ දෙස විවනයකුළු නොකියා බලා සිටින අම්මා ලඟට ගිය හංසනී ඇසුවාය. ලාලිතාගේ මුළු සිහින් සිනාරැල්ලක් ඉතිරිනි. ඇය නිහඬවම ඇගේ කොසුලක් සිප ගත්තාය.

"ඔයාට දෙයිකන්නෙම පිහිටයි."

හංසනී ඇ හිත් මැත්ව සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ගෙන යාමුතු ලිපි ලේඛන ඇතුළත් ගයිල් කවරය සහ අත්බැගය අතට ගෙන පසෙකින් නැවුණාය. දෙකත් පෙනි අතර නැවරු ගෝයා විලවුන් සුවද කාමරය පුරාම පාවෙන බව දැනිනි.

"කෑම කාලා ඉවර වෙලා "මේකප්" කරගන්න එපැයි දන් බත් කෑවම ආයෙන් "ලිප්ප්පික්" ගාන්න වෙනවා..."

"ගැවෙනතෙ නැති වෙනත අම්මා කවන්න..."

ලාලිතා කෑම කාමරයේ මේසය මත තබා ආ කෑම පිඟාන අතට ගෙන ආවාය. අල හොඳදක් පොල් සම්බෝලයක් සමඟ සුදු බත් උයන්නැයි හංසනී කීවේ පෙරදා රැය. ඇය ඒ කෑමට කුඩා කල පටන්ම ප්‍රිය කළාය. කෑම කට්ටිල් දහයක් පමණ කෑ හංසනී හිස වැනුවාය.

"බඩ පිරුනෙ නෑනේ...."

"ඇති... සාරියේ පටියට බඩ හිර වෙලා..."

හංසනී මේසය මත වූ චතුර වීදුරුව ගෙන උතුරු කීපයක් බි නැවුණාය. අනතුරුව යළිත් කණ්නාඩියෙන් මුණ බැලුවාය. අත බැදි ඔරලෝසුව දෙස බැලූ හංසනී සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වෙන වේලාවක් ඔරලෝසුවේ ඇති වේලාවක් සංසන්දනය කළාය.

"මං යන්නම් අම්මා..."

ඇය ලාලිතා ලඟ දණ නැවුණාය. ලාලිතා කැසු අත් බර හිසට තදට දතෙද්දී හංසනී නැගිට ගයිල් කවරය හා අත් බැගය අතට ගත්තාය.

"ඔයා වාසනාවන්තයි පුතේ... මේ රස්සාව කියාට හරි යාවි...."

"දන්නෑ..."

හංසනී ගෙළ ඇලකර කියද්දී ලාලිකා ඇගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. පෙර දිනෙක රූපවාහිනී වැඩසටහනක සිටි ඉන්දියන් නිළියටද නිබ්ලේ එවැනි පෙනුමකි.

"ඔයාගේ වෙලාවේ නියෙනවා ඔයා හරි වාසනාවන්තයි කියලා. ඒ හින්දා සුබ සිතුවිල්ලක් හිතේ නිසාගෙන ගෙයින් එළියට අඩිය නියන්න..."

හංසනී අම්මාගේ කතාවට සිනාසුනද ඇයට එක්වරම සිහිපත් වුනේ රාජීව් අස්මඩලයි. ඇය ඔහු ගැන සිත සිතාම ගෙයින් එළියට බැස නැවතත් අම්මා දෙස බැලුවාය. ලාලිකා දොරටු හේන්තු වී දියණිය දෙස බලා සිටියාය. ඇගේ අනාගතයද ඉක්මනින් විසදිය යුතු බව ඇත්ව යන ඇගේ සුන්දර රූව දෙස බලා සිටි ලාලිකාව සිහිනි.

සතියේ දිනක් වූ නිසාදෝත් උදයනම නොවූණ නිසාදෝත් පාරේ එතරම් යෙනගක් වූයේ නැත. හංසනී හෝකන්දර පාරේ ඇවිද යනවිට දහසක් දේවල් ඇයට සිහිනි. එදා රාජීව් හමුවුණ පසු හමුවූයේ ද නැත. ඔහු දැකීමේ ආසාවකින් හිත නොසන්සුන් වී ඇති බව ඇයට හැඟෙයි. අම්මාව රාජීව් පිළිබඳ කියන්නට බොහෝ වර හංසනී හිත හදා ගත්තාය. එක් එයින් සිදුවිය හැකි කිසිදු විශේෂ ප්‍රතිචාරයක් නොමැතියි අම්මාගේ සිහිවිලි දන්නා නිසාම ඇගේ යටි සිත කිවිය.

නොහැළපෙන දේවල් කවදාවත් අයිතිවෙන්නේ නැති බව මෙය කිසි ගමන්ම අම්මා කියන බව ඇය දනියි. තලවතුගොඩ හන්දියට පැමිණි හංසනී වටපිට බලද්දී දුටු දෙයින් සිත මෙතෙක් පැවති සන්සුන් බව... ඇතකට ඇදිනි. බයිසිකලයට වී එක් කකුලක් බිම තබාගෙන සුරංජිත් බලා සිටින්නේ තමා දෙස බව ඇය දුටුවාය. ඔහුට පසුකොට ඊළඟ නිමේයයේ තමාට පාර පනින්නට සිදුවන බව දැනෙද්දී හංසනීගේ සිතට දනුනේ පහදා දිය නොහැකි සිතුවිල්ලකි. ඇය බිම බලාගෙනම එතැනින් යන්නට ගියාය.

"ආ... හංසනී නංගිගෙ ලස්සන... අද කොහෙද යන්න මේ ලස්සනට ඇදගෙන..."

"ඔං යන ගමන් බිමත් තවත් අයට කියලා වැඩක් නෑනේ..."

ඒ වෙලාවේ සුරංජිත්ගෙ මුහුණේ වූ පෙනුමට අපැහැදිමෙන් ඇය කිව්වාය සුරංජිත්ට උවමනා වූයේ මෙහොතක් ඇ එහි රන්දාගෙන කතා කරමින් සිටින්නටයි.

"ඔය සාර් ඇදගෙන බස් වල යනවිට වඩා ඊයේ මට කිව්වා නම්, ඔං ඔයාව බයිසිකලෙන් ගෙනිහින් දානවනේ..."

හංසනී පසුපස එන්නට මෙන් බයිසිකලය හරවමින් සුරංජිත් කිවේය. හංසනී එය නැසුනා යේ කහ ඉරෙන් පාර මාරුවී බස් නැවතුමට ගියාය. ඇත බසයක් එනු පෙනෙයි. ඇය බසය නවතාලන්නට අත ඔසවද්දී හුරුපුරුදු කාරයක් ඇ පසු කොට ගොස් නැවතිණි. බසයට දිගු කරන්නට ගිය අත එහිම තබාගෙන හංසනී ඒ දෙස බලා උන්නේ සැක සිතෙනි. හංසනී කාරය ඇදින්නාය. නමුත් ඇයට ඒ වෙතට එක්වරම යා නොහැක. පාරෙන් මෙහා පස සිටි සුරංජිත් ඇ දෙස බලා සිටිනු ඇතුයි ඇ සිත කිව්වාය. ඒ නිසා ඇය විනාඩියක් දෙකක් එහිම සිටගෙන සිට කල්පනා කළාය. මොහොතක් ගෙවිනි. කාරයේ දොර ඇරිනි. එයින් පිටතට බැස රාජීව් ඇවිද එන දෙස හංසනී බලා සිටියේ නිතැස්සුනු සිහිනි. ඇය සිතේ දෙගිඩියාවෙන් පාරේ අනෙක් පැත්ත බැලුවේ සුරංජිත් මේ දෙස බලා සිටිනවාදැයි නිශ්චිතවම දන ගැනුමටයි. ඇගේ සිතට පැනසිල්ලක් දැනි. සුරංජිත් හිටියේ නැත.

"ඇයි අඳුරන්න බැරි වුණාද කාර් එක"

ඔහු කලිසම් සාක්කු දෙකේ දෑත් සිබා ගනිමින් ඇසුණේ ඇගේ ඇස් ගියේ ඔහුගේ දකුණෙහිමයි. තවත් ඒ අත ඇත්තේ වේලුම් පටි වලින් වෙලාය.

"අප්පුර ගත්තා.... එක් එකපාරටම හෙට එන්න බැරෙන
"ඇයි මගේ ප්‍රභට එන්න එහෙම බය වෙන්න ඕන
නැනේ..."

"වටේ පිටේ මිනිස්සුන්ට පෙනවා. ඒක ඔයාටත් හොඳ
නෑ මටත් හොඳ නෑ."

හංසනි කිවේ වට පිට බලමිනි.

"ඔහොම බය වෙලා නම් කවදාවත් හිතේ නියෙන දේවල්
කර ගන්න බැරිවෙයි."

"ඉතින් මගේ හිතේ මොනවත් නැනේ...."

"ඇත්තටමද?"

"ඔව්.."

ඇ එසේ කිවේ තයිල් කවරයට හිතට පිරිසර ගෙල
ඇල කරමිනි. එවිට ඇගේ කෙටි කෙස් කලඹ වම් උරහිස
පැත්තට කඩා හැසුනි. රාජ්‍යවගේ හෙතු ඒ ලෙස රැඳුනේ ඒ
සුන්දර බව තවත් විනාඩියකින් හෝ දෙකක් දකින්නටයි. නමුත්
හංසනි වහා ඒ ඉරියව්ව වෙනස් කළාය.

"මට පමා වෙනවා ඉන්ටර්වීව් එක දහයහමාරට..."

"ඉතින් ඒකෙන් එක්ක යන්න කතා කළේ..."

"එහෙම කතා කළාට එන්න බැනේ."

"ඇයි"

"කවුරු හරි දක්කොත්..."

"පිස්සු ප්‍රමාද... ඕයාට බයම නම් මේ පාරේ පොඩ්ඩක්
ඉස්සරහට යයිත් එන්න. මං ඉන්නම්. කියන්න අමතක වුණා.
ඔයා අද වෙනදට වඩා ලස්සනයි."

ඔහු එසේ කියා ආපසු කාරය වෙත යන්නට ගියේය.
ඔහු හා යන්නට යටි හිත ඇපුම් කලත් තවමත් යටි හිත ඊට
කැමැත්තක් දුන්නේ නැත. රාජ්‍යවගේ කාරය පාරේ ඉදිරියට ඇදී
යනු ඇය බලා සිටියාය.

විය යුත්තක් වේවායි සිතූ හංසනි පාරේ ඉදිරියට ඇවිද
ගියාය. ජයවර්ධනගම හන්දියට කිට්ටුවන්නට ඔහුගේ කාරය
නතර කර තිබෙනු හංසනි දුටුවාය. සාරිය ඇඳගෙන ඇවිද ඒම
පහසු නැත. මද අවි රස්තයක් ඇවිදීම නිසා ඇතිවූ ඔහන්සියක්
නිසා ගතට දහදියක් ද දමමිනි. ඇය කාරය ලෙහට එද්දී ඔහු
කාරයේ දොර ඇරියේය.

"අපරාදේ දාඩිය දාගත්තා. එතනින් කාරෙකට ගොඩ
වුණා නම් ඉවරයිනේ."

"හිතෙන දේවල් කරන්න බැනේ"

හංසනි අත රැදී ලේන්සුවෙන් මුහුණෙන් ගෙලෙන් වූ
දහදියක් පිස දමා ගනිමින් කීවාය. මෙතෙක් ගතපුරා දෙනු
උණුසුම් නැතිවී ගොස් සිසිලයක් දැනිනි. ඔහු කාරය
පණගැන්වුවේය.

"අදම අරන් යන්න හිතෙනවා"

"කාවද? කොහොටද?"

"ඔයාව"

"මට බයේ බෑ එහෙනම්"

ඔහු නිහඩව සිතාසෙනු හෙතිනි. හංසනිගේ තෙත්
බොහෝ වේලාවක් ඔහුගේ වෙලා තිබූ අතමත රැඳී තිබිණි.

"තවම අත හොඳ නෑද්ද?"

"හොඳයි"

"එහෙනම් බැන්ඩිත් කරලා තියෙන්නේ..."

"ඔයාට කියලා එතකොට අත විකක් අතගාවගන්න පුළුවන්නේ."

ඔහු ඉදිරිය බලාගෙනම කියවයි. හංසනි ඉතිරි ඇති සාරියේ රළු සැකසුවාය.

"හරි කට්ටයි.....බලාගෙන යනකොට"

"නැත්නම් ඔයාගේ ආදරේ මට හම්බ වෙන්නේ නැහේ...."

"මං එහෙම දෙයක් පොරොන්දු වුණේ නැහේ...."

"මං පව් නැද්ද?"

ඔහු කාරයේ වේගය බාලකර ඇගේ මුහුණ දෙස බලා ඇසුවේය. ඒ මුහුණේ වූයේ ආදරේ හිතෙන දුක්බර බැල්මකි. හංසනිගේ සිතද අසරණ විය.

"එතකොට මං පව් නැද්ද?"

"ඔයාට පව් පිරෙන්න මං අසාධාරණයක් කරන්නේ නැහේ..."

"කට්ටාහරි මගේ හිතට දුකක් හම්බ වෙන එක..."

හංසනි ඉතිරිය නොකියා ගිලගත්තාය. කාරය රාජගිරිය පසුකරමින් පැවිතිනි. තව මොහොතකින් එය බොරැල්ලට ලංවනු ඇත. රාජිව් එක් අතක් ස්ටියරින් විලය මත තබාගෙන වමත හංසනිගේ ඇකයේ වූ දැන මත නැඹුටුවේය. හංසනි සිතලට ගියාය.

"මට ඔයාට පොරොන්දුවක් වෙන්න තියෙනවා..... ඒ පොරොන්දුව මෙහෙම වෙන්න බෑ..."

"එහෙනම් කොහොට්ද?"

හංසනි සිටියේ කතා කර ගන්නට බැරි තරම් අපහසුවෙනි. ඒ තරමට ඇගේ සිතුවිලි ඇයව බිය ගන්වා තිබුණි. ඔහු පවසන්නට යන පොරොන්දුව ඇගේ සිත අනුමාන කළාය. එම පොරොන්දුව බාර ගතහොත් සිදුවන්නේ කුමක්ද කියා ඇයට අනුමාන වශයෙන් හෝ සිතාගත නොහැක. ඒත් එක දෙයක් ඇගේ සිතට පැහැදිලිව දනිනි. ඒ ඔහුගේ ඇසුරින් වික කලක් හෝ සතුවින් සිටීමට හැකි බවයි. තනියම ආවා නම් සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වෙන ස්ථානය සොයා ගැනීමට වෙහෙසීමට සිදුවනු ඇත. රාජිව් කාරය බොරැල්ල නගරයෙන් වමට හැරවූයේය.

"මේ තියෙන්නේ ඔයාට එන්න ඕන තැන"

දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිරියේ රිය නවත්වාලමින් රාජිව් කීවේය. මෙතෙක් වේලා සිතට නොදනුන ආගන්තුක නිගැස්මක් එක්වරම ඇගේ සිතට ඇතිවිය.

"ඔයා මෙතනින් බහින්න. බැහැලා ඇතුළට යන්න. මෙතන කාර් එක නවත්තන්න බෑ. මං එහා පැත්තෙන් නවත්කලා එන්නම්."

හංසනි හිස වැනුවාය. තනිවම ආවා නම් මේ සියල්ල කර ගැනුමට වෙන්නේ තනිවමයි. ඇය විදුරු දොර තල්ලු කරගෙන ඇතුළට පිවිස විටපිට බැලුවාය. ඉදිරිපස වූ පුටුවල තරුණියන් දෙදෙනෙක් පමණ ඉඳගෙන සිටියහ. හංසනි පිළිගැනීමේ නිලධාරිනිය වෙත ගොස් ලිපිය දුන්නේය. ඇය සුහද ලෙස සිනාසී ඇගේ ලිපිය භාරගෙන ෆයිල් කවරයක් තුළ දමා හංසනිට ඉඳගන්නට කීවාය.

රාජිව් පැමිණියේ විනාඩි දහයක් පමණ ගෙවුණ පසුවයි. ඒ වනවිට සම්මුඛ පරීක්ෂණය ආරම්භ වී තිබිණි. පැමිණ සිටියවුන් අතරේ සාරිය හැඳගත් අය අතර සිටියේ හංසනි සහ තවත් එක් තරුණියක් පමණි. බොහෝ දෙනෙක් කතා කළේ ඉංග්‍රීසියෙනි. හංසනි තමා ලෙහම වූ පුටුවේ ඉඳගත් රාජිව් දෙස

බැලුවාය. ඔහු දෙස තවත් තරුණියන් බලනු දුටු ඇගේ සිතට සිසුම් ආධම්බරයක් දැනිනි.

"මොකද බලන්නේ"

රාජීව් රහසින් ඇගෙන් ඇසුවේය. ඔහු අතේ වූ කාරයේ යතුර සහිත යතුරු කැරැල්ල සෙලවිනි. හංසනි පිළිතුරක් දෙන්නට හදා නිහඩ වූවාය. පැමිණි පිළිවෙල අනුවදෝ පිළිගැනීමේ නිලධාරිනිය එක් එක්කෙනා ඇතුළු කාමරයකට යවයි.

"මට දන්නම් බයයි"

"ඇයි"

"මාව අමාරුවේ වැටෙයි කියලා"

"එහෙම මොනවා හරි කළොත් මට ඇහෙන්න හයියෙන් කෑ ගහන්න."

"පියස්සු කතා කියන්න එපා.... මට හිතපා යනවා...."

"එහෙන්නම් බය වෙන්න එපා.... අහන ප්‍රශ්න වලට උත්තර දෙන්න. එළියට එන්න."

ඔහු කීවේ සිනාවක් නැතිවිය. හංසනිට අම්මා මතක් විය. ඇය දනි නම් දියණිය තරුණයෙකු සමඟ ලං ලංව කතා කරමින් හිඳිනවා කියා.... හංසනිගේ හිතට දුකක් දැනුනි.

ඇගේ වාරය පැමිණියේය. හංසනි සාරිය සකසාගෙන ගයිල් කවරයද අතින් ගෙන නැගිට සිටියාය.

"මාව දාල යන්න එහෙම එපා.... ඔහොමම ඉන්න."

ඇය එසේ කියා කාමරයේ දොර වෙත පිය මැන්නාය. කමා අරන් ඉන් වාම් සාරියෙන් හැඩ වුණු ඇගේ සුන්දර රූව දෙස රාජීව් ඇය දොරෙන් ඇතුළු වනතුරුම බලා උන්නේය.

සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වීම සඳහා සිටියේ තරුණ මහත්වරුන් දෙදෙනෙකි. ඔවුන්ගේ ප්‍රියමනාප හසැල්ල ඇගේ සිතේ වූ බිය ඉවත් කිරීමට සමත්විය. ඇගේ සහතික පත් පරීක්ෂා කළ ඔවුන් දෙදෙනා හංසනිගෙන් ප්‍රශ්න රැසක් ඇසුවේය. ඒ ප්‍රශ්න වලට පොද්ගලික ප්‍රශ්නද ඇතුළු විය.

"අපි දන්වලා එවන්නම්...."

හංසනි ඔවුන්ට සතුති කොට කාමරයෙන් එළියට ආවාය. ඇය එතතුරු බලා සිටි රාජීව් ඇ දක නැගිට සිටියාය.

"අමාරුවේ දාන්න හැදුවේ නෑ නේද?"

ගොඩනැගිල්ලෙන් පිටට එමින් ඔහු ඇසුවේ ඇගේ අතින්ද අල්ලාගෙනයි. හංසනි ඔහුගේ දෙස නැවතී බැලුවාය.

"ඇයි අතින් ඇල්ලුවේ?"

"ආස නැද්ද?...."

ඔහු ඒ අත තවත් තදින් අල්ලාගෙන ඇසුවේය.

"නෑ කිව්වොත් බොරු.... ඒත් අපි මෙහෙම යනකොට කවුරුහරි දක්කොත්"

"දක්කොත් බලාගෙන ඉඳියි.... ලස්සන පෝඩුව කියයි...."

රාජීව් ඇගේ මුහුණ වෙත වඩාත් ලංව කීවේය. හංසනිගේ හිත හිරිවැටිනි. ඒ නිසාම ඇය නිහඩව ඔහු හා කහ ඉරේත් පාර මාරු වූවාය.

"දන් මම යන තැනකට මාත් එක්ක එනවා නේද?"

කාරයේ ඉදගන් ඔහු අසද්දී හංසනි පැහැරින්නි බිය වූවාය. ඒත් ඔහු ලහ සැකකළ හැකි කිසිවක් නැත. කමා රකිනවා මිස විනාශ කිරීමේ සිතුවිල්ලක් ඔහු ලහ හැකි මේ

ඇගේ සිතට දැනී තිබිණි. ඔහු හා තනිවීමට සිත ප්‍රිය කළත් ඊට යටින් බියක් තිබුණි.

"බයවෙන්න එපා වුවටත් කතා කරන්න යන්නේ...."

ඇගේ දෑසේ වූ බියමුහු බව දක රාජීව් කීවේය. හංසනි කිසිවක් නොකියා සිත තද කර තබා ගන්නාය.

හංසනි සහ රාජීව් රැගත් කාරය බම්බලසිටිය දෙසට හැරවිණි. "මැජස්ටික් සිටි" රථ ගාලේ රාජීව් රථය නතර කර ඇගේ මුහුණ දෙස බැලුවේය.

"බහින්න"

ඇය පසිල් කවරය කාරය තුළම තබා අත් බැගය පමණක් ගෙන බිමට බැස්සාය. එක්වරම ආ හුණු රැල්ලට ඇගේ සාරියේ රැළිද කොණ්ඩයද විසිරිණි. හංසනි එක් අතකින් සාරිය අල්ලාගෙන අනෙක් අතින් කොණ්ඩය සැකසුවාය. රාජීව් හංසනිගේ අතින් අල්ලාගෙන මැජස්ටික් සිටි ගොඩනැගිල්ල වෙත ඇතුළු විය. ඇගේ සිතට සියල්ල ආගන්තුක විය. මෙකැනට පැමිණියේ ජීවිතයේ පළමු විනාඩිය. ඇස් රවටාලන බොහෝ විසිතුරු දෑ එහි විය. බොහෝ තරුණ තරුණියන් පමණක් නොව මව්පියවරුද කුඩා දරුවෝද තැන් තැන් වල වූහ. ඔවුන්ගේ ඇදුම් ද විවිධාකාරය. හංසනිගේ අතැහිළි ඉබේටම ඔහුගේ ඇහිළි අතර සිරවිය.

"ඇයි බය වෙලා.... මෙතන ඉන්නේ ඔයා එගෙමි අය...."

ඔහු ඇය හා පසිපෙල දිගේ අනෙක් මහලට නගිමින් කීවේය.

රාජීව් පසෙකින් වූ යකඩ වැටට බරවී සිටගත්තේය. හංසනිද ඒ අනුවම සිටගත්තාය.

ඔවුන් දෙදෙනා යකඩ වැට්ටි දැන් තබා පහත මාලය දෙස කතා නැතුව මද වේලාවක් බලාගෙන සිටියහ. "මැජස්ටික් සිටි" ගැන මිතුරියන්ගෙන් අයා තිබුණද එය මෙවන් විසිතුරු නැතක් කියා හංසනි කිසිවිටකත් සිතා තිබුණේ නැත. රාජීව් ඇගේ අත මතින් අත තිබිබිය. හංසනි ඔහු දෙස බැලුවේ සහවා ගත් සිතාවක් යුතු මුහුණින්.

"මොනවද කල්පනා කරන්නේ?"

පමණටත් වඩා ඔහු තමන්ට සමීප වී සිටිනැයි හංසනිට දැනිනි. ඔහුගේ උරහිසේ උණුසුම උරහිසට දනෙයි. ඇඟ ගැල්වූ විලවුන් සුවදින් ඔහුට ඉඹ බලන්නට තරම් ආශාවක් ඇතිවෙයි.

"හරි සුවදයි.."

ඇය ඔහු දෙස නොබලා පහත මාලයේ එතා මෙතා සුවන සිහිත්තෙකු දෙස බලා ගෙන සිටියාය.

"මොනවද?"

"ඔයා ලහ.."

"ඉඹලා බලන්න හිතෙන්නෙ නැද්ද?"

කනට මුඛ ලං කොට එසේ කියූ ඔහු හිතානුරූපීය හංසනි ගේ හිත සසලවිය. අයිතිකර ගන්නට තරම් ඔහු වෙනුවෙන් පාරම් නොපිරුවත් ඔහුගේ ඇසුර සිත ප්‍රිය කරන බව දනෙයි.

"හංසනි... ඇත්ත කියන්න... ඔයා මට ආදරෙයිද....?"

ඇයට සිටගෙන සිටින්නට දෙපා පණ නැති බවක් දැනිනි. දැයට කළු පිරුණේ ඇයි දැයි ඇයටම සිතාගත නොහැක. හිතට ආ වචන ගෙපා ගත නොහැකිව දෙකොල් වෙවිලනු හංසනිට දැනිනි.

"ඇයි කතා නැත්තේ... හිත ඇතුළේ ආදරයක් ඇති වුණාට පස්සේ ඒක හංගන එක පරි..."

හංසනිට බර හුස්මක් හෙලිනි. ඒ ආදරයට හැඟෙන්නට සිදු වුවොත් සිදුවන්නේ කුමක්ද? හැමදාමත් කළුම ගහක තනිවීමටයි. ඒ තත්පරයේ ඒ බව ඇයට මතක් විය.

"කතා කරන්නකෝ..."

රාජීව්ට හංසනිගේ නිකටෙන් හෝ උරහිසෙන් අල්ලා ඇය ලහට ලං කර ගැනීමේ උවමනාවක් ඇතිවිය. ඒත් මෙතැන එසේ කළ නොහැකි ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකි. ජීවිතයේ කිසි අවසාන මෙවන් අපහසුතාවයක් ඇය විඳි නැත. හිත පැටලී ගිය කුල් බෝලයක් වැන්න.

"ඔයාට මාව සැකද?"

ඇගේ නිහඬතාවය මැද ඔහු යළිත් විමසුවේය. හංසනිට වහා ඔහු දෙස බැලිනි. සිහිනයෙන් වත් එවන් සිතුවිල්ලක් ඇ සිත කුළ ඇතිවී නැත. එසේ ඇති වුවා නම් කිසි දිනෙකත් මෙවන් ගමනක් එන්නේ නැත. ඇය ඔහුගේ මුහුණ බලාගෙනම "නැතැ" යි හිස වැනුවාය.

"එහෙනම් ඇයි මං ඇහුව ප්‍රශ්නට උත්තරයක් දෙන්න බැරි?"

"හිතන්න ඔන..."

"මොනවද..."

"ඒ ගැන..."

"මගේ ආදරේ ඔයාට විශ්වාස නම් නව මොනවද හිතන්නේ..."

"ඔයා විශ්වාස වුණාට ඔයාගේ ආදරේ විශ්වාසයි කියලා මං හිතන්නෙ කොහොමද....?"

හංසනි ඔහු පසට හැරෙමින් සිටියාය. රාජීව්ගේ මුහුණ වෙනස් විය.

"ඇයි මගේ ආදරේ සැකද?"

"ඔයා නෙවේ... ආදරේ සැකයි... හිතන්න ඔයාගේ අම්මලා මට අකමැති වුණොත් මොකද කරන්නේ?"

"මං කැමති කර ගන්නවා..."

"ඒ කොහොමද?..."

"කොහොම හරි...."

රාජීව් ස්පීරසාර හඬින් කීවේය.

"පුංචි ළමයි කියන කතන්දර කියන්න එපා. ඔයා හිතා වෙච්ඞි දිගෙක යයි. මට අඩ අඩා ඉන්න වෙයි..."

"එහෙම වෙන්නෙ නෑ. කිව්වම අහන්න. එදා ඉඳලම මම කළේ මට ඕන දේ..., ඔයා දන්නවද මං මේ ලංකාවට ආවෙත් මට ඕන හින්දා... මං ලංකාවට එනවට අක්කලා කැමතිම වුණේ නෑ. එයාලට ඕන වුණේ මාව ඒ රටේ එයාලා ළහම කියා ගන්න...."

"ඒකනේ... එහෙම අය මං වගේ දුප්පත් කෙල්ලෙකුට කැමති වෙයිද....?"

"ඉස්සරහට පිද්ධ වෙත දේවල් ගැන හිතන්න එපා හංසනි.... අපි ආදරේ කරමු... මගේ ඇස් දෙක දිහා බලන්න..."

හංසනිට ඉබේටම ඔහුගේ දෑස් දෙස බැලුනි. ඇයගේ හිතට දුකක් දනුනේ ඇ කි දේ වලට ඔහුගේ සිතට දුකක් ඇතිවුවාදයි සැක පිනිය.

"ඔයා දන්නවද, මං ඔයාට ආදරෙයි..., මොන ප්‍රශ්නයක් ආවත් මං ඔයාව අමතක කරන්නෙ නෑ..."

හංසනිගේ උතුරු හෙ මොකදදෝ පිරවුවා මෙන් විය. දෑසට යළිත් ඉහු කදුළු ඇහැ කොනින් සිට පැත්තේය. ඇ

ඇසිපිය වේගයෙන් සලා බිම බලා ගත්තාය. ජීවිතයේ කවරදාකටත් මෙවන් අත්දැකීමක් විඳ නැත. හංසනිට අම්මා සිහිපත් විය. අම්මාට නොකියා කෙනෙකුට තීරණයක් දිය නොහැක. අම්මාට කියා රාජීව්ට පොරොන්දුවක් දීමටද නොහැක. අම්මා කිසි දිනෙක මේ සම්බන්ධයට එකඟතාවයක් පළ නොකරන බව හංසනි දන පිටියාය.

"මට හිතන්න තව කල් දෙන්න...."

ඇ ආයාසයෙන් කියා ගත්තේ එහෙයිනි. රාජීව් දිග සුසුම්ක් හෙලනු ඇයට දනිනි. ඇය යකඩ වැට මතට බරව තිබූ ඔහුගේ දෑත දෙස බැලුවාය තවමත් වෙලුම් පටි වෙලා තිබූ ඔහු ගේ දකුණත දකිද්දී හිත යට තිබූ දුක යළිත් අවත් විය. ඇයත් නොහිතාම ඇගේ දකුණත ඒ මත තැබිණි.

"හිතලා හිතලා මට දුන්න හිත ආපහු අරගන්නවද?"

"නෑ..."

"එහෙනම් මොනවද හිතන්නේ?"

"ඒක කියන්න මට දනෙන්නෙ නෑ. කවරදාක හරි මං දුක් විදිනවා කියන්නේ මගේ අම්මත් දුක් විදින එක. මං සැප විදිනවා කියන්නේ මගේ අම්මත් සැප විදින එක..."

"මට ඔයාලට සැප දෙන්න පුළුවන්"

"මං දන්නවා... ලක්සිරිපායේ පුංචි මහත්තයා සල්ලි කාරයෙක් කියලා"

හංසනි සිතාපුතාය. ඔහුත් ඇය අනුවම සිතාපුතේය. හුදකලාවී පැත්තකට වී සිටින තරුණියක් හංසනිගේ තෙතම හසුවිය. ඇය ඒ දෙස බලා සිට හිතට ආ සිතුවිල්ල අසන්නට රාජීව් දෙස බැලුවාය. එය වටහා ගත්තාගේ ඔහු හිට බැහැරවිය.

"ඇයි මොකද?"

"නැ. අර මෙයා තනියම ඇවිත් ඉන්නෙ ඇයි.....?"

"තනියම කවුරුවත් නැතුව ඇති..."

"ඉතින් එහෙනම් තනියම එන්න හොඳ නෑහේ..."

"මෙතෙක්ම ඇවිල්ලත් සමහරු තනියම අය හොයා ගන්නවා..."

හංසනිට ඒ කීම නොතේරුනි ඇ ඔහුගේ මුහුණ දෙස බැලුවේ ඒ හැඟීමෙනි.

"ඒ කොහොමද? මට තේරෙන්නෙ නෑ..."

"ඔන නම් මට පුළුවන් ඒ ගැණු ප්‍රමුඛයෙන් තනිය මකන්න..."

ඔහු එදෙසට යන්නට මෙන් සැරපි කීවේය. හංසනි වහා ඔහුගේ අතක් අල්ලා ගත්තාය.

"කොහෙද යන්නේ. මං දන්නවා කෙල්ලෝ දහයක් එක්ක විතර් යාළුවෙන්න පුළුවන් ලේසනක් ඔයාට තියෙන්නෙ කියලා. ඔන නැති වැඩ එහෙම කරනවා හෙවේ..."

"මට ආදරේ කරන්නත් බැරිලු... මං කෙනෙකුට ආදරේ කරන්න යනවටත් කැමති නෑ... පුදුම හිතක්..."

ඇය හෙ කීකරු වූ බව පෙන්වමින් ඔහු කීවේය. හංසනි සිනාසුනාය. වචනයෙන් නොකිව්වත් ඔහු පිළිබඳ කුමක්දෝ අයිතිවාසිකමක් හිත ඇති වී ඇති වග ඇයට දැනෙයි. ආදරය එයද? ඇය පිතුර්වාය.

"දන් ඔයා රස්සාවක් හම්බ වූණෙත් යනවද?"

හදිසියේම රාජීව් හංසනිගේ සාරි පොට අතේ දවවා ගෙන ඇසුවේය.

"ඔව..."

හංසනි කීවේ ඇත්තටමය.

"ඒ උනාට මං ආප නෑ ඔයා රස්සාවකට යනවට..."

"ඇයි ඒ...?"

"ඔයාව කවුරු හරි අයිති කර ගන්නොත්...?"

"අහේ..."

හංසනි හෙතු උස්සා ඔහු දෙස බැලුවාය.

"ඔව... බස් එකේ යන එතකොට කවුරු හරි කොල්ලෙන් එක්ක යාළුවෙන්න මට කවුද ඉන්නේ"

"පිස්සුම තමයි... මට මොකටද කොහෙවත් ඉන්න කොල්ලෝ..."

"ඔහොම තමයි කියන්නේ... ඊට පස්සෙ දවසක හම්බවුණාම මට කියයි රාජීව් මං බදිනවා අහවලා කියලා..."

"එහෙම අය ඇති... මං එහෙම නෙවේ..."

ඔහුගේ අතැහිළි අතරින් සාරි පොට උදුරා ගනිමින් ඇය කීවාය.

"හරි එහෙනම් කාවද ඔයා බදින්නෙ කියන්න?"

ඔහු ආයෙන් හංසනිව අපහසුතාවයට ආද දමමින් ඇය පිළිතුරක් දිගත නොහැකිව කල්පනා කළාය. රාජීව් හිතා මතාම තමා ඒ ප්‍රශ්නයේ සිර කරන බව ඇ සිත කීවාය.

"කියන්න, එහෙනම් කාවද බදින්නේ?"

"කවුරු හරි තෙතෙත්..."

"ඒ කිව්වේ.. මං වගේ කෙනෙක්ද?"

"ඔයා වගේ කෙනෙක් කියලා ඉරුණේ ලියවිලා තියෙනවා නම් ඔයා වගේ කෙනෙක්වම මට ලැබෙයි.."

ඔහු දෙස හොඳහින් බලමින් ඇය කීවාය. මහ හඬින් සිනාසුණ තරුණියන් කීප දෙනෙක් දෙස හංසනී හැරී බැලුවාය. ඔවුන් අතරේ කෙටි වෙනිම් කලිසම් ඇඳගත් තරුණියන් දෙදෙනෙක් ද විය. ඇගේ සිතට අපහසුතාවයක් පිවිසියේ දණහිස දක්වා ඔවුන්ගේ නිරුවත් දෙකකුල් දකිමෙනි.

"අපි පහළට යමු... අර කට්ටිය ඉන්න තැනින් ඉදහනිමු...."

ඇගේ ඉල්ලීමට එකඟ වී ඔහු ඇය අතින් අල්ලාගෙනම පියගැට පෙළ බැස්සේය. බිත්තියේ සවිකර තිබූ විසල් කණ්ණාඩිය ළඟ නැවතුණ ඔහු එතුලින් පෙනෙන රූපයන් දෙස බලා සිටියේය.

"අර බලන්න. අපි දෙන්නා මොන කරම් ගැලපෙනවද?"

ඇයට සිතා නැගිනි. ඒ සිතාව දෙතොළ කඩාගෙනම ඔහු හා පහළට බැස්සාය. හංසනී සිටියේ රාජිව්ගේ අත අල්ලා ගෙනයි. එක්වරම යුවතියකගේ කටහඬින් රාජිව්ගේ තම කියනු ඇසිනි. දෙදෙනාම පිටුපස බැලුවේ එකවරයි.

"රාජිව් අයියා...."

කෙටි සායක් හා බලවුසයක් ඇඳ සිටි යුවතියක් දිවරින් රාජිව්ගේ අතේ එල්ලනාය. හංසනී බියවිය. කිසිවක්ම සිතාගත නොහැකිව ඇයද රාජිව්ගේ අත තවත් තද කර අල්ලා ගත්තාය.

හංසනී සිටියේ තැනිගත් සිහෙති. සිදුවන්නට යන්නේ කුමක්ද කියා ඇයට සිතා ගන්නට නොහැකි විය. තරුණිය රාජිව්ගේ අතේ එල්ලී හංසනී දෙස බැලුවේ නොමනාප බැල්මක් බව ඇය ඇඳින්නාය.

"රාජිව් අයියා මෙහෙ කොහොද?"

ඒ සමහම ඈ විමසද්දී හංසනී අල්ලාගෙන සිටි ඔහුගේ අත අත හැරීයාය. ඇගේ සිතට මහත් තනි කමක් දනිනි. ඔහු එම ප්‍රශ්නයට දෙන උත්තරය කුමක්දැයි අයා සිටින්නට බැරිව ඇය මදක් එහා තිබූ සිමෙන්ති අසුන වෙත ගොස් ඉදහන්තාය.

"අපේ ගෙදර එන්න තමයි ඔයාට වෙලාව නැත්තේ. එක එක්කෙනා එක්ක තැන් තැන් වල තනියම ඇවිදින්න නම් පුළුවන්..."

ඇගේ වචන කවුක යයි හංසනීට සිහිනි.

"මේ දවස්වල මං ලොකු වැඩක් කරනවා. ඉතින් ඇවිදින්න වෙලාවක් නැ..."

"ලොකු මිනිස්සු ලොකු වැඩ තමයි කරන්න ඕන... ඒත් මට පේන්නේ ඔයා පුංචි වැඩක් කරනවා වගෙයි...."

ඇය පසෙකින් වාඩි වී කල්පනා කරන හංසනී දෙස බලාගෙන කීවාය. රාජිව්ට හසිතා ගැන සිත උපන්නේ කෝපයකි. හසිතා තම අතින් අල්ලාගෙන සිටිනු දකින හංසනීගේ සිත දුකෙන් පිරෙන්නට ඇතැයි ඔහුට සිහිනි. සුළගේ ඉතිරෙත සාරි පොට අතින් තද කරගෙන පැත්තක් බලාගෙන සිටින හංසනී වෙතට ඔහු හසිතාද සමඟ ගියේය.

"හංසනී... මේ අපේ තාත්තාගේ නොරෙම යාච්චෙක්කෙ කරදරකාර දුවෙක්... නම හසිතා සමරයි-හ..."

හංසනී හිඳ සිටි තැනින් නැගිටුවාය. ඈ වෙතට සුහද සිතාවක් පෑවාය. එතමුත් ඇය හංසනී ගණන් නොගත් ගණනට සිටියාය.

"අපුරගන්න මෙයත්... මේ හංසනී...."

බලෙන්ම මෙන් රාජිව් ඇයට හංසනීවද හඳුන්වා දුන්නේය. ඇය දිගු කල අත යාන්තමට ඇල්ලූ හංසනී රාජිව්

දෙස බැලුවේ ඇත්තටම අසරණවී ගිය මුහුණිනි. ඔහු අතක
එල්ලී සිටින හසිතා දකිද්දී ඇගේ සිත දඩයේ දුකට පත් වෙයි.

"ඔන්න අද නම් මාත් එක්ක ඔයා ටිකක් ඇවිදින්න
ඕන රාජීව් අයියා..."

"ඔයාට පිස්සුද... දන් මම යන්න ඕන... හංසනිට අද
ඉන්නවිටි එකක් තියෙනවා කියලා මං ඔයාට කිව්වේ..."

"හරි.. ඒක ඉවර කරලා එන්න, මං මගේ යාථාවොත්
එක්ක අද දවසම මෙතන ඉන්නවා..."

"බෑ බෑ මට බොරු පොරොන්දු දෙන්න බෑ. මට අද
වැඩ ගොඩක් තියෙනවා... සොරි හසිතා..."

රාජීව් ඇය අල්ලාගෙන උන් අතින් අත මුදාගෙන කීවේය.
හසිතා හංසනි දෙස බලා හිටියේ රවාගත් මුහුණෙනි.

"හංසනි අපි යමුද එහෙනම්..."

රාජීව් ඔරලෝසුව බලමින් ඇය පැත්තට හැරී ඇඬීය.
හංසනි හිස වැනුවාය. දැඩිව කළුව උනා ඇති බවක් ඇයට
දනෙයි. කතා කරන්නට නොහැකිව විවෘත උගුරේ තිරවී ඇති
බවක් හැඟෙයි. ඇය ඉඳි සිටින්නට නැතිවිය.

"අපෝ රට ගියාට පස්සෙවත් ඔයාගේ ගිණුණ අතැරලා
නෑ... අපි වගේ වෙනස් වෙන්න..."

කෙටි වෙතිම් සායේ සාක්කු දෙකට දෑත් ඔබාගෙන
ඇය කියන්නීය. ඇයට ඔහු දමා යාමට නොහැකිව මෙන් තවත්
එතැනම කැරකෙයි.

"මට කාලෙන් කාලට වෙනස් වෙන්න බෑ... ඔයානම්
වෙනස් වෙලා... මීට අවුරුදු දහයකට කලින් දක්න පුළුල් කෙල්ල
නෙවෙයන් ඔයා..."

ඔහු හිතාමත් නැති මුහුණින් කියා ඇය බලා සිටියදීම
පිටවීමේ දොර දෙසට ඇවිද ගියේය.

"බායි අයියා... මං කෙල්ල එකක් දෙන්නම්කො අද යට..."

ඇය කැගයන හඬ ඇතුළේ උන් සැමටම ඇසෙන්නට
ඇතුළු හංසනිට සිහිනි. හංසනි ගොළුවී ගිය මුඛින්ම ඔහු පසු
පසින් ඇවිද්දාය. මද දුරක් ගොස් රාජීව් නැවතී හංසනි දෙස
බැලුවේය. ඇයගේ මුහුණේ පෙර පැවති සතුට සිතාම මැනී
ගොසිනි. ඔහු ඇයගේ අතින් අල්ලා ගනිද්දී හිලිනි ගොස් තිබුණු
රැකවරණය නැවතත් ඇයට ලැබුණු බව දනිනි.

"ඇයි බය වෙලා වගේ..."

ඔහු ඇගේ මුහුණට එබුණේය.

හංසනිට පිටුපස බැලිනි. ඇය සිටගෙන සිටි තැන
සිටියේ නැත.

"මට හිතෙනවා. මං ආවේ වැරදි ගමනක් කියලා..."

ඔහු ඇසු ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලෙස ඇය කීවාය. ඉදිරි
දොරටුවෙන් එළියට ආපසු ඇගේ හිතට මහා සැනසීමක් දනිනි.
රාජීව් අනුන් සතු වස්තුවක් කියා ඇගේ හිත හිතන්නට
පටන්ගෙන තිබිණි. ගාලු පාරේ දිවෙන වාහන දෙස ඇය කතා
නැතිව බොහෝ වේලාවක් බලා උන්නාය.

"මෙහෙම හිටගෙන ඉන්න කොට හැරෙන්නම් ජේතවා..."

රාජීව් ආයෙත් ඇගේ මුහුණට එබී කීවේය.

"කවුරුහරි දකියි කියලා ඔයාට බයද?"

ඔහුගේ ඇතිලි අතැතිලි අතරට මීට නොළවා ගනිමින්
ඇය ඇසුවාය.

"නෑ..."

"එක ම දන්නවා"

"කෝකද?"

"ඔයා කාටවත් බය නෑ කියලා..."

"ඉතින් ඔයත් බය වෙන්න එපා..."

"බය නොවී කොහොමද... ඔයාලා ලොකු මිනිස්සු... අපි පුංචි මිනිස්සු..."

ඔහුගේ අත දෙපසට පදවමින් ඇය කීවාය. ඔහු ඇගේ අතින් අල්ලාගෙනම කාරය නවතා ඇති තැනට ගියේය. හිතේ සතුටෙන් ඇය හා එක වෙලාවක් කතා කරමින් හිඳින්නට පැමිණි මොහොත හඬනා නිසා අවුල් වුවාට ඔහු පිනේ හඬනා ගැන ඇත්තේ කරහකි. ඔහු කාරයේ වම්පස දොර හැර හංසනිට ඉදගන්නට දී අනෙක් පසින් එක් රියට නැගුණේය. කාරය තන ගන්නවා පාරට ගනිද්දී හංසනි රාජ්‍යවේ මුහුණ දෙස බැලුවාය.

"කොහෙද යන්නේ?"

"කොහෙද යන්න ජීන..."

"ගෙදර....?"

"අද ගෙදර යවන්නෙ හොඳටම හැන්දෑ වූණට පස්සේ"

"අපේ..."

"අපේ නෙවේ... මාත් එක්ක මෙහෙම ඇවිදින්න දවසක් එන්න නැහේ ආයේ."

ඔහු ඇගේ අතක් මුදුවට අල්ලා ගනිමින් කීවේය. රිය පැදවුණේ බොරැල්ල දෙසටය. පාරේ අධික වාහන තදබදයකි.

"මේ ඔක්කොම වැඩක් නෑ..."

බොහෝ වෙලාවක් නිශ්ශබ්දව සිටි ඇය කියද්දී රාජ්‍යවේ හිත බිය විය.

"මොකදද?"

"ඔක්කොම..."

"මාවත්"

"මට එහෙම හිතෙනවා"

"මොකදද?"

"ඔයාට ළං වෙලා මං ලොකු දුකකට අත වනනවා කියලා"

"නෑ හංසනි. නෑ ඇයි ඔයාට මාව වියව්‍යය නැත්තේ?"

"ඔයාට හැළපෙන්නෙ මං වගේ කෙනෙක් නෙවේ... හඬනා වගේ කෙනෙක්..."

සිත තුළ බොහෝ වෙලාවක් වද දුන් ප්‍රශ්නය ඇය කියා දමීමේ කවුළුවෙන් පිටත බලාගෙනයි.

"මං හිතුවා..."

"මොකදද....?"

"මොනවා හරි හිතේ නිසා ගෙන තමයි දහලන්නෙ කියලා..."

"හිතේ නිසාගෙන විතරක් නෙවේ... දන් ඇස් දෙකටම දක්කනේ... ඇගේ එකිලා කතා කරපු හැටි..."

"මං මේ කාරෙක හප්පනවා දන් අර ඉස්සරහට එක් වාහනේ..."

ඔහු හදිසියේම කියුවට ඇය තැනි ගත්තාය.

"කොහොමද එහෙම නවුරු වෙන්නේ?"
ඇය එවර බිය වූ නිසාම ආදරණීය වී සිටියාය.
"නෑ එතකොට අපි දෙන්නම එකම තැනක උපදිමින්..."

"පිස්සා..."

"ඇයි..."

"එකම තැනක ඉපදුනොත් ආදරේ කරන්න බෑනේ..."

"ඒකත් ඇත්ත කමයි..."

හංසනීගේ මුඛයට සිනාවක් ගලා ආවේය. අඳුරින් කිහිප
ඇගේ මුහුණ නිනාවෙන් පිරෙද්දී ඔහු සිතටද සතුටක් දැනිණි.

"හසිනා කියන්නේ අපේ තාත්තාගේ හොඳම යාළුවන්ගේ
දුව... එතනින් එනාට දෙයක් ඔයා හිතේ නිසා ගන්න එපා..."

ඔහු "ඇපෙක්ස්" වෙත රිය හරවමින් කීවේය. බොරු
ල්ලට පැමිණ ඇති බව හංසනීට දනුගොස් "ඇපෙක්ස් අවහන්සල"
දුටුවාට පසුය.

"ඒ උනාට දන් අද රැට එයා ඔයාට කතා කරනවනේ..."

"එතකොට මං එයාට ඔයා ගැන කියනවා"

"එප්-පා..."

"ඇයි..."

"ලොකු විනාශයක් වෙයි... එතකොට අම්මලටත් කියයි.
අපට ගෙදර ඉන්නත් නැති වෙයි..."

එයාට ඔහු කිසිවක් කීවේ නැත. ඔහුගේ පසින් දොර
ඇරගෙන ඔහු බසිද්දී හංසනී ද කාරයෙන් බිමට බැස්සාය.

හංසනීගේ මුහුණ දෙස බලා සිටී ලාලිතාට හුස්මක්
හෙළුනේ නොදනමය. ඇය තමාට හංගන කුමක් හෝ දෙයක්
ඇතැයි ලාලිතාට සිතූනි. තමන්ට හොරෙන් දියණිය කල්පනා
කරන්නේ කුමක් විය නැති දැයි ඇය විවිධ දේවල් සැක කොට
සිතුවාය. මැෂිමේ හඬ නැවතී ඇත. හංසනීට අම්මා දෙස
බැලූනේ ඒ නිසාය. අම්මා සිටියේ තමන් දෙස බලාගෙන කියා
ඇය සිතුවේ නැත. ඒ මොහොතේ දෙදෙනාගේම ඇස් එකට හමු
විය. හංසනීගේ දෙනොළ සිහින් සිනා රැල්ලක් ඇඳුනේ අම්මාගේ
බැල්මටයි.

"ඇයි...?"

ඇය ඇසුවේ ගෙළ ඇල කර තාලයකටයි.

"ඔයාගෙ ලස්සන බැලුවේ..."

"අම්මා හැමදාම මට ඒක කියනවා..."

"ඉතින් හැමදාම පේනදේ වෙනස් වෙනස නෑනේ..."

ලාලිතා දියණියට වඩාත් ළං වෙන්නට හැදුවේ වෙනසක්
පිත තබාගෙනයි.

"ඇත්තමයි. ඔයා කොටට ඇඳුම් අඳින කොට හරි
ලස්සනයි. තාමත් මට එතකොට ඔයා පේන්නෙ පුළුල් පුළුල්
කෙල්ලෙක් වගේ..."

"ඉතින් හොඳයිනේ..."

හංසනි කිවේ දෙකකුල් පද්ධතියිනි. පුටුව යටි උන් බලො ඇගේ කකුලට බයේ පැන දිව්වේ ලාලිකා හෙටයි.

"ඒක තමයි... මිට පස්සේ මං ඔයාට ඔය විදිනේ ඇපුම් මහලා දෙන්නමි..."

"අනේ එපා..."

"ඇයි ඒ....?"

"මට හිතෙනවා මට දිග ඇපුම් ඇත්තොත් ලස්සනට තියෙයි කියලා..."

"ආ... ඒ මොකද කවුරු හරි එහෙම කිව්වද?"

හංසනි තිගුස්සුනේ අම්මාගේ කතාවටයි. අම්මාට රාජීව ගැන ඉවක් වැටී ඇත්තැයි හංසනිට බිය සිතුවේ. ඇයට ලාලිකාගේ මුහුණ කෙලින් බලන්නට අපහසු බවක් දැනේ. ඒ නිසා ලාලිකා දෙස හොඳින් ඇය බැලුවාය. අම්මාගේ වෙනසක් නැතැයි ඇයට සිතුවේ. ඇය නවත්වා තිබූ මැමීම පණ ගන්වා ඇපුම් මසමින් සිටියාය.

"අම්මේ..."

විනාඩි ගණනක් තිහඩවි ගෙවුණ පසු හංසනි කතා කළාය.

"ඇයි?"

"වෙලාවකට මගේ හිතට මහ පාළුවක් දනෙනවා..."

"ඇයි ඒ?"

ලාලිකාගේ හිතට පුදුම සිතුවේ. හංසනි කිසිදාක එසේ කියා නැත. ඇගේ හිතට විපර්යාසයක් සිදුවී ඇති වග රහසක්

නොවේ යයි ඇයට සිතුවේ. ඉතා ඉක්මනින් ඒ විපර්යාසයට හේතුව සොයා නොහතහොත් දෙදෙනා අතරම දඩි දුරස්ථ බවක් ඇති වේයයි ලාලිකාට සිතුවේ.

ඉරණම හරි පුදුමයැයි සැමියාත් පුතණුවත් සිහිපත් කර පත්සලට දානය සකසන හැම විටකම ලලිකාට සිතනාය. ඔවුන් දෙදෙනාම මෙළොව හැර ගියේ වසරේ එකම මාසයක මං මං පිහිටි දින දෙකකය.

"ඉස්සර නම් මට තාත්තයි අයියයි ගැන ඒකරම් හැඟීමක් තිබ්බේ නෑ. ඒත් දන් එයාලා ඉන්නවනම් කොයිකරම් හොඳ කියලා හිතෙනවා..."

හංසනි පලා කොළ මැල්ලුම ලියමින් කියද්දී ලලිකා පුදුමක් හෙළුවාය. සියල්ල අමතක කර සේ වසරේ වැඩි දිනක් දියණිය සමඟ සිනාවෙන් සිටින්නට උත්සාහා කළේ සැම වසරකම මේ දිනයේ නම් ලාලිකා අප්‍රමාණවම දුක් වන්නිය.

"අද ඔයා හැදිලා ඉන්න හැටි එයාලා දක්කා නම් මොන කරම් ආසා හිතෙයිද? ඒක අපි කාගෙන් අවාසනාව..."

හිත දියණිය ඉදිරියේ සිරකරගෙනම ඇය කීවාය. පවුලේ එකම පිරිමි දරුවා වූ හසංකට ඇය දක්වූයේ වචනයෙන් කියා නිම කළ නොහැකි අන්දමේ ආදරයකි. ඒත් අවසානයේ ඔහුගේ පණ සුන් සිරුර හෝ නම් නෙතට දකින්නට නොමැති වූ බව සිහිවෙද්දී නම් ලාලිකාගේ පපුව සිරවන තරම්ට වේදනාවක් දනෙයි.

"සමහර අම්මලා ඉන්නවා හරි වාසනාවක්ක අය. ඒත් මං හරි අවාසනාවක්කයි පුතේ..."

"එහෙම හිතන්න එපා අම්මේ ඒක ඔයාගේ අවාසනාව නෙවේ...."

"දන්නෑ.... මේ වගේ දවසට එයාලා දෙන්නට වැඩිපුර මතක් කරලා දුක් වුනාට.... ඒ දුක හැමදාම මගෙ පසුව යට තියෙනවා. ඒක උඩට අරන් දුක් වෙන්න මම ආස නෑ. තියෙනවා. ඒක උඩට අරන් දුක් වෙන්න මම ආස නෑ. එකකොට... අපිටත් ජීවිතයක් නෑ. මගේ හිත බලා ගෙන ඉන්නේ ඔයාට ලස්සනම ලස්සන ජීවිතයක් ලබලා දෙන්න...."

හංසනිට රාජීව් මතක් විය. පියා සහ සොයුරා සිටියානම් සමහර විට ඔහු හා විවාහ වන්නට තම ජීවන තත්ත්වයද ලක්ෂිරිපාය හා සම බවින් තිබෙන්නට ඉඩ තිබිණි. ඒත් දත් ඒ ගැන සිතා වැඩක් නැත.

දෙදෙනාම දානය සාදා නිම කළේ සැබැවින්ම බරවු හදවත් වලිනි. හංසනි දුක් වූයේ මව දුකින් සිටිනු දකයි.

"මම මහින්දපිරිගේ ත්‍රිවිලර් එකට රියේ එන්න සිටිමා. මේවා අතේ ලස්සා ගෙන පයින් පත්තලට යන්න බෑතේ"

සුදු වූවි මල් ඉහිරුණ සාරිය අදිමින් ලාලිතා කීවාය. හංසනිද ඇන්දේ කළු දිග සායකුත් සුදු ටීෂර්ටයකුත්ය. එවන් ඇඳුමකට තමන් කොතරම් සන්සුන් කැනැන්කියක් යේ පෙනෙන්නේ දයි ඇයම කැඩපතින් දුටුවාය.

මහින්දපිරි පැමිණි ත්‍රි විලරයේ තලාව හඩවන හඩ ඇසෙයි. ආහාර ඇසිරූ බඳුන්ද ගෙන හංසනින් ලාලිතාත් නිව්යේ දොර වසා දමා ගොස් මහින්දපිරිගේ ත්‍රිවර්ද රියට නැගුනහ.

පත්තලේදී භාමුදුරුවන් දෙසු කෙටි ධර්ම දේශනාව ඇසූ හංසනිගේ සිතට සිතුවේ බලාපොරොත්තු වලින් පිරි ජීවිතය දැඩි දුකක් බවයි. රාජීව් නිසා කෙදිනක හෝ තමන්ටද දුක්වන්නට සිදු වෙතැයි ඒ මොහොතේදී ද ඇයට සිහිනි. අම්මා සිටියේද නෙකු පොහොසතෙක කියා ඒ මොහොතේ ඇය දුටුවාය.

"දානෙ දුන්න දවසට හිතට සුදුම සැතපීමක් දනෙන්නේ.... හැම මාසෙකම නොවුණත් අවුරුද්දකට සැරයක් හරි ඒ පින් ගන්න ඒ ගොල්ලො බලාගෙන ඉන්නවා ඇතිතේ..."

සත්ඛායාවී ලාලිතා හංසනිට කීවාය. හංසනි සිටියේ ලාලිතා ඉඳගෙන සිටි භාත්සි පුටුව අසල බිම සිමෙන්ති පොලොවේ ඉඳගෙන ඇගේ දණ හිස මත හිස තබා ගෙනයි. ලාලිතාගේ ඇඟිලිකුඩු ඇගේ හිසකෙස් මත එහා මෙහා දිව්වේය. හංසනි නෙකු වසා ගෙන සිටියේ හිසට දැනුන සනීපෙටයි.

"ඔයා නිදිද?"

හංසනි නෙකු ඇරියාය. අම්මා මුහුණට මුහුණ නැඹුරු කොට ගෙන සිටිනු දක ඇගේ මුවට සිහින් සිනහවක් නැගිනි.

"ඇයි?..."

"මං හිතුවා ඔයාට නින්ද ගිහින් කියලා...."

"නෑ.... මං ඇස් වහගෙන හිටියේ. ඒකයි අම්මා කියනදේ ඇහුවේ නැත්තේ?..."

"ඉතින් කන් වහගෙන හිටියේ නෑතේ.... එහෙනම් ඇස් වහගෙන මොනවා හරි හිත හිත ඉන්න ඇති"

හංසනිගේ හිත ගැස්සිනි. අම්මා තම හිත වටහා ගෙන තිබේ කියා ඇගේ සිතට සිහිනි. හංසනි සිතමින් සිටියේ රාජීව් ගැනයි. ඔහුගේ ආදරය ගැනයි. එම ආදරය පිළිගන්නත් නොහැකි ප්‍රතික්ෂේප කරන්නත් නොහැකි කැනක ඇය පිරවී සිටියාය.

"තාත්තයි අයියයි නෑති උනාට මේ ගෙදර දිනා එයාලා බලා ගෙන ඉන්නවා පුතේ.... නැත්නම් මේ තත්ත්වට ඔයාලා දෙන්නට තනියම හැදුවේ කොහොමද?"

"අම්මා පව්...."

හංසනී ඉඳගෙන සිට ඉරියව්ව වෙනස් කර තිබිය.

"මම ජීවිතේ විඳින්න ඕන සැප දුක් ඔක්කොම වින්දා පුනේ.... මට ඕන ඔයාට සැප විතරක් විඳින්න දෙන්න. මං දන්නවා ඔයාට වරදින්තේ නෑ....ඔයාගේ කේන්දරේ ලියවිලා තියෙනවා ඔයා හොඳට සැප විඳිනවා කියලා. අක්කා උනත් ජීවිත්තත් එක්ක රණ්ඩු වුනාට දුක් විඳින්නේ නෑ.... ඒ ගැන මට සංකෝඡ වෙන්න පුළුවන්...."

හංසනී යළිත් ලාලිකාගේ දණහිස මත නිකට රැඳවුවාය. රාජීව් යම් දවසක මේ නිවසටම පැමිණ තමාට අම්මාගෙන් ඉල්ලුවහොත්, ඇය ඔහුට ප්‍රතික්ෂේප කරාවිද කියා ඒ නිමේෂයේ හංසනීට සිහිනි. ඒත් අම්මාගේ සිත සියයට අනූ නවයක්ම හංසනී හැඳින ගෙන තිබේ. ඇය හැමදාමත් කියන්නේ තාත්තා වැනි සල්ලිකාර පවුලකට සම්බන්ධ වී ඇය කර ගත්තේ විශාල වරදක් කියාය. දරුවන්ට නැදූයෙක් කියා දෙපාර්ශවයෙන්ම කවරෙකුවත් ඉතිරි නොවුනේ ඒ නිසා කියා නිතර නිතර නොවුණත් ඒ ගැන කතා කරන සමහර වෙලාවල ලාලිකා කියන්නීය. එසේ සිතන අම්මාගේ සිතුවිලි රාජීව්ගේ පවුල් පසුබිම ගැන අමුතුවෙන් සිතාපි කියා සිතන්නට හංසනීගේ සිතට සැබැවින්ම සැක ඇති වුණේය.

හංසනී අම්මාත් සමග සුදානම් වූයේ අක්කලාගෙ ගෙදර යාමටයි. වාරුනී ලොකු අක්කා වුවද ඇ විවාහයෙන් පසු ආත්මාර්ථකාමී වී ඇතැයි හංසනීට සිතුවේ වරක් දෙවරක් නොවේ. අම්මාගේ සිත රිදවා හෝ ඇය ඇගේ අවශ්‍යතාවන් ඉටු කර ගන්නට හුරු වූයේ ජීවිත්ත අයියා නිසායැයි හංසනී සිතුවාය. කඩ කාමර දෙකෙන් එකක් ඉල්ලා ගියාට පසුව ඇය තවම පැමිණියේ නැත.

වාරුනී පදිංචිව සිටියේ ජීවිත්තයේ මහගෙදර වූ බණ්ඩාරගමයි. බස් නැවතුමෙන් බසයෙන් බැසගත් ලාලිකාත් හංසනීත් ත්‍රිරෝද රියකින් ඇගේ නිවසට ගියහ. අම්මාගෙ මුහුණ වෙහෙසට රතු වී මැලවී තිබෙනු දුටු හංසනීට දුක සිහිනි.

"අම්මට මහන්සි පාවයි"

ඇය කිසිවක් නොපවසා සිනාසුනාය. ඒ සිනාවේ වූයේ පිරුණ බවකි. අක්කා සිතා හෝ නොසිතා ඇගේ සිත රිදවුවද අම්මා ඒවා ගණන් නොගන්නේ දරු සෞභාග්‍යයට බව ඇය ඇඳින්නාය. කමා ගැන මෙන්ම අක්කා නිසාද අම්මා සිතින් බොහෝවර දුක්වන බව හංසනී දන සිටියත් කිසිදා ඒ ගැන ලාලිකාගෙන් ඇසුවේ නැත. ඇය හංසනී සමග ඒ ගැන කතා කළේ ද නැත.

නිවසේ දොර වසා තිබුණි. ත්‍රිරෝද රිය මිදුලේ නතර කළ හඬවත් කිසිවෙක් දොර ඇරියේ නැත. ත්‍රිරෝද කරුව අම්මා මුදල් දී පිටත් කරද්දී හංසනී දොරේ වූ විදුලි සිතුවිලි තාද කළාය. දොර ඇරුනි. රූයේ ඇඳි නිඳි ඇඳුම පිටින්ම එක් දොර ඇරියේ වාරුනීය.

"ආනේ... අම්මයි නංගියි... ඊයේ රෑ මං නිහොඳුන් දක්කා... ඒකයි මේ..."

ඇය සතුටින් හංසනීගේත් ලාලිකාගේත් අත් අල්ලා ගෙනුලට කැඳවා ගියාය.

"මොකද මේ... තව මුණවත් හෝදලා නැත්තේ....?"

පුටුවක ඉඳගනිමින් ලොකු දුවගේ මුහුණ බැලූ ලාලිකා ඇසුවාය.

"අනේ අම්මේ... මේ වැඩ කරලා ඉවර වෙන කොට හැමදාම දවල් දහය පහ වෙනවා..."

"එහෙම කියලා හරි යන්නෙ නෑනෙ ලොකු දුව.. තව
ලමයෙක් එහෙම හදා ගන්නම කොහොමද? ලමයෙහි වැඩක්
කරලා මේ වැඩක් කරන්න දවසකුත් වදි වෙයි... ඔයා ඉස්සරත්
ඔහොමනේ.. මොනවා හරි පිළිවෙලක් හදා ගන්න..."

"අනේ මන්දා අම්මේ... එක තමයි මං කිව්වේ... මං දුක්
විදිනවා කියලා.."

හංසනී වරක් දෙවරක් අම්මා දෙස බැලුවාය. ඇයට මේ
කතාව නවත්වන්නට උවමනා විය. නැතිනම් මෙතරම් දුරක්
ගෙවාගෙන පැමිණ අවසානයේ සිදු වන්නේ සිත් රිදවාගන්නටයි.
ඇය වාරුනිගේ ස්වභාවය අඳුනන්නිය. කියන්නට දෙයක් ඇත්නම්
ඇය අම්මා කියා නොකියා සිටින්නේ නෑ.

"හරි තිබෙයි..."

හංසනී අක්කට කීවේ ඒ නිසයි. ඇය රාත්‍රී ඇඳුමේ අත
පිය දමමින් ගෙතුලට යද්දී හංසනී අම්මා දෙස බැලුවේ අමනාප
බැල්මකි.

"ඔයා මොනවද අර අක්කට කියන්න ගියේ... එයාගේ
හැටි දන්නවනේ... සද්ද නැතුව ඉන්නකෝ..."

අම්මාට ඇසෙන්නට රහසින් කී හංසනී දෙස බලා
ලාලිකා මද සිතාවක් පෑවාය.

"ඔයන් දන ගන්න. ලස්සනට ඉන්න ඕන කාලෙ ඔහොම
ඉන්නකොට දකින මිනිස්සු බිහින්නෙ හදාපු අම්මලාට අනෙක
ජීවත්තට වුණත් එයා වෙයි.."

අම්මාගේ කතාව සත්‍යයක් බව හංසනීගේ සිත
පිළිගන්නාය. ඇයට හදිසියේම රාජීව් මතක් විය. ඔහුගේ
ප්‍රියමනාප කම කඩවසම් කම සිත ඇඳුනි. කවදකම් හරි දවසක
ඔහුත් සමඟ මෙසේ ජීවත්වන්නට ලැබෙනම් කියා සිතෙද්දී
හංසනීගේ සිත පිරිනි. දන්නම් ඔහුට අමතක කළ නොහැකි
කරමට හදවතට ලංව ඇති බව ඇයට හැඟෙයි.

"කෝ ජීවත්ත පුතාගේ අම්මයි තාත්තයි."

සිසිල් බිම විදුරු දෙකක් රැගෙන යළිත් ඔවුන් අතරට
ආ වාරුනිගෙන් ලාලිකා ඇසුවාය.

"එයාලා ලොකු අක්කලාගෙ ගෙදර ගිහින් දන් සතියක්
විතර ඇති. තව සතියකින් දෙකකින් එයි... අපෝ, එහෙමම
වෙලා ඉන්නවා නම් හොඳයි...."

හංසනී අක්කාගේ මුහුණ දෙස බැලුවේ තිගැස්සිය.
වැඩිහිටියන්ට එසේ කියන්නේ ඇයි? ඊටත් ඒ ජීවත්තයිකාගේ
අම්මත් තාත්තත්ය. ඔවුන්ට ආදරයෙන් සැලකීම දියණියක්
සතු යුතුකමකි. අක්කා ජීවිතය අවුල් කර ගෙන ඇතැයි ඇයට
සිතූනි.

"ආ... මං ගෙදර එන්න ගිවියේ කාරණා කීපෙකටම.
මේ.. මේ.. ඊට කලින් කියන්න. ඔයා පහු ගිය දවසක කොල්ලෙන්
එක්ක බොරැල්ලෙ මොකද කළේ කියලා"

හංසනී ගැස්සිනි. අක්කා ඇසුවේ කිසිසේත්
බලාපොරොත්තු නොවූ දෙයකි.

"කොල්ලෙන් එක්ක. බොරැල්ලෙ... කවුද කිව්වේ?"

හංසනී වෙනසක් නොපෙන්වා වහා ඇසුවාය.

"ඔව්... කිව්වේ කවුද කියලා ඕන නෑනේ. අම්මා දන්නවද?
මොනවා කරන කෙනෙක්ද?"

"මොනවද අක්කා ඔයා මේ කියන්නේ. මං දන්න
කොල්ලෙන් නෑ..."

"ජීවත්ත අයියා දක්කලෙන් බත් එක්ක යද්දී ඔයා
බොරැල්ලේ වයි.එම්.බී.ඒ. එක ලිහින් පාර පහිනවා..."

"හරි ඉතින් මම පාර පහින්න ඇති... එදා මම ඉන්නවිට
ගියෙ බොරැල්ලෙනෙ... ආර්යකුත් ඇඳලා"

"අන්න ඔව්, ජීවත්ත කිව්වා තමා.. දම්පාව සාරියක් ඇඳලා නංගි ලස්සනට හිටියා කිව්වා. මොනවා උනත් කැපෙන ජෝඩුව කියලත් කිව්වා.."

හංසනිට සොයුරිය ගැන හිත උපන්නේ සැබෑම කේන්තියකි. ඇය මේ ගැන රහස් ඇසුවා නම් ඉඟියක් හෝ දීමට තිබේණි. ඒත් හිතා නොබලා අම්මා සිටී තැනම කියවාගෙන ගියාය. එය අම්මාගේ සිතට ප්‍රශ්නයක් වුවාට සැක නැත.

"ජීවත්ත අයියා පාරේ යන කොල්ලෙක් දකින්නැති අක්කා... මං ගියෙ තනියම.."

හංසනි අම්මා දෙසඳු බලමින් කීවේ සැබෑම අභිසංක බවක් මුහුණට නගාගෙනයි. වාරුනී හිස් වීදුරු දෙක ගෙන කැබිනට්ටුව මතින් තබා ඔවුන් හෙම පුටුවෙන් ඉදගන්වාය.

"මං අම්මා හම්බ වෙන්න එන්න හිටිය අහෙක් වැඩේ මොකද්ද දන්නවද?... නංගිට හරියන ජීවත්තලාගේ දුටුත් තෑදූ වෙන කෙනෙක් ඉන්නවලු ..."

ලාලිතා ඇ දෙස බලද්දී හංසනි සැලක පිහිත් ස්වල්ප මත තිබූ සඟරාව ගෙන පවත් ගසා ගත්තාය.

"මේයාගෙ පින්තූරයක් දැකලා ඒ ලේයා මැරෙන්න හදනවලු.. ජීවත්ත කිව්වා මට එයාලට නංගි බලන්න එන්න දවසක් අම්මත් එක්ක කතා කරලා දාගන්න කියලා..."

අම්මා ඒ ගැන උනන්දුවකින් මෙන් අක්කා හා කතා කරනවා දුටු හංසනිගේ සිතේ කේන්තියක් හට ගැනුනි. ඇ ඉදගෙන සිටී තැනින් නැගිටිවේ තවත් එතැන සිටියොත් අම්මා සමගද හිතේ කේන්තියක් ඇති වෙතැයි පිනිය. අම්මාටත් අක්කාටත් කතා කරන්නට ඉඩ දී ඇ මිදුලට බැස්සාය. තමන් විවාහ යෝජනාවක් ලෙස මේතරම් අසරණ වූයේ රාජීව් නිසා බව ඇය දන සිටියාය. ඔහු අවතක කර වෙනත් අයෙක් ගැන දන්නම් පිනිය නොහැකි බව ඇයට දනිනි.

හංසනි සිටියේ අමනාප මුහුණෙනි. ඇ අක්කාගේ මිදුලේ ඒ අතටත් මේ අතටත් ඇවිද්දාය. මිදුල කොනේවූ සමත් පිච්ච වැල ලහට ගිය ඇය මලක් කඩා අතට ගෙන තැහැට පුකලාය. සමත් පිච්ච මලෙන් එන්නේ තෝරා බේරා දිය නොහැකි සොමය වූ පුවඳකි. හදවතින් පන්සල් බිමක තනිවුවා වැනි හැඟීමක් ඇයට දනිනි.

"මං බැලුවා කොහෙට වුණද කියලා... ඇයි...?"

ලාලිතා හංසනි ලිහිල් සිට ගත්තාය. ඇයට අක්කා හා අම්මා අතරවූ කතාව යමක් මතක් විය. ඒ නිසා මැකී තිබූ සිතේ අමනාපය යමක් ඇ සිතේ ඇති විය. හංසනි ලාලිතා දෙස නොබලා සමත් පිච්ච වැල දෙස බලා උන්නාය.

"ඇයි මේ..?"

ලාලිතා ඇගේ පිටට අත තබා නැවතත් ඇසුවාය. හංසනි හිස ගස්සා අම්මා දෙස බැලුවාය.

"ඔයා මෙහෙ ආවේ අක්කා බලන්නද... මට මතුල් කතා කරන්නද?"

හංසනිගේ දෙනෙතේ කඳුව පිරි තිබෙනවා දුටු ලාලිතාට ඇය තුළ වූ චිත්තය වහා වැටහිනි.

"ඉතින් මාත් එක්ක තරහා වෙලා තියෙන්නෙ ඒකවද?"

"ඔව්"

"ඔයාට මාත් එක්ක තරහා වෙලා ඉන්න පුරවන්ද?"

ලාලිතා එය කියූ විලාශයට හංසනිගේ හදවතට රිදිනි. ඇය අම්මාගෙ අතින් අල්ලා ගත්තේ ඒ නිසයි.

"ඔයා මොනවටද අක්කත් එක්ක මට මතුල් කතා කරන්න ගියේ?..."

"ඉතින් දරුවෝ.. කතා කරන කොට කතා නොකර බැනේ"

"මට ඒ ගොල්ලන්ගේ වතුල් සිත නෑ..."

"එහෙම කියන්න එපා.. මං වගේම අක්ක මයාට ආදරේට මවා හොයන්නේ..."

"ඒ උනාට එපා.."

හංසනි කීවේ පොඩි දරියක් ලෙසිනි. අම්මාගේ අතින් අත හැරිය ඇය අත්පුඩියක් ගසා මිදුලේ ජූම් ගස දෙස බලා උන්නාය. ජූම් ගසේ වසා උන් ජම්බු කොට්ටෝරුවන් දෙදෙනෙක් ඉහිල යනු දක ඇය සිනාසුනාය.

"මයාට තියෙන්නේ තාමත් පුංචි එවුන්ගේ වැඩ. හා හා මුණ තරක් කර ගෙන ඉන්නේ නැතුව යමු ගෙට.. අක්කත් මොනවා හරි හිතයි..."

ලාලිතා ඇගේ අතින් අල්ලා ගත්තාය. හංසනිට ගෙට ගොඩවෙද්දීම වාරුනි අක්කා ගැන හිතේ පැහැදීමක් ඇති නොවුනේ ඇය සිටි පිළිවෙල දකිමිනි. ලදැස්සින් නැගිට ගෙවල් අස්කර දමා මුහුණ කට හෝදාගෙන ඇඳුමක් ඇඳගන්නට නොහැකි ඇයි දයි ඇ සිතුවාය. ඇය අම්මා සමග ගෙතුලට අඩිය තිබ්බේ නිහඬවමය.

"මං අක්කට උයන්න උදව් කරන්නම්. මයා මහන්සිනම් ඇඳුම් මාරු කරගෙන අක්කගේ ඇඳේ භාන්සි වෙන්න."

හංසනි ආයෙත් මුහුණ ඇඹුල් කළාය.

"අද එතකොට මෙහෙ ඉන්නවිද?"

"ඉඳලා යමු... පව්හෙ අක්කා... මයාට අක්කා ගැන දුක හිතෙන්නේ නැද්ද?"

"ඇයි ඉතින් දුක් වෙන්නේ... එයාට මේ හොඳට ජීවත් වෙන්න පුළුවන්කම තියෙන්නේ..."

ලාලිතාගේ මුට්ට සිනාවක් නැගිනි. ඒ සමහම හිතට සතුටක් දෙනි. ලොකු දුවට වඩා පොඩි දුව පිළිවෙලට ජීවත් වීමට කැමති බව ඇය දන සිටියාය. එසේම ඇය පිළිවෙලක් වූ දිනෙක ලස්සනට ජීවත් වෙතැයි කියා ද ලාලිතාව සිතීනි. හංසනි විසින් කාමරයේ පුටුවකට බර වෙද්දී ලාලිතා මුර්තූන් ගෙයට ගියාය. අක්කා බළලාට හෝ බල්ලාට කෑගසන හඬ ඇසෙයි. විවාහ වන නැම ගැහැණියකගේම ජීවිතය මෙසේ පිළිවෙලක් නැද්දයි ඇයට සිතීනි.

හංසනිට හදිසියේම යළිත් රාජීව් මතක් විය. ඔහු ජීවත්ත අයියා සමඟ සංසන්දනය කර බලන්නට සිත පෙළුණේ ඇයි දයි ඇයටම සිතා ගත නොහැක. රාජීව්ගේ රූපයත් ජීවත්ත අයියාගේ රූපයත් අතර ඇත්තේ පැහැදිලිම වෙනසකි. කතා බසේ හැසිරීමේ පවා ඒ වෙනස ඇය දුටුවාය.

විසින්ත කාමරයට ඇතුළුවන අඩි හඬක් ඇයි හංසනි වහා එදෙස බැලුවාය.

"හා මෙයාලට කවුද මෙහෙ එන්න පාර කිව්වේ?"

ජීවත්ත අයියාගේ ඇඳුම පොඩිවී තිබිණි. හිස කෙස් අවුල් වී තිබිණි. ඔහු පිළිවෙලකට තබාගන්නාවත් අක්කා උනන්දු නොවන්නේ මන්දයි ඇයට ඒ කත්පරයේ සිතීනි. අවුම තරමේ ඔහුගේ ඇඳුමක් මැද දිමටවත් ඇය උනන්දු නොවෙනවා ඇත.

"තනියම ද ආවේ?..."

ඇය ඉදිරියේ වූ පුටුවක් අල්ලා ගෙන ඔහු ඇසුවේය.

"අම්මා ආවා.. අද මොකද ජීවත්ත අයියා කලින්..."

"අද වැඩට ගියේ නෑ නංගියා... වෙන පොඩි වැඩකට ගියා... ඉන්නකෝ මං අපේ හැන්දේමත් එක්ක කතා කරලා එන්නම්."

ජීවත්ත එකැතින් මැත් වූයේ හංසනිගේ හිසටද අතින් තට්ටු කරමිනි. හංසනිගේ හිසට පහර නොරිදුනත් හිතට තදින් දැනිනි. අම්මා කැටුව අදම ගෙදර යා යුතු යැයි හංසනි සිතාගත්තේ ඒ නිවසේ රැයක් ගත කරන්නට හිත ඉපදී තිබූ අකමැත්ත ඒ නිවසේ රැයක් ගත කරන්නට හිත ඉපදී තිබූ අකමැත්ත නිසාමය. ඒත් අම්මා ඊට කැමති වේදැයි ඇයට සැක සිතිනි. එසේ සිතද්දී ඇයට ලාලිතා ගැන දුකක් ද දැනිනි. ලොකු දුව බලන්නට ඇය පැමිණියේ බොහෝ දිනකිනි. කුඩා කල ළහින් තබාගෙන සිටියා සේ තාමත් දියණියන් දෙදෙනාම ළඟ තබා ගෙන හිඳින්නට ඇගේ සිත කැමති ඇතුටට සැක නැත. අම්මාගේ ඒ ආසාවන් කඩා බිඳ දමන්නට හංසනිට ලෝබ සිතිනි. ඇය ඔවුන්ගේ සමාගමට නොයා ඉඳගෙන සිටි තැනින් නැගිට යමින් මිදුලට බැස්සාය. එව පිටාව ආසන්නයේ නොවූණත් කරමින් දුරින් දුරට ගෙවල් පිහිටා ඇතිමුත් පරිසරයේ නිහඩ බවක් ද රැඳිනි. මිදුලේ කෙළවර අනෝදා ගඟේ වැසූ කපුටෙක් ඉහුටු අනෝදා ගෙඩියක් කන දෙස බොහෝ වේලාවක් ඇ බලා සිටියාය. එක්වරම සිත තිබූ නිදහස කොටුවී ගිය බවක් ඇයට දකුණේ හුරුපුරුදු නොවන තැනකට පැමිණි නිසාය. තම නිවසේ රැඳුනා නම් මොනතරම් නිදහස් බවක් සිතට දනේවිදැයි ඇය සිතීන් කිරා බැලුවාය.

"ඒයි.... තනියම මිදුලට වෙලා මොනවද කල්පනා කරන්නේ?"

හංසනි ගැස්සුනාය. ජීවත්ත අයියා මිදුලට බැස ඇ සම්පයට පැමිණීම හංසනි තුළ සියුම් අමනාපයක් ඇතිවිය. ඇය විසින්ත කාමරයේ සිට මිදුලට බැස්සේද ඔහු කතාවට පැමිණෙතැයි සිතාය.

"කතා කරනවා ඇහෙන්නෙත් නෑ. ඒතරමට කල්පනාව...."

අකමැත්තෙන් වූව හංසනි ගෙළ හරවා බලා ජීවත්ත දෙස බලා සිනාසුනාය. එවර ඔහු ඇඳ සිටි ඇඳුම් මාරු කර

දම්සාව බහික් සරමක්ද කර නැති විෂර්ටයක්ද ඇඳ සිටියේය. ජීවත්ත තුළ කුමක්දෝ ප්‍රියමනාප පෙනුමක් ඒ මොහොතේ ඇ සිතේ ඇතිවිය.

"මොනවද කල්පනා කළේ...."

"අනෝදා ගඟ දිහා බලාගෙන හිටියේ...."

එදෙසට අත දිගුකරමින් කියද්දී ජීවත්ත බිමට නැමී ගල් කැටයක් ඇහිද ඒ දෙසට විසිකළේය. අනෝදා ගෙඩිය කමින් සිටි කපුටාද තවත් කුඩා කුරුල්ලන් කීප දෙනෙක්ද ඒ ගල්පහරට බයේ ඉහිල යනු පෙනිනි.

"ගස්වල ගෙඩි ඉදිලා. අක්කට උවමනාවක් නෑනේ ඒවා කඩලා තියන්නවත්. මං නම් හරි කැමතියි අනෝදා කන්න. ඒත් අක්කා කැමති නෑ...."

ඔහුගේ හඬ තුළ වූයේ පසුතැවිලි සහගත බවක් කියා හංසනිට සිතිනි. තම සොහොයුරිය සැමියා ගැන සැළකිලිමත් නොවන අයෙක් කියා ඇයට නැවතත් සිතිනි.

"අක්කා ළඟ තියෙන ගතිගුණ ඔයා ළඟ නම් පේන්නේ නෑ...."

ජීවත්ත එසේ කියා සිනාසුනේ එකවරම සිසක් ඇතිවූ පිතුටිලි වෙනස් කරන්නටයි. හංසනිට ඒ කතාව වෙනසක් හරවන්නට උවමනා විය. ඒනිසා මදක් ඔහු මගහැර ඉදිරියට ඇවිද්දාය.

"මං දක්කා ලස්සන කොල්ලෙක් එක්ක බොරැල්ලෙදී කවුද ඒ...?"

හංසනි ඔහුට මගහැරියත් ඔහු හංසනි පසු පසින් එයි. ඇගේ සිතට ඔහුට කරදරයක් ලෙස හැසිනි.

"අක්කත් මගෙන් ඇහුවා... ඔයා දකින්න ඇත්තේ කවුරු හරි මාත් එක්ක පාර මාරු වෙන්න හිටපු කෙනෙක් වෙන්න ඇති."

ජීවත්ත තුළ ඇතිවී ඇති සැකය නැතිකර දමන සිහිත් ඇය කීවාය.

"මං හිතුවෙම ඔයාගෙ බෝයි ෆ්‍රෙරන්ඩ් කියලා. ඇත්තමයි නංගී එයා ඔයාගේ බෝයි ෆ්‍රෙරන්ඩ් වුනා නම් නියමෙට මැව් වෙනවා."

"බෝයි ෆ්‍රෙරන්ඩ්ලා ගැන හිතන්න කලින් තව කොට්ටර වැඩ තියෙනවද අයියා..."

"එහෙම කියන්න එපා ඔයත් පිළිවෙලක් වෙත එයක මේ ඔයා ගැන කෙනෙක් ඇහුවා. අපි එයාව ඔයාලගේ හෙදර එක්ක එන්න හදන්නේ?..."

"අපේ ජීවත්ත අයියේ...."

"ඇයි ඔයත් කසාදයක් බඳිනවා නම් අම්මා මොනතරම් සතුටු වෙයිද ලමයෝ...."

"ඒ උනාට ඔවා ආවට ගියාව කෙරෙන ඒවා හෙවෙන්නේ"

"ඒක මං දන්නවා මිනිසා අපේ නැදූ කෙනෙක් තරක කෙනෙක් හෙමෙයි. අපි දකලා කතා බහ කරලා අඳුර ගෙන ඉවුනෝ...."

ඔහු ගැන තවත් විස්තර ජීවත්ත කීවේය. ඒත් ඒ එකක් වත් භංසනි අයා සිටියේ නැත. ජීවත්ත ඇ ගිහිත් යන්නට ගියේ වාරුනීගේ ඇමිනීමටයි. භංසනිගේ සිතට කියා තිබ් කළ නොහැකි සැකසුමක් දැනිනි. මේ විතර් ගණනාවට සිතට මේ ආකාරයෙන් බරක් දැනුනා නම් දවසම මේ නිවසේ ගතකළ පසු සිතට කොතරම් බර ඇති වෙයිද ඇයට සිහිනි.

භංසනි පත්ති යන දිනය ලඟා වෙත කුරු ඇහිලි ඇත්තාය. ඒ ඇයත් නොදන ඇගේ සිත රාජීව් අස්මඩල හමුවීමේ බලාපොරොත්තුවක් පිළිසිද ඇති නිසාය. ඇය වෙනඳාවත් වඩා කණිනාඩිය ලග රැඳී හැඩ වැඩ වනවා කියා ලාලිතාව සිහිනි. දින රතු ගවුමට වැටුන වුව මල් කියා ඒ ගවුම භංසනිට හැඩ යයි ලාලිතාව සිතනි. රහස් දියණියගේ රුසිරු දෙස බලා ඇය වින්දේ ආඩම්බරයකි. භංසනි පාරට බැස නොපෙනී යනතුරුත් ඇය දොරකඩට බලා සිටියාය.

භංසනි සිතමින් ගියේ රාජීව් ගැනයි. ඔහු කෙසේ හෝ අද හමුවන්නට තිබේ නම් හොඳයි කියා ඇයට සිහිනි. ඇය පාරේ ඇවිද ගියේද පාර පැන්නේද බිම බලාගෙනය. ඒ සුරංජිත් හමුවේය කියා සැකයෙනි.

"මම දවසක පාරේදී කියලා බලන්නෙ නෑ. සුරංජිත්ට බනිනවා."

දිනක් සුරංජිත් කුමක් හෝ දෙයක් කිසිවකට සන්තෝගිය ඇය ගෙදර පැමිණි පසු ලාලිතාව කීවාය.

"එපා පුතේ.. ඔයාට නොදන්නාට මම දන්නවා ඔයයි මායි මේ ලෝකෙ මොනතරම් අසරණ වෙලාද කියලා..."

"ඉතින්... අපි අසරණ වුණා කියලා... සුරංජිත්ට බය ඉන්නෙ මොනවටද?"

"බයේ නෙවේ... ඔයාට තේරෙන්නේ නෑ... අපි ඔය හැමෝම එක්ක හොඳින් ඉන්න ඕන.. මිනිස්සු තරහ කරගත්තොත් අපි මේ ගමේ ඉන්නේ කොහොමද? ඔයා සුරංචිත්ට බැනලා හැමදාම එතනින් තනියම යන්න කොහොමද?"

අම්මා කියන දෙය ඇත්තක් කියා ඇයට දනුනි. ඒ නිසා ඇය අම්මාට කිසිවක් නොකියා නිහඩවම සිටියාය.

හංසනී සිතුවිලිත් සමඟ පාර පැන නැවතුමෙන් සිට ගත්තාය. බස් රථය පැමිණෙන දෙසට පමණක් නෙතු යොමු කළ ඇය යළිත් බස් නැවතුම තුළට වූයේ අවට රැල්ලක් මුණට වැටුන නිසයි. 174 බස් රථයක් හෙමිහිට පැමිණ නැවතුමේ නතර කළේය. හංසනී වහා බස් රියට නැග හිස්ම සිඬු අසුනක ඉදගත්තාය. සතියේ දිනක් වූ නිසාදෝ සෙනග ඒ තරම් නෑක. බස් රියේ අසුන් බොහෝමයක් හිස්ව පැවතියේය. කොන්දොස්තරවරයා මුදල් ගැනීමට එනතුරු හංසනී කවුළුවෙන් පිටත බලා සිටියාය. කවුරුත් හෝ අසුනේ ඉදගත්තවා ඇයට දැනිනි. ඒත් ඇ සිටියේ වෙනත් සිතුවිල්ලකිනි. රජීව් අස්මයිල අද කෙසේ හෝ දකින්නට ලැබේවි කියා ඇය සිතුවාට ඔහු අතර මහදිවත් බස් නැවතුමේදිවත් යුටුවේ නැත. සිතට සමීප සුවඳක් යාන්තමින් දනෙයි. ඒ ලෙස ඉදගෙන උන් සුද්ගලයාගෙන් හමා එන සුවඳක් විය හැකියයි ඇ සිත අනුමාන කළාය.

"කොහෙද යන්නේ?"

සැබැවටම හංසනී තිගැස්සුනාය. ඇයට අදහා ගත නොහැකි ලෙසින් ඔහු දෙස බලා උන්නාය.

"මොකද බය වෙලා... හරි හෝක් පාරේ යන හැටි නම් වටපිට බලන්නේ නෑ.. ලිහිල් ඉදගත්තට වුට්ටක් හැරිලා බලන්නේ නෑ... කවුරුහරි පිටිපස්සෙන් ඇවිත් උස්සගෙන ගියත් දන්නේ නෑ..."

ඇ උන්නේ සතුටට කතා කර ගත නොහැකිවයි. හංසනී දෙතොලින්ද දෑසින්ද සිතාසෙමින් ඔහු දෙස බැලුවාය. අසුනේ

ඇතට වී ඉඳ ගෙන සිටි ඔහු එවර ලඟට ලං වුනේය. රාජීව්ගේ පුළුල් උරහිසට හංසනීගේ වම් අත යට වීනි. මුදු උණුසුමක් සිත හරහා මෙන්ම ගත හරහා ද විසිර ගියේය.

"ඇයි කතා කරන්නැත්තේ?"

"සුදුම හිතූණ.."

"ඒ මොකද?"

"මං හිත හිත ආවේ අද කොහොම හරි ඔයාට දකින්න ලැබෙයි කියලා..."

"ඉතින් බොරුනේ කියන්නේ මට ආදරේ නෑ කියලා. ඔයා මට ආදරේ හිතදනේ එහෙම හිතෙන්නේ"

හංසනීගේ උගුර මුල සිරවුණ බවක් දැනිනි. තවතා සිඬු බස් රථය පණ ගැන්විනි. ඇ ඇකයේ වූ වමන මතින් ඔහු සෙමින් අත තැබුවේය. හංසනී දෙනෙත් යටින් රාජීව් දෙස බැලුවාය. හිතේ පිරුණු බවක් ඇති වී ඇත්තේ ඔහු පැමිණි නිසාමද?

"ඇයි ගොඵවෙලා?"

"ඔයා ලෙස ඉන්න කොට කතා කරන්න දේවල් හිතට එන්නේ නෑ"

"ඒ මොකද?"

"මාත් දන්නේ නෑ"

"ඒක තමයි ආදරේ කියන්නේ"

රාජීව් ඇගේ අතැහිලි පොඩි කරමින් කීවේය. හංසනීගේ මුහුණ රතු විය. බස් රථය ගැස්සී ගැස්සී යැදී විවෙත ඔහු හංසනීගේ උරහිසේ තෙරපිනි. එවන් මොහොතක හංසනීගේ සිතට දනුනේ වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි හැඟීමක්.

"අපේ කතාවේ තේරුමක් තියෙන්න ඕන"

බොහෝ දුරක් නිහඬව පැමිණි රාජීව් කීවේය. හංසනිගේ සිත ගැස්සිණි. ඇ ඔහු දෙස බැලුවේ බිය වී ගිය තෙතිනි.

"මොකද්ද ඔයා කිව්වේ?"

"නෑ... මේ හමු වීමටල තේරුමක් තියෙන්න ඕන"

"මොන විදිහෙ තේරුමක්ද?"

"අරමුණක්, බලාපොරොත්තුවක්, ඉලක්කයක් තියෙන්න ඕනනේ"

හංසනි කට ඇඳ කළාය. ඇයට ඊට දෙන්නට පිළිතුරක් මුළුතට ආ නමුත් ඇය එය කීවේ නැත. බස්ටියා ක්‍රණගොඩට ලං වෙමින් පැවතිනි. හංසනි ඉඳ සිටි අසුනෙන් නැගිටින්නට පෙර ඔහුගේ මුහුණ බැලුවාය.

"ඇයි?"

"ඉස්සරහින් බහින්න ඕන"

ඇය අනුව ඔහුත් නැගිට සිටියේය. දෙදෙනාම ක්‍රණගොඩින් බැස බසය යනතුරු සිටියහ.

"මාත් එන්නද පන්නියට යන්න?"

"ඇයි?"

"නිකම"

"එපා"

"ඒ කියන්නේ මම පෙනි පෙනි ඉන්නවට ඔයා කැමති නෑ නේද?"

"අ... හේ. එහෙම නොවේ"

"එහෙනම් කොහොමද?"

"මම යන්නෙ ඉගෙන ගන්නනේ"

"ඉතින් මං උගන්නනම්"

"මොනවද?"

"මින දෙයක්"

"වි... හොඳම නෑ"

"ඇයි?"

"මින නැති දේවල්හෙ කියන්නෙ"

රාජීව් එයට කිසිවක් කීවේ නැත.

"දන් ඉතින් මම මොකද කරන්නේ?"

"පරිස්සමට ගෙදර යන්න"

"අද පන්ති නොයා වෙන ගමනක් යමුද?"

"ඇයි ඒ... නව පන්තියේ විකසි ඉගෙන ගන්න තියෙනතේ. ඊට වඩා අපි එහෙම යන එක හොඳ නෑනේ..."

රාජීව් නිහඬවී හිස වැනුවේය.

"එහෙනම් ඔයා පන්ති ඉවර වෙනතුරු මම ඉන්නම්"

"කොහෙද?"

"යාළුවෙක් ඉන්නවා. මහරගම එහෙ ඉන්නම්"

හංසනි ඔහුට සමුද්‍රී පන්තියට ගියේ විසිරුන පිහිටි වලිනි. ජීවිතය කිව නොහැකි මො වෙනස්කම ඔහුට ඇතුළු ඇයට හැඟේ. සිතට වෙනදා තරම් තනියක් පාළුවක් නොදනයි.

එයටද හේතුව ඔහු බව ඇයට හැඟේ. හංසනි යෙහෙළියන් දෙදෙනා වෙත ගියේ වෙනසක් නැති චුහුණක් මවාගෙනයි.

"අමුතු ගර්භිණුම් එකක සුවදක් එනවා. අද කාන් එක්කද ආවේ?"

ඉන්දිවරි හංසනිගේ උරහිසට උඩින් අතක් දමා ගනිමින් කීවාය. හංසනිගේ සිත සැලිනි. යෙහෙළිය තමන් පැමිණියේ රාජීව් සමඟ බව දනගෙන මෙන් කීවේ කෙලෙස දැයි ඇය කල්පනා කළාය. හංසනි වැඩිපුර කතා නොකළාය.

"මං කීවිවේ... මොකක්ම හරි ලෙදීම වෙනවා කියලා"

හංසනිගේ නිහඬ බව ලඟ යෙහෙළිය ආයෙක් කීවාය. ගුරුවරයා පන්තියට පැමිණීම නිසා ඇයට එම අපහසු අවස්ථාවෙන් මිදෙන්නට හැකි විය.

ගුරුවරයා කියා දෙන පාඩම වුවද හංසනිගේ හිතේ රඳවා ගන්නට ඇයට දැඩි වෙහෙසක් දරන්නට සිද්ධ විය. ඇයට පිටින් පිට මතක් වුනේ රාජීව් අස්මඩලයි. ඔහු කාරයෙන් නැවිත් බසයේ යන්නට ආවේ තමන් නිසා බව ඇය දන සිටියාය. ඔහුගේ ආදරය ලඟ දැඩි අවංක කමක් හංසනිට පෙනිනි. පන්තිය නිමා වෙන්නට බොහෝ වේලාවක් ගතවුණ් බව ඇයට දනිනි. යෙහෙළියන් සමඟ ඇ පාරට ආවාය. එව් පිටද බැලුවා.

"මොකද ඇත්තටම වෙලා කියෙන්නේ?... කොල්ලෙක්වත් එනව කිව්වද?...?"

නිකේතනි ඇසු විට හංසනිගේ සිත සැබැවින්ම නිගුස්සුනේය. තමන් බැලුවේ රාජීව් අස්මඩල පැමිණ ඇද්දැයි කියා බව යෙහෙළියන්ට කීව නොහැක. ඒ නිසාම ඇය උත්තරයක් නොදීම සිතාසුනාය. ඇගේ සිතාවේ වුයේ ද සතුටක් කියා යෙහෙළියන් දෙදෙනාටම සිතන්න ඔවුන් තවමත් ඒ ගැන ඇසුවේ නැත. හංසනි ඇගේ බස් නැවතුමට යද්දි නිකේතනි ඉන්දිවරි

සමඟ පාර පැන ගියාය. හංසනිගේ නෙතු නැවතුනේ ඇ දෙස බලා සිටින රාජීව් ලෙසයි. ඇය ඔහු ලෙට ඇවිද ගොස් නැවතුනාය.

"ගොඩක් වෙලාද ඇවිත්?"

"ත්මි...."

ඔහු හිස වැනුවේ ඇ දෙසටම යොමු කරගත් බැල්මෙනි.

"පවි...."

"ඇයි....?"

"සැප ඇත්තෝ නිකම්ම දුක් විදිනවා...."

"නිකම්ම නෙමෙයි. පස්සේ මිටත් වඩා සැප විදින්න බලාගෙන මේ දුක් විදින්නේ"

ඔහු සිටගෙන සිටි තැනින් මදක් ඉදිරියට එමින් කීවේය. හංසනිගේ හිතට පහදා දිය නොහැකි සිතුවිල්ලක් ඇති වුණේය. ඔහුගේ බලාපොරොත්තුව හොඳින් ඇ සිත දනියි. ඒත් එය ඉටු වෙදැයි සැක සහිතය. ඒනිසා ඒ ගැන සකන්නට කියා සිතන්නට වත් ඇ සිත බිය වූවාය. ඇ තුළ එක් වරම ඇතිවූ වේතස ඔහුට වැටහුනේය.

"මොකද එක පාරටම ගොර වුණේ?"

"නෑ...."

ඇය නෑ කීවාට හිතේ බරක් සමඟ එසේ කී බව ඔහුට දනුනේය. බස් රථයක් පැමිණ නැවතුමේ තවතා තිබිණි. සෙතක බස් රථයට නගින දෙස බලා රාජීව් ඇ දෙස බැලුවාය.

"දන් ගෙදර යන්න ඕනද?"

"ඔව්...."

"මාත් එක්ක ටිකක් කතා කර කර ඉඳලා යමු...."

"ඉතින් ගෙදර යන ගමන් කතා කරමු"

"කට්ට කෙල්ල"

"නෑ.... එහෙම හොඳයි කියලා හිතුණා. නැත්නම් ගෙදර යනකොට පමා වෙනවා"

"ඉතින් පමා වුනාට අඩන්න බලාලා නෑනේ...."

"අම්මා බලාගෙන ඉන්නවා කියලා අමතක වුනාද?"

හංසනි කීවේ ඔහුගේ ලෑමැදේ බැඳගෙන තිබූ දෑත දෙස බලාගෙනයි සුදු අතේ පටලවා ඇති නූල් මිටියම කතුරක් ගෙන කපා දමන්නට තිබේ නම් කියා ඇයට ඒ මොහොතේ සිතියි.

"ආ.... බබා ගෙදර එනකල් අම්මා බලාගෙන ඉන්නවා. මේ.... ධුට්ටක් පමා උනාට කමක් නෑ.... අපි මොනවා හරි බිලා යමුද?"

"අනේ.... මට බෑ"

"පව් නැද්ද මං.... මෙතෙක්ට වෙලා හිටගෙන ඉඳලා උතුර කටත් වෙලිලා. ගෙදර හිටියා නම් මෙතෙම දුක් විදින්නේ නෑ... අම්මා මොනවා හරි කන්න බොන්න දෙනවා...."

ඔහු කීවේ සිනාසෙමින් වුවද හංසනිට ඔහු ගැන දුකක් හිතියි. තමා ඔහුට රැඳී සිටින්නට නොකිව්ද ඔහු මෙසේ කාලය කා දමන්නේ තමන් නිසා බව ඇගේ සිත දනියි.

"එහෙනම් ඔයා ඉක්මනට මොනවා හරි බිලා එන්න. මං මෙතන ඉන්නම්."

"එහෙම බෑ යනවානම් දෙන්නම් යමු."

හංසනි අසරණ වුනාය ඔහු ඉල්ලීම් ඉල්ලන්නේ අතක දමන්නට නොහැකි ලෙසිනි. ඔහුට දිනුම දී ඇය ඔහු පසුපසින් බිම හලක් වෙත ඇවිද ගියාය.

"ඇත යන්න එපා.... මේ තියෙන එකකින් මොනවා හරි බොමු"

ඔහු තවත් දුර ඇවිද යද්දී ඇ කීවේ ඔහුගේ අත මදක් අල්ලමිනි. ඔහු ගෙල හරවා බලා යාන්තමට සිතාසුනේය.

"ආ.... කොට්ටර හොඳද.... එහෙම ඔයා මගේ අතේ එල්ලිලා එනවානම්"

"හොඳට තියෙයි, කවුරු හරි දක්කොත්"

"දක්කොත් බලාගෙන යයි"

"හිඟින් කිව්වොත්?"

"කාටද?"

"ඔයාගේ අම්මටයි අපේ අම්මටයි"

ඔහුගේ දෙකොළ ඇඳුනේ සිහින් සිනාවකි. ඒ හිතාවෙන්නම් ඔහු ඇගේ අතින් යාන්තමට අල්ලාගෙන ආසන්නයේ වූ කුඩා ආපන ශාලාවකට ගොඩ වුනේය. හංසනිගේ ඇත නිරි වැටී තිබුණි. ඒ ඔහුගේ අතින් දෙනු ලැබූයේය.

"මොකක්ද ඔයා කිව්වේ.... ආ අම්මට කිවුටට කමක් නෑ.... මට නොකිව්වට මං හිතන්නේ මේ දවස්වල අම්මා මට මනමාලියෝ හොයනවා ඇති...."

ඇයට ඉදහන්නට පුටුවක් ඇද දී අතෙක් පස ඉඳ ගන්නා ගමන් ඔහු කියද්දී ඇගේ හිත ලැස්සුනක් හංසනි ඒ බවක් ඔහුට නොසෙන්නවාය.

"එහෙම වුණා කියලා, ඔයාලගේ අම්මා මට කෑමි වෙයිද?..."

"ම. කැමති කර ගන්නමි...."

ඔහු කීවේ සේවකයෙකුහට පළතුරු දෙකක් ගෙනෙන්නට යි කියමිනි. හංසනී ඔහුගේ මුහුණ දෙසම බලා සිටියාය. වචන වල ඇත්තේ සැකයක් නොසිතිය හැකි විශ්වාසවන්ත බවකි. ඒත් වචනයකින් විශ්වාසවන්තකමක් ඇති කළත් පිරිමියෙකු ගැන ඉක්මන් නිගමනයකින් විශ්වාසවන්ත බව සිතීම හොඳ නැතැයි හංසනීගේ සිත කීවාය.

kathapothak.blogspot.com

අම්මා මහරගමට ගොස් බොහෝ වේලාවකි. හංසනී ගෙදර ඉස්සරහා පඩියට වී ඉඳගෙන මග බලා සිටියේ අම්මා එනතුරුය. වෙනදා නම් ඇය මේ තරම් පමා වෙන්නේ නැත. හංසනීගේ සිතට සිසුම් බියක් දනිනි. ඇස්වලට කඳුරු පිරුණේ සිත පෙළු සිතුවිල්ල නිසාය. ඇය අහස දෙස බැලුවාය. අහසේ පැහැදිලි බව අතරින් සුදු වළාකුළු ඉහිරි තිබිණි. හංසනී සිත වළාකුළු අතරේ මුදා හැරීයාය.

ත්‍රිරෝද රියක් පාර අද්දර නැවතිනි. හංසනීගේ සිත ගැස්සී යළිත් ප්‍රකෘති තත්වයට පත්විය. ත්‍රිරෝද රියෙන් බෑස්සේ අම්මාය. රෙදි බෑග් කීපයක් ත්‍රිරෝද රියෙන් බිමට තබාදී හංසනී එතැනට දිව ගියාය. අම්මාගේ මුහුණෙන් දාඩිය බිඳ බෙරෙයි. හංසනී වෙනදාට වඩා වෙනසක් අම්මාගේ මුහුණේ දුටුවාය.

"ඇයි පමා වුනේ?"

ත්‍රිරෝද රිය පිටත්ව ගියාට පසු රෙදි බෑග් කීපයක් අතට ගනිමින් හංසනී ඇහුවාය. ලාලිතා සිසිටිත් නොසියා ඇය සමග ගෙදරටවත් පුටුවකින් ඉඳගත්තේ රෙදි බෑග් පුටුව ලෙස බිම තබමිනි.

"ඇයි අම්මා?"

"මහත්සීයි"

"ඒ මොකද?"

"දන්නේ නෑ. අද නිකම් කරකැවිල්ලක් වගේ හැදුනා"

"අනේ... කොහෙදද?"

"මහරගමදී"

"ඒකනේ මං ඇහුවනේ මමත් එන්නද කියලා. කොහෙද
මයා මට එන්න දෙන්නෙ නෑනේ"

"ඉතින් මයා මය ගිනි අවිවේ මාත් එක්ක ඇවිත් කර
වෙන්න ඔන නෑනේ..."

"කර වුණ කියලා මොනවත් වෙන්නෙ නෑනේ"

"ඇයි ඉතින් මගෙ සුදු කෙල්ල කර වුණොත්... මයාට
අම්මා එකතු කරන දැවැද්දට වඩා නියෝගෙන මය ලස්සන"

හංසනිගේ දෙකත් පෙති රත්විනි. ලෙසදි සිට කවුරුත්
හෝ ඇය ලස්සනයි කියද්දී හිතට ලැජ්ජාවක් දනෙයි.

"අම්මා ඒ වතාවේ විකාරයක් කියවනවා. මං කෑන
වුනාට කමක් නෑ. ඔහොම අමාරු කියාගෙන ගිහින් මයාට
මොනාහරි කරදරයක් වුණොත්ම"

"මටත් බය ඒක තමයි. මට බය මං ගැන හෙවේ. මයා
ගැන. මට එහෙම දෙයක් වුණොත් කවුද මයාගෙ පිහිටට
ඉන්නෙ"

"අනේ. මය කතාව නවත්තන්න. මයත් වෙලාවකට
හරිම හොඳ නෑ. පුංචි වුණත් මං කියන දේ අහන එක නෙවෙයි
කරන්නේ"

හංසනි ඉඳගත් තැනින් නැගිට සිටියේ අමනාප සිතෙනි.
ඇය ගෙතුලට ගොස් සිතල වතුර වීරැවුණේ ගෙන ආවේ අම්මට

බොන්න දීමටයි. අම්මා අතට වතුර වීදුරුව දුන් හංසනි ඇගේ
දෙකකුල් සෙත් බිම ඉඳගෙන ලාලිකාගේ දණහිස් දෙකට හේතතු
වුනාය. වීදුරුවෙන් වැටුණු සිතල වතුර බිංදුවක් හංසනිගේ
පිටට වැටී කොන්ද දිගේම පහළට ගලා ගියේය.

"අම්මේ"

හංසනි උඩ බැලුවේ පුංචි දරියක විලසනි.

"ඇයි?"

ලාලිකා ඇගේ අතක් මුදුවට හංසනිගේ හිස මසින්
සිබිබාය.

"මයා පව්"

"ඇයි ඒ?"

"මය තරම් මහන්සි වෙන්න එපා. අපිට මේ ලැබෙන
දෙවල් ඇති අම්මා"

"මයා එහෙම හිතුවට දන් සේනවා නේද අක්කට වෙලා
නියෙන වැඩේ. බැන්ද මනුස්සයා සල්ලි සිත... කෝ දවැද්ද
කියලා අහනකොට මයත් අඩාගෙන මං ලෙහට එන්නද?"

හංසනිගේ මුවගට සිනාවක් නැගිනි. ඇත්තටම තමාට
යම් දවසක එසේ වේවිද? රාජීව් අස්මඩල වෙනුවෙන් සදවගේ
එක් පැත්තක් වෙන්ව තිබියදී අම්මා කතා කරන මනමාලයකු
හා දිග යන්නට පුළුවන් වේද? හංසනිට හුස්මක් හෙලිනි. ආ
තුළ ඇති වූ වෙනස එක් වරම් ලාලිකාට වැටහිනි. හංසනි බිම
සිටු රෙදි බැග් ඇවිස්සුවාය. එතුළ වූ සුදු පසුබිමේ කර කොළ
කොටු ඉතිරුණු රෙදි කැල්ලක් දක එය අතට ගත්තාය.

"ලස්සනද ඒක"

ඇය කළ ක්‍රියාව දක ලාලිකා හැසුරාය.

"හම්ම"

හංසනී හිස වැනුවාය.

"ඒක මං ගෙනාවෙ ඔයාට. චූටි අත් දාලා ඇහට හිර වෙන න ප්ලෙයාඩ් සාය දාලා දිග ගවුමක් මැහුවම ඔයාට ලස්සනට තියෙයි."

හංසනීගේ සිත පිරුනි. ඇය අම්මා දෙය බැලුවේ ආදරය සුරවා ගත් මුහුණෙනි.

"ඒ වුණාට මීට පස්සේ නම් රෙදි ගන්න යනකොට මම ඔයත් එක්ක යන්න එනව"

එයට ලාලිතා කිසිවක් කීවේ නැත.

"මං ඔයාගෙන් අහන්නමයි හිටියේ අම්මා"

"මොකද්ද?"

"අර කොට්ට උර මහපු ඒවයේ ඉතුරු සල්ලි ලැබුණේ නෑ නේද?"

අම්මා නිහඬව සිටීම හංසනීට ප්‍රශ්නයක් විය. ඇය උඩ බැලුවාය. ඒ සුළු මොහොතට ඇය කල්පනාවට වැටී ඇත.

"කියන්.. නකෝ... ඒවා ගෙනත් දුන්නද?"

"නෑ"

"ඒකනේ... එදාම කිව්ව නම් සල්ලි ඔක්කොම දුන්නම කොට්ට උර දෙන්නම් කියලා. ගෙනත් දෙනවා."

"ඒවා ඒ අය හිතන්න ඕන දුව, කොහොමත් ඔය සල්ලිකාරයි කියන ලොකු පවුල්වල කොයි තරම් සල්ලි තිබුණත් සල්ලි වලට කියෙන්නෙ කැදුර කමක්"

හංසනීගේ සිත හිරි වැටිනි.

"නැත්නම් අද ඔයාවත් මමවත් අක්කවත් මෙහෙම දුක් විදින්න ඕන නෑ. සල්ලිකාරයෙක් තමන්ගෙ දරුවෙක් කසාද බන්දවන්න හදන්නෙත් තවත් ඒ වගේම තෑගකට"

හංසනීගේ ඇහ පණ නැති වූවා වෙන්න විය. අම්මා තම සිත හැදින ගෙන කතා කරන්නෙවත්ද කියා ඇයට සිහිනි. ඒ කතාවෙන් මිදීමට ඇති එකම දෙය එතැනින් නැගිට සිටීම බව හංසනීට පෙරුම් ගියේය. ඒ නිසා අම්මා එසේ සිටියදී හංසනී නැගිට ගෙතුලට ගියාය. අම්මා ඇහ සෝදා ගෙන එනතුරු හේ වත් කරන්නට ඇය කේතලය ලිප තබන්නට සිතුවාය.

"දුව... අනේ... එන්න?"

අම්මා කතාකළේ අපහසුවකින් බව කුස්සියේ සිටි ඇයට දනිනි. හංසනී කුස්සියේ සිට සිමීමට එළියට දිව ආවාය. ලාලිතා සිටියේ පසුව අල්ලාගෙනයි. හංසනීගේ දෙකකුල් පණ නැති වූයේ අම්මා උත් ඉරියව්ව දකිම නිසයි.

"අම්මා. ඇයි. ඔයාට"

ඇය මව් ලහ දණ ගහගෙන ඇගේ අතින් පෙළෙව්වාය.

"පසුව... රිදෙනවා. ඔයාට මතකද... අර... කුස්සියේ... රාක්ක. කෙළවරේ තියෙන... සිද්ධාර්ථේ... තෙල් එක. එක ගේන්-න."

හංසනී ලාලිතාගේ පසුව පිරි මැද්දාය. තත්පරයකට හෝ ඇය තනිකර නැගිට සිටින්නට ඇයට සිත දුන්නේ නෑ.

"ඒක- ගුවම- හරියනවා. යන්න ඉතින්"

"මට බයයි"

හංසනී කීවේ මව්ගේ මුහුණ දෙස බලාගෙනය.

"බය වෙන්න එපා.... දන් අමාරු.... නෑ ඉස්සර වෙලා මට අමාරු තිබුණා"

"එහෙනම් යමු ඇදව"

"නෑ.... තෙල් එක ගෙන්නකෝ"

හංසනි කුස්සියට දිව ගිය වේගයෙන්ම යළි ලාලිතා ළගට දිව ආවාය.

"ඕකෙන් තෙල් වුවමක් අල්ලව අරන් මගෙ පසුවේ ගාන්න."

ලාලිතා ගවුමේ බොක්කම් කීපයක් පන්නා සිටියා. හංසනි අම්මාගේ සුදු පසුවේ ඇඟිලි වලින් රත් වන තුරු සිද්ධාර්ථ තෙල් ඇතුල්ලුවාය. ලාලිතා දැය වසාගෙන පුටුවේ ඇන්දට හිස හේක්කු කරගෙන උන්නාය. හංසනිගේ සිත වඩාත් දුක්වුයේ මොහොතකට පෙර අනවශ්‍ය දෙයක් කියා අම්මාගේ මතයට අනවශ්‍ය වදයක් එක් කළා යන හැඟීමයි. කොට්ටා උරවල සල්ලි මතක් නොකලා නම් වඩාත් හොඳ බව ඇගේ සිත කීවාය. අම්මා ඒ ගැන වැඩිපුර සිතන්නට ඇතැයි ඇයට පිහිනි.

"අම්මා"

"ඇයි?"

"අපි බෙහෙත් ටිකක් ගේන්න යමු"

"හා"

හංසනි වහා ඉදහිටි තැනින් නැගිටිවාය. අමාරුවක් නොවේ නම් අම්මා එසේ කවදත් කැමති වන්නේ නැත.

හංසනි ලාලිතාගේ හිසමතින් අතක් තැබුවාය.

"ඔයා අමාරුකම් හංගගෙන ඉන්නවා. යමු අම්මා. මං ඔයාට ඇදුමක් අත්දැව්නද?"

"නෑ මට ඇදගන්න පුළුවන්"

ලාලිතා අමාරුවෙන් මෙන් නැගිට ඇතුළු කාමරයට ඇතුළු වුවාය. ඇයට ඇදුමක් ඇඳ ගැනීමට උදව් කළ හංසනි ද අරන් ඇදුමක් ඇඳ ගත්තාය. ඊළඟට ඇය මුහුණ දුන් ප්‍රශ්නය වුයේ අම්මා සමඟ වෛද්‍යවරයා වෙත යන්නේ කෙසේද කියාය. ත්‍රිපෝද රියකට කතා කරගෙන එන්නටත් හන්දියටම යායුතු වෙයි. පණිවිඩයක් යවා ගෙන්වා ගැනීමටද කෙනෙක් නැත.

"ඔයා බය වෙලා.... බය වෙන්න එපා. මට ඒ තරම් අමාරු නෑ..."

"නෑ... මං මේ කල්පනා කළේ ඔයා එක්ක ඩොක්ටර් ළඟට යන්නේ කොහොමද කියලා. හන්දියට යන කල් පයින් යන්න බෑහේ"

"කමක් නෑ පුතේ. හෙමිහිට යමු. මගේ ත්‍රිවිලර්... එකක් හම්බ වෙයි."

අම්මාගේ යෝජනාවට ඇය එකඟවුයේ කැමැත්තකින් නොවේ. කළ යුතු දෙයක් නැති නිසා ලාලිතාගේ අතින් අල්ලාගෙන ඇය හෙමින් හෙමින් සෝකන්දර පාර දිගේ ඇවිද ගියාය.

වාහනයක නළාව හැඩවෙන හඩ ඇසුනි. හංසනිගේ සිතේ විදුලියක් කෙටිය. එය ඇයට හුරුපුරුදුය. හංසනි පාර පිටුපස බැලුවේ නිකමටයි. ඇගේ සිත ඕනල විය. තදවතුනොඩ හන්දිය දෙසට එමින් සිටියේ ඔහුගේ රියයි. හංසනි හෙළි හරවා රිය දෙස බලනු ලාලිතාද දුටුවාය.

"ඔයාට අමාරුද?"

හංසනි සිත තුළ වූ වේගය ලාලිතාට කොඳුනෙන්න මෙන් ඇසුවාය.

"නෑ"

කාරය මද දුරක් ගොස් පාර අයිතට වී නැවතිනි. යළිත් හංසනිගේ සිත බිය විය. ඔහු කාරය නතර කළේ කුමකටද? අම්මා සමඟ සිටියදී ඔහු හා කතා කරන්නේ කොහොමද? නතර කළ කාරය ලඟට ලං වෙද්දී ඇගේ පය පැකිලෙන්නට විය. කාරය දෙස නොබලාම එතනින් යන්නට ගිය හංසනිට විය. ඔහු කතා කළේය. හංසනිට හුස්ම ගන්නට අමතක වූවා යේය. ඔහු කතා කළේය. හංසනිට හුස්ම ගන්නට අමතක වූවා යේය. ඇය නැවතී අම්මා දෙස බැලුවේ ඇය අසන ප්‍රශ්නයට දෙන උත්තරය කුමක්ද කියා සිතමිනි.

"කොහෙද යන්නේ?"

අම්මා කිසිවක් අසන්නට පෙර ඔහු ඇරුන විදුරුවෙන් හිස දමා ඇසුවේය.

"අම්මට බෙහෙත් ගේන්න"

"ඇයි සනීප නැද්ද?"

හංසනි හිස වැනුවාය. ඇගේ අතට අම්මාගේ අත තදින් ඇල්ලී තිබුණි.

"ඉතින් අසනීප නම් පයින් යන්නේ?"

ඔහු කීවේ තරමටම විලසිනි. කන්ද මුදුනේ සිට පැමිණි තීරෝද රියක් ඉදිරියට ගියේය. තලවතුගොඩ හන්දිය ඇතින් පෙනෙයි. යන්නට ඇත්තේ තව කෙටි දුරකි. එතැන් සිට වෛද්‍යවරයා ලඟට තීරෝද රියකින් යාහැක.

"නගින්න අම්මත් එක්ක. මං ඩොක්ටර් ලඟට එක්ක යන්නම්"

"එප්...හා. තව ටික දුරයි. එතනින් ත්‍රිවිල් එකක යන්නම්"

"මම යන්නෙත් බොරුල්ල පැත්තට. කිව්වහම අහල නගින්න"

තව දුරටත් ඔහුගේ යෝජනාව ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැක. හංසනි අම්මාගේ මුහුණ බැලුවේ ඇගෙන් ඊට අවසර ලැබෙන්නටයි. අම්මාගේ මුහුණේ වූ චේතස දුටු හංසනිගේ සිතට දඩ දුකක් දකිනි.

"අපි මේ කාරෙකෙන් යමු අම්මා. මං අසුරන යාළුවෙක් මේ."

ඇය අම්මාගේ අතින් අල්ලාගෙන කාරයේ අතෙක් පසින් එමින් කීවාය. ලාලිතා ඇය දෙස බැලූ බැල්මේ දහසක් ප්‍රශ්න ලියවී තිබුණි. ලාලිතාට රාජිව විසින්ම පසුපස දොර විවර කර දුන්නේය. හංසනි ඉදිරි අසුනට නැගුනේ ගැහෙන හදිනි. අම්මාගේ හැක කිරීමට දෙදෙනාම බඳුන් වන බව ඇගේ සිත කියයි.

"අම්මට මොකද?"

ඔහු රිය පණ ගන්වමින් ඇසුවේය. පයින් ආ නිසාදෝ ගතට දැනුන වෙනසත් උණුසුමත් කාරය තුළින් ආ සිසිල් බවට නැතිවී ගියේය. හංසනි සුසුමක් ඉහළට ආද්දාය. ඇය පිටුපස හැරී බැලුවේ අම්මා තමා දෙස බලා සිටිනු ඇතැයි සිතූන නිසාය. ඇය කාරයේ අසුනට හේතු වී දැස වසා ගෙනම උන්නාය. නොපෙනෙනවාට මෙතරම් දුරක් පයින් යන්නට ඇත්තේ අමාරුවෙන් විය හැකියයි ඇගේ සිත කීවාය.

"මොකද බය වෙලා. කතා කරන්න බැරි ලෙඩක්ද?"

"අම්මා ලෙඩවෙලා. මං බය වෙලා ඉන්නේ?"

"ලෙඩ උනාම බය වෙලා වැඩක් නෑ. බෙහෙත් අරන් දෙන්න ඕන"

ඔහු කාරය තලවතුගොඩ හන්දියෙන් බොරුල්ල පැත්තට හැරවීය.

"අදම අම්මට අපේ සම්බන්ධයේ හැක කියන්න පුළුවන්"

ඔහු එසේ කීවේ කටකොනකට සිනහවක් තමන්
යෙමිනි. ඇය සිත බිය වූයේ අම්මාට ඒ කතාව ඇසෙයි කියාය.
ඔහු හා කතා නොකර යන කරමට හොඳයැයි ඇගේ සිත
කීවාය. නමුදු නිහඬව යන්නට ඔහු ඉඩ දෙන්නේ නැත. හංසනි
යළිත් පිටුපස බැලුවාය. එවර අම්මා දැස් ඇරගෙන කල්පනාවක
සිටිනු පෙනිනි.

"දන් අම්මා අහන දේවල් වලට මං මොනවද දෙන
උත්තරේ?"

ඔහුට පමණක් ඇසෙන්නට හංසනි කීවේ ඉදිරිපස බලා
ගෙනමය.

"ඇත්ත කියන්න"

රාජීව් රිය බොරැල්ලේ වූ පොද්ගලික බෙහෙත් ශාලාවක්
ලෙහ නතර කර කීවේය. ඇය ඊට පිළිතුරක් දුන්නේ නැත. ඔහු
රියෙන් බැස ඔවුන්ට මදක් ඉදගන්නට පවසා බෙහෙත් ශාලාව
තුළට යනු හංසනි බලාගෙනයි.

"අම්මා බහිමු"

ලාලිතා දෙසට හැරී හංසනි කීවේ බෙහෙත් ශාලාව
මිදුලේ වූ සෙනග දෙස බලමිනි.

"කවුද ඒ ලෙයා?"

ලාලිතා රියෙන් නොබැස අසද්දී හංසනිගේ සිත රත්විය.
ඇය කල්පනා කළේ අම්මාට දෙන උත්තරය ගැනයි. ඒ තත්පරයේ
බෙහෙත් ශාලාව ඇතුළට ගිය ඔහු ආපසු එමින් සිටියේය. ඔහු
රියේ දොර හැර හංසනිට සහ මව්ට රියෙන් බසින ලෙස
කීවේය. හංසනිට රාජීව් ගැන ආදරයක් මෙන්ම ආඩම්බරයක්ද
දැනුණි. එමෙන්ම ඒ හැඟීමට යටත් සිත තුළට ඇති වූයේ
බියකි. අම්මා ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් දිය යුතුය. ඇයට

බොරුවක් කියන්නට සිත කිවද ඒ සිතම ඊට යළිත් එරෙහි විය.
රාජීව් සමඟ බෙහෙත් ශාලාව තුළට ගිය හංසනිත් අම්මාත්
රෝගීන් එළියේ සිටියදී දොර ලෙහ වූ සේවකයා විසින්
වෛද්‍යවරයාගේ කාමරය තුළට ගත්තේය. ඔහු එළියේ නැවතිනි.

ලාලිතාව බොහෝ වේලාවක් වියපත් වෛද්‍යවරයා විසින්
පරීක්ෂා කළේය. ඇගේ රුධිර පීඩනය මැන බලද්දී හංසනි
ඒදෙස ඇසිපිය නොහෙලා බලා උන්නාය.

"පෙණර් එකක් ටිකක් තියෙනවා. මං බෙහෙත් ටිකක්
දෙන්නම්. ඒකට මේ තත්වේ අඩු වෙයි. මහන්සි වෙන එක
ටිකක් අඩු කරන්න."

හංසනිගේ සිතට සතුටක් දනුනේ වෛද්‍යවරයා
අවසානයට කියූ දෙයටයි. අම්මාට වැඩිපුර මහන්සි වෙන්නට
එපායයි ඇය කී වතාවක් කියා ඇද්ද? ඒත් අම්මා දිනෙන් දින
මහන්සි වූවා මිස මහන්සි වීම අඩුකළේ නැත. වෛද්‍යවරයා
ලියා දුන් බෙහෙත් තුණ්ඩුවද රැගෙන ඔවුන් බෙහෙත් දෙන
කොටසට පැමිණියහ. රාජීව් ඇය අතවූ බෙහෙත් තුණ්ඩුව
ඉල්ලා කවුන්ටරයේ සිටි යුවතියකට දුන්නේය.

ලාලිතාට අසනීප ගතිය සිතට තදින් දැනුනද තරුණයාගේ
හැසිරීම ඊට වඩා තදින් දැනිනි. ඔහු හා දියණිය අතර ඇත්තේ
සාමාන්‍ය මිත්‍රත්වයකට වඩා දුර ගිය එකක් යැයි ඇයට
දැනිනි. කාරයේ යතුර කරකවමින් බෙහෙත් කවුන්ටරය ලෙහ
සිටගෙන සිටින ඔහු ධනවත් පවුලක තරුණයෙක් බව බැලූ
බැල්මට පෙනෙයි. හංසනි ගැන බලාපොරොත්තුවක් තබා ගත්තද
එය ඉෂ්ඨ නොවන්නට එය සුදුසු කමක් වන්නේ යැයි ඒ මොහොතේ
ලාලිතාගේ සිත තීරණය කර තිබිණි.

සත්‍යයන්ට ගෙවී යන්නට තිබූ සන්ධ්‍යාවක් කැළඹිල්ලෙන් යුතුව ගෙවී යන්නට විය. සියල්ලටම මුල් රාජීව් යැයි හංසනින් සිතට සිහිනි. ඇය නිවසේ ඉදිරිපසවූ සිමෙන්ති පඩියෙන් ඉදහසින් අම්මාට බොන්නට බෙහෙත් දී ඇය ඇඳේ හිඳා ගත්තාට ද පසුවය! ලෙඩ බවක් ඇතේ තිබුණද ඒ බවක් පෙන්වන්නට ලාලිතා කැමති වූයේ නැත. ඒ නිසාදෝ හංසනින් වැඩි කැළඹිලි ඇයට කරදරයක්සේ හැඟුනි.

"මට අමාරු නෑ... ඔයා කරදර වෙනවා. කළඹල වෙනවා.. බෙහෙත් බිච්චම.. ඇහට පණ නැති ගතිය අඩුවෙයි...."

"ඩොක්ටර් මොකද කිව්වේ... විකක් රෙස්ට් කරන්න කිව්වා නේද? ඇයි හිතුවක්කාර වෙන්නේ?..."

හංසනි ඇහුවේ පුළුල් දරුවෙක්ගෙන් අසන අයුරිනි. ඇතේ වචනය ඇසුවා සේ ලාලිතා ඇඳේ භාග්සි වී ඇස් වසා ගත්තාය. හංසනි ඇ දෙස බලා සිටියදී ඇතේ සිතට දුකක් ආ නිසාව එළියට ආවාය.

මිදුල කෙළවර පිවිට වැල් පිපුණ පිවිට මල් සුවඳ යාන්තමට නැඟුයට දිනිනි. සන්ධ්‍යාව ගෙවී යමින් තිබූ නිසාදෝ අහස රිදී පාටින් බැබළුනි. බිම් බලාගෙන යන්නට ගිය ගමන එසේ ඔහු යන්නට දුන්නා නම් කිසිවක් සිදුවන්නේ නැත. හංසනිට අම්මාට මුහුණ දීමේ අපහසු බවක් දැනුනේ ඔහු ගැන

අම්මා කුමක් හෝ සිතුවා විය හැකියයි සිත කියූ නිසාවෙනි. අම්මා කොයි මොහොතේ හෝ ඒ ගැන විමසද්දී දෙන පිළිතුර කුමක් විය හැකියයි ඇය සිතුවාය.

පාරෙන් මිදුලට ගොඩ වූණ රුව දුටු හංසනි ඉක්මනට ඉඳ සිටි නැතින් නැගිට සිටියාය. කාචන ප්‍රිය මනාප සිතාවකින් මුව සරසා ගෙනම ඇය සමීපයට ආවාය.

"අම්මා ගෙදර නැද්ද හංසනි?..."

ඔහු අඩි දෙකක් තුනක් දුරින් නැවතී ඇසුවේ පාටරිකිලි අයුරිනි.

"ඉන්නවා... වුවමක් අසනිප වෙලා නිදි. මං කතා කරන්නද?"

"එපා එහෙනම්.. මං ආවේ සල්ලි දීලා යන්න.. හංසනි සල්ලි අම්මට දෙන්න..."

කාචන ලියුම් කවරයක දමු මුදල් ඇය අතට දුන්නාය. ඒ නිමේගයේම මෝටර් බයිසිකලයක හඬ ඇසුනි. කාචන දුන් ලියුම් කවරයක් මිට මොලවාගෙන ඒ දෙස බැලූ හංසනිගේ සිතට කේන්තියක් පිවිසිනි. මිදුලට බයිසිකලය හැරවූ සුරංචිත් කකුලක් බිම් තබාගෙන ඇය දෙස බැලුවාය.

"කාචන අයියා යමු ඉදහන්න, ගේ ඇතුළට..."

උච්චතාවට නොවුණත් හංසනි සුරංචිත්ට ඇසෙන්නට එසේ කීවාය. කාචන සිනාසුනේ යාන්තමිනි. ඔහු කැබැටිතම් හොඳ තරුණයෙකිසි හංසනි වටහා ගෙන තිබිණි. ඔහු තුළ පිළි ප්‍රියමනාප බව සුරංචිත්ගේ අසලකවත් තිබුණේ නැත.

"නෑ... මං යන්නම්.. අම්මට කියන්න..."

කාචන ආපසු යන දෙස බලා සිටි හංසනිගේ අවධානය ගන්නට මෙන් සුරංචිත් බයිසිකලයේ තල්ලා හැරවූයේය. හංසනි ඒ දෙස බැලුවේ උච්චතාවක් නැති පරිද්දෙනි.

"නැන්දා කෝ?..."

"අම්මා නිදි..."

"ආ... නැන්දා නිදි වෙලාවේද මෙයා මේ එක එක්කෙනා ගෙන්න ගෙන කියවන්නේ?"

සුරංජිත්ගේ එවදන් ඇසෙද්දී හංසනින් සිතට කෝපයක් පිවිසියේ ඉබේමය. ඇය සුරංජිත් දෙස රවා බැලුවේ කේන්ද්‍රිය පිරුන දැසෙනි.

"කාංචන අයියා ආවේ අම්මා හම්ම වෙන්න.. ඔයාට තියෙන අමාරුව මොකදද මං එයා එක්ක කතා කළාම?"

"එහෙම කතා කරන්න බෑ..."

සුරංජිත් කිව්වේ තරවටුවක් විලසිනි.

"ඔයා කවුද මට එහෙම කියන්න..."

"මං කවුද කියලා නැන්දට කියන්නම්..."

"එක හරි කතාවක්නේ..."

ඇය එසේ කියා කේන්ද්‍රියෙන්ම පසු පස බැලුවේ පිටුපසින් ඇසුන අඩි හඩටයි. ලාලිතා හංසනින් පසුපසින් සිටගෙන සිටියාය.

"මොකද මේ?..."

ඇය ඇසුවේ වෙහෙස කර හඩිනි.

"මොකද කියලා මෙයාගෙන්ම අහගන්න..."

හංසනින් ගස්සාගෙන ගෙට ගොඩ වී අම්මාගේ රෝගී බව පිහිටී එතැන නතරවී බලා සිටියාය. සුරංජිත් බයිසිකලයෙන් බැසවිත් අම්මා හා ආ. ආ.ව මොනවාදෝ කියවයි. අනතුරුව

ඇය දෙසද දෙතුන් වතාවක් බලනු පෙනිනි. අම්මා සුරංජිත්ට සැරෙන් කිසිවක් පවසනු ඇසෙද්දී හංසනින් සිතට සතුටක් දනිනි.

"අම්-මේ...."

ඇය අම්මාට අඩ ගැසුවේ ඇගේ රෝගී බව යළිත් පිහිටිය.

"ඔයා ආයෙත් ලෙඩ වැඩිකර ගන්නවා.. මෙහෙ එන්න කතා කරන එකක් කතා කරලා.."

"හංසනි නංගි... ලස්සන වුනාට මාර විදිහට කේන්ද්‍රිය නව්වානේ..."

සුරංජිත් උස් හඬින් එසේ කියා බයිසිකලයට ගොඩ විය. ලාලිතා සිමෙන්ති පඩියට අඩිය තබද්දී ඇය පිටු පසින් සිටගෙන සිටි හංසනි ඇගේ දෙවුරට දැන් තබා හේත්තු වුනාය.

"ඔයා මොකටද නැගිටලා ආවේ?..."

"ඔයා සද්දෙන් කතා කරන්නෙ කාටද බැලුවා.... කාංචන ආවේ කොයි වෙලේද?"

"ආ..."

එතෙක් අතුහිලි අතරට ගලිචි නිබුණු ලියුම් කඩරය හංසනි මට අතේ තැබුවාය.

"ඉඳගන්න ඉතින්... හිට ගෙන ඉන්නෙ තැනුවි..."

පහවු වේවැල් පුටුවෙන් ලාලිතාගේ දෙවුරින් අල්ලා ඉන්දවමින්ම ඇය කීවාය.

"මට හිතා ගන්න බෑ මොකදද මේ වෙන්නෙ කියලා..."

ලාලිතා එසේ කියද්දී හංසනින් සිත සැලිනි. ඇයට අම්මා දෙස බැලීමේ නොහැකියාවකින් සිත වියවී සිටිනි.

"මොකදද අම්මා කිව්වේ?"

"නෑ පුතේ... මගෙ හිතට කියන්න බැරි තරම් බයක් දනෙනවා...."

"ඇයි අම්මේ ඒ?"

"දන්නෙ නෑ. ඔයා ගැන මට එක පාරටම කියන්න බැරි තරම් මොකදදෝ දෙයක් දනෙනවා..."

"ඔන්න ඔන්න... පිස්සු කියවනවා"

හංසනි අම්මාගේ දෙකකුල් ලිහින්නේ හේත්තු වී දණ හිසට පිට හේත්තු කළාය. ඇගේ පිටට අසීමිත සුවයක් දැනිනි. ඇ දෙකකුල් දිගහැර අම්මාගේ දෙදණ අතර හිස රුවා ගෙන දෙනෙත් පියා ගත්තාය.

"ඔයාට සනීපද දන්?"

"මට අසනීපයක් නෑ..."

"නැත්තම් ඩොක්ටර් කිව්වේ?"

"ඕවා ලෙඩ නෙවේ පුතේ... හිතනවා වැඩිවෙන කොට වයසක අපි ලෙඩ වෙනවා..."

"ඔයාට මොනවද හිතන්න තියෙන්නේ?"

එයට හංසනිට අම්මාගෙන් උත්තරයක් ලැබුණේ නැත. ඒ උත්තරය ගන්නට හංසනි වෙහෙස වූයේ ද නැත. අපූර්ව හැරීගෙන එන පරිසරය ඇස් ඇරී මොහොතේ ඇගේ නෙතට හසු වීනි. හංසනි හිත තුළ උපත් බර පිට කර හරින්නට බර සුස්මක් හෙළුවාය.

දෙදෙනාගේම සිත් සොරුන්ගේ සිත් මෙහි. දෙදෙනාගේම සිත්වල ඇති සිතුවම් වළියට දමා ගන්නට නොහැකි වී ඇත.

නිහඩ බවද ගෙන දෙන්නේ දඩි අපහසු බවකි. අසනීපයෙන් පිටින අම්මා එසේ නිහඩව සිටීමද ඇගේ සිතට බයක් ගෙන දුන්නේය. ඒ නිසා හංසනි අපූර්ව ප්‍රීතිය ගත් නෙතු මව්ගේ මුහුණ ලෙස තතර කළාය. අපූර්ව ඇගේ මුහුණ සඳක් සේ හංසනිගේ නෙතු ලෙස නැවතී තිබිණි.

"අම්මා...."

"ඇයි...."

ලාලිතා ඇය දෙස නොබලාම කතා කළාය.

"ඔයාට මං ගැන ඇත්තටම බයද?"

රිට එක්වරම උත්තරයක් නොදී ඇය හුස්මක් හෙළුවාය. හංසනිගේ සපුමේ ඒ හුස්ම බරට විත් තැන්පත් විය.

"ඔව් පුතේ"

"මං ගැන බය වෙන්න එපා අම්මේ"

"එහෙම බය නොව් බෑ.... දන් මට තවත් බයයි පුතේ"

හංසනිගේ සිත කිහිපයකි. ඊළඟ මොහොතේ අම්මා රාජිව් පිළිබඳ මාතෘකාව කතාවට එක් කරනු ඇතැයි ඇයට සිතිනි.

"අම්මා බය වෙන්නේ ඇයි?... මං නැමදාම ඔයා ලෙස ඉන්නවානේ...."

"අපි වයසට යන කොට.... හිටපු ගමන් අපට මොනවා වෙයිද දන්නෙ නෑ පුතේ.... ඔයාගේ තාත්තා බලන්න. නොහිතුව විලාචක අපිට දාලා ගියා. මටත් එහෙම යන්න වූණෙත් ඔයාට මොකද වෙන්නේ?... ඔයාට තවම ජීවිතේ ගැන අත්දැකීම් නෑ.... ඒ හින්දයි මට බය...."

හංසනීගේ සිතට සැනසීමක් දැනිනි. ඒ හිතා මතාම හෝ අම්මා රාජීව් ගැන කතා නොකළ නිසාය.

"මං නැති කාලෙක.... ඔයාට අක්කා හරි බලයි කියලා මට හිතහදා ගන්න පුළුවන්නම් මගෙ හිතට බයක් නෑ.... ඒත් මං දන්නවා ඔයාට මං රකිනවා වගේ අක්කට කවදාවත් රකින්න බෑ...."

"අනේ.... ඔය කතාව නවත්තන්න අම්මා.... ඇත්තමයි මට බය හිතෙනවා...."

හංසනී කීවේ සැබැවින්ම සිතට ඇතිවී තිබූ සිතුවිල්ලකි. මෙතුවක් දිනක් නොමැතිව හදිස්සියේ අසනීප වූ අම්මා මේසේ මෙවන් දේවල් පැවසීම ගැන සැබැවින්ම ඇය තුළ සිය ජනක සිතුවිල්ලක් ඇතිවී තිබිණි. ඒ නිසා ඇයට මේ පසුබිම වෙනස් කළ යුතුව තිබිණි. ඒ නිසා හංසනී ඉඳු ගෙන සිටි තැනින් නැගිටිටාය.

"ඊට උයන්න සිත ඔයා කුස්සියට ඇවිත් මට තනියට ඉන්න මං මොනවා හරි කන්න හදන්නම්...."

ලාලිතාගේ අතෙන් අල්ලා ඇයව ඉඳහිටි තැනින් නැගිටුවමින් හංසනී කීවේ හිත තුළ සැඟලිලු බවක් මවා ගනිමිනි. ඇගේ වචනයට එකඟ වී ලාලිතා ඉඳහිටි තැනින් නැගිට දියණිය සමඟ ගෙය තුළට ගියාය.

හංසනී පත්තියේ සිටියේ හො ඉවසිල්ලෙනි. ඒ එන ගමනේදී රාජීව් හමුවීමට ඇති උවමනාව නිසයි. ඔහු හා ආදරයෙන් බැඳෙන්නට පොරොන්දුවක් හොඳි තිබුණද ඔහු දකිමේ කතා කිරීමේ විශාල උවමනාවක් ඇ හිත තුළ තිබිණි.

"අද තම් ඉන්නෙ මේ ලෝකෙ නෙවෙයි.."

ඉන්දිවර් පත්තියෙන් එළියට ආ ඇයට කිව්වේ යෙහෙළියටද ඇහිල්ලෙන් අනිමිනි.

"ලෙකදි ඉඳලා මොකක් හරි වෙනසක් වෙයි"

හංසනී වහා හැරී නිකේතනී දෙස බැලුවාය. ලිහිල්ම හිස මෝටර් සයිකලය තව ටිකක් මෙහායින් ගියා නම් ඇඟේ වදිවී කියා ඇයට සිහිනි.

"සාස්තර කියන්නත් දන් දන්නවද?"

හංසනී සිතාසෙමින් ඇසුවේ ඒ අපහසුතාවයෙන් මිඳෙන්නටයි.

"සමහර අයගෙ මුණ දිහා බැලුවම... හැසිරෙන හැටි දක්කම.. සාස්තර කියන්න පුළුවන් තමයි"

යෙහෙළියගෙ අතට පහරක් ගසා හංසනී පාර මාරු වුණාය. ඇ වෙනදා මෙන් බිම බලා නොසිට වටපිට බැලුවාය. නමුත් ඔහුගේ රූව පෙනෙන්නට නැත. ඇයගේ හිත කඩා වැටිනි. හිතතුළ බරවී තිබූ සිතුවිලි කියා විසඳුමක් ලබා ගන්නට සිතා සිටිය ද ඔහු නැත. ඔහු නිසා අවුල්ව ඇති සිත් අරගෙනම ගෙදර යන්නට සිදුවෙයි. පසුව ඇතුළේ කිටි නොහැකි රිදුමක්ද පසුව හිරවීමක් වැන්නක්ද ඇයට දැනිනි. තවත් විනාඩි දහයක් පහළොවක් බැලූ ඇය ඊළඟට පැමිණි බසයට ගොඩ වෙන සෙනඟ අතරට එක් වුවාය. බසයේ පළමු පඩියට අඩිය තැබුවා පමණි. ඇගේ උරහිසින් තදට ඇල්ලූ අතක් ඇයව පසෙකට කරනු ඇයට දැනිනි. හංසනී සෙනඟ අතරින් පසුපසට තල්ලුවුවාය. ඇගේ හිතට කේන්තියක් පිවිසියේ ඇයව පසෙකට කර වෙනත් අයෙක් බසයට තහින්නට උත්සාහ කළා දෝ සිතිය. ඇ පිටුපස බැලුවේ ඒ කේන්තියෙනි. නමුදු ඇ හෙ උන් රූව දක්මෙන් සිත තුළ ඇතිවූ කේන්තිය කොහි ගියාදයි ඇයටත් සිතා ගත නොහැක.

"මයා...?"

ඇය ඒ පුදුමය මතින්ම ඒ පසට හැරී ඇසුවාය.

"ඔව්.. තව වුවමක් පමා වුණා නම් මයා බස් එක්
යනවා.."

ඔහු ඇගේ අතක් මුදුවට අල්ලා ගනිමින් කීවේය. ඇ
තෙත් කොතින් ඔහු දෙය බලා සිතාපුනේ කියන්නට මුවහට
ආ දෙය එහෙමම සිර කර ගනිමිනි.

"මට දුක හිතුණා.."

රාජීව් සමග බස් නැවතුම ලගින් මැන්ඩ් ඔහුගේ කාරය
ඇති නැනට යන අතරවාරයේ හංසනට කියවිනි. සෙනෙහ පිරිසු
බසයක් ඉහිල ගියේය. දරුවෙකු වඩාගත් තරුණ මවක් බර
බැගයක්ද අතින්ගෙන බස් නැවතුම්පල වෙත එමින් සිටිනු
දකිද්දී හංසනගේ සිතේ ඒ දුක්බර හැඟීම තවත් වැඩිවිය.

"ඇයි දුක හිතුවේ...?"

"ම. බලාගෙනම හිටියා මයා අද ඒවිම කියලා... ඉතින්
නැති වෙන කොට දුක හිතුවා..."

ඔහු කාරයේ දොර හැර ඇයට ඉඳහන්තට දුන්නේය.
ඔහුද අනෙක් පසින් විත් කාරයට නැගුනේය.

"හදිස්සි ගමනක් ගියා..."

"කොහෙද?..."

"අම්මත් එක්ක..."

"ඒක තමයි කොහෙද ඇහුවේ..."

"අපේ අම්මත් එක්ක පිළියන්දල පැත්තෙ සාස්තර
කාරයෙක් හොයාගෙන ගියා."

"තුරුකමක් කරගන්නද?"

හංසනි සිතාපෙමින් ඔහුගෙන් ඇසුවේ ඔහුගේ අතමතින්
අතක් තබමිනි තුවාල වුණ අතේ තුවාලය සුව වුවද කැලල
තවමත් ඇත. ඇය තුවාල කැලල දිගේ ඇඟිල්ලෙන් ඉරක් ඇත්දාය.

"අපරාදේ සුදු අත.. කැන වෙලා..."

"කමක් නෑ ආයේ කවුරු බලන්නද?"

"ඇයි එහෙම කියන්නේ?..."

කාරය ඉදිරියට ඇදී යයි. ඔහු මහරගම පැත්තට රිය
පදවන බව හංසනි දුටුවාය.

"කොහෙද මේ යන්නේ?"

රාජීව්ගේ අත වේගයෙන් සොලවමින් ඇය ඇසුවේ
නිවසට යාමේ පමාව වහා හිත මතක් කර දුන් නිසාය.

"මයාව සිර කරන්න අරන් යනවා..."

"හිරකරන්න..."

"ඔව්.. අර.. චිත්‍රා කුමාරි වගේ... මයා මට
කුමාරිකාවක්නේ..."

"ම. කුමාරිකාවක් නෙවේ. දුප්පත් කෙල්ලෙක්..."

"මිනිසෙකුට ජීවිතයක් පටන් ගන්න දුප්පත් පොහොසත්
බේදයක් ඕන නෑ. දන්නවද?"

"එහෙනම් ඇයි පොහොසත් මිනිස්සු කසාද බේදින්න
පොහොසත් නැතත්ම හොයන්නේ?..."

"ඒ එක එක මිනිස්සුන්ගේ ආකල්ප..."

"අපිට ඒ ආකල්ප වෙනස් කරන්න බෑ..."

හංසනී කීවේ සෙමිනි. නමුත් ඒ වදන් ඔහුගේ සිත පතුලටම දනුනේය. විසිරුන සිත ඔහු ලග කොතැනින් දිග හැර ගන්නදැයි ඇ කල්පනා කළාය.

"මට ගෙදර යන්න පමා වෙනවා.."

"නෑ... පැයෙන් ගෙදරට එක්ක යන්නමි."

"අම්මා මොකක් හරි හිතා ගෙන ඉන්නේ. ඒත් මගෙන් අහන්නෙ නෑ..."

ඔහු දෙය බලාගෙනම ඇය කියවයි.

"ඒක මගෙ හිතට බරයි.."

"ඇයි ඒ?"

"වෙඩිවර කාලෙකට අම්මගෙයි මගෙයි අතර රහසක් තිබ්බෙ නෑ..."

ඇ පුසුමක් හෙළුවේ අඩන්න බැරි කමටයි. එක්වරමම නිශ්ශබ්ද වූ හංසනී දෙය රාජීව් වාහනයේ ඉදිරි කාණ්ඩාඩයෙන් බැලුවේය. ඇගේ මුහුණේ දුකක් ඉතිරි තිබිණි.

"ඔයා මං ගැන අම්මට කියන්න. එතකොට පුත්තෙ ඉවරයි."

"නෑ... පුත්තෙ පටන් ගන්නෙ එතනින්.."

"ඇයි ඒ..."

"ඔයාට ඒ ගැන කිව්වට වැඩක් වෙන්නෙ නෑ."

"වැඩක් වෙයිද නැද්ද බලන්න කියන්න බැරිද?"

ඔහු ඇසුවේ තද ස්වරයකිනි.

"අපෙ අම්මා සල්ලිකාරයින්ට කවදාත් විස්වාස කරන්නෙ නෑ..."

"මාර අවාසනාව... හේතුව?..."

"ගොඩක් කියෙනවා.."

"එකක් කියන්න බැරිද?"

හංසනී කල්පනා කළාය. ජීවිතය පිළිබඳ හංසා කිසිවිටෙකත් ජීවිතය ගැන හොඳ තීරණයක් ගත නොහැක. අම්මා කියන්නා සේ ජීවිතයේ අමිහිරි මතක නැවත මතක් කිරීම හිතට දඩ දුකකට මගක් වෙයිද?

"ඒ විතරවේ කල්පනාව... මං අහන්නේ මොකද්ද ඔය හේතු... බොරුවට එක එක හේතු ඉදිරිපත් කරලා ඔයා මගෙන් ඇත් වුණොත් මං ආයෙ රට යනවා... කවදාවත් ලංකාවට නොඑන්නමි"

හංසනීගේ සිත එවර නම් බිය වුණේය. වාදකර කර පැමිණියා මිසක එන්නෙ කොහෙද කියා මග බලා ගන්නවද නොහැකි විය.

"එහෙම කරන්න එපා කවදාවත්ම..."

"මට ඔයා ආදරේ නැත්නම් මං මොනව්වද වෙහෙ ඉන්නේ?"

"ඇයි ඔහොම කේන්ති ගන්නේ?"

"මොකද්ද ඔය හේතු.. ඇයි මට ඒවායින් එකක් හරි කියන්න බැරි.. මාව අවිශ්වාසද, සැකද?"

ඔහු එක්තරා නිවසකට හරවා රිය නවත්වමින් කීවේය. හංසනීගේ හිත ගැස්සිනි. මේ පැමිණ ඇත්තේ කොහෙද? ඇය එය වටහා ගන්නට මෙන් රාජීව්ගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. ඔහු ඉදිරිපස වූ දන්වීම පුවරුවකට අත දිගු කළේය.

ජ්‍යාතිශාස්ත්‍රයේ පියදාස විජේසිරි නමින් යොතු අතුරින් මුද්‍රිත දන්වීම පුවරුවක් නිවසේ හේට්ටුවට මදක් වෙනමින්

තිබිණි. නිවසේ විවෘත ඉදිරිපස කොටසේ මිනිසුන් හා කාන්තාවන්
කීප දෙනෙක්ද සිටිනවා ඇය දුටුවේ එවිටයි.

"මෙහෙ ආවේ මොකටද?"

ඇය ඇසුවේ ප්‍රශ්නාර්ථයක් මුහුණේ රඳවමිනි.

"දන් ටිකකට කළින් අම්මයි මමයි ආවේ මෙතෙක්ට.."

"ඉතින්.... අම්මා දන් මෙතන ඉන්නවද?"

"ඔව්..."

රාජීව් ඇගේ මුහුණ දෙස බලාගෙනම සිතාසෙමින්
කීවේය.

"අනේ ඔයා මේ මොනවද කරන්නේ.. මාව බස් හෝල්ට්
එකට අරන් ගිහින් දාන්න.."

"ඇයි අපේ අම්මා හම්බ වෙන්න ඔව්වර් බය?"

"මට ඔය කාගෙවත් අම්මලා හම්බ වෙන්න ඕන නෑ..."

ඇය අස්මඩල මහත්මියගේ රූට හිසක් ඇදගනිමින් කීවාය.

"පිස්සු කෙල්ල.. මේ අපේ අම්මා වෙතන නෑ. මං
අම්මට ගෙදර දාලා තමයි ඔයා හම්බ වෙන්න ආවේ.. අපේ
අම්මා කිව්වා මෙතන හරි හොඳයි... ඔක්කොම ඇත්ත කියනවා
කියලා.. ඉතින් මමත් අපොයිමන්ට එකක් දාලා ගියේ ඔයා
එක්ක එන්න..."

හංසනිගේ හිතේ ඔහු ගැන විස්තර කළ නොහැකි
මොකද්දෝ පැහැදිලික සෙවනැල්ලක් වැටිනි. ඔහු මේ අයුරින්
තමා ගැන වෙනසෙන් සැබෑවටම ආදරේ නිසාද?

"ඔයා ඇතුළට යන්න.. මං එළියෙ ඉන්නමි... ඔක්කොම
කියන දේවල් හොඳට මතක තියාගන්න, අපි දෙන්නගෙ
සම්බන්ධ ගැන තමයි කොඩක් දත ගන්න ඕන..."

රාජීව් වෙලාවක් සවහන් කළ පුංචි කඩදාසි කැබැල්ල
කාමරයට ඇතුළුවන තැන සිටගෙන ලන් තරුණයාට දුන්නේය.
හංසනි සිටියේ රාජීව්ගේ අත අල්ලා ගෙනමය. මෙතැනට පැමිණි
මොහොතේ පවත් ඇගේ සිතට වටහා දිය නොහැකි බියක්
වැනි හැඟීමක් දැනෙමින් තිබේ. ඉඳගෙන සහ හිටගෙන සිටින
මිනිසුන් ගැහැණුන් කීප දෙනා තමන් දෙසත් රාජීව් දෙසත්
හොඳින් බලන අයුරු ඇයට දැනෙයි.

"ඔං එළියෙන් ඉන්නවා.. ඊළඟට ඔයා යන්නේ..."

කාමරය තුළින් වයස්ගත කාන්තාවක් එළියට එද්දී ඔහු
කීවේය. සුවිද දුම් හා කට්ට කුමළල් සුවිද ඇගේ නාසයට
දැනිනි. හංසනි රාජීව්ගේ අත අතහැර දමා කාමරය තුළට
ගියාය.

මිනිසුන් අනාගතය ගැන දන ගන්නට සාප්පරකරුවන්
පසුපස දිවයන්නේ මොකටදැයි හංසනිට සිහිනි. සිදුවන දෙයක්
සිදුවන අවස්ථාවක මුහුණ දෙතවා මිය එවන් දෙයක් සිදු
වෙතියි සිත බලාපොරොත්තුව දුකෙන් සිටින්නේ කුමකටද?
මුහුණේ අඳුරක් ඉහිරවාගෙන එළියට ආ හංසනි දකිද්දී රාජීව්ගේ
සිතටද ප්‍රශ්නයක් නැගිනි.

"ඇයි?..."

"නෑ.... මොකුත් නෑ..."

ඔහු අනුව ඇයද රියට නැගුණාය.

"මොකුත් නැති වෙන්න බෑ. දන් මට 'කුරා' කියන
දේවල් ඔක්කොම කියන්න ඕන..."

රිය පනගන්වා පාරට ගනිමින් ඔහු කීවේය. අඩන්න බැරකමට හංසනි සිනාසුනාය.

"ඔයා මොකටද මාව මේවගේ ගමනක් එක්ක ආවේ..?"

"මං බොරුකාරයෙක් නෙවෙයි කියලා සාස්තරේට කියවෙයි කියලා..."

"ඔයා බොරුකාරයෙක් නෙවේ. ඒත් අපිට මේක ආදර සම්බන්ධයක් විදිහට දිගට අරන් යන්න බෑ... මං ඔයාට හැමදාම කියන්නෙ ඒකනේ..."

"ඒක පුදුම කතාවක්නේ"

ඔහු රියේ වේගය වැඩි කළේය.

"ඔව්වර හයියෙන් යන්න එපා..."

ස්වයරින් විලය මත වූ ඔහුගේ අතක් මතින් හංසනි අත තබමින් කීවාය.

"මොකදද සාස්තරේට කිව්වේ කියතව්නෝ..."

ඔහු ඉවසීම පලාගිය හඩකින් කියද්දී ඇගේ දෑසට කළුපි පිරිනි.

"කවදාහර්... මේ සම්බන්ධයෙන් ඔයයි මමයි එකතු වුණේත් ඔයාගෙ අම්මා හරි අපේ අම්මා හරි අපට නැති වෙනවා කිව්වා"

ඇයට ඇසිනි.. කම්පුල් දිගේ ගැල කළුපි ඇකය මත වූ පොත් ගොඩට වැටිනි.

රාජ්වීගේ සිත සිය දහස් වෙති වරටත් පසුතැවිලි වූයේ හංසනිව සාස්තරකරු හෙට රැගෙන ගියාවය. ඇගේ හෙතීන් ගිලිහෙන කඳුළුක තමන්ට ඇති සෙතෙහස ලියැවී ඇති වග ඔහු දුටුවේය. කාරය නැවත්වා ඇගේ සිත හඳුන්වා ඔහුට

හොඳටම උවමනාව තිබුණි. නමුත් ඇයව ඉක්මනින් කෙසේ හෝ ගෙදරට හැරලවා ලීමේ වගකීමද තමා අත ඇති බව ඔහුට සිහිපත් විය. ඒත් රාජ්වී මහරගමත් තුගේගොඩත් අතරදී කාරය නතර කළේය. හංසනි තිගැස්සී ඔහු දෙස බැලුවාය. ඔහු දකුණත සෙමින් ඇගේ උරහිස මතින් තිබ්බේය. යළිත් ඇගේ ඇසිපිය වේගයෙන් සැලිනි.

"හංසනි... හොඳ ළමයා වගේ මං කියන දේ අහන්න..."

ඇ කතා නොකර ඔහු දෙස බලා සිටියාය. කාරය තුළින් දකුණත සිසිලයට වඩා උණුසුමකින් තමා පිවිටෙන වග ඇයට දැනිනි. මොහොතකට පෙර සිත තිබූ සතුට සැනසුමට සිදුවූයේ කුමක්ද?

"ඔය කියන තැම සාස්තරයක්ම ඇත්ත වෙන්නෙ නෑ..."

"එහෙනම් ඔයා කිව්වේ එයා ඇත්ත කියනවා කියලා..."

"මමත් හිතුවේ එහෙම තමයි..."

"ඒ උනාට ඒ ඇත්ත වෙන්න ඇති කිව්වේ. අනේ මට අම්මලාගෙ හිත රිද්දවලා... මගේ ලෝකයක් ගැන කොහොමටත් හිතන්න බෑ"

"ඔන්න ඔක හිතෙන් අමතක කරලා දාන්න..."

"අමතක කරලා දාන්න..! එහෙම පුරවන්ද? ජීවිතේ ඉස්සර වෙලාම අහපු සාස්තරේ... ඒකට කිව්වේ.. බය හිතෙන දේවල්"

හංසනිගේ දෙනෙතේ කළුපි යළිද අරිත් විය.

"මට ඉක්මනට ගෙදර යන්න ඕන..."

අත බැඳී මරලෝසුව දෙස බැලූ හංසනි විසල් වුණ දෙනෙතින් කිව්වාය. වෙනඳා ගෙදර යන වෙලාව ඒ වනවිටත් විනාඩි හතළිස් පහකින් පමණ පසුවී තිබිණි. ඔහු කිසිවක් නොකියා කාරය පාරට ගත්තේය. හංසනි කීප වරක් රාජ්විගේ මුහුණ බැලුවේ ඔහු කාරය පදවන වේගයටයි. ඉදිරියෙන් ආ පොද්ගලික බසය නිසා ඔහු තිරිංග තද කළ වේගයට හංසනි ඉදිරියට විසිවිනි.

"අ-නේ...."

ඇය ඔහුගේ දකුණත මතින් අත තිබ්බේ ගැහෙන හදවතිනි.

"හෙමින් යමු.. මට පමා වුණාට කමක් නෑ.."

"මං මැරුණත් ඔයාට මං මැරෙන්න දෙන්නෙ නෑ.."

රියේ වේගය අඩු නොකරම ඔහු කීවේය. කලවතුගොඩ හන්දියට ආසන්න වෙද්දී හංසනිගේ හදවතට කිව හොහැකි වේදනාවක් දුනිනි. වෙනඳා කාරයෙන් බහින පුරුදු පැතින් රිය නතර කළ ඔහු ඉදිරිය බලාගෙනම සිටියේය. ඔහු එලෙස සිටියදී කාරයෙන් බැස යන්නට හංසනිගේ සිත ඉඩ හුදුන්තේය. ඒ නිසාම ඇය ඔහුගේ උරයකට අතක් තබා මුහුණට එබුණාය.

"ඇයි ඔහොම ඉන්නේ?.."

"එහෙනම් මට හිතාපොත්තද කියන්නේ?"

"නෑ.. අපි තරහ නොවී ඉමු.."

"තරහ නොවී ඉන්න කමයි මං. ඔයාට ආදරේ කරන්නේ...."

ඉන් එතාට ඒ ගැන කතා කරන්නට ඇයට අයිතියක් නොවුනි. මේ ගැන තව සිතන්නට ඇයට උච්චතා විය. කැලෑ ඇති සිතින් කිසිවක් ගැන සිතන්නට එක් තීරණයක් ගන්නට එක් නොහැක.

"පරිස්සමින් යන්න... මං යනවා..."

ඇය සිත සිරකරගෙනම කාරයෙන් බැස්සාය. පාර තරහා මාරු වී තවත් වරක් කාරය දෙස බලද්දී එය යළිත් බොරැල්ල පැත්තට ඉහිල යනු ඇයට පෙනිනි.

රාජ්‍යයේ සිතට දඩ පසුකැවිල්ලක් දැනිනි. ඇය සාත්තර කරු ලෙසට රැගෙන ගොස් තමා කළේ දඩ වරදකිසි ඔහු යළි යළිත් සිතුවේය. කොතැනක හෝ තනිවී මේගැන නව දුරටත් කල්පනා කර මේ අවුල ලිහා ගන්නට ඔහු සිතුවේය. ඒ නිසා ඔහු බොරුල්ලෙන් පුරහල දෙසට රිය පැදවුවේය. විහාර මහ දේවී උද්‍යානය අබියසින් කාරය නතර කළ ඔහු උද්‍යානය තුළට ඇතුළුව කිසිවෙකු නොසිටින නිසා තැනකට ඇවිද ගොස් සිමෙන්ති බංකුවක් මතින් ඉදගත්තේය.

මිනිසුන් සිටින්නේ කොතරම් සතුටෙන්දැයි උද්‍යානය පුරා සිතා මුසු මුහුණින් ඒ මේ අත ඇවිදින කතාබහ කරන සිතායෙන මිනිසුන් දකිද්දී ඔහුට සිතුවේය. ඒත් තම සිතේ මෙතෙක් දිනක් පැවති සතුටට වූයේ කුමක්දැයි ඔහුටම සිතාගත නොහැක. තම ආදරය ගැන විශ්වාසනීය බවක් හංසනි තුළ ඇති කරන්නට යද්දී ඒ ආදරය ප්‍රතික්ෂේප වී තමා ලෙසටම පැමිණ ඇතැයි ඔහුට දැනිනි. රාජ්‍යයට දිගු සුසුමක් හෙළුනේය. මවුපිය ඇසින් මිදුනු දරියක් රාජ්‍ය සිටි දෙසට දිවළුනු ඔහුගේ නෙතට අසුරිය. ඔහු බලා සිටියේ සිතා යෙමින් දිව එන දැරියගේ පිරුනු පුරුහල් මුහුණ දෙසයි. හංසනිටත් තමාටත් මෙවැනි දරුවෙක් හදාගෙන මෙවැනි ජීවිතය ගොඩ නගා ගන්නට ඇත්නම් කියා දැරිය යුතු තත්ත්වයන්ම ඔහුට සිතිනි.

"එබ්බේ... කම වාලි..."

ඔහුගේ සිත සිතුවිලි බිඳුනේ ලෙහිත් ඇසුනු කටහිටයි. දරියගේ රුවට සමාන රුවක් ඇති සුදුම සුදු තරුණියක් දැරියට අඩ ගසයි. ඒ දරියගේ මව වන්නට ඇතැයි ඔහුට සිතිනි. රාජ්‍ය වෙනතක බැලුවේ තව දුරටත් ඔවුන් දෙස බලා සිටින්නට සිත සිතුවිලි ඉඩ නොදුන් නිසාවෙනි.

අහසෙහි ඉහිරි ඇති අව රශ්මිය මඳක් සැරය. එය ගතට නො දනෙන්නේ වියනක් සේ සැදී ඇති ගස් නිසාවෙනි. නිල් වළාකුළු මතින් ඉහිරි ඇති සුදෝ සුදු වළාකුළු අතරින් ඔහුගේ නෙත මැවුනේ හංසනිගේ මුහුණයි.

"ඒයි... මේයා කොහෙද මේ...?"

රාජ්‍ය සැබැවින්ම තිගැස්සී ගියේ උරහිස මතින් තැබුණු අත් පහසවත් වඩා කන ලෙහිත් ඇසුනු කට හඩටයි. ඔහු හිස පිටුපසට නරවන්නත් පෙර ඇය මුහුණට එබුණාය. කසිතාගේ මුහුණ යුගු සැනින් සිත පැතු නිදහස සහ සැනසුම අහිමි වී ගිය බවක් ඔහුට දනුනේය.

"මොකද හලෝ මේ... මං මේ වගේ සිත් එකක් දක්කමයි... මොකද අත්සව් එක..."

ඇය අනවසරෙන්ම එතැනින් ඉදගෙන ඇසුවාය.

"මුකුත් නෑ..."

"නැතිවෙන්න බෑනේ... ඔයා සාමාන්‍යයෙන් මේ වගේ තැනකට මේවගේ වෙලාවක ඇවිත් මෙහෙම කල්පනා කරන කෙනෙක් නෙවෙයිනේ?"

"මිනිස්සුන්ට කල්පනා කරන්න මොනතරම් ප්‍රශ්න කියෙනවද?"

"මිනිස්සුන්ට ප්‍රශ්න ඇති. මං අනන්‍යතාවයට කියන ප්‍රශ්න මොකක්ද කියලා..."

"මිනිස්සු කියන්නේ නැති ප්‍රශ්න භාර භාර අහන්න එපා. හයිතා..."

රාජිව් කීවේ ඇතින් පෙනෙන මහා මාර්ගය දෙස බලමිනි.

"ඒ කියන්නේ ඔයාට තනිවෙලා කල්පනා කරන්න ප්‍රශ්නයක් තියෙනවමයි නේද රාජිව් අයියා... ඔයාට තනියම කල්පනා කර කර ඉන්න වෙලාවක් තියෙනවා. ඔයාට අපේ ගෙදර එන්න තමයි වෙලාවක් නැත්තේ....?"

හයිතා පටන් ගත්තේ තවත් අනවශ්‍ය කතාවක් කියා රාජිව්ට සිතුවිනි. ඔහු ඔවුන්ගේ ගෙදර නොගියේ වෙලාවක් හැකි කමට නොව, වෙනත් හේතුවක් නිසාය. හයිතාගේ නිවසට යෑමෙන් තමන්ට තවත් අනවශ්‍ය ප්‍රශ්නයකට මුහුණ දීමට සිදුවන බව ඔහු දන සිටියේය.

"මං අම්මාට කිව්වා.... රාජිව් අයියලාගේ ගෙදර යමු කියලා.... ඔයා එන්නේ නැත්නම් අපි ඔයාලාගෙ ගෙවල් වලට ඇවිත් යන්න එපැයි.... අම්මා කිව්වා ලෙහි දවසක ඔයාගේ ගෙදර එන්න ඕන කියලා...."

"ඒ මොකටද?..."

ඔහු ඇසුවේ හිතේ එකවරම ඇතිවූ ප්‍රශ්නයටයි.

"මොකටද අහන්නේ... ඉස්සරහ් අපි ආවේ. ඇත්තමයි රාජිව් අයියා ඔයා රචි ගියාට පස්සේ ගොඩක් වෙනස් වෙලා. ඉස්සර ඔයා ඔහොම නෙවෙයිනේ"

"මිනිහෙක්ට හැමදාමත් එක වගේ ඉන්න බෑ හයිතා. වෙනස් වෙනවා"

"ඒත් හිත වෙනස් වෙන්න බෑනේ"

"වෙනස් වෙන්න පුළුවන්...."

ඔහු හිඳගෙන සිටි තැනින් නැගිටින්නට සේ සැරසුනේය. හයිතා ඔහු දෙස බැලුවේ බලාපොරොත්තු පිරින බැලීමකි.

"ඔයා දන් කොහෙද යන්නේ?..."

"ගෙදර...."

"මාත් එක්ක පොඩි ගමනක් ගිහින් යමුද?"

"පොර් හයිතා.... මං දන් ගෙදර යන්න ඕන...."

හයිතාගේ මුහුණේ අඳුරක් ඇදෙනු ඔහු දුටුවත් එය නොදුටුවා සේ සිටින්නට උත්සාහ කළේය. ඇයට අනුකම්පා කරන්නට ගියා නම් තමන්ට හිතන්නට තවත් ප්‍රශ්නයක් ඉතිරි වන බව ඔහු දන සිටියේය. හයිතා එතැන් සිට ඔහු දෙස බලා සිටියදී රාජිව් උද්‍යානයෙන් පිටට ගොස් කාරයට නැගුනේය.

තංසනී තුළ ඇති ටී ඇති වෙනස ලාලිතා පැහැදිලිවම වටහා ගත්තාය. ඒත් ඒ ගැන ඇයගෙන් විමසන්නට, ඒ ගැන ඇය තමා සමඟ තවම කතා නොකළ බව ඇයට සිහිපත්විය. පෙරදා පන්ති ඇරි තංසනී නිවසට ආවේද පමා විය. වෙනදා ඇය තුළ ඇති ප්‍රබෝධමත් බව ඇය තුළ නොතිබූ බව ලාලිතා ඒ මොහොතේද දුටුවාය.

මයා නිම කළ ඇඳුම් කාමය පිළිවෙලට තවමත් සිටි ලාලිතා දියණියට කතා කළාය. තංසනී ඇ වෙත ආවේ උදාසීන අයුරිනි. අත් නැති රතු චිෂර්ටයක් සහ කෙටි කළු සායක් ඇඳසිටි ඇය තවම අවුරුදු දාසයක දාහතක කුඩා දරියක් මෙනැයි ලාලිතාට පිහිනි.

"ඔයා ඉන්ටර්ව් ගිය රස්සාවට මොකද දන්වන නෑ නේද වුණේ?"

කතා නැතුවම පිළිවෙලට ගවුම් පොඩි තවා වේසයේ පැත්තක තබන දියණියගෙන් ලාලිතා ඇසුවාය. තංසනීගේ හිත

ගැස්සිනි. මෑතක සිට කොතැනක හෝ සිදුවීමක් සිහිපත් කළත් ඔහුගේ මතකය ඇත. ඇයට සුසුමක් හෙළිනි.

"ඒකට කට්ටිය ගන්න ඇති... ඒකනෙ මට ලියුම ආවේ නැත්තේ..."

දියණිය හුස්මක් හෙළුවේ රැකියාව පිළිබඳ ලියුම නොලැබුණාටද වෙනත් හේතුවකටද කියා ඇයට විටහා ගත නොහැකි විය. ඇ සමහ කතා කරද්දී ඇගේ සිත විවර වී යම් තොරතුරක් ලැබෙන්නටද බැරි නැතැයි ලාලිකාගේ සිතට සිහිනි.

"තව ඔන තරම් රස්සා කියෙයි පුතේ... ඉස්සර වෙලා ඔයා ඉගෙන ගන්න, මට තවම පුළුවන් ඔයාට සලකන්න."

"ඒ උනාට ඔයා පව්.. ඔයා ලෙඩ වුණදා ඉඳලා මට බයයි..."

"ඇයි ඒ? ඔයා බය වෙන්න එපා... අක්කා ඇත් වෙලා හිටියට... ඔයාට ආදරෙයි..."

"ඔයා ඉන්නෙද්දි මට ඔය කවුරුවත් ඕන නෑ අම්මා..."

"නෑ.... මං කිව්වෙ මං නෑති කාලෙක..."

"ඔයාට පිස්සුද?... විකාර කතා කියන්නේ... වාරුනි අක්කා මට ආදරේ වුණාට ජීවිත්ත අයියට මං නම් ආස නෑ අම්මා... එයා ජීවිතේ පිළිවෙලක් තැනි කෙනෙක්..."

"ඒක තමයි. ඔයා තෝරගන්න කෙනාව පිළිවෙලක් ඇතිව වැඩ කරන කෙනෙක් තෝර ගන්නකෝ..."

ලාලිකා දියණියගේ මුහුණ දෙස භාරෙන් බලමින් කීවාය. හංසනිගේ සිත පිටිවුන විග දුටුනේ ඇයට පමණි. ඔහුගේ වැඩ කටයුතු පමණක් නොව හිතාට කතාවද පිළිවෙලය. ඒත් අම්මා ඇත්තර ලංගන කිසිදු ලෙඩක් එපා කියා ඇ හිත කීවාය.

"මගේ කේන්දරේ නියෝගනෙ කොහොම කෙනෙක් හම්බ වෙනවා කියලද?"

හංසනි කෙටි කොණ්ඩයෙන් විසිරුන කෙස් රොදක් කන අස්සෙන් රුවා ගෙන ඇසුවාය.

"ඔයාගේ කේන්දරේ බලලා කියලා නියෝගනේ ඔයාට හුහක් ලස්සන මහත්තයෙක් ලැබෙනවා කියලා.. මගෙ තිනෙත් ඒකම තමයි පුතේ..."

"ඉතින් ඒකට කිව්වද මට ලැබෙන මහත්තයාට අම්මත් කැමති වෙනවා කියලා..."

ඇසුමේ අත් දෙක හැඩට නමමින් ඇසු ඒ ප්‍රශ්නය මඳක් අමුතු බව ලාලිකාව සිහිනි.

"ඔව්.. ඔයාට හරියනවා කියන්නෙ මගෙ හිතට හරියන එකනෙ පුතේ..."

"අම්මා සාස්තර විශ්වාස කරනවද?"

හිටි හැටියේ එසේ විමසූ හංසනි ගෙල ඇළ කර ලාලිකා දෙස බැලුවාය.

"සමහර සාස්තර නම් නියෝගවා කිරි ගහට ඇත්තා වගේ ඇත්ත කියනවා. ඒත් මේ කාලෙ නම් සමහර සාස්තර කාරයෝ පල්ලි හම්බ කරන්න බොරුත් කියනවා..."

හංසනිගේ මුහුණට සියුම් එළියක් වැටිනි.

"තාත්තයි මමයි බදින්න කලින් ගිහින් සාස්තරයක් ඇහුවා. ඒකෙ බාගයක් ඇත්ත බාගයක් බොරු..."

"මොකදද අම්මා ඇත්ත..?"

"තාත්තයි මමයි කසාද බැන්දොත් අපි තනි වෙනවා කිව්වා. පුතෙකුයි වුවලා දෙන්නෙකුයි හම්බ වෙනවා කිව්වා."

තාත්තා නැතිවෙනවා කියලාවත් පුතා නැතිවෙනවා කියලාවත් සාස්තරේට කිව්වේ නෑනේ.. එහෙම කිව්වා නම් අපට මොනතරම් පරිස්සම් වෙන්න කිවුණද?...."

ලාලිතා එසේ කියා හංසනි දෙස බැලුවාය. එවන් තත්ත්වයක් සාස්තරයකට හෝ පවසා තිබුණා නම් උණ රෝගය දරුණු වනතුරු ඔහුට සිටින්නට දෙන්නේ නැත. උණ තරක් වී නියුමෝනියාව වැළඳී එයත් අන්තිම තත්ත්වයේ පසුවන බව දනගත්තේ රෝහලට ඇතුළු කළ මොහොතේය. පුතුව අනාරක්ෂිත තත්වයෙන් ගෙදර තබාගෙන සිටින්නේද නැත. ලාලිතාට හුස්මක් හෙලිනි. අම්මාට තාත්තා හා අයියා සිහිපත් වූ වග දැනී හංසනි ඇගේ සිත ඒ කල්පනාවෙන් මුදවන්නට සිතුවාය.

"ඔයා දන්නවාද? අපේ ක්ලාස් එසේ මගේ යාච්චෙන් එයා බඳින්න ඉන්න එක්කෙනත් එක්ක ගිහින් සාස්තරයක් අහලා.."

ගවුම් පොඩියේ රැළි පිළිවෙලට තබා නමමින් යවැසින් මව දෙස බලමින් හංසනි කියාගෙන ගියාය.

"ඉතින්?....."

"මගේ යාච්චට එයා යාච්චෙලා ඉන්න කෙනා ඉන්න නැතම කියලා මේ විවාහය සිද්ධ වුණොත් එයාලට එයාලගේ අම්මලා නැති වෙනවා කියලා... ඒකත් බොරුද දන්නෙ නෑ නේද අම්මා?"

"එහෙම කියන්නම් බෑ.. සමහර විට ඇත්ත වෙන්න ඇති... හද ගමන අනුව කියවෙන සමහර සාස්තර හරියටම හරියනවා..."

හංසනිගේ හිත නැවතත් මලාභිත විය. ඇය අම්මට යෙහෙළියකගේ පිට දමා මේ කතාව කිව්වේ "ඔවා බොරු" කියන වදන අසාගැනීමටයි. ඒත් අසන්නට වුණේ තවත් හද

රිදවන දෙයකි. තිරවුල් මතසින් ඇයට එම වැඩිය කරන්නට නොහැකි බව දනිනි.

"ඔයාට මේ ටික නවා ගන්න පුළුවන්ද?... මගේ ඔරුව රිදෙනවා."

හංසනි දැනත් හිස අල්ලාගෙන කියද්දී ලාලිතාගේ සිතට සිසුම් සැකයක් පහළ විය. බොහෝ වේලාවක් ලාලිතා තනිවම ගවුම් පොඩි පිළිවෙලට නැමුවාය. ඇගේ සිත විවිධ දේ ගැන සිතන්නට විය. දියණිය තුළ හදිසියේ ඇති වූ වෙනස දන ගන්නට ලාලිතාගේ සිතට යාන්තමින් හැකි වුවත් ඇ සිත හංසනි ගැන යැක හිතන්නට කැමති වූයේ නැත.

ලාලිතා හංසනි සොයා ගියේ කරමින් සිටි වැඩිය අවසන් කරයි. ඇය කාමරයේ ඇදට වී මුනින් අතට නිදා පිටියාය. හැඩට පිහිටා තිබූ ඇගේ රූව ගැන ඇ එසේ නිදා පිටින විට ලාලිතාගේ සිතට සිසුම් ආඩම්බරයක් ඇතිවිය. ඇදේ ඉඳහන් ලාලිතා දයාබරව හංසනිගේ හිස පිරිමැද්දාය හංසනිට අම්මගේ අතේ උණුසුම් හිසට දනිනි. ඇ වසාගෙන සිටි නොකු වසාගෙන නිදිසේම උන්නාය.

"පුතේ....."

අම්මාගේ ඇමතුවට හංසනිට තව දුරටත් බොරුවට නිදිසේ ඉන්නට නොහැකි විය.

"පුතේ... ඇයි ඔයාගේ ඔරුව රිදෙන්නේ?...."

හංසනි නිදාගෙන උන් ඉරියව්ව මාරු කළාය. අම්මාගේ මුහුණ කෙලින් නොබැලුවද තෙත් කොනකට මුහුණ හෙහෙයි. අම්මා මුදුවට හිස අත ගාද්දී දෙතෙත් පිය වෙත්තේ හොඳනිමය.

"ඇයි හිටපු ගමන් ඔරුව රිදෙන්න ගත්තේ?...."

"දන්නෙ නෑ..."

"ඔයාගෙ හිතේ මොනවා හරි ප්‍රශ්නයක් තියෙනවද?"

"නෑ...."

"එහෙනම් කවදාවත් ඔයා මෙහෙම ඉන්නෙ නෑ..."

හංසනිගේ දෙනෙතට කළු පිරුණේ ඉබේටමය. ඇයට රාජීව් සමඟ ගෙවූ අවස්ථා සිහිගැන්විණි. ඔහු හා ඇයුරු බොහෝ කලක් නොවුනත් ඒ කෙටි කාලය සුන්දරය. හැබැහින් නොවුණත් ඔහු හා ජීවත් වන අයුරු රහසින් සිත අයුරු සිතට හංගන්නට නොහැක.

නිවසේ විදුලි සිතුව හැඩවෙයි. හංසනිගේ සිත සිතැස්සිනි. ඇය කළු බොද වුණ ඇස් මැදින් අම්මා දෙස බැලුවාය. විදුලි සිතුව නොනවත්වා හැඩවෙයි.

"කවුද දන්නෙ නෑ..."

හංසනිට කියවිනි ලාලිතා නැගිට කාමරයෙන් එළියට යද්දී හංසනිගේ සිතට සැනසුමක් දැනිනි. ඇය නැගිට ඇදෙත් ඉඳගන්නාය. ජනේලයෙන් පිට පෙනෙන ජම්බු ගසේ වැසු කුරුල්ලන්ගේ සද්දය ඇය අසා සිටියාය. ඒ බට්ටිව්වන්ද පැණි කුරුල්ලන්ද කියා ඇය විමසිලිමත් වුණාය. අම්මා දොර අරින හඩ ඇසිනි. ඒ සමඟ ඇසුනු කටහඬට හංසනිගේ සිතට සිසුම් සතුටක් දැනිනි. අක්කා හදිසියේ පැමිණෙන්නට ඇත්තේ ඇයි කියා සිතමින් ම හංසනි ඇදෙත් නැගිටියාය.

"කෝ නංගි..."

"අන්න හිසේ කැක්කුම කියලා තිදි... කෝ ජීවත්ත සුනා..."

"එයාට ඉතින් මං අපේ ගෙදර යන්න කතා කළාම දාහක් වැඩි.. කවිදද බැන්දව පස්සේ මාත් එක්ක එකට අපේ ගෙදර ආවේ..."

අක්කාගේ කතාවට හංසනිට දුක සිතිනි. කෙනෙක් විවාහයක් කර ගන්නේ, රැකවරණයක්, ආදරයක්, ආරක්ෂාවක් පතාය. නමුත් අක්කාට ඒ කිසිවකින්වත් සැනසීමක් නැතැයි හංසනිට සිතිනි. රැස් තිදි යහනට පමණක් පිරිමියාගේ ආදරය සිමා විය යුතු නැත. අවශ්‍යද නැත. එය සෑම තත්පරයකම සෑම මොහොතකම හිත ලඟ තිබිය යුතුය. කාමරයෙන් එළියට යමින් සිටි හංසනිට අක්කා දොර ලඟදී හමුවිය. හංසනිගේ උරහිසට අතක් තැබූ වාරුනී ඇගේ මුහුණට එවුණාය. හංසනි වාරුනීගේ බැල්මට අසුනොව් ඉවත බලා ගත්තේ ඇගේ මුහුණේ වෙනස ඇය හඳුනාගනිව් කියාය.

"මොකද මේ?..."

"මොකුත් නෑ..."

"එහෙනම් අම්මා කිව්වෙ හිසරදේ කියලා..."

"ඔව්..."

"ගෙදරටම වෙලා ඉන්න කොටත් හිසරදේ නැදෙන්නවා තමයි."

වාරුනී එය කීවේ අමුතු විදිහකට සිතාය. ඇය අක්කා දෙස බලද්දී ඇත්තටම තරහවක් සිතට නැගුනි. ඇය ඇද සිටි සාරිය අපිළිවෙලය. යන්නම් ඇහ වටේ සිතාගත් සාරියක් අවුල් වුණ හිසකෙසුත් නිසා අක්කා තුළ වූ සුන්දරත්වය මිලිනි ගොස් ඇතැයි හංසනිට සිතිනි.

"ඉතින් හිටගෙනම ඉන්නේ... ඉඳගන්න..."

"මං ඉක්මනටම යන්න ඕන.. ඔයාගෙ පැට්ටිඩයක් කියන්න ආවේ..."

අම්මා දෙසද බලමින් වාරුනී එසේ කියද්දී හංසනිට සුදුම සිතුවි.

"මගේ... මොකද්ද?"

"ඔයා බලන්න හෙට මනමාලයෙක් එනවා..."

"මාව බලන්න..... මනමාලයෙක්! අක්කට පිස්සුද?"

"පිස්සුවටද මනමාලයෙක් එන්නේ කසාද බදින්න මිසක්"

හංසනිගේ කතාවෙන් හිත රිදුනු වාරුනී කිව්වාය. ලාලිතාට දෙදෙනාගේ කතාව අතර මැදට එන්නට සිතුවේ හංසනිට කේන්ති ගොස් ඇති බව වැටහුන නිසාය.

"මොකද මේ?..."

"ඔයාලා ඔක්කොම මට හොරෙන් එක එක දේවල් කරනවා... මට මනමාලයෙක් ඕන කියලා මං කිව්වේ නෑනේ"

හංසනී ගස්සාගෙන ගොස් පුටුවක ඉඳගත්තාය. රිදුනේ වාරුනීගේ සිත නොව ලාලිතාගේ සිතයි. ඇය කාටත් වඩා හොඳින් හංසනිගේ සිත දනියි. වැඩිමල් දියණිය ඉක්මන් වුවා වැඩියයි ඇයට සිතිනි. එය කිවයුතු ක්‍රමයක් ඇත. ඒ ක්‍රමයට කිව්ව නම් මෙවන් තත්වයක් ඇතිවන්නේ නැත.

"මෙයාට කොල්ලෙක් ඉන්නවද දන්නා නෑ. ඔව්වර කේන්ති ගියේ, දවසක් අරයන් දක්කා කිව්වේ කොල්ලෙක් එක්ක පාර පනිනවා..."

"එහෙම සැක හිතන්න එපා ලොකු දුව නංගිට එහෙම කෙනෙක් ඉන්නවා නම් මට කියනවා..."

"එහෙනම් ඔව්වර කේන්ති යන්නේ ඇයි..?"

"ඒ ලමයා අසනිපෙන් ඉන්නේ"

"අම්මා නංගිට හුරුකල් කරනවා වැඩියි..."

වාරුනී අම්මාගේ කරගත් ප්‍රසූතෙන්ම කියමින් පුටුවක ඉඳගත්තාය.

"ඉතින් නංගි නැතුව මං වෙන කාට හුරුකල් කරන්නද? අපි දෙන්නට අපි දෙන්නා විතරයිනෙ ඉන්නේ..."

"එහෙම නෙවේ නේ මං කියන්නේ"

"එහෙනම් කොහොමද?"

හංසනිට ඒ කතාව නෑසෙන තැනකට නැගිට යන්නට සිතුවාය. අම්මාගේ පුටුව අක්කට නේ කෝප්පයක් වක්කර දෙන්නට සිතා ඇය කුස්සියට ගියාය.

"දන් නංගි ඉන්නෙ කසාද බදින වයසේ. මං මේ ජීවත්තත් එක්ක වුණත් එකතු වෙලා එයාට මනමාලයෝ හොයන්නේ අම්මට කියෙන බර විකක් අඩු කරන්න..."

"පොඩි දුව මට බරක් නෑ..."

ලාලිතා එය කිව්වේ සැබැවටමය. වාරුනී ගෙදර සිටින කාලයේ මෙන් හංසනිගෙන් කරදරයක් නැත. ඇය ගෙදර ඉන්නවා නොඉන්නවා දන්නේනේද නැත.

"අර ජීවත්ත කියපු කවිටිය හෙට නංගිට බලන්න එන්න දාගෙන... මට පණිවිඩේ කියන්න කියලා වික දවසක් කොහෙද එන්න වෙලාවක් නෑනේ..."

"ඔයාලගෙන් වැඩ කිසි පිළිවෙලක් නෑ" මං එදා ඒ කටයුත්ත එහෙදිම එපා කිව්වනේ..."

"ඒ උනාට ජීවත් ඒකට කැමතියිනෙ අම්මා. කොල්ලා හොඳයිලු මාමට වෑන් දෙකක් තියෙනවලු."

"ඉතින් ලමයෝ මාමට වෑන් තිබ්ලා මොකටද ඒ ලමයාට නැතුව. ඔයත් මෝඩයි තමන්ගෙ දෙයක් නැතුව අනුන්ට මොකට තිබුණත් මොනවටද"

ලාලිතාගේ සිතට සැබැවටම තරහවත් තිබිණි. අනිවාර්යයෙන්ම හංසනී තමා සමඟ කරනා වන බව ඇය දන

සිටියාය. හෙට ඔවුන් පැමිණෙන ගමන නතර කරන්නට පුළුවන නම් කියා ඇයට සිහිනි.

"බැරි ද ඒ අයට එන්න එපා කියන්න..."

"පිස්සුද අම්මට... එතකොට කොහොමද ජීවා නැදැයින්නේ මුණ බලන්නේ...?"

ලාලිතාගේ සිතට දැඩි අසරණ කමක් දැනිනි. හංසනි නම් ඒ යෝජනාවට කිසිසේත් කැමති නොවන වග ඇය දන උන්නාය. බෙහෙත් ගන්නට ගිය වෙලේ උදව් කළ තරුණයා සමඟ ඇයගේ සමීප සබඳකමක් ඇති වග ලාලිතා කේරුම් ගෙන සිටියේ එදාමය. සිනාවක් නැති මුහුණින්ම වාරුනීට හේ කෝප්පයක් ගෙනවිත් දුන් හංසනි යන්නට සැරසුණාය. වාරුනී ඇගේ අතකින් අල්ලා ලගින් ඉන්ද වුවාය.

"ඔයා දන් බබෙක් නෙවේ.. කසාද බඳින වයසේ ඉන්නේ... ඔයා හින්දා අම්මත් හිතේ බරෙන් ඉන්නේ..."

"ලොකු දුව..!"

ලාලිතා ඒ කතාව වහා නැවැත්තුවේ කේන්තියෙනි.

"මට ඔයාලා දෙන්නම එකයි... මට ඔයාලාව ජීවිතේ කටදාවත් බරක් වුණේ නෑ. තවත් බරක් නෑ..."

අම්මාගේ ඇඳුම්බර කටහඬට හංසනිගේ හිත පිටිවිනි. අක්කාට බැන විදින්නට තරම් කේන්තියක් හංසනිගේ සිත ඇතිවිය. නොලැබෙන දෙයකට... කිසිදා අයිති කර ගන්නට නොහැකි දෙයකට ඇඳුම් කර වැඩක් නෑ හේදයි කුස්සියේ සිට හංසනි බොහෝ වර සිතුවාය. හේ කෝප්පය වත් කර ගන්නා තුරුත් ඒ සිතුවිල්ල සමඟ එකඟතාවයකට ඇයට එන්නට නොහැකි විය.

"කොහොම වුණත් ජීවිතක අයියා එදා කියපු මතමලො ඔයාට බලන්න හෙට එනවලු..."

"ඉතින්"

"ඉතින් ඔයා ලස්සනට ලෑස්ති වෙලා ඉන්න. කොල්ලා දක්ක ගමන් එක පාරටම කැමති වෙන්න"

"හා.. මං අදින්න ඕන මොකදද? සාරියද?"

ලාලිතාට හංසනිගේ කතාව පුදුමය ඇය දියණියගේ වචන විශ්වාස කළ නොහැකිව සේ ඇය දෙස බලා සිටියාය. වාරුනී ගේ මුහුණේ සිනාවක් සටහන්ව තිබිණි.

වාරුනී බොහෝ සන්ධ්‍යාවී නිවසින් පිටව යන තුරුත් හංසනී සතුටෙන් සිටින බව පෙන්නවන්නට උත්සාහා කළාය. ඇය සිතාසෙන බව පෙන්නුවද හඳවන ඇතුළතින් වැළසෙන බව දනුනේ ඇයට පමණි. ඔහුට ආදරෙයි කියා පොරොන්දුවක් දුන්නේ නෑක. ඔහුගේ විවාහ යෝජනාවට කැමැත්ත දුන්නේද නෑක. තවුත් සිතා ගන්නත් බැරි ලෙස ඔහු හඳවනේ ලැබුම් ගෙන සිටියේය.

"අර ඔයාගෙ දම්පාට සාරිය ලස්සනයි. අපි එතකොට ඒක ඇඳගෙන ලස්සනට හැඩ වෙලා ඉන්න... එක පාරටම කොල්ලට කැමති වෙන්න...."

නිවසින් පිටවන්නට පෙර වාරුනී කියද්දී හංසනිගේ හඳවන පිටිවිනි. ඔහු ලස්සනයි කියා රැගෙන දුන් සාරිය තවෙකෙකුට ලස්සන බලන්නට ඇදිය යුතු නොවේ. කොහොල්ලිය ඇත පාරේ නොපෙනී යන තුරු හංසනී අම්මා සමඟ මිදුලට බැස බලා සිටියාය.

"හිඟන්ති වගේ ගෙදරට එන කොට දුකත් හිඟන්තිවො..."

ලාලිතා එසේ කිව්වේ හදවතේ සැබෑවටම උපන් දුකෙනි.
හංසනි ඒ කතාව ඇසුණත් නැසුන ගාතට සිටියාය. කුරුළු
ජෝඩුවක් මිදුල කෙළවරේ ඇති කොබෝලිල ගසේ වසා කෑගසයි.

"ජීවත්ත ලොකු දුටුට හරියට සලකන්නෙ නැද්ද
මන්දා...හොඳට තිබ්බ ඇහත් වැට්ලා ගිහිත්... දුක හිතෙනවා..."

"ඉතින් එයාට හොඳට කලා බිලා ඉන්න බැරිවියැ..
එතකොට ඇහ මහත් වෙයි..."

"එහෙම නෙමේ පුනේ... කෙනෙක් නිරෝගී වෙන්න හිතේ
සතුටකුත් තියෙන්න ඕන..."

"හිතේ සතුට නැත්නම්..."

හංසනි අම්මා දෙස බැලුවේ ඇත්තටම ප්‍රශ්නවේ
උත්තරයක් බලාපොරොත්තුවයි. මේ දිනවල තමා සිටින්නේද
සිතේ සතුටක් නැතිවය. එසේ නම් තමාත් අම්මා කියූ අයුරින්
වෙනස් විය යුතුය.

"හිතේ සතුට නැති වෙන කොට මුණේ තියෙන ලස්සන
යනවා පුනේ. කන කෑමක් වත් ඇහට අල්ලන්නෙ නෑ එතකොට...
ඇයි ඉතින් හිතේ ගින්දරෙන්තෙ ඉන්නේ"

කාමරයට ගිය වහාම කණ්ණාඩියෙන් රූපය දෙස බැලිය
යුතුයි කියා හංසනි සිතා ගත්තාය. ඇය අම්මා සමඟ යළි
ගෙතුළට ආවාය.

සාලයට පැමිණ හංසනි දෙකකුල් දිග හැර පුටුවෙන්
ඉඳගත්තාය. ඇයට තනිවෙන්තට ඉඩදී ලාලිතා ගෙතුළට ගියේ
ඇ හිත තුළ අර්බුදයක් පවතින බව දනුන නිසයි. රාජිව් දැකීමේ
ආසාවක් හදිසියේම මෙන් හංසනිගේ සිතට දැනිනි. ඔහුත් තමා
මෙන්ම සිතේ දැකිත් පසුවෙනවා ඇත්ද කියා සිතෙත්ම හංසනිගේ
පසුව ගිර වෙනවා මෙන් දැනිනි. ඇය හඬන්නට බැරි හදවත
සිරකර ගත්තාය.

දවස පැයෙන් පැය ගෙවෙද්දී හංසනිගේ සිත අසාමාන්‍ය
වේදනාවකින් රිදුම් දෙන්නට විය. ඇය කිසි දිනෙක තවත්
තරුණයකු ඉදිරියට ගොස් විවාහයට සුදුසුකම් සපුරා තිබේදැයි
නොබලන්නට සිතා ගත්තේ රාජිව් හමුවූ පසුය. ඒ හිත යට
පැතුමක් ඉතිරිව තිබූ නිසාය. ඒත් දන් ඒ අදහස් සියල්ල වෙනස්
කරන්නට සිදුව තිබේ. සිත දුටු සිහිනය දකින්නට ඉඩක් නැති
බව දන දන තවත් ඒ සිහිනයේ එල්ලී සිට පලක් නැති බව
හිතට විරුද්ධව වුවද ඇය සිතුවේ නෙතට ඉනු කඳුළු සමගිනි.

"ඒ අය හවස නේ වෙලාවට එන එක හොඳයි. නැත්නම්
ඉතින් අපි කෑම දෙන්න වෙනවනේ..."

ලාලිතා හංසනි ළඟට විත් එසේ කිව්වේ අළුත් අයුරකින්
සැරසී ගෙනයි.

"ඔයා ඔය කොහේ යන්නද?"

"ඔං හන්දියට ගිහිත් කෙසෙල් ඇවරියකුයි කේත් රහතුයි
තව මොනවා හරියි අරගෙන එන්නම්..."

හංසනි ඊට කිසිවක් කීවේ නෑ. අම්මා බැගයක්ද කුඩාද
ගෙන එළියට බැස්සාය.

"අපරාදේ... මටත් ඔයා එක්ක එන්න තිබුණා..."

අම්මා පසු පසින් මිදුලට බැස්ස හංසනි කීවේ
සැබැවටමය.

"අද ඔයා අවිච්ඡිකා කොටුවක් ඇවිදින්න එපා කළු පුණ්ණාත්
එහෙම..."

ලාලිතා එසේ කීවාට හංසනිගේ සිත කැමති වූයේ නැත.
ගෙදරක තාත්තා කෙනෙක් අතින් සිදු විය යුතු වැඩ රාජකාරි
බොහොමයක් සිදු වන්නේ අම්මා අතින්. එවිට නම් හංසනිට
අම්මා ගැන හිත උපදින්නේ අසීමිතවූ ආදරයකි.

කල්පනාවක් නැතුව පාර දෙස බලා සිටී හංසනිගේ
සිත ගැස්සුනි. සිහිනයක් නොවේ. ඒ ඔහුගේම කාරයයි. හංසනිද
නොදන ඇගේ දෙපා කාරය දෙසට ඇදුණේය. හංසනි පාර
අද්දර නතර වූ කාරය ලෙහට ලෙවත්ම කාරයේ විදුරුව පාත්
විණි. පිටිවි පිටිවි කිබු හදවතට එක් වරම විසල් සිසිලත් දැනිනි.
රාජ්විගේ සිනාපිරි මුහුණ දැකට මැදිකරගෙන දැසට එබෙන්නට
තරම් ඇයට සිතූනි.

"මේ කොහෙද ආවේ?..."

ඇය මදක් නැමී ඇසුවේ ආදරයක් තරවුවුවත් අතර වූ
හඬකිනි.

"එදා ගියාට මට හිත හදා ගන්න බැරි වුණා. ඔයා
දකින්න නැතුව ඉන්න බැරි වුණා... මගේ ජීවිතේ විහිලුවකට
ගන්න එපා...."

ඔහු එය කියූ විලාශයට හංසනිගේ සිතට මහත්ම දුකක්
දැනිනි. මෙවන් තත්ත්වයක් මත ඔහුව අමාරුවෙන් හෝ අමතක
කරන්නේ කෙසේද කියා ඇයට හදිස්සියේම කල්පනා විය.

"ඇයි ඔයා මාත් එක්ක කතා කරන්නෙ නැත්තේ"

රාජ්වි ඇසුවේ හංසනිගේ දෙ ඇස් දෙසම බලා ගෙනය.

"ඇයි මෙහෙම හිතුවක්කාර ගමනක් ආවේ... අම්මා
ගෙදර හිටියනම් මොකද වෙන්නේ..."

"අම්මා පාර දිගේ යනවා දකලා තමයි මං ආවේ..."

ඔහු සිතාසෙන්නේ හපන්කමක් කළ අයෙකු ලෙසිනි.
ඔහුගේ මුහුණ දෙස බලා සිටී හංසනිගේ දෙනෙතට කළු
පිරුනි.

"ඇයි?"

ඔහු ඇසුවේ හංසනිගේ මුහුණේ ඇතිවූ වේතය එක්
වරම දැසට හසුවූ නිසාය.

"මට දුකයි"

"මොනවටද?"

"හැම දේකටම..."

"මට ඔයත් එක්ක කතා කරන්න ඕන..."

"අනේ, අනිද්දට ක්ලාස් එනකොට හම්බ වෙමු... දන්
අම්මා එයි..."

"දාලා යන්න හිතෙන්නෙ නැ. ඔය ඇසුමට ඔයා
ලස්සනයි."

හංසනිගේ මුහුණ රතු විය. ඇය ඇද සිටි රතු සුදු කළු
ඉරි ඉහිරුන කෙටි ගවුමකි. ඒ සමගම හවසට සාරියක් අඳින්නට
සිදුවන සිද්ධිය සිහිපත්වී හිත අළුතෙන් පිටිවී ගියේය.

"මං යන්නම් එහෙනම්"

හා කියන්නට ඇයට දිව නැමෙන්නේ නැත. ඒ නිසා
යාත්තමට හිස වැනුවාය. ඔහු කාරය හරවාගෙන යන දෙස
ඇය බලා සිටියේ හදවත පුරවා ගත් දුකෙනි.

මනමාලයා හමුවට යන්නට දෙවරක් තුන්වරක් සිතාම පෙරදා කැමැත්තක් දුන්නද දන් හංසනිගේ සිත එයට එකඟ නැත. ඒත් අම්මා වෙහෙස වන අයුරු දකින විට ඒ බැව් කියා අම්මාගේ හිත නොසන්සුන් කරවන්නට ඇගේ සිත ඉඩ දෙන්නේ ද නැත.

අල්මාරියේ තිබූ මිදිවැල් මැසූ සුදු මේස රෙද්ද මේසයට එලා අම්මා ගෙන ආ කෙසෙල් ගෙඩි කේක් සහ බිස්කට් ද මාළමෙලෝද තසිම් වළ දමා මේසය මත තබා තිබිණි.

දහවල් කෑම කෑවේද හංසනි නොසන්සුන් සිතෙනි. දියනෑ පසු මුදාහැරි කෙස් කළඹ යාන්තමට බෙල්ලට කඩා ගෙන වැටෙන්නට බැඳගෙන සිටි දියණිය දෙස ලාලිතා බැලුවේ පිරුණු සිතෙනි.

"මං ගවුමක් ඇඳගෙන ගිහින් එයාලත් එක්ක කතා කරන්නම්"

හංසනි අම්මා දෙස බැලුවේ ඒ අදහසට අවසර පතාය. නමුත් අම්මාගෙන් ඊට අවසරයක් ලැබුණේ නැත.

"මනමාලයෙක් බලන්න ගවුමක් ඇඳගෙන ඉස්සරහට යන්නේ නෑනෙ සුනේ.. ඉස්සර වෙලා දකින ලස්සන කමයි හොඳට පෙන්නන්න ඕන"

හංසනි අම්මා සමඟ තවත් ඒ ගෑන කතා කරන්නට නොසිතුවාය.

"ඇයි අර මයා එදා ඉන්ටර්ව් ඇන්ද සාරිය ලස්සනයි නේ ඒක අදින්න"

"අනේ ඒක අදින්න බෑ...."

"එහෙනම් ලස්සන එකක් අදින්නකෝ..."

හංසනි මරලෝසුවේ කටු දෙස බලාගෙන සිටි කාමරයට ගියාය. ඇය අල්මාරියේ තිබූ ඇය පුය නොකළම සාරියක් අතට

ගෙන අදින්නට ගත්තාය. ලාලිතා කාමරයට ආවේ ඇය සාරියේ රැළි තබා ගන්නට වෙහෙස වෙමින් සිටියදීය. ඇය හෝරා ගෙන තිබූ සාරියට ලාලිතා කිසිවක්ම නොකිව්වාය. ඇය මේ කරමින් හෝ ඔහු ඉදිරියට යාමට කැමති වීම ද ලොකු දෙයකි.

"කොණ්ඩයක් බැන්දම මයාට ලස්සනයි."

සාරියට හැඩට පෙනුන ඇ දිහා බලාගෙන ලාලිතා කිව්වාය.

"නෑ අම්මා මං කොණ්ඩෙ කඩන්නම්. උරහිස්සට කොණ්ඩෙ වැටෙනකොට ලස්සනයි කියලා දවසක් කිව්වේ මයාමනේ"

ලාලිතා හංසනිගේ කැමැත්තට ඉඩදී නිහඬ වූවාය. ඇයද අවන් ඇලමක් ඇඳ සුදානම් වන්නට විය කණ්ණාඩියෙන් පෙනුණු රුව දෙස බලා සිටියදීම හංසනිගේ තෙතට කඳුලක් ඉහුවිය.

මරලෝසුවේ කටු දෙස බලාගෙන හංසනි කාමරයට වී සිටියේ වැළපෙන සිතිනි. රාජීව් අමතක කිරීමට උත්සාහා දරීම මේ තරම් විසල් වේදනාවක් ගෙන දෙන දෙයක් කියා ඇය සිතුවේ නැත. මනමාලයා බලන්නට යන්නට කැමැත්ත දුන්නේ රාජීව්ට හිතේ ඇති ඉඩ කඩ නැති කරන්නයි. හිතට ගැළපෙන්නේ නම් ඔහුට කැමති වන්නේ යයි කියන සිතුවිල්ලක්ද විවිත් වී හංසනිගේ සිත තුළ සැරි සැරුවේය.

වාහනයක් නවත්වන හඬ ඇසුනි. හංසනිගේ පසුව වේගයෙන් ගැහුණේය. ඇය ජනේලය ලහට ගොස් තිරයට එහා මෙහා කොට මිදුල දෙස බැලුවාය. සුදු පාට කාරයක් පාර අද්දර නවතා ජීවනිත අයිසා කාරයෙන් බසිමින් සිටිනු ඇත්තෙකට හසුවිනි.

හංසනි වතුර වීදුරු සහිත බෝතලයක් අතට ගෙන ගියේ එම අවස්ථාවෙන් මත නවත්වා දිවයන් නොදු

නිසාය. අක්කාගේ කියවිල්ල ඇසීමට වදාක් විය. ඒ නිසාම ඇය සිටියේ කේන්ති ගිය මුහුණෙනි.

පැමිණ සිටි එක් අයෙකුගේවත් ඇය මුහුණ නොබලා චතුර වීදුරු අල්ලා ගෙන ගොස් ලේනා පිටු පසින් සිට ගත්තාය. වාරුනී සමග පැමිණ සිටි අමුත්තන් කෑම කාමරයේ වූ කෑම මේසයට යද්දී හංසනී අම්මා පිටුපස සිට ඔවුන් දෙස බැලුවාය.

වාරුනී අක්කාත්, ජීවත්ත අයියාත් සමග මනමාල කරුණයා සහ ඔහුගේ මව්පියන් පැමිණ සිටියහ. කරුණයාගේ මුහුණ නුදුටුවත් පිටුපස සිට බලන කල ඔහු තුළ ලස්සනක් තිබුණත් පෞරුෂත්වයක් නැතැයි ඇයට සිහිනි.

"අපිත් යමු ඇතුළට..."

"ඔයා යන්න... මං මෙහෙත් ඉන්නම්..."

"අනේ යමු පුතේ. මනමාලිත් ඒ මේසයට හේ බොන්න ඉඳ ගන්න ඕන..."

"ඉතින් මං මනමාලි වුණායැ..."

"හේ මේසෙදී ඒ අය ඔයත් එක්ක කතා කරයි. තරහින් ඉන්න නැතුව කතා කරන්න"

"මට බෑ අම්මා..."

"ඉතින් ඔයා එයාට බලන්න කැමති වුණා. දන් බෑ කියනවා. ඇයි අම්මගෙ හිත තරක් කරන්න මේ වෙලාවේ."

වාරුනී හෙතුළ සිට ඔවුන්ට අඩ ගසනු ඇසෙයි. අම්මා අසරණ කරලිය නොහැක. ඒ නිසාම හංසනී අම්මා සමග ඔවුන් සම්පයට ගියාය. ඇගේ හිතට මහා ආගන්තුක බවක් දනෙමින් තිබේ. සැවොම හේ මේසයට ඉඳගත්ත. හංසනී අම්මා ලිහිල්ම ඉඳගෙන බිම් බලා ගෙන සිටියාය.

"අපේ නංගි හරි ලැජ්ජයි... අඩු තරමේ ජීවත්ත එක්කවත් මච්ච ලස්සලා කතා කරන්න නෑ."

වාරුනී අක්කා කියද්දී හංසනීගේ සිතට තරහක් දනිනි. ජීවත්ත අයියා සමග කතා නොකරන්නේ ලැජ්ජාවට නොව ඔහුගේ පිළිවෙලට අකමැති නිසාය. අම්මා තසීමට දමු කේක් කැල්ල තියපොත්තෙන් කඩමින් සිටියා වනා ඇය කිසිවක් කට කිබිබේ නැත. ඇයට සිය දහස් වාරයක් මතක් වූයේ රාජීව අස්මඩලයි. ඔහුගේ කතා කරන දෑයයි. ඒත් ඒ දෑත් තමන්ට හිමි නැතැයි ඇසීම කියද්දී හිත ගැස්සෙයි. එවිට තම පැමිණි කරුණයාගේ මුහුණ බලන්නට තරම් දිරියක් ඇසීමට ඇති විය. ඒ නිසාම බිමට තමා ගෙන සිටි නෙතු කාටත් හොරෙන් මනමාල කරුණයා වෙතට යොමු කළාය. හංසනීගේ හිත ගැස්සිනි. ඔහු සිටියේ තමා දෙස බලාගෙන බව ඇයට දැනිනි. ඒ නෙතු ඇගේ නෙතු ගැටෙද්දී ඇ දෙකත් රත්වන බව දැනිනි. සුදු දිගැටි මුහුණක් හිමි ඔහු අහිංසක යැයි ඇයට සිතනි. වැඩිහිටියන් කතා කරන දේවලට කන් යොමන්නට තරම් ඇගේ සිතට සිතුවේ නැත.

"දන් මේ දෙන්නත් කැමති නම් අපිත් කැමති නම් මේ කටයුතු අපි කරන්නේ කොහොමද?"

හංසනීගේ ඇස් එක්වරම යොමු වුනේ ඒ කටහඬ යොමුවුණ දෙසටයි. ඒ කරුණයාගේ මවයි. හංසනීගේ හදවත නැවතුනා සේ දනුවේ ඇය කි දෙයටයි. හංසනී ලග සිටි ලාලිකාගේ අත මතින් වනා අතක් තැබුවාය. ලාලිකාට ඒ මොහොතේ දියණියගේ හිත හඳුනාගත හැකි විය.

"අපි ඒ ගැන පස්සේ කතා කරමු. තව මේ දෙන්නට දෙන්නා කතා කළේවත් නැතේ. අනෙක ඉතින් කේන්තිගේ කාර්යය බලන්න ඕනතේ..."

"ඉඳ කාලේ නම් ඔවා බලන්න ඕන නෑ..."

ජීවත්ත අයියා එසේ කීවේ ඇයි කියා හංසනි සිතුවාය. ඔහුට උවමනා වී ඇත්තේ කෙසේ හෝ ඔහුට තමාට විවාහ කර දීමට කියා හංසනිට සිතනි.

පැය දෙකකට තුනකට පසු ඔවුන් ආපසු පිටත්ව ගියහ. වාරුනිද ජීවත්ත අයියාද ඔවුන් සමගම යන්නට ගියහ. හංසනිගේ සිතට මහත් සැනසීමක් දැනිනි. ඇය ඇඳ සිටි ඇඳුම් ගලවා දමුවේ කරදරකාරී හැඟවෙනි. ලලිතා ඇය සමග කිසිවක් කතා නොකළේ මේ මොහොතේ ඇය සමග කතා කළා නම් ඇය හඬනු හෝ තමා සමග රන්ඩු වෙනු ඇතැයි සිතූණ නිසාවෙනි. ලලිතා කැටිලි මේසය අස් කළේ විවිධ දේවල් සිතමිනි.

"අම්මා..."

ලාලිතා හංසනි දෙස බැලුවාය. ඇය සාරියෙන් මිදී අත් බෝරිවිටි දමූ කෙටි රතු කොටු ගවුම් ඇඳ උන්නාය. කඩාදමා තිබූ කොණ්ඩය අල්ලා ඇය ඒ වෙලේ පෝතියක් වන්නට දමාගෙන සිටියාය. එයින් ඇගේ මුහුණට එළියක් වැටී ඇතැයි ලාලිතාට සිහිනි. හංසනිගේ ඇස් කතා කරන්නේ කුමක් හෝ කියන්නට බව ලාලිතාට තේරුම් ගියේය.

"මේ... ඔන්න ඔයාට මම කිව්වා මාව ආයෙ එහෙම ඔහොම එක එක මිනිස්සුන්ට ප්‍රදර්ශනය කරන්න එපා. අද මේ මං ඔහොම ගිය පළවෙනි ගමනයි. අන්නම ගමනයි දෙකම"

සියළු වැරදි තමා පිට පැටවුණු බවක් ලාලිතාට සිහිනි. ඇ තෙතට කඳුලක් ඉහුවේය. මාස් මෙලෝස් කැට හිස් හෝර්ලික්ස් බෝතලයට දමමින් සිටි ලාලිතාට දියණිය දෙස බැලූනේ දඩි හැඟුම්බර බැල්මකි. හංසනිගේ පැටලිලි සහගත මුහුණ දුටු ලාලිතාගේ සිතට දඩි දූකක් ඇති විය. ඇයත් තමාත් අතර කිව නොහැකි විසල් පරතරයක් ඇති වී ඇතැයි ඇයට දැනිනි. එවිට නම් ගෙන ඉහු කඳුළු ඉක්මනින්ම පිට පතිනු ඇයට දනුනි. එත් ඒ කඳුළු පිය දමා ගන්නට ඇයගේ දෑත මිදහස්ව නොතිබුණි.

අම්මාගේ දෙනෙතින් කඳුලක් ගලනු දුටු හංසනිගේ සිත සෙලවිනි. ඇය වහා ලාලිතා හෙට වත් උරහිස් මතින් අතක් තැබුවාය. අනතුරුව ඇගේ මුහුණට ලංවී කම්මුලෙන් පහළට ගැලූ කඳුළු වැල ඇඟිල්ලෙන් මැකුවාය.

"ඇයි ඔයා අඩන්නේ?..."

"නෑ..."

"නැත්තෙ නෑ. මට පේනවා. කියන්න, ඔයාටත් ඕන මාව කවුරුහර් කෙනෙක්ගේ කරේ එල්ලන්නද?"

"ඔයාට එහෙම හිතෙනවද?"

"එහෙනම් ඇයි මේ... ඇයි මාව මේ විදිහට ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩයක් කරන්නේ?. මාව අම්මට බර නෑ නේද?. මාව නොයාගෙන එනවා නම් කෙනෙක් ගෙදර එයි. ඔයා මං ගැන හිතලා දුක් වෙන්න එපා..."

ලාලිතා බර හුස්මක් හෙළුවේ කිසිවක් වටහා ගන්න බැරුවයි. දියණියගේ සිත තුළ ඇති වී ඇති හදිසි විපර්යාසය තේරුම් ගන්නට ඇයට තවමත් හැකි වී නැත. තමා හිතේ මැත් වී නිවසේ ඉදිරි කොටසට යන හංසනි දෙස බලා සිටි ලාලිතා යළිත් කරමින් සිටි වැඩයෙහි නිරත වූවාය.

තංසනි පන්ති යන්නට ගෙයින් එළියට බැස්සේ සැනසුම්
යහගත හැඟීමෙනි. කුඩුවෙන් මිදුණ කිරිල්ලියක් කරම් ඇයට
නිදහසක් දෙනි.

ඇගේ උඩුසිත රාජීව ප්‍රතික්ෂේප කළද යම් හිත ඔහුටම
පතයි. ඇය බස් නැවතුමට ගොස් වටපිට බැලුවේ ඒ නිසාමය.
ඔහුගේ රිය ඇය පසුකර ගෙනවිත් දකුණු පැත්තට වෙනත්
නැවතුනේය. හිත වටකොට ගෙන තිබූ දෝමනස්ස පිතුරිලි
සියල්ල දුරු වී ගිය බවක් ඇයට දෙනි. ඇය කාරයේ දොර
ඇර ඉදගන්තය. ඉදගත් සැතීම රාජීවගේ වමන අල්ලා ගත්තාය.

"මට දනෙන්නෙ නෑ, මට තේරෙන්නෙ නෑ. හැම දෙයක්ම
මට දකිමි..."

ඇ කීවේ දැයේ කළු පුරවා ගෙනයි. රාජීව ඇ දෙස
දිව් හැඟුම්බර බැල්මක් හෙළවීය. තමා වෙපමණ දිනක් සෙවූ
සැනසුම් ඇත්තේ මේ සෙවනේ බව ඇගේ සිතට දෙනි.

"එහෙනම් මාව එපා කියන්නේ ඇයි?..."

ඔහු කාරය පණ ගන්වාලමින් ඇසුවේය.

"ඒක තමයි මට තේරෙන්නෙ නෑ කිව්වේ..."

"එදා කියපු දේවල් වලට මං ගිහිත් කාරෙක හප්ප
ගත්තා නම් මොකද වෙන්නේ?..."

"මං දන්නවා, ඔයා එහෙම කරන්නේ නෑ කියලා."

"කොහොමද?"

"කරදරයක් කරගන්නේ නෑ කියලා..."

"ඔයා කොහොමද එහෙම හිතන්නේ?"

"ඔයා මට ආදරෙයි කියලා මං දන්නවා..."

තංසනි දැනීමට ඔහුගේ අතැහිලි අල්ලා ගනිමින් කීවාය.

"ආදරේ කියලා දන දනමද මාව මේ විදිහට විද්දන්නේ?"

තංසනිගේ හිත ගැස්සිණි. ඇය ඔහුට හිතා මතා රිදෙව්වේ
නැත. ඔහුට රිදවා සතුටින් සිටින්නටද නොහැකිය.

"ඔයාට අද පන්ති යන්නෙ නැතුව ඉන්න බැරිදි?..."

"අනේ..."

"ඇයි..."

"එතකොට දවසක් පාවුයිනේ"

"මං කියලා දෙන්නම්..."

"මොනවද...?"

"ඔයා ඉගෙන ගන්න දෙවල්..."

"ඔයා දන්නවද?"

"මං ඊට ඉන්දෙද්දී රස්සාව හැටියට කළේ ඒකනේ..."

"එහෙනම් හෝක්..."

"මොනවද"

"මං දන්නෙ නැති දේවල් අනගන්ත පුරවත්..."

රිය නුගේගොඩ පසු කරන්නට ලී රිය.

"කියන්න... කියන්න අද ක්ලාස් යන්න මත නැ හේද?"

හංසනි දෙනෙත් විසල් කොට ඔහු දෙස බැලුවාය. ඔහුගේ ඉල්ලීමේ රැඳී ඇති ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැකි හැඟීම හෙ ඇයට අකිකරු වන්නට සිතුවේ නැත.

"පන්ති යන්නෙ නැතුව කොහෙද යන්නේ?..."

"කොහේ හරි යන්..."

"අනේ බෑ..."

"ඇයි මාව සැකද?... බයද?"

"නෑ"

"එහෙනම්?"

"මව තේරෙන්නේ නෑ..."

"ලහකදී ඉඳලා හේද?"

ඇය හිස වැනුවාය. ඔහු කෙරෙහි හමා ආ මෘදු විලවුන් සුවඳට ඔහුට ඉඹ බලන්නට තරම් ඇයට සිහිනි. ඒ සමගම ඇයට සිහි වූයේ පෙරදා ඇය බලන්නට පැමිණි මනමාල තරුණයාටයි. ඔවුන් නික්ම ගියේ තමා ගැන බලාපොරොත්තු තබාගෙන බව ඇය දන උන්නාය. ඉන්පසු ජීවිතය අයිගාත් අක්කාත් අම්මාට වද දෙන්නේ ඒ ගැන කියාය. හංසනිට හුස්මක් හෙලිනි.

"ඇයි..."

"ලොකු කතාවක් කියන්න තියෙනවා"

"මොකක්ද ?"

"පස්සෙ කියන්නම්"

"නෑ... දන් මේ යන ගමන් කියන්න..."

"රියේ මාව බලන්න මනමාලයෙක් ආවා..."

"මම දන්නවා මං ඔයාට කියන්න හිටියේ එයාට කැමති වෙන්න කියලා..."

රාජීව් වෙනසක් නැතුව කියද්දී හංසනි ගැස්සී ගියාය. හංසනි රාජීව්ගේ මුහුණ දෙස බැලුවේ ඇදහිය නොහැකි පරිද්දෙනි. ඇය බලාපොරොත්තු වූයේ වෙනස් උත්තරයකි. ඒ නිසාමදෝ ඇය දකුණතින් ඔහුගේ වම් උරහිසේ එල්ලුණාය.

"ඔයා ඇත්තමද කියන්නේ?"

ඇගේ හඬ අඩන්නට මෙන් බරවී තිබුණි.

"ඔව් එහෙම නිකාගෙනෙන බුලත් හෙළුවා ඉරන් ඉස්සරහට යන්න ඇත්තේ"

"රා...ඊ...වි..."

ඇය ඔහුගේ උරහිස රිදෙන්ට මිරිකුවාය. දන් දන් සිරකරගෙන සිටින නෙතින් කඳුලක් පිට පනීවී කියා ඇයට සිහිනි. ඒනිසා ඇය මොහොතක් කතා නැතිව උන්නාය. රාජීව් වෙනස් වී ඇතැයි ඇයට සිහිනි. හදවත ඇතුලාන්තයෙන් පහදා දිය නොහැකි වේදනාවක් දනෙමින් තිබෙයි.

"මං ඇවිත් අම්මගෙන් අහන්නම් කිව්වහම තමයි කැමති නැත්තේ. නොදන්නා මිනිස්සු ගෙන්නලා ප්‍රදර්ශනය වෙලා රිටි පස්සෙ මට කියනවා"

"මං කියනදේ අහන්නකෝ"

ඔහුගේ රළු වදන් තව දුරටත් අයා සිටිය නොහැකිව ඇය කීවාය.

"මට මිය කිසි දෙයක් අහන්න උවමනාවක් නෑ"

"අනේ"

ඇය නිකට ඔහුගේ උරහිසට සිර කළාය. ඇ ප්‍රිය කළ විලවුන් සුවඳ ඔහුගෙන් හමා ආවේය.

"මං හිත හදා ගන්න බැරුව අඩපු තරමක් මං විතරයි දන්නේ. මගෙ කැමැත්තට ගෙන්නපු එකක් නෙවේ."

"ඉතින් එන්න එපා කියන්න තිබුණේ"

ඔහු ඉදිරිය බලාගෙනම කියවයි. හදිසියේම කාරය ප්‍රධාන පාරෙන් වෙනත් පාරකට මාරු කළේය. හංසනී ඔහු දෙස හොඳින් බැලුවේ යන්නේ කොහෙද කියා හඳුනා ගන්නටයි.

"කොහෙද මේ යන්නේ?"

ඊට උත්තරයක් හිතා ගන්නට නොහැකි වුණ කැන ඇය ඇසුවාය.

"ප්‍රශ්න අහන්නේ නැතුව මම යන කැනකට යමු"

"එහෙම බෑ. ඔයා මාව එක්ක යන්නේ කොහෙද කියලා මං දනගන්න ඔන."

"මරන්න නෙවෙයි එක්ක යන්නේ"

රාජීව් කීවේ කට කොනකට නගා ගත් සිතුවක් සමගින් බවට හංසනී දුටුවාය. ඇය ඒ පාරේ කිසිදා ගමන් කර නැත.

"කියන්නකෝ... කොහෙද යන්නෙ කියලා."

රාජීව් ඇය දෙස ඉදිරි කන්නාඩියෙන් බැලුවේය. ඇගේ දෑසේ ලියැවී ඇති බැල්මට ඔහුට දූෂ සිතුවේ.

"කළුකර"

"එතරම් දුරක් මොකටද?"

"ඔයාව උස්සලා කර ගතට දාන්න."

"හෝත්.... මේ මොන දුකක් වත් නැතිව මැරලා යන්න පුළුවන්."

"එතකොට.... හරිද?"

ඔහු එසේ කියමින් ඇගේ දෑතම අල්ලා ගත්තාය. හංසනීගේ සිත ගැස්සිනි. මෙතෙක් වෙලා ඔහු කතා කරමින් ආවේ කරහිනි. අමනාපයෙනි. එහෙත් මේ මොහොතේ ඔහුගේ දෙකොල් ඇත්තේ සුපුරුදු හසරල්ලයි. සුපුරුදු බැල්මයි. හංසනීගේ සිතට සිසුම් සතුටක් දිනිනි.

"කළුකර යනවා නම් මෙතන නැවැත්තුවේ ඇයි?"

"අඩ අඩානෙ ආවේ.... විකක් තළවලා එක්ක යන්න"

ඔහු හංසනීගේ ගෙළ මුලට ඇඟිල්ලෙන් අතිමින් කීවේය. ඇ කිහි කැවී සිනාසුනාය.

"මොනවා හරි බිල යමු"

ඔහු කාරයෙන් බසිමින් කීවේය. හංසනීද ඒ අනුව කාරයෙන් බැස්සාය. තරමක ප්‍රමාණයේ හෝටලයක් වෙත ගිය රාජීව්ත් හංසනීත් රවුම් මේසය වටා වූ පුටු දෙකක ඉඳ ගත්හ.

"මොනවද කන්නේ?"

ඔහු ඇගේ මුණ දෙස බලමින් ඇසුවේය.

"මට මොනවත් එපා. බොන්න මොනවා හරි සිහිපම ඇති."

"මොනවද.... අරක්කු.... බියර්.... විස්කි....?"

ඔහු සිතාසෙයි. හංසනී ඔහුගේ අතට පහරක් හසුරුවාය.

"හැම වෙලේම විහිල. මං විදින දුක් කවුරුවත් දන්නේ නෑ. වෙලාවකට මට මැරෙන්න හිතෙනවා."

සේවකයා ගෙනවුත් කැබු පළතුරු විදුරු දෙකෙන් එකක් ඇගේ පහට පං කරමින් ඔහු ඇය දෙස හොඳින් බැලුවේය. ඒ මුහුණේ ඇස් මලානික වී තිබුණේ ඇය නිදි නැතිව කල්පනා කළ නිසා වන්නට ඇත. අනාගතය ගැන තනිව තීරණයක් ගන්නට නොහැකි ඇගේ සිත ඊදවීම නුසුදුසුයි කියා ඔහුට මුල් වරට සිතුවේ.

"ඒ පාර මුණ දිහා බලාගෙන තනියම කල්පනා කරනවා"

"මුණේ ලස්සන බැලුවේ."

හංසනිගේ දෙකම මුල් රත් විය. ඔහුගේ මුළු ලස්සනයි කියා ඇසු වාර ගණන මතක නැත. මේසය යටින් රාජීව්ගේ කකුලේ දණහිස හංසනිගේ කකුලේ දණහිසේ වදියි. හංසනි කකුල පසෙකට ගත්තේද නැත. ඔහු කකුල පසෙකට ගත්තේද නැත. හංසනි යටැසින් ඔහුගේ මුහුණ දෙස බලමින් පළතුරු හැන්දක් මුට්ට දමා ගත්තාය. ඒ මුහුණේ කිසිදු වෙනස් වීමක් නැත. සුදු මුණේ නළලත ඉහිරි ඇති කෙස් රොද අතින් පසෙකට කරන්නට තරම් ඇයට සිහිනි. ඇ හිස් පළතුරු විදුරුව පසෙකට කර අතරැදි ලේන්සුවෙන් අතත් කටත් පිසදා ගත්තාය.

ආපසු කාරය වෙත එද්දී රාජීව් හංසනිගේ අතින් අල්ලාගෙන එමින් සිටියේය.

"ඔයාට ඔය හිතෙන්නේ නැද්ද මගේ අතින් අල්ලාගෙන වෙහෙම යන්න"

"ඇයි.... මොනවටද?"

"කවුරුවත් දකිමි කියලා"

"ඉතින් දක්කම මොකද? මං ඔයාගේ අතින් අල්ලාගෙන යන්නේ බොරුවට ආදරේට නෙවෙන්නේ. ඇත්තටමනේ."

"ඒත්.... ඔයා දන්න කෙනෙක් දකලා ගෙදරට කිව්වොත්?"

හංසනි ගෙළ ඇළකර ඇසුවාය. ඇගේ කෙටි හිස ~~කෙස්~~ සියල්ල අනෙක් පසට රූරා වැටිනි.

"එහෙම බලනකොට ඔයා ලස්සනයි"

රාජීව් ඇගේ කනට පං වී කීවේය.

"පිස්සු කියවනවා. ඇහුව ප්‍රශ්නෙට උත්තර දෙන්න නැතුව. කවදා හරි දවසක අම්මටයි මටයි තමයි ගෙදර ඉන්න බැරිවෙන්නේ"

ඇය කීවේ අමනාස හටිනි. රාජීව්ගේ මුහුණ වෙනස් වුනි.

"ඇයි හැම වෙලේම මාව සැක කරන්නේ. මගේ ආදරේ විස්වාස නැද්ද?"

කාරය පහ නතර වී ඊදෙන තරමට ඇගේ අත අල්ලා මිරිකමින් ඔහු කාරයට නොනැග ඇසුවේය. ඇ සිතට දුක සිතුවේ. ඔහුගේ ආදරේ ගැන සැක නැත. ඒත් එය කවදාක හෝ හිමි වන නිත පහ සුරැකිව තබා ගෙන සැතපිය නැති ආදරයක් නොවේ. ඒනිසා ඇ හුස්මක් හෙළුවාය. ඇ කිසිවක් නොකියා අනෙක් පසින් ගොස් කාරයට නැගුනාය. ඔහු කාරයට නැග කාරය පණ නොගන්නවා ඇය දෙස බලා උත්තරය.

"මං මේ තරම් ආදරේ කරද්දී වෙන මිනිසෙක් එක්ක යන්න හිත තදා ගන්නේ කොහොමද?"

හංසනිගේ ඇසිපිය වේගයෙන් කැපුනි. ඇ දැනටමත් ඔහුගේ උරහිසේ එල්ලනාය.

"කවදාවත් ඔෑ. මං කවදාවත් කිසිම කෙනෙක් නොබැඳ ඉන්නවා"

ඔහු කාරය පණ ගැන්වුවේය. හංසනි දැසට එන කළුව
නවතා ගන්නට අසුනට හිස තබා දැස් වසා ගන්නාය.

අසුනට හිස තබා දැස් වසාගෙන සිටි නිසාදෝ හංසනි
නොදනම නින්දට වැටිනි. ඇ කළුවරට යන තුරුම නිදා ගන්නාය.
රාජීව් රිය නවතා ඇගේ උරහිසට තට්ටු කළාය. ඇ කිගැස්සි
ඇස් අරිද්දී ඔහු දෙතොළ සිනාවක් සටහන් විය.

"ඇයි මට කතා නොකළේ. ඔයා පව්. මෙතරම් දුරක්
තනියම එන්න ඇති."

"නින්ද ගියාට ඔයා මගේ ලග හිටියනේ"

හංසනි දෙනෙත් පිසදා ගනිමින් කාරයෙන් බැස්සාය.
සීතල සුළඟක පහසු ගතට දැනිනි. මුහුණ පුරා විසිරුන කෙටි
කොණ්ඩය ඔහු පසෙකට කළේය. ඇ සිතට දුකක් දැනිනි.
කවදා හෝ මේ ආදරය අහිමි වුවොත් උසුලා සිටිය හැකි වේද?

"මට ඉස්සර වෙලා මෙතෙන්නට ඇවිත් තියෙනවද?"

රාජීව්ගේ ප්‍රශ්නයට හංසනි නෑ කිවේ නිසාවනාය. ඔහුගේ
අතේ එල්ලී එකට පියවර තබායන මේ ගමන ඇගේ සිතට
පිරුණු බවක් ගෙනාවේය.

"අපි දෙන්නම බාරයක් වෙලා බෝඩියට පඬුරක් දාමු."

"මොනවා කියලද?"

ඇ දෙනෙත් විසල් කළාය.

"මොන ප්‍රශ්නයක් ආවත් ඔයා මමවත් මං ඔයාවත් අත්
අරින්න නෑ. එහෙම වෙන්න එපා කියලා"

හංසනි මද කල්පනාවකට වැටුනාය. එසේ කළ හැකිද?
ඔහු හා විවාහ වුවහොත් අම්මා කෙනෙකු අහිමි වන බව
සාක්ෂරකරු කියා තිබේ. එසේ තිබියදී ඔහුට එවන් පොරොන්දුවක්

විය හැකිද? ඇ කතා නොකරම ඔහු සමඟ පියවර මැත්තාය.
කොව්විය යන හඬ ඇසෙයි. විසල්වට ඉහළ නැගී පුදෝ සුදු
කළුවර වෙතා දෙස බලද්දී හංසනිගේ සිත පුරා පහන සිතුවිල්ලක්
ඉපදිනි.

"රා...ජී...ව්"

එකවරම ඇසුන ඇමතූම් හඬින් ඔහු පමණක් නොව
හංසනිද හැස්සිනි.

දෙදෙනාම පිටුපස බැලුවේ එකවරයි. තරුණියත් හතර
පස් දෙනෙක් අත් වැල් පටලාගෙන සිනාසෙමින් ඔවුන් පසුපසින්
එමින් සිටියහ. හංසනි රාජීව්ගේ මුහුණ බැලුවේ නොසන්සුන්
සිතෙනි. ඔහුගේ මුහුණේ පුළුල් සිනාවක් විසිර තිබේ.

"කවදද ලංකාවට ආවේ..."

ඔවුන් ලගට ලං වූයේ සුදු උස මහන යුවතිය ඇසුරාය.
ඇගේ දකුණු කම්මුල සිනාසෙද්දී වළ ගැසිනි. හංසනිට මතක්
වූයේ ජනප්‍රිය සිනමා නිළියකි.

"මං ලංකාවට ඇවිත් අවුරුද්දකටත් කිව්වු වෙන්න ආවා..."

"බොර්දු..."

"බොරු නෙමෙයි ඇත්ත"

"කතා කරන්න එහෙම මතක් වෙන්න තැනුව ඇති."

ඇය හංසනි දෙස බලද්දී හංසනි බිම බලා ගන්නාය.
රාජීව් සිටියේ හංසනිගේ අතින් අල්ලා ගත් ගමන්මය. පුළු
රැල්ලකට හසුව හංසනිගේ කොණ්ඩය විසිරිනි. ඇය එක් අතකින්
කොණ්ඩය පකසා ගන්නට වෙහෙස ගන්නාය.

"මේ කවුද..."

තරුණිය එක් වරම වගේ අසද්දී හංසනි කිගැස්සුනාය.

"මේ මගේ ගර්ල් ෆ්‍රෙන්ඩ්... හංසනි"

හංසනි යළිත් වරක් නිශ්ශ්වාසව. ඔහු ඔවුන්ට තමන්ව එසේ බියක් නැතුව හඳුන්වා දුන්නේ කෙසේද? ඔවුන් කවුරුන්ද?

"හංසනි... මේ මගේ කැමිෂස් එකේ හිටපු යාච්චෙක්... යාච්චෙක් නෙමයි යෙහෙළියක්... නම දර්ශනි...."

රාජීව් මුහුණේ වෙනසක් නැතිව ඇය වෙතට හැරී කීවේය.

"තෝරලා තෝරලා හරියනම් එක්කෙනා තෝරාගෙන තියෙන්නේ... හංසනි දන්නවද මේයා ආසාවට කැමිෂස් එකේදී කෙල්ලෙක් දිහා බැලුවේ නෑ..."

එම තරුණිය එසේ කියද්දී හංසනිගේ දෙතොළ සිතා රළුලක් ඇදිනි. සැබැවින්ම ඒ තත්ත්වයෙන් යෙහෙළියගේ කතාව හිතට එක් කළේ සතුටකි. ඔවුන් කිසිදා දක නොමැති අය වුවද කතා බහ කළේ ඉතා සුභද්‍රවය.

"එහෙනම් අපි යන්නම්, හංසනි අපි යනවා..."

අනෙක් තරුණියන් සමඟ ඇය යන්නට ගියාය.

"රාජීව් ඉවරයක් තියෙන වෙලාවක කෝල් එකක් දෙන්න. කමක් නෑ හේද හංසනි ?"

යන්නට ගිය තරුණිය හැරී එසේ කියද්දී ඇ සිතට සිසුම් ලැජ්ජාවක් දැනිනි. ඇය ඔවුන් ඇත යන තුරු බලා සිට රාජීව්ගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය.

"ඇයි මොකද?"

ඇගේ අත අල්ලාගෙන යන අතරතුර ඔහු ඇසුවේය.

"හරි සුදුසිය... ඔයා කැමිෂස් ගිය කෙනෙක් කියලා මම දනගෙන හිටියෙ නෑහේ"

"තව නොදන්න දේවල් කොයි තරම් තියෙනවද?..."

"මොනවද?"

"ගොඩාක් දේවල්..."

"කියන්න බැරිද?"

"අහගෙන ඉන්නවා නම් ඔක්කොම කියන්නම්..."

"ඒ තරම් මොනවද තියෙන්නේ..."

"ඔයා හැමදාම මගේ ළඟ ඉන්නවා නම් හැමදාම කියන්න තරම් දේවල් හිතේ තියෙනවා..."

හංසනි එයට කිසිවක් කීවේ නෑ. කියවෙන හැම වචනයකම ඇත්තේ බලාපොරොත්තු එක් කරන දේවල් ය. ඒ නිසා කතා නොකර සිටීම වඩා හොඳ යැයි ඇයට සිතුවේ. හෙත ආ මල් පුජා කළ ඔවුන් එක ළඟ සිටගෙන බොහෝ වෙලාවක් වැදගෙන ගාථා කියූහ.

"මොනවද මල් පුජා කරලා ප්‍රාර්ථනා කළේ?"

"මගෙ හිතට කවදාවත් දුකක් ලැබෙන්න එයා කියලා..."

"හිතට දුකක් නොලැබෙන්න ප්‍රාර්ථනා කරන දේවල් මො දෙන්න කීවේ නැද්ද?"

හංසනි හිස වැනුවාය. ඒ මොහොතේ ඇගේ මුහුණේ කිසිදු හැඟීමක් තිබුණේ නෑ.

"හිත ගල් කරගන්න හදන්නෙ මොන හිතකින්ද?"

රාජීව් වෙහෙර වටා ඇඳ ඇති සිතුවම් තරමින් කීවේ සෙමිනි.

"නෑ..."

"මොකද නැත්තේ?..."

"මගෙ හිත ගල් නෑ... මලක් වගේ..."

"පන්සලේ ඉඳගෙන බොරුත් කියනවා..."

"බොරු නෙවේ... ඇත්තමයි"

"මොනවද?"

"මටත් ඔයා ඕන... ඔයා අමතක කරන්න බෑ. ඒත් ඇත්තකුත් කියෙනවනෙ ඒකේ"

"මොකක්ද ඇත්ත"

"කවදාහරි ඔයාට අමතක කරන්න වෙනවා"

"ඒ කොහොමද එහෙම කියන්නේ..."

"ඔයාලගේ අම්මලා අපි වගේ දුප්පත් අයට කැමති වෙන්නේ නෑ. මට දනෙනවා මගෙ අම්මත් කවදාවත් අපි දෙන්නට කැමති වෙන්නෙ නෑ..."

"හිතෙන් හදාගත්ත මනස්ගාත ඔක්කොම"

"නෑ... මට ඇත්ත දනෙනවා. ඇත්ත පේනවා..."

"හරි... මං ඔයාට අමතක කළේ නැත්නම්... අම්මලාට හිතුවක්කාර වෙලා හරි ඔයාට කසාද බැන්දොත්..."

හංසනි රාජිවගේ මුඛ දකුණකින් වැසුවාය.

"ඕන නැති දේවල් මේ පුජා භූමියේදී කියන්න එපා... අම්මා කෙනෙක්ගෙ හිත් රිදවලා අපි සතුටු වෙලා වැඩක් නෑ..."

"එහෙනම් ඒ අය අපේ සතුටට ඉඩ දෙන්න ඕන..."

"මං දන්නෙ නෑ..."

"මොනවද ඔයා දන්නේ?"

"ඔයයි මමයි බැන්දොත් අපේ අම්මා හරි ඔයාගේ අම්මා හරි අපෙත් වෙත් වෙනවා කිව්වා. මං ඒක දන්නවා. අපි හැමදාම මෙහෙම ඉටු. මං මැරෙනකල් ඔයා ලග මෙහෙම ඉන්නම්..."

වට කියක් ඔවුන් විහාරය වටා ඇවිදී ගියා දයි දන්නේ නැත. රාජිව හංසනිගේ අතින් අල්ලාගෙන පඬුරු දමනා තැනට ගියේය.

"කවදාවත් මාට අමතක කරන්නෙ නෑ කියලා පඬුරක් දාන්න..."

රාජිව හංසනි අත මාරු කායි කිහිපයක් තබා ඔහුද පඬුරක් දම්මේය. හංසනි වචනයකුදු කතා නොකරම මාරු කායි කිපය කැටය තුළට අතහැරියාය. අතතුරුව ඔහුගේ මුහුණ දෙස බලා සිතා සුනාය.

"දන් කර්නේද?"

"මොනවද"

"පඬුරකුත් දැම්මනේ..."

"පඬුරක් දම්මා කියලා ඔයාට මට ලැබෙයිද?"

"අපි උත්සාහ කරමු හංසනි... හැම වෙලාවකම සුබවාදීව හිතන්න... ඇයි හිතේ බලාපොරොත්තුවක් කියෙනවානම් අපි ඒක ඉෂ්ට කර ගන්න නොහිතන්නේ"

රාජිවගේ කතාවට හංසනි කිසිවක්ම නොකීවාය. ඔහු කියනවාටත් වඩා ඒ බලාපොරොත්තු ඉෂ්ට කර ගන්නට තම හිත උනන්දු වන බව ඇය දන සිටියාය. එතමුදු සත්‍ය සත්‍ය කිසිවක් කළ නොහැක. අනාවැකිකරුවන් අනාවැකිය මතක් වෙත හැම වාරයකම ඇගේ සියරි බලාපොරොත්තු මැනී යයි.

"දන් අපි කොහෙද යන්නේ?..."

ඇගේ අතින් අල්ලාගෙන කාරය නවතා ඇති දෙසට ඇපිද යන රාජ්‍යවලෙන් හංසනි ඇසුවාය. ඔහු ඇගේ අත තවත් තද කර ඇල්ලුවේය.

"අද එක්ක යන්නේ මට ඕන තැන් වලට. ඒනිසා ප්‍රශ්න අහන්නේ නැතිව මං කියන තැනකට එන්න ඕන...."

"මං තවමත් අපේ අම්මගෙ...."

ඇ ඔහු කියූ දෙය ඒතරම් බරපතල ලෙස නොසිතමින් කීවේය.

"මං අද එන්නද අම්මා හම්බ වෙන්න"

"ඇවිත්?"

"ඇවිත් අපි මේ ප්‍රශ්නෙ විසඳ ගමු"

"අම්මා සයාට මාව දෙන්න බෑ කිව්වොත්?..."

"එහෙම කියන්නේ නෑ...."

"නෑ එහෙම කියයි...."

හංසනිගේ වදනේ නිබ්බ ස්ථාවර බාවය ලෙස රාජ්‍යවලෙන් සිත මදක් සැලකේය. ඔහු කතාවක් නැතුවම ඇයට කාරයේ දොර ඇර දී ඔහුද අනෙක් පසින් කාරයට නැගුණේය.

නිහඬව කාරය පදවන ඔහු දෙස හංසනි බලා සිටියේ දුකෙනි. ඇත්ත දුකය. ඒත් ඇත්ත සහවා ජීවත් විය නොහැක. බොරුවට හිත රවටවාගෙන මොහොතකට සතුටක් ලැබුවද අවසානයේ ලරුම් වන්නේ දුකලා පිටින්නට නොහැකි දුකකි. අද අම්මා විඳින්නේ එහි ප්‍රතිඵල කියා හංසනිගේ සිත අවතෙත් මතක් කර දුන්නේය.

ඇය ඉදිරිය බලාගෙන රිය පදවන ඔහු දෙසත් බොහෝ චිලාවක් බලා සිටියාය. දෙදෙනාගේම නිහඬ බව මැද දෙදෙනාටම තනිකමක් දැනි තිබිණි. ඒ නිසාම හංසනි ඇගේ දකුණත ඔහුගේ දණ මතට බර කළාය.

"ඔයා අපේ අම්මගෙ කතාව අහන්න කැමතිද?... මං දන්නවා එතකොට මං කියන දේවල් වලට ඔයා තරහ වෙන්නේ නෑ...."

ඔහු තවත් කතා කළේ නැත. හංසනි ඇතිළි වලින් ඔහුගේ කකුල සිරුවාය. ඔහු සැබැවින්ම තමන් හා අමනාප වී ඇතැයි ඇයට සිතිනි.

"රාජ්-ව..."

ඇය ඔහුගේ නිදහස්ව තිබූ වම් අත මතින් එකවර අත තැබුවාය. ඔහු ඇයට ඇහුම් කන් දෙනු වෙනුවට බර හුස්මක් පිට කළේය.

"මං කියන දේ අහන්න කැමති නැද්ද?"

"කියන්න...."

කතාව කොතැනකින් පටන් ගන්නදැයි හංසනිට සිතා ගන්නට නොහැක. ඒත් සිතට බරක් වී ඇති සියළු දේ ඔහුත් සමඟ කියා අවසන් කරන්නට ඇය සිතා ගත්තාය. මවගේ විවාහය නිසා දෙපාර්ශවයේම නැදෑයත් සිටින්නට පටුලෙන් ඇත් කර දමූ තැනට එතතුරු හංසනි කතාව කියා ගෙන ආවාය. ඔහු කාරය නතර කළේය.

"ඇයි?"

"මෙහෙම ටිකක් තැවිතිලා ඉඳලා ගමු... ඉතින් කතාව කියන්න. මං අහගෙන ඉන්නෙ"

"තාත්තා නිද්දමෝනියාවෙන් නැතිවෙන කොට අක්කයි අයියයි මමයි පුංචි ලෙයිදු. මට නම් තාත්තව් කොහොමවත් මතක නෑ. තාත්තගෙ නෑදෑයන්ටයි අම්මගෙ නෑදෑයන්ටයි ඒක දන්නලා යැව්වත් ඒ එකම කෙනෙක්වත් ආවේ නැතිලු...."

"ඇයි ඒ?"

"දන්නෑ... අම්මා කියන්නේ අම්මට නොගැලපෙන විවාහයක් කරගත්ත නිසාලු ඒ. අම්මට වඩා හිතන්නවත් බැරි සල්ලිකාර පුද්ගලයෙක් වුණ තාත්තා අම්මට අමතක කරන්න බැරිව අම්මත් එක්ක විවාහ වුණාට ඒ නෑදෑයෝ කවදාවත් අපේ අම්මට පිළි අරගෙන නෑ.... අම්මා කියන්නේ අපි අද දුක් විඳින්නෙ ඒ හින්දා කියලයි...."

රාජීව් ඇගේ සෙලවෙන දෙකොල් දෙස බලා සිටියේය. ඇය කී දේවල් නිසා හිතේ ඇතිවූ තවත් ප්‍රශ්නයකට ඔහුට විසඳුම් උවමනා විය.

"ඔයා සහෝදරයෙක් ගැන කිව්වා. කෝ එයා. මෙව්වර කාලෙකට ඔයා අක්කා ගැන විතරතෙ මට කියලා තිබුණේ"

"එයාට හොරු අරන් ගිහින් කියෙන්නෙ මීට අවුරුදු දාහතරකට විතර කලින්. හරියටම අසුනමියෙ හිසින් කාලේ.... අපෙ අම්මා මොනතරම් අසරණ වෙච්ච ගැහියෙක් කියලා ඔයාට හිතෙන්නෙ නැද්ද? අම්මා කියන්නේ එයාගෙ සමාජ තත්වයට ගැලපෙන කෙනෙක් එක්ක විවාහ වුනානම් අද අපි උනත් මෙහෙම තනි වෙන්නෙ නෑ කියලා...."

හංසනීගේ මවගේ කතාව ඇත්තක් කියා දෙවරක් සිතන්නට උවමනා වූයේ නැත. තමන් හංසනී විවාහ කරගත්තද තමන්ට සිදුවන්නේ එයම කියා ඔහුට සිහිති. ඒත් හංසනී තමන් විවාහ කර ගැනීමෙන් කිසිදා අසරණ වන්නට ඉඩ තබන්නේ නැතැයි ඔහු සිතුවේය. රාජීව් ඔහුගේ අත හංසනීගේ උරහිස මතින් තැබුවේය.

"මේ අහන්න.... හැමෝටම එහෙම වර්දින්නෙ නෑ. මං ඒක අම්මට තේරුම් කරලා දෙන්නම්...."

"හා.... ඒත් දන්නෙ නෙවෙයි.... මං කියන දවසකට...."

ඔහුගේ දෙනෙත් බැල්මට අකිකරු කම් කළ නොහැකි නිසාවෙන් ඇය කීවාය. රාජීව්ගේ දෙකොල් සිතාවක් ඇදුණේය. ඒ සිතාවට ඇයද එක් වුනාය.

ජීවිතයේ දැඩි විඩාබර බවක් හංසනිගේ සිතට දැනිනි. කළුතර ගමනින් පසු රාජීව් හමු වුණේද නැත. ලාලිතා මයා නිමකළ ඇඳුම් ද රැගෙන මහරගම යන්නට සූදානම් වුවාය.

"මයා තනියම යන්න එපා.. මාත් එන්නම්"

හංසනි දොර උවවස්සට හේක්කු වී ලාලිතා ඇඳුම් බැග් වල අසුරන දෙස බලාගෙන කීවාය.

"එපා පුතේ... ඔය වෙළෙන්දෝ ලඟට යනකොට මයා වගේ කෙනෙක් එක්ක යන්න හොඳ නෑ."

"ඇයි ඒ ? මයා ඔවා උස්සගෙන යනවා. තනියම. පව්..."

"මිනිස්සු එක එක ජාතියේ අය ඉන්නවා පුතේ... මයා මගෙ දුටු කියලා ඔය වෙළෙන්දන්ට මට පෙන්නන්න බයයි."

අම්මාගෙ දෙනෙත් වල ලියැවී ඇති බැල්මට හංසනිට දුක සිතිනි. දුස්පත් වී ඉපදුණු විටත් සමාජයේ කෙතරම් ප්‍රවේශම් වී ජීවත් විය යුතුද ?

"එක්කෝ අර කුලියට දීලා තියෙන කඩයක් ඉල්ල ගන්නා නම් මයාටයි මටයි වෙළඳාම් කරන්න තිබුණො..."

"වෙළඳාමත් හැමෝටම කරන්න බෑ. මයාටයි මටයි කොහොමටත් බෑ. ඔන්න කවදාක හරි මයා බැන්දම මහත්තයා එක්ක වෙළඳාමක් පටන් ගන්න පුළුවන් වෙයි."

"පිස්සු..."

"කාටද? මටද?"

"ඔව්..."

"ඇයි?"

ලාලිතා සිතාවක් සහවාගෙන දියණිය දෙස බැලුවාය.

"ඔං කවදාවත් වෙළඳාම් කරන කෙනෙක් බඳින්නෙ නෑ..."

දියණියගේ සිත හඳුනාගෙන ඇති නිසා ලාලිතා කිසිවක් නොකීවාය. ඇය සැකසූ ඇඳුම් බැග් දෙක දැනට ගත්තාය.

"දෙන්න... දෙන්න. පාර ලඟට මම ගෙනත් දෙන්නම්"

හංසනි එක් බැගයක් ලාලිතාගේ අතින් ඉල්ලා ගත්තාය. ත්‍රි විලරය හෝන් කරන හඬ ඇසිනි. එය හැමදාමත් ලාලිතා මහරගම රෙදි අරගෙන යන හා රෙදි ගෙන එන්නට යන මහින්දසිරිගේ ත්‍රිවිලරයයි. ලාලිතා කලින් දවසේ අද මහරගමට යන බව ත්‍රිවිලරය පදවන මහින්දසිරිට කියා තිබිණි.

"අම්මා පරිස්සමට ගිහිත් එන්න..."

ත්‍රි විලරයට ලාලිතා ගොඩ වූ පසු ත්‍රි රෝද රිය පණ ගන්වද්දී හංසනි කීවාය.

"මයා ගෙදරටම වෙලා ඉන්න"

හංසනි හිස වැනුවාය. අම්මා රැගත් ත්‍රි රෝද රිය නොපෙනී යනතුරු බලා සිටී හංසනි ආපසු හැරී මිදුලට ගොඩ වුවාය. දැන පිටුපසට බැඳගත් ඇය මිදුලේ අනෙක් කෙළවර

දක්වා ඇවිද ගියාය. මිදුල කෙළවරේ වූ ජෑම් ගහේ කොළ පාට ගෙඩි තැනින් තැන රතු වී ඉඳි තිබිණි. හංසනි අත දිගු කර ජෑම් ගෙඩියක් කඩා මුවට දමා ගත්තාය. බට්ටිව්වන් ජෝඩුව වසා සිටි ජෑම් අත්ත සෙලවීමේ සිතුවිල්ලක් සිත ඇතිවත්ම ඇය දැනින් අල්ලා ජෑම් අත්ත සෙලවූවාය. බට්ටිව්වන් දෙදෙනා වෙනත් අත්තකට ඉහිල ගියෝය. හංසනිගේ මුවෙහි සිතාවක් ඇදිනි. ජෑම් අත්තෙන් ගිලිහුන ජෑම් ගෙඩිද කොළද සුළඟේ විසිරී හංසනිගේ හිසමතට ද වැටිනි.

නිසංසල බව බිඳගෙන මෝටර් බයිසිකලයක හඬ ඇසිනි. හංසනි මිදුලේ සිටම පාර දෙසට නෙකු යොමු කළාය. පාර දිගේ පැමිණි බයිසිකලය හංසනිලගෙ මිදුලට හැරවෙද්දී බයිසිකලේ උන් සුරංජිත්ව හංසනි අඳුනා ගත්තාය.

සුරංජිත් මෝටර් බයිසිකලය මිදුලේ ජෑම් ගහ යට නවත්වා කකුලක් බිම තැබුවේය. බයිසිකලයෙන් හමා ආ පැට්ටාල් සැර මිදුල පුරා ඉහිරි හංසනිගෙ නැහැයවත් දකුණි. ඇය සුරංජිත් දෙස බැලුවේ ප්‍රශ්නාර්ථයක් මුහුණේ රඳවගෙනයි.

"හංසනි..."

සුරංජිත් ජෑම් අත්තේ අතකින් එල්ලි ඉන්න හංසනිට කතා කළේ ටිකක් උස් හඬින්.

"අම්මා ගෙදර නෑ. මහරගම ගියා. ගිහින් ඉන්න වෙලාවක එන්න..."

"මං දන්නවා... මං ආවේ අම්මා හම්බවෙන්න නෙවේ. ඔයා හම්බ වෙන්න"

"ඒ මොකටද ?"

හංසනි ඇහුවේ ඔහු දෙස බලාගෙනමය. ඇය ජෑම් අත්ත අතැර ජෑම් ගහට පිට දී සිට ගත්තාය. ඇගේ තෙත්

පාරට යොමු වුණි. පාර පාර වී ඇති බවක් ඇයට පෙනුනි. සුරංජිත් බයිසිකලයෙන් හංසනි සිටි තැනටම ළං වුනේය.

"හංසනි,"

ඔහු යළිදු ඇයට කතා කළේ ඇගේ මුහුණ දෙසම බලාගෙනයි.

"මොකද? මගේ කන් දෙක ඇහෙනවා"

ඇය සැරෙන් කීවේ හිතේ කේන්ද්‍රියත් සමගයි.

"ඔයාට ඉස්සර වෙලා ආදරේ කිව්වේ මමයි"

සුරංජිත්ගේ අමුතු කතාවට හංසනිගේ හිතට කේන්ද්‍රිය සමගම පුංචි බියක්ද දැනිනි. නමුත් ඇය ඒ බවක් ඔහුට නොපෙන්වන්න මහන්සි ගත්තාය.

"ආදරේ කිව්වා? මම!... විකාරද සුරංජිත්?"

"මං ඔයා ගැන හිතේ තියාගෙන තිටියා"

"ඉතින්"

"ඔයාට මං ඒක දන්නවා."

"ඉතින්"

හංසනිගේ කටහඬේ සැරටද කොහෙදෝ ජෑම් ගස් වසා උන් බට්ටිව්වන් ජෝඩුව කෑ ගසමින්ම ඉහිල ගියහ.

"මං එහෙම කළාම ඔයා මගේ ආදරේ ගණන් ගත්ත නෑ."

සුරංජිත් එතැන තිබුණ ගල් කැටයක් බිමතබාගෙන සිටි කකුලෙන් එහා වෙහා කරමින් කීවේය. ඔහු අම්මා මහරගම යනු බලා සිට පැමිණ ඇති බව ඒ මොහොතේ ඇ සිතට

වැටහුණි. හංසනිට උච්චතා වූයේ කෙසේ හෝ සුරංජිත් ආපසු පිටත් කර හරින්නටයි. අම්මා නිවසේ නැති වෙතොත් ඔහු හා කතා කරන්න ඇගේ හිත කැමති වුණේ නැත.

"සුරංජිත් බොරුවට ඔය ගැන කතා කරලා වැඩක් නැ. මාත් එක්ක ඔය ගැන කතා කරන්න එපා..."

"ඔව් ඉතින්, අපිට කාර් නැනේ..."

සුරංජිත් එය කීවේ සම්මතවලයට මෙනි. ඇගේ හිත ඒ කතාවට ගැස්සුනි.

"බද්දි කියලා හිතාගෙන වෙන්ත ඇති කාර් වල නැගලා යන්නේ. මට කැමති වුණේ නැත්තේ ඒක තමයි"

"සුරංජිත්... මෙතනින් යනවද නැද්ද ?"

හංසනි ඇත්තටම කෑ ගැසුවේ කේන්තියෙනි. ඔහු කියවන්නේ ඇය කිසිසේත් බලාපොරොත්තු නොවූ කතාවකි.

"ඇයි ලෑජ්ජා ඇති හේද ? පත්තිනි අම්මා වගේ කතාව. මං ඒක නැත්දත් එක්ක බේර ගන්නම්. මං යන්නම්... හැබැයි භාගි මේක මෙතනින් ඉවර වෙන්නෙත් නෑ..."

සුරංජිත් එතනින් මැත් වී ගොස් බයිසිකලයට නැග්ගේය. ඇය බලා සිටියේ සුරංජිත් ඇද සිටි කළු කළියමේ තිබූ පොකුටි සාක්කු දෙසය. ඔහුට මේ අයුරින් පැමිණි තමා බිය වද්දා කතා කිරීමට ඇති අයිතිය කුමක්දැයි ඇය සිතුවාය. සුරංජිත් මෝටර් බයිසිකලය මිදුල වටේ රවුමක් කරකවා ගෙන පාරට ගොස් නොපෙනී ගියේය. රාජීව් අස්මඩල හා තමා අතර පවතින සම්බන්ධය රහස්‍ය කියා සිතාගෙන සිටියද සැබැවින්ම ඒ ගැන පළමු වතාවට ඇගේ හිතට බියක් ඇතිවිය.

ලාලිතා ආපසු එන විටත් හංසනි සිටියේ ඇද බදා ගෙනයි. ඇය දොරට ගැසූ හටට හංසනි තිබුණේ නැතිවිය.

මේ පැය ගණනට තමා සිතින් මොන තරම් දුරක් ගොස් මොන තරම් දෙයක් සිතුවද කියා ඇයටම සිතනි. හංසනි දොර ඇර අම්මා ගෙනුලව එනතුරු පසෙකට වී සිටියාය. දියණියගේ මුහුණ දෙසට බලාගෙන ගෙට ඇතුළු වූ ලාලිතාට ඇගේ මුහුණේ වූ වෙනස හොඳින්ම තේරුම් ගන්නට පුළුවන් විය. ඇය ගෙනුලව ආපසු හංසනි නැවතද දොර වසා අම්මා පිටුපසට ගියාය.

"මේ පාර ඔබර් එක තව ටිකක් වැඩි වුණා. අර ඔයා හදලා දුන්න අළුත් ඇඳුම හොඳට විකිණිලා..."

හංසනිගේ හිතට සිසුම් සතුවක් දැනිනි. ඒත් අම්මා වැඩිපුර මහන්සි වනවාට ඇගේ හිත කැමති වුණේ නැත.

"ඔයාට ඔය තරම් මහන්සි වෙන්න බෑනේ..."

"එහෙම කියලා බෑ. පුළුවන් කාලෙ වැඩ කළොත් විතරයි. බැරිවෙන කොට අපිට කවුරු සලකන්නද පුනේ..."

ඇය බැගයේ තිබූ රට ඉදි සහ පුහුල් දෝඩි පාර්සලයක් රට කපු මුලත් හංසනි අතට දී පුටුවෙන් ඉඳගත්තාය.

"ටිකක් ඇවිද්දා. කකුල් දෙක රිදෙනවා..."

හංසනිද ඇගේ පා ලහින් ඉඳ ගත්තේ රට ඉදි ඇවියත් මුඛට දමා ගනිමිනි. රසකැවිලි පාර්සලය පසෙක තැබූ ඇය අම්මාගේ දෙකකුල් වලට අත තිබ්බාය.

"මං ඔයාගේ කකුල් දෙක ටිකක් අත ගාන්නම්"

ලාලිතා හිස වැනුවාය. හංසනි දැනින්ම ඇගේ දෙකකුල් පහළට අත ගැවාය. දෙකකුල් වලට දකුණ සහිතය නිසාම පුටුවට හේත්තු වී ඇය දැස් වසා ගත්තාය. හංසනිද කතා නැතුවම බොහෝ වෙලාවක් ඇගේ දෙකකුල් පිරී මැද්දාය.

"අම්මෙ..."

ලාලිතා දියණියගේ ඇවිත්ම හටට හිස එසෙව්වාය.

"ඔයාට බොන්න මොනවා හරි ගෙනත් දෙන්නද?"

ලාලිතාගේ දෙනොළට හින් හිනාවක් ආවේය. දියණිය තමන් ගැන කෙතරම් සැලකිලිමත් වන්නේද? මේ සෙවනැල්ල කුමරෙකුගේ අතගෙන යන්නට ගිය දිනයක ඒ පාලව තනිකම තමාට වාචාගත හැකි වෙයිද? එය සිහිවෙද්දී ලාලිතාගේ පපුව පිටිවී යනවා සේ ඇයට දනුනි.

"අම්.. මෙ..."

ලාලිතා තුළ එක්වරම ඇති වූ වෙනස දැනී ඇය යළිත් කතා කළාය.

"ඔයා එකපාරටම වෙනස් වුණා..."

"නෑ... අපි දෙන්නම කුස්සියට යමු... හේ හඳලා ඔය ගෙනාපු ඒවා කාලා හේ බොමු..."

ලාලිතා අනුව හංසනිද බිම ඉඳගෙන සිටි තැනින් තැනට සිටියාය. හංසනිට මවගෙන් අයත්තට මවට කියන්නට යමක් මුව තුළ කරකැවෙයි. ඇයට ඒ සඳහා සුදුසු පසුබිමක් එතතුරු බලා සිටින්නට බැරි තරම් නොඉවසිල්ලක් දනෙයි. එහෙත් සුරංජිත් පිළිබඳ ප්‍රචිත එක්වරම ලාලිතාට කියන්නට බැරි තරම් හැඟීමක් ඇති බව පිරිසෙයි. ඊට හේතුව වරක් මව අසනිප වූ සිද්ධිය ඇයට සිහි වීමයි. අම්මාගේ සිතට අධික සතුට හෝ දුක සුදුසු නැති බව වෛද්‍යවරයා කීවා මතකය.

"මම ඔයාට පස්සෙ ඔයා නිදා ගත්තද ?"

"ඔව්... මට පාල දෙනා..."

"ඇත්ත තමයි... ඔයා පව් පුණේ..."

ලාලිතා උතුරන හේ පෝච්චිය කෝප්පයට හලමින් කීවාය.

"ඇයි ඒ?"

හංසනි ඇසුවේ හුරතලයට මෙනි.

"ඔයා තනිවෙලා. යාලවක් තෑ. අක්කා හිටියට දුර. ඉතින් ඔයාට පාල දෙනෙතවා තමයි පුණේ..."

"අම්මා ඒ ගැන හිතන්න එපා. මට එහෙම දෙනෙත්තෙ තෑ..."

ලාලිතා නිහඬවම හේ කෝප්පය පාදා ඇය අතට දුන්නාය. අම්මාට ඉඳගන්නට පුටුව දුන් ඇය එතැන වූ පු-රි බංකුවෙන් ඉඳ ගත්තාය.

"අම්මේ..."

දෙදෙනා අතර පැවැති නිහඬ බව බිඳලමින් හංසනි කතා කළාය. ඇයට සුරංජිත් පිළිබඳ මතකය අමතක කළ නොහැක. ඔහුගෙන් අනතුරක් වෙදයි කියාත් සිත බියකින් පසුවෙයි. තමන්ට කතා කර යළිත් කල්පනාවට වැටුණු දියණිය දෙස ලාලිතා බලා සිටියේ කුතුහලය පිරි දෙනෙතියි. දියණිය කුමක් හෝ ප්‍රශ්නයකට මැදිව ඇති බව ඇසේ හිතට දැනි තිබිණි.

"අම්මේ..."

"ඇයි?"

"ඔයාගෙන් මං ප්‍රශ්නයක් අහන්න ඇත්ත කියනවද?"

"මොකක්ද?"

"ඔයාට කවුරු හරි මාව බඳින්න කැමතියි කිව්වාත් ඔයා කැමැත්ත දෙනවද?"

"එයා ඔයාට ගැළපෙනවා නම් මං කැමති වෙන්න එපායැ පුණේ. හැමදාම ඔයා මගේ ලග තියා ගන්න බෑණේ."

මයාට අනාගතයක් තියෙනවා. මං ඒ අනාගතේ මයාට හදන්න
මින. කවදාහරි මම නැතිවුණ දවසක මයා තනි වෙනවනේ"

හංසනීගේ දෙනෙතට කළුව පිරුනේ ලාලිතා බලාගෙන
සිටියදීය. ඇගේ කළුව හිතට දුකක් ගෙන ආවත්, ඇයට සත්‍ය
වචනා දෙන්නට ඒ මොහොතේ සිතු නිසා ලාලිතා කළුව නොදුටුවා
යේ සිටින්නට තීරණය කළාය.

"මං අකමැති කෙනෙකුට අම්මා මාව දුන්නොත් මං
මැරෙනවා..."

කල්පනා කරමින් සිටි හංසනී හදිසියේම කියද්දී
ලාලිතාගේ සිත ගැස්සිණි. තමන්ට සිදු වූ දෙයම තම දියණියට
සිදුවන්නට ඉඩ දිය නොහැක. ඒ නිසා මේ ගැන ඇය හා
විවාහව කතා කරන්නට ලාලිතා සිතා ගත්තාය. ඒත් ඊට මෙය
අවස්ථාවක් නොවේ. ඇගේ හිතේ ඇති ප්‍රශ්නයට විසඳුමක්
ලබා දී පසුව ඒ ගැන කතා කරන්නට ලාලිතා සිතා ගත්තාය.

"මං අහන්නෙ මේකයි. සුරංජිත් ඇවිත් අම්මගෙන් මාව
ඉල්ලුවොත් අම්මා මාව සුරංජිත්ට දෙනවද?"

"ඒ මොකටද?"

"සුරංජිත් හිතාගෙන ඉන්නේ එහෙමයි"

"කොහොමද?"

"අම්මාගෙන් මාව ඉල්ල ගන්න පුළුවන් කියලා..."

"මයා හිතනවද එක එක්කෙනා ඇවිත් මයාව මගෙන්
ඉල්ලපු පළියට මං මයාව එහෙම දෙයි කියලා. පුතේ විවාහය
කියන්නේ ඒක නෙවේ. සමහර අයට කෙනෙකුට අයිති කරගන්න
තියෙන ආකාරවත් විවාහ වෙනවා. ඒක ආත්මාර්ථකාමියි.
ආදරෙයි කියලා විවාහ වෙලත් බෑ. අද ජීවත් වෙනවට වඩා
හොඳට ලස්සනට විවාහෙන් පස්සෙ ජීවත් වෙන්න මින. ඒ

දෙය පහසු කරවන මාතෘකාවකි. අත ගෙන කැන්දාගෙන යන්නට
කුමරකු පැමිණෙන තුරු බලා සිටින බව එහි ලියැව තිබිණි.

"ඒ සිංදුවේ වගේ මටත් හරි ආසයි ඉක්මනට මයාව
කාහට හරි බන්දලා දෙන්න"

ලාලිතා හංසනී දෙස නොබලා කීවාය.

"ඇයි මං මයාව බරද?"

"බරකට නෙවේ.... මයාව අනාගතයක් මං දෙන්න මින
පුතේ..."

හංසනීගේ සිත අද්දර මැවුනේ රාජ්‍යවගේ මුහුණයි.
වියසුන්තක් වේවායි සිතා අම්මාට ඔහු පිළිබඳ සුවිත කියන්නට
හංසනීට සිහිනි. ඒත් අම්මා එයට හරස් වූවහොත් වෙන් වනතුරු
හමුවන්නට ඇති මේ අවස්ථාවද අහිමි වනු ඇත. නිවස තුළ
ඉසිලුවේ දඩ නිහඩ බවකි. සුළං පහරකට ජනේලයක් වැසී යන
හඬ ඇසිණි. හංසනීගේ හිතේ අඩන්නට තරම් දුකක් ඇති වූයේ
ඇයි දයි ඇයවම නොවැටහේ. අම්මාගේ නිහඩ බවද ඇගේ
සිත නොසන්සුන් කර තිබිණි.

"මයාව මම හැමදාම සිංහනවනේ මට මයා මොහොතකදී
නෑ කියලා. මං හැමදාම මේ වගේ ඉන්නවා"

ඒ නොසන්සුන්කම අතරින්ම ඇය කීවා.

"කොයි තරම් කල්ද?"

"හැමදාම..."

"පියස්ස කියන්නෙපා... හැම අම්මා කෙනෙක් වගේම
මටත් ආසයි මයාව ලස්සන කුමාරයෙකුට බන්දලා දෙන්න.
අම්මගෙ හිතේ දකින හිතේ මයා ඉතිරිවලා ආත්මාර්ථය."

හංසනීගේ සිත ගිනි ගත්තේ එවදනටයි. කුසයේ පැත්තේ
වූ පම්බු ගසේ වැසූ දෙමලිච්චන් රංචුවකින් කැනැස්වෙන ආසයි.

හංසනිට නැගිට ගොස් ජම්බු ගස සොලවා උන් එලවා දමන්නට සිතී.

"ඔයයි අක්කයි පුංචි කාලෙ ඉඳලා හැදුනෙ එකට. අක්කා ලස්සනට දිගෙන ගියා. ඊළඟට ඔයාවත් එහෙම යැව්වම මගෙ හිත හරි නිදහස් පුනේ"

අම්මාගේ කතාව හංසනිගේ දෙනෙතට කළුව නංවන්නට කරම් සමත් විය. ඇය කතා නොකර නිහඩව සිටියේ ඒ නිසාය.

"ඔයා මේ වෙනකොට කවුරු හරි ගැන හිතනවද?"

හංසනි ගැස්සී ගියේ අම්මාගේ ප්‍රශ්නයත් සමඟය. ඇය ඒ මොහොතේ දිය යුතු උත්තරයක් කල්පනා කළාය. ඇගේ සිතට උත්තරයක් ගලා එන්නට පවා විය. නිවසේ පිදුලි සීතුව නාද වූයේ ඒ මොහොතේය.

හංසනි අම්මා දෙස බලා නැගිට ගොස් දොර ලහ සිටගෙන තවත් තත්පරයක් බලා සිටියාය.

"අම්... මා"

දොරට පිටින් ඇසුනේ අක්කාගේ කටහඬයි. හංසනිගේ අත වතා දොර වෙත ගියේය. වෙහෙස කර බවින් ගෙට ගොඩ වූ වාරුනිගේ මුහුණ දකිද්දී ඇතුළු වසල් දුකක් හට ගත්තේය.

"අක්...කා... පයින්මද ආවේ"

ඇය යළිත් දොර වසා දමා වාරුනි පසුපසින් ගෙතුළට යන ගමන් ඇසුවාය.

"හත්දියේ එක ත්‍රිවිල් එකක් වත් නෑ. පයින් ඇවිත් හරිම අමාරුයි"

ඇය සුදුවකට බර වූයේ හිසට අත නියා ගනිමිනි. වාරුනිගේ කටහඬ ඇසී ලාලිකාද වසින්න කාමරයට පැමිණියාය.

"මේ මොකද රෑ වෙගෙන එද්දි තනියම... රණ්ඩුවක්වත් ඇල්ලුවද?"

ලාලිකා වැඩිමල් දියණියගේ මුහුණ දෙස පරීක්ෂාවෙන් බලමින් ඇසුවාය.

"ආ... මම එන්නෙ තරහ වුණම විතරද? මට හෙදර එන්න හිතූණ ආවා. තව පණිවිඩ වගයකුත් තියෙනවා කියන්න..."

හංසනිගේ සිත ඉන් සැලකේ ඇයිදැයි ඇයටම වැටහුනේ නැත. වාරුනිගේ හිස කෙස් ඉහිරි ඇත. පතාවක් හෙත ඇගේ හිස පිරන්නට කරම් හංසනිට සිතීනි. අක්කා කෙතරම් ලස්සනට සිටි තරුණියක්ද? ඒත් අද ඇගේ හැඩරුව ගැන ඇය කිසිම සැලකිල්ලක් නොදක්වයි. හංසනි ඇයට තේ එකක් හදන්නට යන්නට සැරසුනාය.

"දන් තේ බොන්න බෑ. අප්පිරියයි"

ඇය කීවේ කට ඇඹුල් කරමිනි. හංසනිට වතා අම්මා දෙස බැලුනි. ලාලිකාගේ මුහුණේ ඉරියව් වෙනස් වූ බව ඇය දුටුවාය.

"අප්පිරියයි... ඒ මොකද?"

වාරුනි ඉඳගෙන සිටි සුදුව ලහටම එමින් ලාලිකා ඇසුවාය.

"ලෙඩක්..."

වාරුනි එසේ කියද්දී අම්මාගේ මුහුණට වැඩුණු එළියම හංසනිගේ මුහුණට ද වැටිනි.

"කන්න බෑ අප්පිරියයි. වමනෙටමයි එන්නේ. මට අම්මා අතින් ලයන බත් කටක් කන්න ආව හිතූණ..."

හංසනිගේ දැසට කළු පිරුනේ ඇයි දැයි ඇයටම සිතාගත නොහැක ලාලිතා දියණියගේ හිස මතින් අතක් තැබුවේ ආදරයෙනි. වාරුනී නොකියාම කීවේ කුමක්දැයි දෙදෙනාටම තේරුම් ගියේය.

"දෙයියන්ගෙම පිහිටයි පුතේ... ඇයි ඉතින් තනියම ආවේ. ඔය දවස්වලට ඇවිදින්නත් හොඳ නෑනේ ඔහොම"

"තනියම නැතුව මං කවුරු එක්ක එන්නද ?"

"පණිවිඩයක් එව්වනම් නංගියි මායි එනවනේ..."

"ඊට වඩා ලේසියි මම ආවම"

වරුනී කතා කරන්නේ කා සමග හෝ ඇති කරගත් අමනාපයකිනි. හංසනී ගෙතුලට ගොස් අම්මා මොහොතකට පෙර ගෙන ආ රටඉදි සහ පුහුල් දෝසි පාර්සලය ගෙනැවිත් අක්කා අත තැබුවාය.

"බබෙක් ලැබෙන්න ඉන්නකොට හොඳින් පරිස්සම් වෙන්න ඕනි. ඔයා මගෙ ලග ඉන්නවා නම් මං ඔය හැම දේම කියලා දෙනවා..."

ලාලිතා එසේ කියද්දී හංසනිගේ සිතට ලාලිතා ගැන තරහක් ඇති විය. ජීවත්ත අයියා දමා අක්කා පැමිණ ගෙදර සිටින්නේ කෙසේද? ඇයට සැමියාගේ ආදරය සහ රැකවරණය වැඩිපුර අවශ්‍ය වෙන්නේ මේ කාලයේය. එය දෙන දෙනක් අම්මා එවන් යෝජනාවක් කරන්නේ ඇයි ?"

"ඔයා ලගදී දවසක කළුතර ගියාද?"

හිටි හැටියේම අක්කා අසද්දී හංසනී සැබැවින්ම වෙව්ලා ගියාය.

"නෑ අක්කා... ඇයි?"

"ජීවත්තගේ අක්කා ඔයා වගේ කෙනෙක් තරුණදී දක්කා කිව්වා. තව බෝයි කෙනෙක් එක්ක. ඒත් මම කිව්වා වෙනත බෑ කියලා..."

"කළුතර ගිය කාලයක් මතක නෑ... නෙව් අම්මා "

හංසනී එසේ කියා ලාලිතා දෙස බලද්දී ඇ සිත ගැස්සා. අම්මා තමා දෙස බලා සිටියේ සැක සහිත බැල්මකැයි ඇයට පිහිනි. අක්කා මේ කතාව අම්මා සිටින තැන කීම ගැන ඇය සිතට සිදුම් කේන්තිකක් ඇති විය. හංසනිගේ සිතුවිලි ඇයට වදදෙන අයුරින් සිත පුරා විසිරී ගියේය. එතැනින් මග හැරයන්නට සිතුවද අක්කා නිසා ඊට ද ඉඩක් නැත. අම්මා අක්කා ලෙට් වී කියවන්නේ ඇය මවක් වීමට සුදානම් බව දනගත් නිසා ඇති වූ සතුට තවමත් මුහුණේ රඳවාගෙනය. හංසනිට රාජීව් ඇති වූ සතුට තවමත් මුහුණේ රඳවාගෙනය. හංසනිට රාජීව් මතක් විය. මේ මොහොතේ ඔහු සිටින්නේ නම් මේ බර සිත ඔහුට දෙන්නට පුළුවන් කියා ඇයට සිතුවේ. ඔහු අමතක කරනවා කියා සිතුවාට කිසි ලෙසකින්වත් ඔහු අමතක කරන්න බැරි බව ඇයට දන් දන් දුනේ.

"අතේ එයාගේ ආදරේ... මං උදේ මෙහෙ එන්න ඕන කියද්දී නිවාඩු නෑ කිව්වා. මට ආදරේ නම් මං තනියම එනවා කියද්දී බලාගෙන ඉන්නෙ නෑනෙ අම්මා. මාව එක්කගෙන එනවනේ..."

හිටි හැටියේ වාරුනී අක්කා හසින් කියද්දී හංසනී ඇ දෙස බැලුවාය.

"ඔහොම කේන්ති ගන්න හොඳ නෑ ලොකු දුව. ඔය කාලෙට හැම වෙලාවකම හිත සන්තෝසෙන් තියා ගන්න"

"පිස්සු, වෙලාවකට මට හිතෙනවා මං මේ කරගත්තෙ මොන කරුමයක්ද කියලා. නංගිට වගේ මටත් ගෙදර ඉන්න තිබ්බානම් කොයි තරම් සංතෝසෙන් ඉන්න පුළුවන් ද?"

අත තිබූ රට ඉදි බැගය ස්වල්ප මතට නැඹු ඇය එසේ කියද්දී හංසනිට දුක සිතූනි. සොහොයුරිය විවාහ ජීවිතයෙන් සතුටට වඩා විදින්නේ දුකකැයි ඇයට ඒ වෙලේද සිතූනි.

"මම ඔයාට බොන්න මොනවා හරි හදාගෙන එන්නම්"

හංසනි සිටි තැනින් නැගිට කුස්සිය දෙසට ගියාය. අම්මා පෙර දිනෙක ගෙනැවිත් තැබූ කෝඩියල් බෝතලයක් තිබුණා මතකය. එයින් ටිකක් දමා අක්කාට බොන්නට පතුරු බීම විදුරුවක් සෑදූ ඇය එයත් රැගෙන එළියට ගියාය. ඒ යද්දී ලාලිතාත් ඇයත් කරමින් සිටි කතාව නතර කිරීම හංසනිගේ සිතට සැකයක් ගෙන ආවේය. ඒත් ඇය ඒ පිළිබඳ විමසුවේ නැත.

සොහොයුරිය රැයේ නිවසේ තතර වීම හංසනිගේ සිතට සැබෑම සතුටක් ගෙන ආවේය. ඇය කෙටිවූ ටී ඇත්තේ කෑම කන්නට බැරි නිසා බව කීවාය.

"ඒ උනාට බබාලා හම්බවෙන්න ඉන්න අම්මලා මහත් වෙලා ඉන්නේ ලස්සනට."

"ඔයාට තේරෙන්නේ නෑ. මාස තුන හතරක් ගියාම මහත් වෙනවා..."

"මම ආසයි බලන්න. ඔයා බඩ ගෙඩියකුත් උස්සගෙන ඇවිදින හැටි"

හංසනි කීවේ ආසාවෙනි. ලාලිතා ඇය දෙසට හැරුනේ එවිටයි.

"ඊට වැඩිය හොඳ නැද්ද ඔයත් එහෙම බඩ ගෙඩියක් උස්සගෙන අම්මා කෙනෙක් වෙන්න හිතුවොත්"

"කවදාහරි වෙන්න ඕන තමයි..."

අම්මාගේ කතාවට වෙනසක් නැතුව ඇය කීවාය.

රැයේ නිදන්නට යද්දී වාරුනි ආවේ හංසනි ලෙටයි. ලෙහින් නිදා ගන්නා සොහොයුරියගේ උණුසුම ඇයට දනිනි. සන්ධ්‍යාවේ ඇඟ හෝදාගෙන ඇය ඇඟ මැල්ලූ මුදු පව්වර් සුවඳට තුරුළු වන්නට තරම් ඇයට සිහිනි.

"ජීවත්ත අයියා පව් අක්කා. අද තනියම නිදි ඇති..."

ලාලිතාට තෑසෙන්නට හංසනි කීවේ සෙමිනි.

"එයාට මං නැතුව තනියක් දෙනෙන්නේ නැතුව ඇති..."

"බොරු කියන්නෙපා. ජීවත්ත අයියා ඔයාට ආදරෙයි..."

"ආදරෙයි තමයි... ටිකක් කල් යනකොට ආදරේ වෙනස් වෙනවා..."

වාරුනි කිව්වේ කුමක් හෝ හිත සහවාගෙන බව ඇයට සිහිනි.

"ඔයා ජීවත්ත අයියට කිකරු වෙන්න අක්කා. කොහොමත් බඳින කෙනා කෑමහි තමන්ගේ ගාරියාව තමන් කියන දේවල් අහගෙන ඉන්නව නම්... කිකරු වෙලා ඉන්නවා නම් තමයි..."

"ඉතින් ඒ අය මට තරහ එන දේවල් කරන කොට... මං සැරවෙනවා"

"දන් එහෙම වෙන්න නැති වෙයි..."

සොයුරිය සුසුමක් හෙළුවේ ඇයිදැයි හංසනිට සිතා ගන්නට නොහැකි විය. ඇය වාරුනිගේ ඉතා උච්ඡිත් අතක් දුටුවාය.

"ඔයාගේ වෙඩින් එක අපි ලස්සනට ගවු... අර කොල්ලො ඔයාට කෑමහිගිලු... මං අම්මාට කීව්වා..."

හංසනි ගැස්සී ගියාය. සැබැවින්ම ඇගේ සිත බඩ මුත් බව ඇයට දනිනි. අක්කා කියුවට කිසිවක් නියාගත නොහැකිව ඇය නිහඬවම සිටියාය.

"මං එයාලාට කිව්වා ඔයාගේ කේන්දරේ ගෙන
දෙන්නම්... පොරොන්දම් බලල හොඳ නැකකක් දාගන්න
කියලා..."

"අක්කා ඔයා කොහොමද එහෙම කියන්නේ... මගෙන්
අහන්නෙ නැතුව?..."

යොයුරිය සිටින තත්වයත් අමතක වී හංසනී කෑ
ගැසුවාය. ඇගේ උස් හඬ නිඳි නැතුව ඇඳේ පෙරලමින් සිටි
ලාලිතාට ද ඇසිනි.

කාමරය තුළ ඇතිවූයේ දැඩි නිශ්ශබ්දතාවයකි. හිතේ
කේන්තිකයක් ඇති වූ නිසා හංසනී ඉන්පසු වචනයකුදු කතා
නොකළාය.

"අම්මා ඔයා ගැන හිත හිත දුක් වෙනවා. අනික මං
ඔයාගෙ අක්කා. ඔයා ගැන කීරණයක් ගන්න අම්මට වගේම
මටත් අයිතියක් තියෙනවා."

හංසනී කියුවට වාරුනිගෙන් ලැබුණු පිළිතුර නිසා ඇගේ
අවුචු කේන්තිකය වැඩිවිය.

"අක්කා මේ... මං ඔය මහලට කැමති නෑ. තවත් ඔය
ගැන මාත් එක්ක කතා කරන්න එපා."

හංසනී කීවේ සැරෙනි. එවර දෙදෙනාගෙන් කවරෙක්
හෝ කතා කළේ නැත. ලාලිතාට දෙදෙනාගේ කතාව ඇසුණත්
ඇය නැසුනා සේ සිටියාය. තමන් එයට මැදිහත් වුවානම්
දෙදෙනාම සිත් රිදවා ගනිනැයි ඇයට සිතීණි. වාරුනී කර
ඇත්තේ අනවශ්‍ය වැඩකි. තමාගෙන් නාභා ඇගේ හිතු මනාපයට
විවාහයකට ඇගේ කැමැත්ත දීම බරපතල වරදකි. එයට හංසනී
කේන්ති යාම ද සාධාරණය. ඒ නමුත් වාරුනීට දොසක්
කියන්නවද නොහැක. ඊට හේතුව ඇය සිටිනා තත්වයයි.
නියොල්මනේ ඔවුන් දෙදෙනාටම ඉන්නට ඉඩහැර ඇයද
නියොල්මනේම උන්නාය.

හංසනී කොට්ටියද පොරවන රෙද්ද ද ගෙන වාරුනී
නිදගෙන සිටි ඇඳෙන් බැස අම්මාගේ ඇඳට ගියාය. වචනයකුදු
කතා නොකොට ඇය අම්මා නිද සිටි ඇඳේ බිත්තිය පැත්තට
පැන නිද ගත්තාය. ඇගේ නෙතින් කදුළු බේරුනේ කරුණු
දෙකක් නිසාය. එකක් නම් අක්කාට කෑ ගසා ඇගේ හිත
රිදවන්නට වීමය. අනෙක අකමැති විවාහයකට අක්කා කැමැත්තක්
පළ කිරීමය. මද වේලාවක් යඳි අම්මාගේ අත් උණුසුම් හංසනීගේ
බඳ වටට දැනිණි.

උදෑසනද හංසනී, අක්කාට වැඩිපුර මුහුණ දී කතාකළේ
නැත. වාරුනීට ද ඒ බව කේරිණි. නමුදු ඇය ඒ ගැන නොඇසුවේ
ඇයගේ හිතේ ද නැගණිය කෙරේ සිසුම් කෝපයක් තිබූ නිසාය.
කපුටන් රළක් කුස්සිය පැත්තේ කෑ ගසනු ඇසෙයි. හංසනී
මීදුලට බැස්සාය. රෙදි වැල බැඳ තිබූ ලොකු පේර ගසේ
කපුටන් දහයක් පහළොවක් වසා සිටිනු පෙනිණි. හංසනී ගල්
කැටයක් අහුලා කපුටන් සිටි තැනට වීසි කළාය. උන් කෑ
ගසාගෙනම ඉහළ යනු දැක ඇය තනිවම හිනාහුනාය. ඇය
නොදැක්කාට ඇගේ එම ඉරියව්ව ලාලිතා බලා සිටියාය.
රෝසපාට අත් නැති කොට ගවුමක් ඇඳ කෙටි කොණ්ඩය
කඩා දමා සිටි හංසනී ඒ වේලාවේ ලාලිතාට පෙනුනේ පුංචි
දැරියක් ලෙසිනි.

"අම්මා මොනා දිහාද බලාගෙන ඉන්නේ...?"

වාරුනී ඇය සමීපයට ආවේ ඉනට අතක්ද තබාගෙනය.
ඇගේ මුහුණේ පෙනුනේ මලානික බවකි. ලාලිතාගේ දැස් යොමු
වී තිබුණේ කොහිදැයි ඇගේ බැල්ම දෙස බැලීමෙන් වාරුනී
වචනා ගත්තාය.

"අම්මා තමයි නංගිට හුරුකල් කරන්නේ..."

ඇය නිහඬතාවය බිත්තේ එළෙසිනි. හංසනී පිටුපසට
දැත් බැඳගෙන ලොකු පේර ගසේ වූ ඉදුණු ගෙඩි කතා එකිනි
කොට්ටෝරුවා දෙසම බලා උන්නාය.

"දැන් මම අර මිනිස්සුන්ට මොනවද කියන්නෙ අම්මා...? කොහොමනර් මේ කටයුත්තට නංගිව් කැමති කරවා ගන්න. කොල්ලත් හොඳයිනෙ අම්මා."

වැඩිමල් දියණිය දවස ඇරඹුන හැටියේම සින රිදවන කතාවකට මුල පුරන්නට යයි. විවාහය යනු තනියම ගන්නා තීරණයක් නොවේ. විශේෂයෙන්ම එය විවාහ වන දෙදෙනාගේම කැමැත්තට සිදුවිය යුතු දෙයකි.

"මං කිව්වේ ඔයා නංගිව් ඔහොම කියාගෙන වියසට ගියාම මොකද වෙන්නේ...? මට කියලත් එයා ගැනම බලාගෙන ඉන්න බැරි කාලයක්නේ එතකොට එන්නේ."

"ලොකු දුව අනේ ඔය කතාව වුට්ටක් නවත්තන්න. මං නංගිව් කවදවත් ඔයාට බරක් කරන්නෙ නෑ."

"එහෙම නෙමේ අම්මා. අද කාලේ හොඳ මිනිස්සු හොයන්න අමාරුයි. මේ ලමයා සිගරට් අරක්කුවත් කවේ කියන්න නැලූ. අම්මටත් හයිසක්නේ. ඔය රෙදි කැලි මහ මහ ඉන්න ඕනත් නෑනෙ එතකොට."

"ඔයා කොහොම කිව්වත් මට විතරක් ඔය කටයුත්තට කැමති වෙන්න බෑ."

දොර ලගින් මැත් වී කුස්සිය තුළට එන ගමන් ලාලිකා කීවේ දැඩි ස්වරයකිනි.

"ඇයි ඒ...?"

"ඇයි අහන්නේ ලොකු දුව ඒ ලමයා අකමැත්තෙන් මං කොහොමද හා කියන්නේ. මම නෙමේනේ කසාද බදින්නේ."

"අම්මලා හැමෝම හිතන්නේ අම්මලා ගැන විතරයි. මං ගැන හිතන්නෙම නෑ."

වාරුනී කෙටි බිංකුව මගින් ඉඳ ගත්තේ මැඩිවිලි නහමිනි. ඇය තවමත් ඇඳ පිටියේ රැස් ඇඳ සිටි තිදි ඇඳුමයි. හංසනි

හා ඇය අතර ඇති වෙනස කොතෙක්දැයි ඒ වෙලේ ද ලාලිකාට දැනුණාය.

"ඊට පස්සෙ ජීවත්ත මාව කන්න හදයි. ජීවාගෙන් කිසිම උදව්වක් අම්මලාට මින් පස්සෙ නම් ගන්න වෙන එකක් නෑ."

"අනේ ලොකු දුව, මං ඔයාලගේ ජීවිතේ හරි ගස්සලා දුන්නේ මට උදව් ගන්න නෙමේ. ඔයාලා දිවුණුවෙලා ඉන්නවා දැකලා සංතෝස වෙන්න."

"හවස ජීවා ආවාම කේන්දරේ ඉල්ලයි. අම්මා මොකද කියන්නේ...?"

"කියන්න ඕන දේ මං කියන්නම්."

ඉදෙමින් තිබුණු බත් මුට්ටිය ඔසවා බිමින් තැබූ ලාලිකා ලිප නිවා දම්මාය. අනෙක් ලිපේ පරිප්පු හොඳදක් ඉදෙයි. දියණිය තමන් හා වාද නොකර හාල්මැස්සන් වික පුද්ද කලාපම් උදෑසන ආහාරය පිළියෙල කොට අවසන් වන්නටද වෙලාය.

"ඔව්සින් මේවයිත් වෙන්නේ ජීවත් මාත් එක්ක තරහා වෙනවා."

ඉඳසිටි තැනින් තරහෙන් තැහිට සිටි ඇය කියද්දී ලාලිකා අනුකම්පාවෙන් ඇය දෙස බැලුවාය.

දරුවෙකු ලැබෙන්නට සිටින මවක් අවුතුයෙන් ජීවිතය පටන් ගත යුතුය. වාරුනීට ඒ කිසිවක අවබෝධයක් නැත. ඇයට හිමිත් සැරේ ඒ ගැන කියන්නට ඇය පිතා ගත්තාය.

"දරුවෙක් ලැබෙන්න ඉන්නකොට ජනාම කේතනි ගන්න එපා. දරුවටත් හොඳ නෑ."

ලාලිකා කීවේ ඒ හෙයිනි.

"මගේ කේන්ද්‍රීය මම බලා ගන්නම්. ඔයා නංගි ගැන බලා ගන්න. ඔය නොකිව්වට කවුරුහරි කොල්ලෙක් ඇති. ඒකෙන් මේකට කැමති වෙන්න බැරි. ඔයත් එයාට හුරුකල් කර කර පත්ති යවනවා. කවුරුහරි ගැළපෙන්නෙ නැති කෙතෙක් කරේ එල්ලා ගන්නාම ඔයාටත් තේරෙයි...."

ඇය කුස්සියෙන් පිටව ගියාය. ලාලිතාගේ සිතට දැනුනේ දැඩි සැනසීමකි. වැඩිමල් දියණිය කීවා සේ හංසනි කිසිවිටකත් මෝඩ වැඩ කරන්නේ නැති බව ඇයට විශ්වාසය. ඇය මිතුරු වී ඇතැයි සැක කරන තරුණයා නොගැළපෙන්නෙක් නොවේ. සැබැවින්ම ඔහු හා හංසනි ඇසුරක් පවත්වනවානම් එයට තමා විරුද්ධ වන්නේ කවද හෝ දියණියට සිත රිදවාගෙන පැත්තකට වන්නට පිදුවෙතැයි යන විශ්වාසය නිසාය.

සන්ධ්‍යාවේ වාරුනි කැඳවා යන්නට පීචන්ත පැමිණෙන විටත් හංසනි පෙනෙන තැනක සිටියේ නැත. ඇය එසේ මහහැර සිටීම නම් ලාලිතාගේ සිතට දුකකි. ඒත් එක අතකින් එය හොඳයැයි ඇයටම සිතුවේ. නැත්නම් අනවශ්‍ය කතාවන්ට මැදි වී හැමෝටම සිත් රිදවා ගන්නට පිදුවේ. පීචන්ත පැමිණි විගසම වාරුනි ඔහු හා රහස්‍ය කුමක් හෝ කතා කරනු ලාලිතා දුටුවාය. ඇය ඒ ගැන විමසිලිමත් නොවී මසා නිම කරන්නට තිබූ ඇඳුම් මැසුවාය.

"අම්මේ අපි යනවා...."

එසැනින්ම වාගේ වෙනත් ඇඳුමකින් පැරසි පැමිණි වාරුනි කියද්දී ලාලිතාගේ හිත ගැස්සිණි. පීචන්ත තේ එකක්වත් බිට්ටේ නැත. වචනයක්වත් කතා කළේද නැත. ඔහුගේ සිතට වාරුනි විසින් කුමක් හෝ දමන්නට ඇතැයි ඇයට සැක සිතුවේ.

"අර දරුවට තේ එකක්වත් හඳලා දුන්නද? ඔයා කතා කර කර හිටපු හින්දා මං හිතුවා හඳලා දේවි කියලා."

"එයා තේ බිලා ඇවිත් කියන්නේ.... තව කෙහේද ගමනක් යන්නත් ඔති කියන්නේ."

ඇය නිකමට හෝ හංසනි කොහේදැයි ඇසුවේ නැත. දියණිය හඳුන්වන ගැටුමකට අධිකාලමක් දමා ගන්නටයි. ගෙයින් පිටව යන්නට මිදුලටත් බැස පීචන්ත 'යන්නම්' කීවේය. ඔවුන් යන්නට ගියේ හිත රිදවා බැව් සිහිවෙද්දී ලාලිතාගේ තෙතුවලට කදුළු පිරිණි.

හංසනි මිදුල වටෙන් ඇවිදගෙන ආවේ කම්මැලිකමටයි. අයුරු දුකෙන් පාර දෙස බලා සිටිනු දුටු ඇයද ඒ දෙසම බැලුවාය. ඇත පාරේ ඇවිද යන්නේ අක්කා සහ පීචන්ත අයියා බැව් ඇය හැඳින් ගත්තාය. ඔවුන් මේ තරම් ඉක්මනින් පිටව ගියේ ඇයිදැයි දැන ගන්නට හංසනි මවගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. ඇගේ හිත ගැස්සිණි. අම්මාගේ දැස්වල කදුළු පිරි තිබිණි. අක්කා, අම්මා සමඟ හිත අමනාපයෙන් යන්නට ඇති බවත් ඒ තමා නිසා විය හැකි බවත් ඇයට සිතුවේ. ඒ සමඟම හංසනිගේ හිතට අම්මා ගැන දුකක් දැතිණි.

"ඇයි අම්මා.... මේ ඔක්කොම මං හින්දෙන්. මං ඒ කටයුත්තට කැමති වෙන්නම්...."

හංසනි අම්මාගේ අතේ එල්ලී කීවේ හැඩෙන්නට තරම් ලංවූ හඬකිනි. ලාලිතා කිසිවක් නොකියා සුසුමක් හෙළුවාය. අනතුරුව ඇගේ හිස මතින් අත තබා හිස පිරිමැද්දා.

නිවසේ තිබූ සත්සුන් සතුටු සහගත බව එක්ක වරම නැතිවී ගොස් ඇතැයි ලාලිතාට දැනී තිබිණි. ඇය සිටියේ සිතේ සතුටක් නැතුවය. හංසනි කාමරයට වී පත්ති යන්නට සැරසෙයි. ඇය හැඩවෙන්නට බොහෝ වේලාවක් ගන්නා බව ලාලිතාගේ සිතට දැනී තිබිණි.

මිදුලේ ජම්බු ගහට ආ ජම්බු කොට්ටෝරුවන් දෙදෙනා කෑගසන හඬ ඇසෙයි. ජම්බු ගසේ ගෙඩි නැතිවුවද උන් පුරුද්දට සේ ජම්බු ගසට විත් කෑ ගසයි.

අඬි හඬක් ඇසිනි. ලාලිතා හිස හරවා බැලුවේ දියණියගේ හැඩ විමත් සමග සුන්දර වූ රුව බලා ගන්නයි. ඒල් සුදු කොටු කොටු ගවුම ඇඳ කොණ්ඩිය පෝණියක් වන්නට දමා සිටි ඇයගේ මුහුණේ සතුටක් ඉතිරි ඇතැයි ලාලිතාට සිහිනි.

"මං හිතුවේ අම්මා රෙදි මහනවා කියලා..."

ඇය ලාලිතා ලිහිල් සිටගෙන කීවාය. අම්මාගේ මුහුණේ දුකක් ඉතිරි ඇතත් හංසනි ඒ ගැන ඇසුවේ නැත.

"මං ගිහිත් එන්නම්..."

"පරිස්සමෙන් සුඤ්ඤ..."

ලාලිතා හිඳ සිටි තැනින් නැගිට හංසනි පසු පසින් මිදුල දක්වා ආවාය. ඇය යන ගමන සුන්දරය. ඒ දෙස බලා

සිටි ලාලිතාට සුසුමක් හෙළිනි. හංසනි නැවතුනේ ලියුම්කරු පැමිණ බයිසිකලය නැවතු නිසාය. ලාලිතා මිදුල අද්දරට ගියේ ලියුමක් ඇත්නම් ඇයට ආපසු නිවස වෙත එමට සිදුවෙයි සිතාය. හංසනි අතට දිග ලියුම් කවරයක් දුන් ලියුම්කරු ඉදිරියට බයිසිකලය පැදගෙන ගියේය. හංසනි ලියුම ඇතැතිව පිටුපස හැරී මව දෙස බැලුවේ හැඟීමක් නැති බැල්මකි. ඇය ලියුමේ කවරය ගලවමින් යළිත් පාරෙන් මැත් වී මිදුලට ආවාය.

"ඇයි සුඤ්ඤ..."

හංසනි කිසිවක් නොකීයා මව දෙස බලා ලියුම් කවරය දිග හැරීයාය. ඇගේ මුහුණේ එක් වරම ඇති වූ වෙනස ලාලිතා දුටුවාය.

"අම්මේ... මේ!"

දියණියට සතුටක් ඇති වන්නට ලියුමේ කිබුණේ මොනවාදැයි කීයා ඇයට සිතා ගන්නට නොහැකි විය. ඒ නිසාම ඇය අත වූ ලියුම අතට ගන්නාය.

"මට අර රස්සාව ලැබිලා..."

ලාලිතා ලියුමට තෙත යොමන්නට පෙර හංසනි කීවාය. දෙදෙනාට දෙදෙනාගේ මුහුණ දෙස බැලිනි. දෙදෙනාගේම දෑස්වල කළුවය. ඒ සතුට වැඩිකමටයි.

"මගේ රත්තරන්ට දෙව් පිහිටයි සුඤ්ඤ..."

ලාලිතා ඇගේ හිස මතින් අතක් තබා මිනිසුන් හැඟුම්බරවය.

"මං හිතුවෙන් නෑ අම්මේ..."

කළුව අතරින්ම ඇය කීයා සිතාපුතාය.

"අපි නොහිතන දේවල් තමයි ගොඩක් පිද්ධ වෙන්නේ..."

හැම දෙයක්ම වෙනත් එක එක්කෙනාගේ වාසනාවට අනුව පුනේ. කෙනෙක්ම ලැබෙන නොලැබෙන දේවල් අපට වෙනස් කරන්න බෑ..."

ලාලිතා දිග කතාවක් කෙටියෙන් කියා දියණිය දෙස බැලුවාය. ඇයට පන්නියට යන්නටත් පමා වී ඇත.

"ඔයා පන්නියට යනවද දන්..."

හදිසියේ සිතට ඇතුළු වූ සතුව නිසා පන්නියට යන්නටද කම්මැලි කමක් දැනෙයි. එත් මේ පුවත ඉන්දිරිලාට කිව යුතුය. අද කෙසේ හෝ රාජීව් ඇය හමුවන්නට එන බව ඇයට දැනෙයි. ඒ නිසා කෙසේ හෝ පන්නියට යා යුතුමය.

"අම්මේ... මම යනවා"

ඇය අත බැඳී ඔරලෝසුව දෙස බලමින් යළිත් පාරට මාරු වුනාය. දියණිය නොපෙනී යන තුරු ලාලිතා බලා සිටියේ විසිරුණ සිහිවිලි වලින් යුතුවය. ඇය වාසනාවන්ත යයි කියා ලාලිතාට සිහිනි. එත් මගට ගොස් ආපසු පන්නි යෑම ඇගේ හිතට හරි නැත. එය බාධාවකිසි ලාලිතාගේ සිත කීවාය. ලියුම් කියවා බලමින් ඇය ගෙතුළට ආවේ මේ සතුටුදායක පුවත වාරුනිටත් දැනුම් දෙන්නට තිබේ නම් හොඳයි කියා සිතමිනි.

හංසනි පාර දිගේ ඇවිද ගියේ සැබැවින්ම සතුටිනි. ලැබී ඇත්තේ කිසියෙක් බලාපොරොත්තු නොවූ අවස්ථාවකි. එහි තිබුණු අන්දමට රැකියාව සහ ඊට ලැබෙන වැටුප ඉතා ඉහළය. එත් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වන අන්දමින් සේවය සැලසිය හැකිදැයි ඇයට පළමුවරට බියක් ඇතිවිය.

හන්දියේ සිටි සුරංජිත් ඇය දෙස බැලුවේ සිනාවක් නැති බැල්මකි. හංසනි ඔහුගේ බැල්ම ගණන් නොගෙන ගස්සාගෙන ගියාය. පාරෙන් එහා පැත්තේ දුර නවතා තිබූ කාරය ඇය හඳුනා ගත්තාය. රාජීව් හමුවී මේ සතුටුදායක

පුවත ඔහුට පවසන්නට දඩි නොඉවසිලිමත් බවක් ඇයට ඇතිවිය. ඇය පාර මාරුවී සුරංජිත්ට පෙනෙන්නටම කාරය වෙතට ගොස් එයට ගොඩ වුවාය. දින ගණනාවකින් නොදුටු ඔහුගේ මුහුණ දෙස ඇය මොහොතක් බලා උන්නාය.

"මොකද?..."

ඔහු ඇසුවේ අමුතු විදිහකටයි.

"මට රස්සාව ලැබිලා..."

ඔහු කාරය පන ගැන්වීම නවතා ඇගේ මුහුණ දෙස බලා සිටියේ කී දේ තේරුම් ගන්නට නොහැකිවිය.

"මට තේරුනේ නෑ..."

"අපි දෙන්නා දවසක් ඉන්ටර්වී ගියේ... ඒ රස්සාව ලැබිලා කියලා ලියුමක් හම්බ වුණා."

ඊට ඔහුගෙන් ප්‍රතිචාරයක් ලැබුණේ නැත. ඇගේ සිතට වෙනසක් දැනිනි. ඔහු කාරය පන ගන්වා පාරට ගත්තේ නිහඩවමය.

"ඇයි කතා නැත්තේ... සත්තෝෂ නැද්ද?"

"මොනවටද?"

"මට රස්සාව හම්බ වුනාට"

"ඔයාට ඔය රස්සාවට යන්නම් ඕනද?"

ඔහු ඇසුවේ හංසනි කිසිවිටෙකත් බලාපොරොත්තු නොවුණ ප්‍රශ්නයකි.

"ඇයි...?"

ඒ නිසාම ඇය ඇසුවේ බියට ය.

"ඔයා රස්සාවකට යනවට මම කැමති නෑ..."

"ඇයි ඒ...?"

"ගොඩක් හේතු නිසා"

ඔහු ඉදිරිය බලාගෙන රිය පදවන ගමන් කියාගෙන යයි. හංසනි බැලුවේ ඔහු විහිළුවක් කරනවා කියාය. නමුත් එහි විහිළුවක් නැත. මුහුණේ ඇත්තේ සාමාන්‍ය පෙනීමය.

"ඔයාට මොකද වෙලා කියෙන්නේ...?"

"මොනවත් නෑ..."

"එහෙනම්... එහෙනම් ඔයා මොනවද මේ කියන කතාව... ඔයා දන්නවද දන් ටික වෙලාවකට කලින් ඒ ලියුම් දකලා අම්මයි මමයි කොයිතරම් සන්තෝෂ වුණාද?"

ඇය එසේ කියද්දී දෙනෙතට එක්වුණු කදුටු බිඳු කඩා වැටුණේය. ඔහු එවන් කතාවක් කියන්නට තරම් ආත්මාර්ථකාමී වූයේ ඇයි? තමන්ට රැකියාවක් ලැබෙනම් කොපමණ අවශ්‍යතා ප්‍රමාණයක් සම්පූර්ණ කර ගත හැකිද? ඒත් ඔහු ඊට එරෙහි වෙයි. හංසනි බොහෝ වෙලාවක් යනතුරු කතා හොඳින් සිටියාය. කාරය තුළගොඩට පැමිණෙන තුරුත් ඒ නිහඩ බව එලෙසින්ම තිබිණි. හංසනිගේ සිත වැඩි වැඩියෙන් රිදුනේ ඔහුගේ නිහඩ බව උසුලා සිටින්නට නොහැකිවයි. ඔහු ද වැඩි කතා බහකින් තොරව ඇයගේ පන්තියට යන පාර අද්දරින් කාරය නතර කළේය.

"දන් ඔයා පන්තියට යන්න"

"මට බෑ..."

එක්වරම සිතේ ඇති වූ මුරණ්ඩු සහගත සිතුවිල්ල නිසා ඇය කීවාය. ඔහු ඇ දෙස කෙලින් බැලුවේ දෙතොල් මවා ගත් සිතාවක්ද සමගිනි.

"කිවිවම අතලා දන් පන්තියට යන්න... මං පන්තිය ඉවර වෙන කල් ඉන්නම්..."

"මට බෑ..."

"ඇයි ඒ ?"

"ඔයා වෙනස් වෙලා. නපුරු වෙලා."

රාජීව් ඇගේ උරහිස මතින් අතක් තැබුවේය. ඒ අතේ උණුසුම් ඇගේ උරහිසට දැනිනි. හංසනි ඔහුගේ අතැහිලි අතරට තිකට සිර කළාය. පාරේ ළමුන් පිරිසක් ඉදිරියට එනු පෙනෙයි. සමහර විට ඔවුන් පන්තියට එන ළමුන් විය හැකියයි ඇයට සිතන නිසා ඇ ඔහුගේ අතැහිලි මතින් තිකට පසෙකට ගත්තාය.

"ආදරේ වැඩි වෙනකොට රකිනවා වැඩියි. පිරිමි සැක කරන්නේ නපුරුකම් කරන්නේ එතකොට. මගේ මල් ලස්සන දකින්න ඕනි මං විතරයි..."

ඔහු නැවතත් සිතාවක් නැති මුහුණක් මවාගෙන කියද්දී හංසනිගේ සිතට සිදුවූ කේන්තියක් ගලා ආවේය.

"මං ගැන සැක හිතන්න එපා. මගේ බලාපොරොත්තු නැති කරන්නත් එපා. අපි සු-චි තැන් වලින් ජීවිත පටන් ගත්ත මිනිස්සු..."

ඇය කීවේ ඉති ගැහෙන සිහිනි.

"ඔයා දන් පන්ති යන්න කෝ... මම මෙතෙක්ම වෙලා ඉන්නම්..."

හංසනි පන්තියට යන්නට ගියේ හෙදරින් රැගෙන ආ සතුව හිත ඇතුළේ මරා දමමිනි. ඒත් මේ සියල්ල ඉන්ද්‍රියවලට කියන්නට ඇයට දඩි උවමනාවක් දෙනයි. ඔවුන් දෙදෙනාට රාජීව් ගැන මෙතෙක් කියා නැත. ඒ නිසා එතැනදීත් හංසනිට අසරණ වන්නට සිදු විය. හංසනි පන්තියට යන විට පන්තිය

පටන්ගන්නට ආසන්න වී තිබිණි. ඒ නිසා කතා බහකින් තොරවම ඇය යෙහෙළියන් දෙදෙනා අතර වූ ඉඩෙහි ඉඳ ගත්තාය. දෙතුන් වතාවක් ඔවුන් ඕනෑකමින් ඇය දෙස බැලුවත් වචනයක් හෝ කියා ගන්නට නොහැකි වූයේ ගුරුවරයා අසලම වූ පරිගණකය ළඟ කැරකෙමින් සිටි නිසාය. පන්තිය නිමා වන පැය දෙක කල්පයක් තරම් ඇයට දැනිනි.

"මොකද වෙලා නියෙන්නේ?..."

පන්තියෙන් එළියට එමින් ඉන්දිවරී ඇගෙන් ඇසුවාය. හංසනී වටපිට බැලුවේ කතාව කොතැනින් පටන් ගන්නා දැයි සිතමිනි. දන් සිදුවන්නේ ඊටත් වඩා ප්‍රශ්නයකට මුහුණ දෙන්නටය. රාජීව් ඇය එනතුරු බලා සිටියි. මිතුරියන් දෙන්නා ඔහු ගැන දන්නේ නැත. ඔවුන්ට ඔහු ගැන නොකියා ඔවුන් දක දකම් ඔහුගේ රියට නගින්නටද බැරිය.

"මොකද කොල්ල තරහ වෙලාද...?"

"මොන කොල්ලද...?"

ඉන්දිවරී ඇසුවට ඇය කීවේ හදවතින් ගැහෙමිනි.

"ඇයි අප ක්ලාස් ඇරිලා යද්දි හැමදුම හම්බ වෙන්නේ...?"

හංසනීට දෙන්නට උත්තරයක් නොවිනි. මිතුරියන් දෙදෙනාට බොරුවක් කළා යන සිතුවිල්ල ඇගේ සිත තුළ ඇති විය.

"එයා ඇවිත් ඉන්නවා...."

ඇය වෙනසක් නොපෙන්වා කියන්නට මහත්සි වූවාය.

"අපිට කවදවත් එයා ගැන කියලා නෑ. ඒත් අපි දන්නවා...."

"සොරි...."

හංසනී කීවේ අවංක සිතුවිල්ලෙන්මය. ඔහුගේ කාරය නැවතු නැතට මඳක් ඉදිරියෙන් තිබෙනු දකිද්දී ඇගේ සිත වේගයෙන් ගැහිණි.

"මට රස්සාවක් හම්බ වුණා. ඒත් මං රස්සාවට යනවට එයා කැමති නෑ...."

අන්තිමට හිතේ හිර කරගෙන සිටි දෙය ඇය කියා ගත්තාය.

"තවම අයිතියකුත් නැතුව ඔයාගේ ජීවිතේ ගැන තීරණ ගන්න එයාට ඉඩ දෙන්න එපා."

ඉන්දිවරී කීවේ විහිළුවට නොවේ. හංසනී යළිදු අසරණ වූවාය. රැකියාවක් සමඟ පැතුම් ගොඩක් හිත ඇඳුනේය. එහෙත් ඔහුගේ එක වදනින් ඒ පැතුම් සියල්ලටම ගිලිහෙන්නට සිදුවේද...?

"ඔයාට රස්සාවක් ලැබෙන එක හොඳයි.... ඔයයි අම්මයි දෙන්නම් මේවිටර කාලයක් දුක් වින්දනේ...."

නිකේතනී කියන්නේද ඉන්දිවරී කියන දේමය. යෙහෙළියන් පවසන කතාවේ ඇත්තක් ඇති බව මොහොතක් ගෙවෙන්නට පෙර ඇයම වටහා ගත්තාය. යම් හෙයකින් කිසි දිනක ඔහු හා එක්වෙන්නට නොහැකි වුව හොත් තමන්ට රැකියාවක් සොයන අවස්ථා දෙකම අහිමි වේයි. ඒනිසා ඔහු කියාපු වදන ඒ ගැන සිතා බලා තීරණයක් ගත යුතුයයි කියා දුන් සිත ගත්තාය.

"අපි කියනවට නෙවෙයි ටිකක් කල්පතා කාලා තීරණයක් ගන්න දැන් ඔයා යන්න එයා බලාගෙන ඉන්නවනේ"

හංසනී ඔහුගේ කාරය දෙස බලා යළිත් යෙහෙළියන් දෙදෙනා දෙස බැලුවාය. තමා ඔවුන්ට ඔහු ගැන නොකියා තම ඇත්තේ විසල් වරදක් කියා යළිත් ඇගේ සිත කීවේය.

"ඉතින් යන්න.... අපි යනවා...."

ඔවුන් වෙනසක් නැතුවම සිනාසෙමින් කියා එතැනින් මැත් වන්නට සූදානම් වූහ.

"මං එයාට පස්සේ දවසක ඔයාලට අඳුන්නලා දෙන්නම්"

"නෑ...."

ඔවුන් දෙදෙනා සිනාසෙමින් පාර මාරුවන දෙස බලා සිටි හංසනි රාජවීගේ කාරය ඇති දෙසට ඇවිද ගියාය. ඇය කාරයට නැග ඉදහත්තේ නොසන්සුන් වුණ හිතෙන්මය. ඇය පන ගැන්වී ඉදිරියට යන රියේ විදුරුවෙන් පාරේ අනෙක් පස සිටින යෙහෙළියන් දෙදෙනා දෙස බැලුවාය. ඔවුන් දෙදෙනා බර කතාවකය. සමහර විට ඒ කතා කරන්නේ කමා ගැන විය යුතුයැයි ඇයට සිහිනි. රාජවී ද කතාවක් නැත. ඔහු ඉදිරිය බලාගෙන රිය පදවයි. තමන් පන්තියට යනවිට සිටි රාජවී දැන් වෙනස් වී ඇතැයි හංසනිට සිතනි. ඇය ඔහු පසට නැඹුරු වී වම් අත මතින් අතක් නැඹුවාය. එවර නම් තෙත් කොණින් ඔහුගේ බැල්ම ඇය වෙත යොමු වූණේය.

"ඇයි තරහ වෙලා වගේ...?"

ඇය ඔහුට නැඹුරු වෙගෙන්ම සිහින් හඬින් ඇසුවාය.

"මම තනියම හිතනවා..."

"මොනවද...?"

"ගොඩක් දේවල්..."

"මොනවද ඒ ගොඩක් දේවල්...?"

"හිතලා ඉවරවෙලා කියන්නම්..."

"ඔයා හිතන දෙයක් මටත් කියන්න. අපි දෙන්නම හිතමු."

හංසනි අත්ලෙන් ඔහුගේ වම් අත තද කළාය. ඇගේ අතැහිලි වලින් ඇති වූ උණුසුම ඔහුගේ මුළු පිරුණේම නතරවැල් වලට දැනිණි. ඔහුගේ නිහඩ බව ඇගේ සිතට මහත්ම වදයක් විය.

"ඔයාගෙ ජීවිතේ ඔයාට විද ගන්න දෙන්න මම හිතුවා..."

හදිසියේම නිහඩතාවය බිඳලමින් ඔහු කියද්දී හංසනිගේ සිත ගැස්සිණි.

"මට තේරුනේ නෑ..."

රාජවී දිග හුස්මක් ඉහළට හෙළා පහළ දැමීමේය. හංසනි වට පිට බැලුවේ හිතට දැනුන අපහසුව මහ හරවා ගන්නටයි. ඔහු කාරය පදවන්නේ වෙනදා යනෙන පාරේ නොවන බව ඇය දුටුවේ එවිටය.

ඇය සිතට නොසන්සුන් බවක් දැනිණි. තවුත් යන්නේ කොහේදැයි අසන්නට ඇගේ සිත බිය විය. ඒ ඔහු තරහෙන් ඉන්න නිසාය.

"මිනම කෙනෙක් බලන්නේ තමන් ආදරේ කරන කෙනාට රකින්නයි. මටත් මින වුනේ උකයි. ඒත්? ..."

"ඇයි ඒත් කිව්වේ...?"

හංසනි ඇසුවේ වෙවිලන දෙනොළිනි.

"ඔයාගෙ ජීවිතේට කිසිම බලතුවක් කරන්නේ නෑ කියලා මං හිතුවා..."

හංසනිගේ නෙතු සිතල වුනේ කදුළු පිරුණ නිසාය. දැන් දැන් ඒ කදුළු බිංදුවක් කම්මුල දිගේ රුවා යාම කියා ඇයට සිහිනි. ඇ ඔහුගේ අත මත තිබූ අත තදකම ගෙන අසුනේ හේත්තු වී දැස් වසා ගන්නාය. සිය දොහොත් පිරුණ කදුළු මිරිසි ගලා ගියේ එවිටයි. අතක ගුළිවී තිබුණ රෝසතාව

ලේන්සුවෙන් මුහුණ පිය දමද්දී කාරය නවතින බව ඇයට දැනිණි. මොහොතකින් ඔහුගේ අතක් ඇගේ උරහිස මත තබනුද දැනිණි.

"ඇයි අඩන්නේ...?"

"ඇයි ඔයා දුක හිතෙන දේවල් කියන්නේ...?"

ඇගේ බර වූ හඬ ළඟ රාජ්විගේ සිත දියවී යන්නට විය.

"මට දුක හිතෙන කොට මං අඩන්නෙ නෑනේ..."

"පිරිමි අඩන්නෙ නෑනේ..."

ඇය කීවේ ඔහුගේ කම්පයේ ඇඟිල්ලෙන් ඉරි අදිමිනි. එවර දෑයේ කදුළු වියළී තිබිණි. පාරේ එහා පසට හා භේෂා පසට වාහන ඇදෙන අයුරු ඇ තෙතට හසුවිය.

"ගොඩක් අය හිතාගෙන ඉන්නෙ නම් පිරිමි අඩන්නෙ නෑ කියලා තමයි. ඒත් පිරිමින් අඩනවා, ජේන්තැනි වෙනත හිතෙන්න..."

හංසනි තෙතු උස්සා ඔහුගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. ඒ මුහුණේ කියවා අකුරු කළ නොහැකි හැඟුම් දහසක් ලියවී තිබිණි.

"ඔයාට මං ගැන දුක හිතෙන්නෙ නැද්ද...?"

තත්පර ගණනක නිහඬ බවකින් පසුව ඇය ඇසුවේ සෙමිනි. කාරය තුළ දැනුණ සිසිල නැති වී දැඩි උණුසුම් බවක් ඇයට දැනෙයි.

"දුකයි."

"අම්මයි, මමයි දුක් විදිනවා..."

"ඉතින් ඒකෙන් සැප දෙන්න කතා කළේ..."

එවර ඔහුගේ හඬේ මෙන්ම මුහුණේ ද සිතාවක් රැඳී තිබෙනු ඇ දුටුවාය. ඇගේ සිතට සතුටක් දැනිණි. ඒ රාජ්වි යළිත් ප්‍රකෘති තත්වයට පත්ව ඇති නිසාය.

"එහෙම නෙමේ මං කිව්වේ...මට රස්සාවක් තියෙනවානම් අම්මා දුක් විදින එකෙන් බේරගන්න මට පුළුවන්. පටි එයා තාත්තා නැතිවුණ ද ඉඳලම අපි වෙනුවෙන් දුක් විදිනවා..."

"ඉතින් ඔය රස්සාවෙන් දුකෙන් මිදෙන්න පුළුවන්ද...?"

ඔහු ඇසුවේ යළිත් සිතාවක් දෙකොළතර රුචාගෙනයි. ඇය ඔහුගේ අතට සිහින්වට පාරක් ගැසුවාය.

"විහිළු කරන්න එපා."

"විහිළු නෙමේ... ඔයාලා අනුන්ට කුළියට දීලා තියෙන කඩ කාමර වලින් එකක් අරන් බිස්නස් එකක් පවත් ගන්න හිතුවේ නැත්තෙ ඇයි...?"

"මට ඔය මුදලාලි වැඩ හුරු නෑ..."

"පිස්සු තමයි. ළමයෝ මුදලාලි කියලා සිල්ලර කඩයක් නෙවේ මම කියන්නෙ. හොඳ පොත් සාප්පුවක් හරි... සෙල්ලම් බඩු, එහෙම නැත්නම් ඇඳුම් සාප්පුවක් දන්න බැරි ඇයි...?"

රාජ්වි ගැඹුරු පෙනුමක් මුහුණේ රඳවාගෙන කියද්දී හංසනි එය ඕනෑකමින් අසා සිටියාය. එම කරුණ මොකක් තම සිතට නොදැනුණ බව ඇයට ඒ මොහොතේ කල්පනා විය.

"ඔවා කරන්න අපිට සල්ලි නෑනේ..."

"මං දෙන්නම්..."

හංසනි දෙතෙන් විසල් කර ඔහු දෙස බැලුවාය. තවත් වාහනයක් නළාව හඬවනු ඇසෙයි. ඒත් ඇය ඔහුගේ මුහුණෙන් තෙතු ඉවතට ගත්තේ නැත.

"ඔයාගෙ සල්ලි මට ගන්න බෑනේ...."

"ඇයි ඒ....?"

ඔහු වෙනස්ම ස්වරයකින් එසේ ඇසුවේ ඇගේ කන් පෙත්තක් මුදුවට අතගාමිනි.

"එහෙම හොඳ නෑ. අපේ අම්මා වුණත් කවදවත් ඒ වගේ දේකට කැමති වෙන්නෙ නෑ..."

"ආඩම්බරකම නම් තියෙනවා, මොනවා නෑකත්. අම්මත් එක්ක ඒ ගැන කතා කරන්න. මං උදවු කරන්නම්."

හංසනී හිස වැනුවාය. ඔහුගේ සිත, සිතුවිලි මඳක් ලිහිල් වී ඇති බවක් ඇයට තේරුණි. ඇය මේ මොහොතේම රැකියාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කර ගන්නට සිතුවේ මේ නිසයි.

"මං රස්සාවට යන්නද...?"

ගෙළ ඇලකර ඇය බැඳු බැල්මට රාජ්‍යයේ හිත උණු විය. ඔහු නිතඬව කල්පනා කළේ දිය යුතු පිළිතුරක් සිතා ගත නොහැකිවයි. තමා ආත්මාර්ථකාමී වීමෙන් දුක් විඳින්නේ ඇයයි. ඒ නිසා සාධාරණ පිළිතුරක් දිය යුතු යැයි ඔහුගේම යටි සිත කීවේය.

"රස්සාවලට ගියාට කමක් නෑ. ප්‍රශ්නයක් වුනොත් ඔව්ට මං නෑ."

"ඔයා මාව බය කරනවා...."

ඇය කීවේ විසිරෙන්නට හඳුනා සිහිවිලි සිර කර ගනිමිනි.

"බය වෙන්නෙ ඇයි...? තමන් පරීක්ෂමට ඉන්න දැන ගන්න ඕනනේ...."

ඔහු කාරය පත ගැන්වූයේය. හංසනීගේ සිතට සැහැල්ලුවක් දැනිණි. මේ ප්‍රශ්නය මේ තරම් පහසුවෙන් විසඳාගන්නට ලැබීම ඇගේ සිතට අස්වැසිල්ලක් ගෙනාවේය. කාරය ඉදිරියට ඇදෙයි. එවරනම් යන්නේ කොහිදැයි අසන්නට ඇගේ සිතට දිරියක් ආවේය.

"කොහේද යන්නේ...?"

"මං යන ඕන තැනකට එනවනෙ හේද...?"

ඇය ඔව් නොකියා හිස වැනුවේ සිතාසෙමිනි.

හංසනීගේ නිදහස්ව තිබූ අත, වමකට මැදි කරගත් රාජ්‍ය කාරය මාර්ග සංඥා ලහ නතර කළේය. එතැනින් හැරවුණු පාරෙන් පසු සිටින්නේ බම්බලපිටියේ බව ඇය වටහා ගත්තාය.

හංසනින් ලාලිකාත් වාරුනි බලන්නට යන්නට කතා කර ගන්නාය. සොහොයුරිය විවිධ දේ කියා සිත රිදවුව ද හංසනින් සිතේ ඇය ගැන ඇත්තේ දැඩි බැඳීමකි. අම්මා ඇය කන්නට කැමති අල දෝසි සහ ඇම්බර්ලා දෝසි සෑදූ බව කීවාය. අක්කා දුක් විදින්නේ ජීවත්ත අයියා නිසා බව හංසනින් සිත හැම මොහොතකම කියනවා සේ ඒ මොහොතේද කීවිය. එවර අම්මා මැමීම ලෙස ඉඳගෙන ඇති බව මැමීමේ හඬින් ඇය සිතා ගන්නාය. හංසනි මැමීම ලෙස වූ කුඩා පුටුවෙන් ගොස් ඉඳ ගන්නාය.

"අම්මා මහත්තෙ නැති වෙනකොට මැමීමටත් පාළු ඇති."

හංසනි එසේ කියද්දී ලාලිකා සිතාසුණාය.

"මං මේ අක්කට ගවුමක් මහනවා. ඇන් ඉතින් හිර ඇඳුම් ඇඳගෙන ඉන්නත් අමාරුයිනේ..."

මැමීමට ඉහළ බිත්තියේ සිටි හුනෙක් 'වික් වික්' ගාද්දී හංසනි උඩ බැලුවාය. හුනන් දෙන්නෙක් මුණෙන් මුණ බලාගෙන බිත්තියේ සිටියි. අම්මා මහණ ඇඳුමේ රෙද්ද ලස්සනයි කියා හංසනිට සිතුවි. ලාලිකා වහා හිස ගසා දැමුවේ හිස මතට කිසිවක් වැටුන නිසාය. අම්මාගේ හිසේ සිට විසිවුනේ හුනෙක් බව දකිද්දී හංසනිගේ හිත එක්වරම ගැප්පිණි.

"හුනෙක් තේද ඔයාගේ ඔළුවට වැටුනේ..."

ලාලිකා මහමින් සිටි ඇඳුම එහෙමම තබා නැගිට සිටියාය.

"අයියෝ ඔන්න ඔයා බය වුණා. අර බිත්තියේ උඩ ඉඳලා උං ලිස්සලා වැටෙන්න ඇති..."

ලාලිකා යළිත් පුටුවේ ඉඳ ගන්නාය. ඇඳුම මහත්තට අතට ගෙන හංසනි දෙස බැලුවේ කල්පනා බර බැල්මකි.

"මට ලොකු දුව ගැන හර දුකයි. ඔයානම් මගේ ලෙස ඉන්නවා. එයා දුක් විදිනවද කියලා වෙලාවකට මට හිතෙනවා. මාස හත අටක් ගියාම එක්ක ඇවිත් මගේ ලෙස නවත්ත ගන්න ඕන..."

හංසනිගේ දෙකොළ සිතාවක් සටහන් විය. ඒ අක්කා බඩකුත් උස්සාගෙන ඇවිදින හැටි සිහිපත් විය. නිවසේ විදුලි සිහුව නාද විය. හංසනි නැගිට දොර අරින්නට ගියේ සැමිණ ඇත්තේ කාටන හෝ අනෙක් කඩ කාමරයේ මිහිදු කුලසුරිය හෝ වන්නට ඇතැයි සිතාය. අම්මා උදේ මතක් කළේ මේ සතියේ ගෙවල් කුලී ලැබෙන බවකි. ඒත් ඇරුණ දොරින් හංසනි දුටුවේ ජීවත්ත අයියාගේ රූපයි. වෙහෙසකර බවින් යුතු සිහුගේ රූප දකිද්දී ඇගේ හිතේ තිගැස්මක් ඇති වුනේ ඉබේමය.

හංසනි උළුවස්සට අත තද කර ගත්තේ හිතට පහද දිය නොහැකි ප්‍රශ්නයක් ජීවත්ත අයියාගේ මුහුණින් දැනුන නිසයි. ඇය ඔහුට ගෙතුළට එන්නට ඉඩදී එහෙමම පසෙකට වූවාය. ජීවත්ත අයියා සිටියේ බය වී කියා පසුපස හැරී ඔහු දෙස බලෙද්දීත් ඇයට සිහිනි.

"ආ... මේ ජීවත්ත පුතානේ. කෝ ලොකු දුව..."

ජීවත්ත පුටුවක හිඳ ගනිමින් තලලක සිසි දැමීමක මුලසිටම ඔහුගේ හැසිරීම් ගැන අවබෝධයෙන් සිටි හංසනි එවරද ඔහු ලෙස පෙර කී අලුත්ත දුටුවාය.

"ඇයි පුතේ....?"

"වාරු ඉස්පිරිතාලේ...."

එකවරම තිදෙනා අතරම දැඩි නිශ්ශබ්දතාවයක් ඇති විය.

"ඇයි, මොකද පුතේ....?"

අම්මාගේ කළබලකාරී බව ළඟ හංසනිගේ සිත උපන්තේ දුකකි.

"රෙදි හෝදන්න කියලා බාත්රෑම් එකට යද්දි ලිස්සලා වැටිලා.... පස්සේ අමාරු වුණා."

හංසනී බලා සිටියේ අම්මාගේ මුහුණ දෙසයි. ඇයට ඒ වෙලාවේ අම්මාගේ මුහුණේ ලිය වී ඇති ඉරියව්ව බලා සිටින්නට තරම් බැරිකමක් විය.

"අමාරුද පුතේ...?"

"අමාරුවක් දැන්නම් නෑ. ඒත් ලැබෙන්න හිටපු බබා නම් නැතිවුණා...."

හංසනිගේ හිත හිස් වුණා වැනි විය. ලාලිතා හෙළු හුස්මේ බර ඇගේ හිතටත් දැනුණි.

"ඇයි පුතේ කෙල්ලට පරිස්සම් නොකළේ...? අම්මා කෙනෙක් වෙන්න ඉන්නකොට කුප්පුලේ මොන තරම් ආරක්ෂා කරනවද...?"

ලාලිතාගේ හඬ දෝෂාරෝපණයක් වී එනවිට හංසනිගේ නෙතු නැවතී තිබ්බේ ජීවිත්ත ළඟයි. ඔහුගේ මුහුණේ සෝකාකූල බවක් ඉහිරි තිබිණි. හංසනිට සිහිපත් වූයේ පසුගිය දිනවල සොයුරිය කිහු දේවල්ය. ඇයට එම නිවසේ විවේකයක්, නිදහසක් නොතිබෙන්නට ඇත. දරුවෙක් ලැබෙන්නට සිටියා කියා හෝ ඇයට විවේකයෙන් සිටින්නට තරම් ඒ නිවැසියන් තුළ කාරුණික

බවක් නොතිබෙන්නට ඇත. හංසනිට අම්මා දෙස බැලිණි. ඇය සිටියේ ජීවිත්ත අයියා ඉඳගෙන සිටි පුටුවේ ඇන්ද අල්ලා ගෙනයි. අම්මාගේ නෙතු දිළිසුනේ ඇසට කදුළු උතා ඇති නිසා විය හැකියැයි හංසනිට සිතිණි.

"ජීවිත්ත පුතා දැන ගන්න ඔන... අඩු තරමින් දුටුව එතේ විවේකයෙන් ඉන්න නොතිබුණානම් මෙහාට හරි ගෙනත් ඇරලවන්න...."

ලාලිතා අමුතු වී ගිය හඬකින් කියද්දී ජීවිත්ත හැස්සි ගියේය.

"මගේ දුටුව එහෙම වුණා කියලා දැනෙන කොට මට දැනෙන වේදනාව කාටවත් දැනෙන්නේ නෑතේ...."

"අම්මේ...."

හංසනී වහා ලාලිතාගේ කතාව තතර කළාය. කහුවෙක් කෑගසන්නේ ලොකු පේර ගසේ වසා වන්නට ඇතැයි ඇයට සිතිණි.

"ඔයා මොනවද මේ කියන්නේ. අක්කා වැටුනට ජීවිත්ත අයියට කෑ ගතලා වැඩක් නෑතේ."

ලාලිතා ඇයක් සිටි අත්ලෙන් පිසද ගන්නාය. අනතුරුව ජීවිත්තට වම් පසින් වූ පුටුවෙන් ඉඳගෙන දොරෙන් පෙනෙන මිදුල දෙසම බලා උන්නේය.

"අපි අක්කට බලන්න යමු. ජීවිත්ත අයියක් ඉන්න අපිත් එක්ක යන්න. ඉන්නකො මං ඔයාට බොන්න මොනවාහරි ගෙනත් දෙන්න."

හංසනී හෙතළට ගියාය. ඇයට මතක් වූයේ පෙර දිනක නිවසට පැමිණි සොයුරිය අම්මාපට් ගිය අයුරුයි. එද ඒ පැමිණි අයුරින් ඇය මාසයක් දෙකක් මේ නිවසේ ඔටියානම් වෙමින්

කරදරයක් සිදු වන්නේ නැත. චතුර කේතලය ලීප තබා හංසනි කුස්සියේ දොරින් එළියට බැස්සාය. අක්කාගේ දරුවා දැනට ගෙන නළුවන අයුරු හංසනි හිතේ මවාගෙන උන්නාය. ඇයට ලැබෙන දරුවාට ඇසුම් පොඩි මයා අන්දවන අයුරු ලාලිතා කීපවරක් හංසනිට කියා තිබිණි. සියල්ලන්ගේම සිහින බොදව් ගොසිනි, හංසනිට සුසුමක් හෙළිනි.

"මයා එළියට වෙලා මොකද කරන්නේ...?"

ලාලිතාගේ කටහඬට හංසනි ආපිට හැරී බැල්වාය.

"මං මේ චතුර කේතලේ උණු වෙනකල්. පව් අම්මේ මයා ජීවත්තයියට කෑ ගහන්නේ. එයා තව කෑම කාලාවක් නැතුව ඇති...."

"මට නැත්තම් අමාරුව කාටද තියෙන්නෙ පුතේ. හොඳටම, අක්කගෙ ජීවිතේට කරදරයක් උනානම්...."

"අපි ඒ තරම් අවාසනාවන්ත මිනිස්සු නෙමෙයෝ...."

"ඒ උනාට මං මේ වතාවේ ජීවත්ත පුතාගෙ අම්මට කතා කරනවා."

ලාලිතා වැළි පොළවේ එහා මෙහා ඇවිද්දේ නොඉවසිලිමත් සිතෙනි. හංසනිට ඇය ගැන පුදුමය. අම්මා කිසි දිනකත් මෙයේ හැසිරී නැත. එත් අම්මා මීට වඩා ඉවසිලිවත්ත විය යුතුයැයි හංසනිගේ හිත කියයි.

"අම්මේ මයා ටිකක් ඉවසන්නකෝ. සිහොම කල්පනා කරකර හිත කළබල කර ගන්නකොට සියක් ලෙඩ වෙනවා. අනික මයා ඒ අයට දොස් කිව්වට, අක්කා එහෙතෙ ඉන්න ඕන. එතකොට එයා ඉන්නෙ කොහොමද...?"

ලාලිතා හංසනි කියන දේවල් නිහඬව අසා සිටියාය. කේතලයේ චතුර උතුරුනු ඇතුයි සිහිවී හංසනි ගෙනුලට ගියාය.

වාරුනි, ලාලිතාගේත් හංසනිගේත් දැන් අල්ලාගෙන හඬද්දී හංසනිගේ පපුවට මහත් දුකක් දැනිණි. ඇය වටපිට බැලුවේ සොයුරියට කියන්නට දෙයක් මුඛට ගලා නොආ හෙයිනි. ජීවත්ත වාරුනිගේ ඇඳේ ඉහ ඉද්දරින් දැන් ලිමුදේ බැඳගෙන සිටිගෙන සිටියේය. ඔහු දකිද්දී හංසනිට දුක සිතිනි. අපිළිවෙළකට ඇසුම් ඇඳ හිස කෙස් අවුල් වී සිටී ඔහු ලහ අසරණකම් ඒ මොහොතේ වඩාත් තදින් පෙනිනි.

"මයා ලහ හිටියනම් මට මෙහෙම වෙන්නෙ නෑ. අපරාදේ...."

ලාලිතාගේ මුහුණ දෙස බලාගෙන වාරුනි කියද්දී හංසනිට ඒ කතාව නවත්වන්නට උවමනා විය.

"දැන් මය කතා වැඩක් නෑ අක්කා. මොනාහරි වෙන්න තිබුණ දෙයක්නෙ වෙන්න ඇත්තේ. ඒ හින්දා මයා දුක් නොවී ඉන්න."

හංසනි සොයුරියගේ හිස අත ගාමිත් කිවාය. ඇයත් ඇස් යටගිය මුහුණ දකිද්දී හංසනිගේ පපුව පිටවී ගියේය. ජීවත්ත අයියාට ඇය සමඟ කතා කරන්නට ඉඩ දී හංසනි පසෙකට වූවාය. ලාලිතාත් හංසනිත් ආපසු යද්දී ජීවත්ත රෝහල් මිදුලේ නැවතුනේ හිතවතකු හමුවන්නට ඇති බව කියමිනි. අඳුරක් ඉහිරි ඇත. කළබලකාරී තැනි. පත්සුන් බටකුත් තැනි ස්වරූපයක් පාර පුරා ඉහිරි තිබිණි.

"හැමෝම පව් අම්මේ. කාටවත් වැරද්දක් කියන්න ඕන."

හිතේ හිරකරගෙන සිටී සිහිවිලි කවුදා හංසනි සත් මුදු හැරියාය. ලාලිතා ඊට කිසිවක් නොකිවාය.

"ඔයාට කවදහරි බන්දලා දෙන කෙනා ගැන වෙලාවකට මට හරි බයයි සුන්...."

ලාලිතා හංසනිගේ අතින් අල්ලා ගත්තාය. ඇගේ අතේ උණුසුම හංසනිගේ අතට දැනිණි.

"කවුද එයා...?"

හංසනි ඇසුවේ සිනාසෙමිනි.

"එයා හොයන්න මිනි. හම්බවුනාට පස්සෙ තවත් හුඟක් හොඳට හොයලයි මං, ඔයාට එයාට දෙන්නේ."

හංසනිට සුසුමක් හෙළිණි. මේ කතාව මෙනුනින් නැවැත්වීමට ඇයට සිහිනි. නොඑසේනම් වත්තේ සිත රිදවා ගන්නටයි. බස් නැවතුමට යන්නට තවත් මද දුරක් යන්නට ඇත. වාහනයක් නළාව හඬවනු ඇසෙයි. හංසනි පිටුපස බලන්නට පෙර පසුපසින් ආ කාරය ඔවුන් පසුකර ගොස් තතර විය. ඒ රාජීව් අස්මඩලගේ රිය බව හංසනි ඇඳින ගත්තාය. ඇගේ පසුව අමුතු වේගයකින් ගැහුණේය. දැන් දැන් ඔහුගේ රිය පසු කරන්නට සිදුවෙයි. නැවතී ඔහුට කතා කරන්නට ද බැරිය. කතා නොකර යන්නද නොහැක. ඒ අම්මා නිසාය. හංසනිගේ පසුව ගැහෙනවා වේගය තවත් වැඩිවුයේ ඔහු කාරයෙන් බසිනු දකිද්දීය. ඇයට එක්වරම අම්මා දෙස බැලිණි. ලාලිතාගේ දෙහෙත්ද හංසනිගේ දෙහෙත් ලෙස නැවතිණි.

"අර එද මාව බේත් හේන්න එක්ක ගිය ලමයා තේද...?"

අම්මා එසේ ඇසීම ගැන හංසනි සාංතෝෂ වූවාය. ඒ නිසාම ඇය හිතේ අපහසුවක් නැතිව ඔව් කියා කීවාය.

"කොහෙද ගියේ...?"

රාජීව් දෙදෙනාගේම ඉදිරියෙන් සිටගෙන සිතාවක් දෙහොළු රඳවාගෙන ඇසුවේය.

"හොස්පිටල් එකට ගියා. අක්කා හොස්පිටල් එකේ."

"ඇයි...?"

ඔහු එතැනින් යන්නට හිතක් නැතුවා මෙන් අසයි.

"බාත්රෑම් එකේ ලිස්සලා වැටිලා..."

හංසනි ඔහු හා කතා කරද්දී අම්මා දෙස හොඳකින් බැලුවාය. ඇගේ මුහුණේ ඉහිරි තිබූ ප්‍රයත්න බව මැකී ඇතැයි හංසනිට සිහිණි.

"දැන් කොහෙද යන්නේ...?"

"ගෙදර...."

"මාත් ගෙදර යන්නේ. යමු මං ගෙදර ලෙහට ගිහින් ඇරලවන්නම්."

හංසනිට වහා බැලූනේ අම්මා දෙසයි.

"දැන් මට මේ ගමන්ම තව ගමනක් යන්න ඕනෙත් ඇපුම් වගෙක් ගැන කතා කරගන්න. අපි බස් එකේ යමු."

අම්මා කීවේ ටිකක් තදින් කියා හංසනිට සිහිණි. ඒ නිසා එයට එරෙහි වී කිසිවක් කියන්නට තරම් ශක්තියක් ඇයට තිබුණේ නැත.

"අපි බස් එකේ එන්නම්."

හිත අතරමග කියා මෙන් හංසනි අම්මාගේ අතේ එල්ලිගෙනම ඔහු පසුකොට ගියේය.

"කොහෙද ඔයාට යන්න කියෙන්නේ...?"

ඔහු පසුවී යනතුරු සිට හංසනි, ලාලිතාගෙන් ඇසුවාය.

"කොහේවත් යන්න නෑ. දැන් ගෙදර යමු."

"ඇයි ඔයා බොරු කිව්වේ...?"

අඩන්නට ළං වී මෙන් ඇය ඇසුවාය.

"ඔය කාගෙවත් වාහනවල අපි ගිහින්නිකම් ණයකරයෝ වෙන්න මිනි නෑ පුතේ."

භංසනීගේ උගුර හිර විය. එය එකච්ඡලේම අම්මා විසින් රාජීව් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමකි. කියන්නට මුළුමනේම ආ දෙය මුළු තුලම පිරකරගෙන ඇය අම්මා දෙස බැලුවාය.

"මට ඔයත් එක්ක කතා කරන්න දෙයක් තියෙනවා පුතේ.... ඒත් ඔයා දුක්වෙයි කියලා.... මම ඒ ගැන කතා කරන්න බයයි...."

භංසනීගේ සිත ගැහුණි. අම්මා කතා කරන්නට යන්නේ රාජීව් ගැන කියා ඇයට දනුන්නේය.

"ඒ ලමයා අර ලක්සිරිපායේ කෙනෙක් හේද?..."

"ඔව්...."

අම්මා දෙස බලන්නට ශක්තියක් නැතිව ඇත බලාගෙනම භංසනී ඇයට උත්තර දුන්නාය. අම්මා නිහඩවම ඔහු ගැන තොරතුරු සොයන්නට ඇත.

"සල්ලිකාර පවුලක්.... හැමදාම බලාපොරොත්තු වෙන්නේ නවත් සල්ලිකාර පවුලක් තමන්ගේ පවුලට එකතු කර ගන්න පුතේ.... ඔයා මම කියන දේ හේරුම් ගන්න...."

භංසනීට සුසුම්ක් හෙලන්නටත් බැරි තරමට පපුව පිරවී යනු දැනිණි.

දෙදෙනාම නිවසට පැමිණියේ කිසිදු හිතවත්කමක් නැති නන්නාදුන්න දෙදෙනෙකු මෙනි.

ලාලිතාගේ මහණ මැෂිමේ හඬ කාමරයේ ඇදේ වැකිරී සිටි භංසනීට ඇසිණි. අම්මාත් සමඟ කිසි දිනෙකත් තරහක් අමනාපයක් ඇති කර ගන්නට නොහැක. ඒත් සන්ධ්‍යාවේදී ඇය කළේ සැබැවින්ම නපුරු දෙයකිසි භංසනීගේ සිත කීවේය. භංසනීගේ හිත ලෙඩ වී තිබුණේ අම්මාගේ එම ක්‍රියාව තිසයි. අම්මාගෙන් කෙළින්ම ඒ ගැන අසන්නට තරම් විවේක සිතුවත් තුමන හෝ හේතුවක් තිසා ඒ ගැන අම්මා සමඟ කතා කරන්නට ඇගේ සිත බිය විය. බව්ව්ව්වත් ජෝඩුවක් කෑ ගසනු ඇසෙයි. භංසනී දෑස් වසා ගන්නට හැදුවාය. ලාලිතා ඇයට අඩ ගසනු ඇසෙයි. ඇය ළඟට නොයා ඉන්නට තරම් හිතුවක්කාර සිතුවිල්ලක් සිතට ඇතිවුණේ කෙලෙසද කියා භංසනීට සිතුවේ නැත.

ඇය සිටියේ බිත්තිය පැත්තට හැරී ගෙනයි. සිහිනවීම ඇසෙන පියවර හඬ ලාලිතාගේ බව දැන දැනත් ඇය ඒ ඉරියව්වෙන්ම උන්නාය.

දියණියගේ සිත සන්ධ්‍යාවේ සිට වෙනස් වී ඇති ආකාරය ලාලිතාට දැනී තිබිණි. එයට හේතුවද ඇය වටහා ගත්තාය. දියණිය කෙතරම් සිත් වේදනාවෙන් පසු වුවත් ඒ සම්බන්ධයට කැමැත්ත පළ කළ නොහැක. තමන් අද දෙදරුවන් සමඟ දුක් විඳින්නේ මව්පියන්ටත් හිතුවක්කාර වී එවැනිම කටයුත්තක් කරගත් නිසාවෙනි. වරක් වැරදුනා කියන්නේ දෙවරක් වැරදීමට ඉඩ නොතබා ගැනීමකි.

"පුතේ...."

භංසනීගේ නිරාවරණ අතට අත තබා ලාලිතා සෙලෙව්වාය. භංසනී සිටියේ අඩදියෙනි. ඇගේ අතට දැනුණ අම්මාගේ අක්ෂේප උණුසුම මුළු ඇග පුරාම දිවයනු ඇයට දැනිණි.

"නැගිටින්න, බත් කන්න..."

"බඩගිනි නැ, ඔයා කන්න."

"ඔයා කන්න නැතුව අම්මා කවදාවත් බත් කලා නැ නේද...?"

හංසනි අම්මාගේ දකුණත වැරෙන් අල්ලා ගත්තාය. නොහිතා හෝ කියවී ඇත්තේ වැරදි දෙයකි.

"යළි කෑම සීතල වෙනවා."

හංසනි කතාවත් නැතිවම ඉඳෙන් බැස්සාය. ලයන්තට යී වන නිසා එන ගමන් හතදියේ බත් කඩෙන් කෑම පාර්කල් දෙකක් ගත්තේ ලාලිතාය. ඇය කෑම මේසයේ වූ දිසියකට පොල් සම්බෝලයක් හෙතැවත් තැබුවාය.

"ඔයා කවේ කෑම වලට කෑමති තැනි නිසා මම පොල් සම්බෝලෙකුත් හැදුවා."

හංසනි කෑම කෑවේ කතා නොකරය. ඇයට වරින් වර රාජීව් සිහිවිය. ඔහු කොහේ යන්නට ඇද්ද? කල්පනාවක් ඇතිව රිය පදවාගෙන නිවසට ගියාද කියා ඇයට සිහිනි. දියණියගේ ඉරියව් දෙස බොහෝ වේලාවක් නිරීක්ෂණය කරමින් සිටි ලාලිතාගේ සිතට සියම් දුකක් එක් රොක් විය. ඇගේ හිත හදන්නට සෑහෙන වෙහෙසක් දරන්නට සිදු වනු ඇතැයි කියා ලාලිතාට සිහිනි.

"පිටිනේ අපි හැම දෙයක් ගැනම මිනවට වඩා බලාපොරොත්තු කියාගන්න හොඳ නැ පුනේ...."

කෑම කා අවසන්ව මහණ මැෂිම ලෙහ ඉඳගත් ලාලිතා, හංසනිට ඇසෙන්නට කීවාය. ඇගේ හිත ගැස්සිනි. ඇය අම්මා දෙස බැලුවේ කිසිදු කොඟුළුව බැල්මකි.

"අක්කගෙ බබා ගැන අපි මොනතරම් බලාගෙන හිටියද මේ ටික දවසට හරි. එත් මොකද පුනේ...? අන්තිමට අපිට දුකයි. ඔයාලගේ තාත්තා බැඳලා මං ඔයාලට හරි අසාධාරණයක් කළේ."

හංසනිට අම්මාගේ මුහුණ දෙස බැලීණි. ඇගේ දෑස දිලිසෙනු පෙනෙද්දී හංසනිගේ හිත කළබල විය.

"මොනවද ඔයා මේ කියවන්නේ...? දවල් ඉඳලා අඩනවා...."

"නැ පුනේ මං එහෙම කරපු නිසානේ ඔයාලට අද අම්මාගේ පැත්තෙන්වත් තාත්තගෙ පැත්තෙන්වත් තැදෑයෙක් තැක්කේ...? අපි හරියට අහසින් වැටිලා වගේ කියලා ඔයාට අනන්තවත් හිතෙනවා ඇති."

"ඔන්න ඔය විකාර කතාව නැවැත්තුවේ හැක්ක මං මෙතනින් නැගිටිනවා...."

"ඔයාවත් මං ඉක්මනට පිළිවෙලක් කරලා දෙන්නම්. එතකොට ඔය කේන්ති යන එකත් නැති වෙයි. ඔයාට පුනේ හෙතදී ඉඳලා හරියට කේන්ති එනවා."

හංසනි ඉඳගෙන සිටි තැනින් නැගිටිවාය. ඒ අම්මා කතාව නතර නොකළ නිසයි. ඇය ගේ මැදින් ඇවිදගෙන ඒත් ඉස්සරහ දොර ඇරියාය. අඳුර දස අත විසිර තිබිණි. හඳ එළියට මිදුලේ ජෑම් ගහ ලෙහ පැහැදිලිවම ඇයට පෙනිණි. ජෑම් ගස ලෙහට ඇවිද යන්නට තරම් හිතුවක්කාර සිතුවිල්ලක් හිතට ඇති වුවත් හංසනි දොර වසාදමා නැවතත් හෙතලට ආවාය.

රැකියාවට යාමත් පන්තියට යාමත් දෙකම එකවර කරන්නට නොහැකිය. රැකියාවට යන නිසා පන්තියට යන ගමන නවතා දමන්නට හැකි තීරණය කළාය.

"අපරාදෙ පුතේ, පුළුවන්නම් නිවාඩු දවසට වගේ පැයකට යන්න දා ගන්නා නම් හොඳයිනේ. තව නොදන්නා දේවල් මොන තරම් ඉගෙන ගන්න ඇද්ද...?"

අම්මාගේ කතාව සත්‍යයක් කියා හැසිරීම ද සිහිනි. නමුත් රැකියාවට ගිය අළුත රැකියාවද අවුල් කරගෙන බැරිය. නිවාඩු දිනවලත් වැඩ තිබුණහොත් පන්තියට යන්නට සිදුවන්නේ නැත.

"කමක් නෑ අම්මේ. මං කලාස් එකේ සර්ට කියලා එන්නම් අද. එහෙම වුනොත් වෙන තැනකින් එකක් හරි නොයා ගන්නවා."

හැසිරීමේ සිතේ ඇති එකම සිහිනය රැකියාවයි. රැකියාවට යන්නට පටන්ගත් පසුවටත් අනාගතය ගැන හොඳ තීරණයක් අම්මාගෙන් ලැබේවි කියා ඇයට සිහිනි.

"අක්කට බලන්න යන්නත් සිත. ඉස්පිරිතාලෙන් ඇවිල්ලත් දවස් දෙක තුනක් වුණා..."

"එහෙනම් අම්මා මේ ගමන් යමු. ඔයා අක්කලාගේ ගෙදර යන්න. මං පන්ති යන්නම්."

"බෑ පුතේ, අපි දෙන්නම හෙට අනිද්දට ගිහින් එමු. කොහොමටත් දැන් ඔයාට අදින්න සාරි දෙක තුනකුත් තව ගන්න වෙනවනේ."

ඇයට අම්මා ගැන දුක සිහිනි. ඇය තමා ගැන කෙතරම් හිතකවාදැයි හැසිරීම ඒ වෙලේ සිහිනි. රැකියාව ගැන හිතුවා මිය අදින ඇසුරක් ගැන ඇය සිතුවේ නැත. ඒ වගේ රැකියාවකට සුදුසු සාරියදැයි ගවුමදැයි ඇය දන්නේ නැත. ඒ ගැන අයා දැනගන්නට රාජිව්ගෙන් පුළුවන් කියා ඇය සිතුවාය.

"මං යනවා එහෙනම්..."

හැසිරීම ලාලිකාගේ දෙපතල් අල්ලා වැන්දය. එය ඇගේ පුරුද්දකි. ලාලිකා දියණියගේ හිස අත ගැවේ සෙනෙහසකරවයි. ඇය යන ගමනේ තාළයට කෙටි කොණ්ඩය දෙපසට පැද්දෙයි. ඇ දෙස බලා සිටියදීම ලාලිකාව සුසුමක් හෙලිනි.

හැසිරීම කලවතුගොඩ හන්දියට ආවේ ද රැකියාව ගැනම සිතමිනි. හෝකන්දර පාරේ සිට ආ ත්‍රිරෝද රියක් හැසිරීමේ කතුල් අසල ළඟම නතර විය. ඇය ගැස්සිණි. එක්වරම හුස්ම හිරවුයේ ත්‍රිරෝද රිය ඇගේ නැසුනායැයි සිතාය. ඇය බියගත් දැසින් එදෙස බලද්දී ත්‍රිරෝද රියෙන් සිතාසෙමින් බිමට බැස්සේ සුරංජිත්ය. හැසිරීම බිය සහවාගෙන රවා බැටුවාය.

"බය වුණාද...?"

සුරංජිත්, හැසිරීමේ මුහුණ ළඟටම කිට්ටු වී අසද්ද ඇය ගස්සා පසෙකට වූවාය.

"මෝඩ වැඩ කරලා බය වුණාද නැද්ද කියලා අහන්නත් එනවා..."

"මගේ අම්මෝ හංසනිට කේන්ති ගිහින් තියන තරම..."

"පියස්සු...."

හංසනි කීවේ කේන්තියෙනි. ඇය පාරෙන් එනා පස බැලුවාය. පෙනෙනතෙක් මානසකවත් රාජ්විගේ කාරය නැත. ඒ නිසාමදෝ හංසනිගේ සිතට සුරංජිත් සමඟ තවත් කේන්ති ආවේය.

"හංසනි, මේ ත්‍රිවිල් එක මම ගත්තා හොඳද...?"

"මට හොඳ වෙලා මොකටද? තමන්ට හොඳ නිසාම ගන්න ඇත්තේ...."

ඔහු සිටින්නේ හංසනිට යන්නට නොහැකි අයුරින් මඟ හරස් කරගෙනය. හන්දියේ පැත්තක තරුණයන් කීප දෙනෙක් සිටගෙන සිනාසෙමින් බලා සිටිනු පෙනෙයි. ඔවුන් සුරංජිත්ගේ යහළුවන් වන්නට ඇත.

"කාර්වල යන්න හුරු වුණ නිසා ත්‍රිවිල් වලට කැමතිද දන්නෙ නෑ. මං ඔයා ගැන හිතලමයි මේක ගත්තේ මම මේකට ඔයාගේ නම දාන්නයි හිතාගෙන ඉන්නේ"

"විකාරද සුරංජිත්, මාත් එක්ක විකාර කතා කරන්න විතරක් එන්න එපා...."

"එහෙනම් නහින්න, මං ගෙනිහින් දන්නම්."

"ගිහින් දගන්නට තමුසෙගෙ ආවිව්. සිංහලෙන් කිව්වනෙ ඔය හිතේ තියාගෙන ඉන්න දේවල් හිතෙන් අයින් කර ගන්න කියලා."

හංසනි ඔහුගේ ත්‍රිරෝද රිය අතර ඇති පුංචි ඉඩෙන් පාරට මාරුවුයේ සුරංජිත්ගේ මුහුණවත් නොබලාය. ඇගේ හිත වේවිලමින් තිබුණේ හිතට නැති කේන්තියටයි. ඇ රිලහට එන බසයේ තහින්නට සිතාගෙන පාර දෙස බලා සිටියාය. ඉදිරියේ

නතර කළ බසයෙන් බැස එන්නේ දැක පුරුදු කාන්තා රුවකි. හංසනිගේ හිත විදුලියක් කෙටුවේය. ඒ අස්මඩල නිවසේ වැඩට සිටි කාන්තාව බවට ඇයට ඒ ඇසිල්ලේම මතක් විය. ඇය ළහින් යද්දි හංසනි ඇගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. වට්ටිට බලමින් පැමිණි ඇයගේ නෙකු ද හංසනි ළඟ රැදිණි. හංසනිගේ දෙනොල සිනාවක් ඇඳෙද්දී ඇයද සිනාසුණාය.

"මං මේ කවුද බැලුවා. අර රෙදි මහන ගෙදර ලමයානේ...."

හංසනිගේ සිතට දැඩි පහරක් වැදිණි. ඇය පාරට නෙකු යොමු කළේ හිතේ එකවර ඇති වූ වෙනස නැතිකර ගන්නටයි.

"අපේ තෝනා ඉස්පිරිතාලේ නතර කළානේ... පසුවේ අමාරුවක් හැදිලා හොඳටම අමාරුයි. ගෙවන ඉස්පිරිතාලේ නතර කළේ. ඉක්මනට බෙහෙත්වලින් හොඳ වෙයි මං හිතන්නේ."

හංසනිගේ හිත තිගැස්සිණ. එය අළුත් ආරංචියකි. ඇතිත් කොට්ටාව බසයක් එනු පෙනෙයි. ඒනිසා උවමනාව තිබුණත් කාන්තාවගෙන් ඊට වඩා තොරතුරක් ලබා ගත හැකි අවස්ථාවක් නැති බව ඇයට වැටහිණි.

හංසනි තමන් ඉදිරියේ නැවතු බස් රථයටත් නැග අස්මඩල නිවසේ මෙනෙකාර කාන්තාව කොහිදැයි විපරම් කළාය. ඇය පාරේ මෙනා පසින් ඉදිරියට ඇවිද යයි. මොහොතක් පමණ වි ඇයගෙන් විස්තර විකක් අයා ගන්නානම් කියන පසුතැවිලි සහගත සිතුවිල්ල ඒ මොහොතේ ඇ සිත තුළ ඇති විය.

අම්මාට අමාරු නම් රාජ්වි නොපැමිණෙන්නැයි ඇගේ සිත කීවේය. පරාජිත බවක් ඇතිවූණ සිතින්ම ඇය පත්තිය වෙත ගියාය.

"මොකද නිකං... මිනිහට උකසට දුන්න හැකියෙන් වගේ...?"

ඉන්දිවර් ඇ දකින්න ඇසුවාය. හංසනිගේ සිත සිහින් නැති ගැන්මක් ඇති විය. ඒ හිත ඇතිද මුහුණෙන් පෙනෙන්නැ.

කියා සිතුනු නිසාය, හංසනි අතින් මුහුණ අත ගැවුණේද ඒ නිසයි.

"මේ දවස්වල හරියට කරදර"

යෙහෙළියගේ අතින් අල්ලා ඇය කීවේ සැබෑවටමය.

"අපෝ ඔයා හරියට කසාද බැඳපු කෙනෙක් වගේනේ...."

"ඇයි කසාද බැඳපු අයට විතරද කරදර නියන්නේ...?"

හංසනි ඇසූ කතාවට ඉන්දිවරි පමණක් නොව අයළු සිටි නිකේතනී ද තවත් යුවතියන් දෙතුන් දෙනෙක්ම ද සිනාසුනහ. හංසනි යෙහෙළියන් දෙදෙනා සමඟ පන්තියට ගොස් ඉඳ ගස්තාය. ගුරුවරයා තවම පැමිණ නැත.

"ඉස්සර ඔයා ඔහොම නෑ, මොකද්ද ඇත්තට දත් ඔය වෙලා තියෙන්නේ?..."

ඉන්දිවරි ඇසුවේ හඳවතින්මය.

"පීපිනේ නිකම් නාස්නි වෙලා යන පිස්සු වැඩ කරලා අවුල් වෙන්න එපා. ඔයාව හඳුන්න අම්මා හුඟක් මහත්සි වුණා නේද?"

ඇය ඊට පිළිතුරක් දෙන්නටත් පෙර යළිත් ඉන්දිවරිම කීවාය. හංසනි හිස කැසුවාය. යොහොයුරියගේ අසනීපය, සුරංජිත්ගේ කරදර කිරීම සහ අම්මාගෙන් රාජීවට එල්ලවන විරෝධය කෙටියෙන් වුවත් හංසනි කීවාය.

"මටත් හිතාගන්න බෑ මම මොකද කරන්නෙ කියලා..."

අවසන හංසනි කීවේ අසරණව ගිය අයුරිනි.

"ඔයාව ආදරේ හිතදනෙ අම්මා රාජීවගෙ සම්බන්ධට අකමැත්ත පෙන්නනවා ඇත්තේ"

උත්තරයක් හිතා ගන්නට බැරි වූ විට ඉන්දිවරි කියුවාය.

"ඒ උතාව එයාගෙ වැරද්දක් නෑනේ..."

"දවසකින් දෙකකින් මිනිස්සු ගැන තේරුම් ගන්න බෑ... අවුරුදු ගණන් ආශ්‍රය කරලත් සමහර අයට පිරිමිත්ව තේරුම් ගන්න බෑ...."

"රාජීවි නරක කෙනෙක් නෙවේ ඉන්දි"

"ඒක මං දන්නෙ නෑ. ඒත්, ඔය ගැන අම්මත්තෙක්ක ගැටුම් ඇති කරගන්න එපා. ඒ මනුස්සයාට කොච්චර දුක හිතෙයිද?"

හංසනි ගොඵ වුනාය. මේ ගැන කිසිවෙක් සමඟ හෝ කතා කර විසඳුමක් ලබා ගන්න බැරි බව ඇයට දනෙයි. ඒ ගැන කතා කර විසඳුමකට එමට හැකිවන්නේ තමන් දෙදෙනාම පමණක් බව හංසනිගේ හිත කීවේය.

"මොන දෙයක් වුණත් ඔය සුරංජිත් කියන කෙනාගෙන් පරිස්සම් වෙයන්"

නිකේතනී කී කතාව ඉන්දිවරිද අනුමත කළාය. එනමුත් හංසනිගේ හිතේ සුරංජිත් කෙරෙහි බියක් නැත. ඇය නැවත පන්තියට නොපැමිණෙන බැව් ඇසූ යෙහෙළියන් දුක් වැදී හංසනිට ද දුක සිතිනි. හංසනි මිතුරියන් දෙදෙනාද සමඟ පන්තියෙන් නික්මුණේ සැබැවින්ම හිත උපන් දුක පිරිසර ගෙනයි. ඇයට සතුටින් සිටින්නට දේවල් ලැබුණේ පන්තිය හිසාය. සැබැවින්ම පන්තිය අහිමිව යාම ද ඇගේ සිතට දුකකි.

"එතකොට අපි ආයෙ හම්බ වෙන්නෙ නැද්ද?"

හංසනි පාර පැන ඇය බස් රියට තහින නැවතුම් වෙතට යන්නට හඳද්දී ඉන්දිවරි ඇසුවාය. හංසනිට කතා කරගන්නට නොහැකි ලෙසින් හිත පිරිවිය. ඇගේ දෙනෙකට

කළු එක් වුණේ හිත පතුලටම දුක දෙන නිසාය. හංසනි
යෙහෙළියගේ අත සිර කොට අල්ලා ගත්තාය. වැස්සක් වහින්නදෝ
අහස අඳුරු වී තිබිණි.

"නෑ එහෙම වෙන්නෙ නෑ මං ඔයාලට බලන්න එන්නම්..."

"නැත්නම් අපි එනවා ඔයා බලන්න..."

හංසනි හිස වැනුවාය. කහ ඉරෙන් මාරුවී පාරේ අනෙක්
පසට යන හංසනි දෙස යෙහෙළියන් දෙදෙනා දුක පිරුණු
හිතෙන් බලා සිටියහ.

පරිසරය මදක් පාච්චී ඇත්තේ වැසි අඳුර නිසා යැයි
හංසනිට සිතුනි. ඇය රාජීව් බලාපොරොත්තු වුයේ නෑක. ඒ
නිසා ඉක්මනින්ම පැමිණෙන බසයේ ගෙදර යන්නට ඇය
සිතාගෙන සිටියාය. අස්මඩල මහත්මියගේ තත්ත්වය කෙසේදැයි
දනගන්නට සිතට උවමනාවක් තිබිණි. ඒත් ඊට මගක් නෑක.
ඇය බස් නැවතුමට වී හුදකලාවේ කල්පනා කරමින් සිටියේ
සිත පැටලී ඇති අවුල් සහගත තත්ත්වය ගැනමයි. සිහිත්
වැහිපොදක් ඉතිරි යයි. හංසනි බස් නැවතුම තුලට යන්නට
කම්මැලි කමින් අත වූ කුඩය දිග හැරගෙන එතැනම සිටගෙන
සිටියාය. හිත රාජීව් බලාපොරොත්තු නොවුවද විටින් විට
නෙතු යෙච්චේ ඔහුගේ රියයි. වැහිපොද අතරින් දිවයන සෙනඟ
තුළින් මතු වූ පිරිමි රුව හංසනි අඳුනා ගත්තේ ඔහු ඇය
ලහටම දුටු ආ නිසයි.

"පීචන්තයි..."

"මං මේ ඔයාව දකලයි දුටුගෙන ආවේ"

"අපරාදෙ කෙවුනෙ... මං මේ ගෙදර යන්න ඉන්නේ"

කුඩය යටට වීත් දැක් බැඳගත් පීචන්ත දෙස බලමින්
ඇය කීවාය. පීචන්ත ලිහිත් වැස්සට තෙමීම නිසාදෝ දහදිය
ගඳක් හමා ආවේය. ප්‍රිය මනාප ලෙස ඔහුට හැඩවී පාරට

බසින්නට නොහැකි වීම ගැන ඇගේ සිතේ සියුම් නොමනාපයක්
ඇතිවෙමින් එයි.

"අයියා මේ කොහෙ යන ගමන්ද?"

නිහඩව සිටීම අපහසු බවක් ගෙන දුන් නිසා හංසනි
ඇසුවාය. සිහිල් වැසි බිඳ තරමක් තදවී ඇත. බස් නැවතුමේද
සෙනඟ පිරී ඇත. හංසනිගේ උරහිසකට දිය බිඳ වැටෙනු
දනෙයි.

"මං හුගේගොඩට ආවා යාළුවෙක් හම්බ වෙන්න. පාර
පතින්න යද්දි ඔයා ඉන්නවා දක්කා"

බසයක් තවමත් නැත. වැසි දියෙන් බේරෙන්නට පීචන්ත
හංසනිට ඉං වෙද්දි ඔහුගේ අත ඇගේ අතේ වදිනු දනිනි.
හංසනිගේ සිත නොසන්සුන් වන්නට ගත්තේ පීචන්ත එතැනින්
යන පාටක් නොවුණු නිසයි.

"පීචන්තයියා දුන් කොහෙද යන්නේ?..."

"ගෙදර..."

"මං ඔයාව බස් හෝල්ට් එකට එක්ක යන්නද?"

ඔහු සමඟ එක කුඩයක් යට තව දුරටත් ඉන්නට නොහැකි
බවක් සිතට දෙනු නිසා ඇය ඇසුවා.

"හා"

හංසනි පීචන්තත් සමඟ පාර මාරුවෙන්නට කහ ඉර
ලහට අඩිය තැබුවා පමණි. පාරේ වම්පස බලද්දී ඇගේ සිත
නිගැස්සී ගියේය. වැසි බිඳ කපාගෙන ඉදිරියට එන රිය ඇය
ඇදින්නාය. ඇ පාර මාරු නොවී මදක් එදෙස බලා සිටියේ
ඔහු තමාව දකින තරම් ලහට පැමිණෙනතුරුයි.

"ඇයි හංසනි?..."

පීචන්තගේ දැස්ද ඇගේ බැල්ම දෙසට යොමු වනු ඇයට පෙනිනි. සැකයක් ඇති වුවොත් එයද අනවශ්‍ය වදයක් වේ. ඒ නිසා හංසනි ඉක්මනටම පාර මාරු වූයේ යළි රාජීව් හමුවන්නට එන බලාපොරොත්තුවෙනි.

"අර එදා බලන්න ආව මනමාලයා හංසනි ගැන මගෙන් නිකරම අහනවා..."

හංසනිට පීචන්තගේ කතාව වදයක් වී ගෙන එයි. ඒ නිසාම ඇය ඔහු කියන දේවල් වලට උත්තර දෙන්නට ගියේ නැත. ඇය කීප විටක් පසු පස හැරී බැලුවද වාහන අතරේ ඔහුගේ කාරය සොයා ගන්නට නොහැකි විය.

"හංසනි මොකද කියන්නේ.... අම්මගෙ කැමැත්ත නෙවේ... ඔයාගෙ කැමැත්ත මට කියන්න. මං කොහොම හරි වැඩ කරලා දෙන්නම්"

"පීචන්තයි යෙ පිස්සු කියවන්නෙ නැතුව ඉන්නකෝ... මං කිව්වනේ අම්ම නෙවේ, ඒ කටයුත්තට අකමැති මමයි"

හංසනිට කේන්ති ගිය බැව් තේරුණි නිසාදෝ ඔහු ඉන් පසු කතා නොකළේය. ඔහුගේ සෙරෙස්සුවෙන් විසිවෙන මඩ වතුර හංසනිගේ කකුලටද ඉසෙයි. වාහනාවට මෙන් නැවතුමේ 120 බයයක් තවතා තිබිණි. පීචන්ත බසයට නගින තුරුම කුඩය අල්ලාගෙන සිටි හංසනි ඉක්මන් ගමනින් ආපසු තමන් සිටි බස් නැවතුමට ආවාය. වාහන වැලක් ගමන් කරමින් තිබිණි. ඒ නිසා පාර මාරුවන්නට තවත් වෙලා ගත විය. වයස්ගත කාන්තාවක් හා පිරිමියකු සමඟ ඇය ඉක්මනින්ම පාර මාරු වූවාය. ඇය රාජීව්ගේ කාරය සොයන්නට වට පිට බැලුවාය. හංසනිගේ හිත කඩා වැටිණි. පෙනෙන ඉසව්වක කොතැනකවත් ඔහුගේ කාරය නොමැත. ඇගේ පසුව ඇතුලාත්තයෙන් දවෙන බවක් දනිනි. දැසට කළු එක්වී උගුර ගොඩ වූයේ හිත උගන් දකමයි. ඔහු හමුවන්නට පෙරුම් පුරාගෙන

මහ බලා සිටියද ඒ අවස්ථාව දස් ඉදිරියේ පෙනී පෙනී යයි. ගිය හැටි පුදුමය. රාජීව් තමා දඟ පීචන්ත ගැන වැරදියට හිතුවාද කියාත් විටෙක ඇයට සිතිනි. එවිට සිත උපන් දුක තවත් වැඩිවිය. නැවතුමේ තතර කළ බසයට ගොඩවුණ හංසනි අයිතේම අසුනක් වෙත ගොස් ඉදහත්තාය. බසය ඉදිරියට ඇදෙද්දී හංසනිගේ හිත දියවන්නට විය. අසිත සිත සිරකර ගන්නට මෙන් ඇය වැලමිට කවුළුවට බර කර හිස ඒ මත රන්දා ගත්තාය.

හංසනි බසයෙන් බහිද්දී වැස්ස මගක් නැවතී තිබිණි. ඇය හෝකන්දර පාරේ ඇවිද ගියේ ද නමාගත් හිසින් යුතුවමය.

"හංසනි...."

ඇය ගැස්සී ගියේ කන ලිහිල්ම ඇසුන පුරුසින්ගේ හඬටයි. ඔහුගේ හඬ නො ඇසුනා සේ හංසනි යන්නට හැදුවේ උදාසන සිද්ධිය මතක් විය.

"හංසනි ඔයාලගෙ අම්මා හොස්පිටල් අරන් ගියා හදිස්සියේ අසනිප වෙලා..."

පුරුසින්ගේ හඬ ඇහෙද්දී ඉදිරියට නැවු ඇගේ සය එහෙමම නැවතිනි. ඇය පුරුසින් දෙස බැලුවේ සියළු අමනාසකම් ගිලිහී ගිය අයුරිනි.

"බය වෙන්න එපා... මමමයි අරන් ගියේ... එහෙමම යමු හොස්පිටල් එකට දන් බලන්න පුළුවන්..."

හංසනි සිටියේ දඩ ලෙස අසරණවී ගිය මානසික තත්ත්වයකයි. ඇගේ දෙපා පණතැනී වී ගිය බවක් ඇයට තත්ත්වයකයි. වටපිට නොබැලූ හංසනි පරේ පසෙක තවතා තිබූ පුරුසින්ගේ ත්‍රිරෝද රියට නැගුනාය. ඒ අසුනේම තවත් තරුණියකු ඉදහෙන සිටිනු ඇය දුටුවේ රියට නැග ඉදහත්තාටත් පසුවිය.

"අම්මාට අමාරුවක් නැ තේද පුරුසින්..."

කාමරාගම දෙසට ක්ෂීරෝද රිය භවිෂ්ඨයෙන් ඇදෙද්දී හංසනි
ඇසුරියා. සුරංජිත් රිට පිළිතුරක් දුන්නේ නෑන. හංසනිට එක්
වරම අමුත්තක් දනිනි. ඇය අනෙක් සස උන් කරුණයා දෙස
බැලුවාය. ඔහුගේ නපුරු මුහුණට යටින් සරදම් සහගත සිතාවක්
දිස් විය. හංසනිගේ හිතට සැකයක් ඇතිවිය.

"සුරංජිත්..... නවත්තන්න....."

කරුණයා හංසනිට අල්ලාගත්තේය. ඇය නැවත වරක්
කෑගසන්නට පෙර ඔහු ඇයට අසුනේ පිටුපසට කර කට තද
වන්නට පසෙක තිබූ ලේන්සුව තබා තද කළේය.

පළමු කොටස අවසානයයි.

ലിംഗം അനുഭവം

kathapothak.blogspot.com

മറ്റു പാഠ്യ 2

ප්‍රධාන පාරේ ධාවනය වෙමින් තිබුණ ක්‍රිරෝද රිය අතුරු පාරකට හැරවිණි. හංසනී කැගහන්නට හැදුවද තරුණයා සිටියේ ඇගේ කට සිර කරගෙනයි. ඇය අතින් හා පයින් පහර දෙමින් දහලන්නට වූයෙන් තරුණයාට ඇයව සිර කර අල්ලා සිටින්නට නොහැකි විය. අසුන මත වැටී තිබූ ඇගේ පොත්පත් ක්‍රිරෝද රියෙන් පිටට පිසිරිණි.

"සුරංජිත් මේකි දහලනවා.... ඕක නවත්තලා මොනව හරි කරපන්"

සුරංජිත් ක්‍රිරෝද රිය පදවන ගමන්ම පිටුපස බැලුවේය. ඔහුට හංසනී ගැන දූක සිතුවේ නැත. ඉදිරි කන්තාඩියෙන් ඔහු පිටුපස වෙත දෙවල් විටින් විට බලමින් පැමිණියේ හිතේ එක් වී ඇති තරහ සමඟය. උදෑසන ඇය තමාට කතාකළේ ආඩම්බරයෙනි. ඒ ආඩම්බරකම කෙසේ හෝ නැති කරන්නෙමි යි ඔහු ඒ මොහෙතේ ම සිතා ගත්තේය. කෙටි ගවුමෙන් නිරාවරණය වී පෙනෙන කකුළක් ඔහුට පෙනෙයි. ඇයව විවාහ කරගන්නට ලාලිතාගෙන් කෙසේ හෝ අවසර ගන්නට පුළුවන් වෙතැයි සුරංජිත්ට සිතුවේය.

"මේ දහලුවොත්.... නංගි.... සළකන්නේ මේකෙන්.... පෙණිවද?"

තරුණයා අවසානයේ ක්‍රිරෝද රියේ පිටුපස තිබූ දිලිසෙන උල් පිහිය ගෙන හංසනීගේ බෙල්ලට තැබුවේය. ඇගේ දෙනෙත්